

5 VERHANDELINGEN

BUNDEL 8

van

EBENEZER ERSKINE

bedienaar van het Evangelie te Portmoak - Schotland

SAMENGESTELD DOOR:

ENGBERT VAN 'T HUL

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2020**

INHOUD

1^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 2)

Éxodus 23:20-21 De Naam Gods in Christus verheerlijkt

Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op dezen weg, en om u te brengen tot de plaats die Ik bereid heb.

Hoed u voor Zijn aangezicht, en wees Zijn stem gehoorzaam, en verbitter Hem niet; want Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem.

2^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 2)

Éxodus 20:2-3 Een schat van evangelische genade, gedolven uit de berg Sinaï; of 's zondaars recht en eigendom verklaard uit Gods verbond met Israël op Sinaï

Ik ben de HEERE uw God. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

3^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 8)

Amos 9:8-11 De vervallen hut of tabernakel Davids, door de mens verbroken, en weder opgericht door de almachtige God - 1

Zie, de ogen des Heeren HEEREN zijn tegen dit zondig koninkrijk, dat Ik het van den aardbodem verdelge; behalve dat Ik het huis Jakobs niet ganselijk zal verdelgen, spreekt de HEERE.

Want zie, Ik geef bevel, en Ik zal het huis Israëls onder al de heidenen schudden, gelijk al zaad geschud wordt in een zeef; en niet één steentje zal er ter aarde vallen.

Alle zondaars Mijns volks zullen door het zwaard sterven, die daar zeggen: Het kwaad zal tot ons niet genaken, noch ons voorkomen.

Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds.

4^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 8)

Amos 9:11 De vervallen hut of tabernakel Davids, door de mens verbroken, en weder opgericht door de almachtige God - 2

Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds.

5^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 8)

Amos 9:11 De vervallen hut of tabernakel Davids, door de mens verbroken, en weder opgericht door de almachtige God - 3

Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds.

1. De Naam Gods in Christus verheerlijkt

Éxodus 23:20-21. ***Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op dezen weg, en om u te brengen tot de plaats die Ik bereid heb.***

Hoed u voor Zijn aangezicht, en wees Zijn stem gehoorzaam, en verbitter Hem niet; want Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem.

Deze woorden zijn een gedeelte van die onderwijzingen, welke God aan Mozes gegeven heeft tot gebruik van de Kerk Israëls, van den berg Sinaï af. Zij was nu op reis, door de huilende woestijn, naar het land Kanaän, hetwelk God aan Abraham, Izak en Jakob, en aan hun zaad beloofd had. En om haar nu tegen de vrees van te dwalen of de weg te verliezen, aan te moedigen, zo verzekert Hij haar van een veilig geleide of konvooi, en dat onder een onfeilbare Leidsman. Maar wij mogen meer bijzonder in de twee afgelezen verzen opmerken:

1. Een genadige belofte van Christus als Vorst en Gebieder, aan Israël (vers 20): *‘Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op dezen weg, en om u te brengen tot de plaats die Ik bereid heb’*. Deze Engel was niemand anders dan Christus Jezus, de grote en ongeschapen Engel des verbonds, zoals duidelijk blijken kan uit een vergelijking van deze tekst met Éxodus 34:34; Handelingen 7:38-39; 1 Korinthe 10:9; Éxodus 13:21 en Éxodus 14:19. Ook vinden wij hier, dat Hem de vergeving der zonden wordt toegeschreven, hetwelk alleen Gods voorrecht is. Christus wordt een Engel genaamd, omdat Hij de grote hemelse bode of gezant is aan deze benedenwereld, de gezondene Gods, gelijk het woord betekent, en hier komt Hij als een Leidsman en Behoeder voor aan Israël, op deszelfs reis door de woestijn naar het beloofde land, hetwelk een schaduw en een voorbeeld was van hetgeen Hij zijn zou en zou doen aan Zijn Kerk en Zijn volk, onder het Nieuwe Testament, volgens de belofte (Jesaja 55:4): *‘Zie, Ik heb Hem tot een Getuige der volken gegeven, een Vorst en Gebieder der volken’*. Merkt hier op, dat het een heerlijke aanmoediging is voor de reizigers naar de hemel, om hun weg te bevorderen, dat Christus voor hun aangezicht heengaat, als de doorbreker van hun weg. *‘Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht’*, enz. Zie ook tot dit einde (Micha 2:13): *‘De Doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken; zij zullen doorbreken en door de poort gaan, en door dezelve uittrekken; en hun Koning zal voor hun aangezicht heen gaan, en de HEERE in hun spits’*.

2. Wij vinden hier ook het bevel dat aan Israël, met betrekking op deze Engel, Jezus Christus, gegeven wordt: *‘Hoed u voor Zijn aangezicht, en wees Zijn stem gehoorzaam, en verbittert Hem niet’*, enz. dat is, draagt zorg dat gij Zijn raad volgt, Zijn geboden gehoorzaamt, en uzelf met alle behoorlijke eerbied omtrent Hem gedraagt, zonder Zijn Geest te bedroeven, door af te keren tot wegen van uw eigen hart. Geloof en vertrouwt op Hem, en wacht u voor alle ongehoorzaamheid en wederspanning tegen Hem.

3. Wij vinden hier ook een vreselijke bedreiging, in geval van ongehoorzaamheid en verharding in de zonden; want Hij zal uw overtredingen niet vergeven. Vraagt men: hoe komt dit overeen met de naam die Hem gegeven wordt Éxodus 34:6: *‘De HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig; lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid; Die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft?’* Of met de belofte: *‘Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet?’* Ik antwoord: dat hoewel Hij de overtredingen vergeeft van de goddelozen, die hun boze wegen en zondige gedachten verlaten, en zich tot God

bekeren door Hem, Hij nochtans de overtredingen niet wil vergeven van verharde en onboetvaardige zondaren; nee, ‘Hij zal integendeel den kop Zijner vijanden verslaan, den harigen schedel desgenen die in zijn schulden wandelt’ (Psalm 68:22). Of de zin mag zijn: Hij zal uw overtredingen niet vergeven zonder een rantsoen of voldoening, en in deze zin wordt ons in de boven gemelde tekst gezegd (Éxodus 34:6-7), dat Hij den schuldige geenszins onschuldig houdt. Hij zal de schuldige zondaar geenszins rechtvaardigen zonder een volmaakte gerechtigheid.

4. Wij vinden hier ook, dat er een gewichtige reden gegeven wordt, waarom zij Zijn stem gehoorzamen, en waarom zij zich wachten moesten om Hem te verbitteren; want, zegt de Heere, Mijn Naam is in het binnenste van Hem. Hier zijn twee dingen opmerkelijk:

a. De grote zaak, waardoor God Zichzelf bekend maakt aan de kinderen der mensen, namelijk Zijn Naam.

b. Waar deze Naam te lezen en in zijn heerlijkste karakters te zien is, namelijk in Christus, de Engel des verbonds, welke is het Beeld des onzienlijken Gods. Mijn Naam is in het binnenste van Hem. De woorden zullen verder in het behandelen van de volgende aanmerkingen verklaard worden.

Aanmerking: Men is aan Christus, onze heerlijke Immánuël, alle eerbied en achting schuldig, omdat Gods Naam in het binnenste van Hem is. Hoed u voor Zijn aangezicht, en wees Zijn stem gehoorzaam, en verbittert Hem niet, enz. Want Mijn Naam is in het binnenste van Hem.

In het verhandelen van deze leer zal ik, onder inwachting van Goddelijke bijstand, deze orde trachten te houden:

- (1) Zal ik melden wat de Naam Gods is, en dan bewijzen dat die in Christus is.
- (2) Zal ik enige hoedanigheden van de Naam Gods voorstellen, gelijk die in Christus geopenbaard en ontdekt zijn.
- (3) Zal ik aanwijzen hoe, of op wat wijze, de Naam Gods in Hem is.
- (4) Zal ik aantonen waarom de Naam Gods in Hem is.
- (5) En dan zal ik uit het geheel enig praktikaal gebruik maken tot toepassing.

(1) Betrekkelijk het eerste hoofdstuk zullen wij onderzoeken wat de Naam Gods is, gelijk die geopenbaard is in het Woord, en dan bewijzen dat die in Christus is.

1. Gods Naam is anders niet dan God Zelf (Psalm 20:2): ‘De naam van den God Jakobs zette u in een hoog vertrek’, dat is, de God Jakobs Zelf zette u in een hoog vertrek. Zie ook Psalm 115:1: ‘Niet ons, o HEERE, niet ons, maar Uw Naam geef ere’; dat is, U zij de eer. Het woord naam wordt gewoonlijk in de Schriftuur gesteld voor de zaak, of het wezen dat daardoor betekend wordt, gelijk Handelingen 1:15: ‘Er was een schare bijeen van omtrent honderd en twintig namen’, gelijk er eigenlijk staat, dat is van zoveel personen. Zo zegt ook de Heere hier in de tekst: Mijn Naam, dat is Mijn natuur en Wezen, is in het binnenste van Hem. Dat dit nu zo is, is buiten alle tegenspraak duidelijk uit Johannes 10:38: ‘Opdat gij moogt bekennen en geloven, dat de Vader in Mij is, en Ik in Hem’. Zo ook uit Johannes 14:7: ‘Indien gijlieden Mij gekend hadt, zo zoudt gij ook Mijn Vader gekend hebben; en van nu kent gij Hem en hebt Hem gezien’. Waarop Filippus antwoordende zegt: ‘Heere, toon ons den Vader, en het is ons genoeg’. Maar Christus zegt tot hem: ‘Ben Ik zo langen tijd met ulieden geweest, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons den Vader?’ (vers 9). Zodat gij dan ziet, dat

God Zelf in Christus is, volgens 2 Korinthe 5:19: 'God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende'. En zo gij wilt weten, wie en wat Christus is, dan zal de apostel u zeggen: Hij is 'God geopenbaard in het vlees' (1 Timótheüs 3:16). O! mijne vrienden, staat hier wat stil en verwondert u over dit vreemde werk, dat God op de aarde gewrocht heeft; te weten, de Goddelijke en menselijke natuur tezamen te verbinden tot een persoonlijke vereniging in onze heerlijken Immánuël. Zodat dan de mening van de woorden: Mijn Naam is in het binnenste van Hem, zoveel is alsof de Heere gezegd had: Ik ben in Hem, Mijn natuur en Wezen zijn in het binnenste van Hem; en daarom, wanneer gij Hem beschouwt, zo ziet gij Mij in Hem; want 'Hij is in de gestaltenis Gods, en Hij acht het geen roof Gode evengelijk te wezen' (Filippenzen 2:6). O! mijne vrienden, wacht u toch voor de dwalende en godslasterlijke bevattingen van sommigen, en inzonderheid van die, welke de godslasterlijke arianen en socinianen u zouden willen geven van Christus, alsof Hij een onderscheiden Wezen was van de Vader, en van een onderscheiden en geringere natuur. Want Hij en de Vader zijn één, dezelfde in Wezen, van gelijke macht en heerlijkheid. 'Drie zijn er Die getuigen in den hemel: de Vader, het Woord en de Heilige Geest; en deze Drie zijn één' (1 Johannes 5:7). Dus zeg ik dan, dat de Naam van God in Christus, God Zelf is; dit zal nader blijken uit hetgeen volgen zal.

2. Gods Naam zijn Zijne titels, welke Hem bijzonder eigen zijn; en deze vinden wij dat in de Schriftuur overal aan Christus, de Engel des verbonds, worden toegeschreven. Om maar eens enige weinige te noemen: Zijn Naam is Jehovah; dat is een Naam die bijzonder eigen is aan de zelf-bestaande, allerhoogste en onafhankelijke God, namelijk, Hij Die is en Die was en Die komen zal. 'Opdat zij weten, dat Gij alleen met Uw Naam zijt de HEERE, de Allerhoogste over de ganse aarde' (Psalm 83:19). Deze grote Naam vinden wij gewoonlijk aan Christus toegekend, met enige bijgevoegde toenamen. Om ons geloof aan te moedigen, wordt Hij soms genaamd Jehovah Tsebaoth, de HEERE der heirscharen, om Zijn volstreckte heerschappij en autoriteit aan te wijzen, dat Hij alle macht in hemel en op aarde heeft, en dat de heirlegers van beiden onder Zijn bevel zijn. Soms wordt Hij genaamd de Jehovah Rophi, de HEERE hun Heelmeester, omdat Hij de gebrokenen van hart geneest, en hun wonden verbindt. Soms wordt Hij genaamd Jehovah Tsidkenu, de HEERE ONZE GERECHTIGHEID, omdat Hij een eeuwige gerechtigheid aanbrengt, tot rechtvaardigmaking van veroordeelde zondaren. Soms wordt Hij genaamd Jehovah Shamma, de HEERE is aldaar, omdat Hij bij Zijn volk is tot aan het einde van de wereld. Soms wordt Hij genaamd Jehovah Jireh, de HEERE zal het voorzien, omdat, wanneer de armen en nooddriftigen water zoeken, Hij hen dan verhoren en helpen wil. Soms wordt hij genaamd Jehovah Nissi, de HEERE is onze Banier, omdat Hij dengenen die Hem vrezen een banier geeft, opdat zij die mochten opwerpen wegens de waarheid.

3. Gods Naam is Zijn Woord; want daardoor is het, dat Hij Zichzelven en Zijn wil bekend maakt aan de kinderen der mensen, en deze Zijn Naam is ook in Christus. Hierom wordt de Heere Jezus bij uitnemendheid het Woord Gods genaamd (Johannes 1:1,14). 'En Zijn naam wordt genaamd het Woord Gods' (Openbaring 19:13). Hierom is het, dat wanneer het Woord van God, of de dierbare waarheden des Evangelies, gehouden worden, Christus het dan rekent dat Zijn Naam gehouden wordt, zeggende tot de gemeente van Pérgamum: Ik weet uw werken, en waar gij woont, enz. en gij houdt Mijn Naam, en hebt Mijn geloof niet verloochend. Gij hebt Mijn Naam gehouden, dat is, gij hebt het Evangelie in zijn zuiverheid bewaard. Het gehele Woord van God, en alle waarheden van hetzelfde, zijn in Christus; Hij is het grote Orakel des

hemels, dat dezelve openbaart (Openbaring 5:4): ‘Daar was niemand waardig geacht om het boek met zeven zegelen te openen, dan alleen de Leeuw Die uit den stam van Juda is’. Al de geboden van de wet van God zijn ons toegebracht door Hem; hierom zegt God hier tot Israël: Hoed u voor Zijn aangezicht, en wees Zijn stem gehoorzaam. Hij is de aangestelde Koning en Wetgever van de Kerk, en alle wetten die het zegel van Zijn autoriteit niet hebben, en niet aangeraakt zijn door Zijn Koninklijke scepter, moeten niet geacht worden in de Kerk Gods. Gelijk nu al de wetten en geboden in Hem zijn, zo zijn ook al de beloften ‘in Hem ja, en zijn in Hem amen’ (2 Korinthe 1:20); zij zijn al de artikelen van Zijn laatste wil en testament. Hij is het merg en het wezen van de gehele openbaring Gods, en van al derzelve waarheden; zij komen in Hem, als in haar centrum tezamen; hierom lezen wij van ‘de waarheid te leren gelijk ze in Jezus is’ (Éfeze 4:21). Alle leringen of predicates, die niet afhangen van, of overeenkomen met dit fundament dat God in Sion heeft gelegd, zijn maar hooi en stoppelen die verbrand zullen worden. De dierbaarheid en zoetheid van elke waarheid, ligt in de verbintenis die ze heeft met Hem, en voor zoveel die een wagen is om de genade, die in Christus is, aan onze ziel te brengen. Zodat dan ook deze Naam van God in Christus is.

4. Gods Naam zijn Zijne werken, zie Psalm 8:2, alwaar David de heerlijkheid van God beschouwende, gelijk die in Zijn werken geopenbaard is, uitroept: ‘O HEERE, onze Heere, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!’ Ook is deze Naam van God in Christus. Is Zijn Naam Schepper van alle dingen, Die de hemelen uitbreidt, en de aarde gegrond heeft, zo is deze Naam in Christus (Johannes 1:1-3): ‘In den beginne was het Woord; alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt dat gemaakt is’. ‘Door het Woord des HEEREN’, te weten door Christus, ‘zijn de hemelen gemaakt, en door den Geest Zijns monds al hun heir’ (Psalm 33:6). Is Gods Naam de heerlijke onderhouder en regeerder van alle dingen, zo is deze Naam in Christus (Hebreeën 1:3): ‘Hij draagt alle dingen door het woord Zijner kracht’; en in Kolossenzen 1:16-17 worden aan Hem beiden de werken van de schepping en de voorzienigheid toegeschreven: ‘Want door Hem zijn alle dingen gemaakt, of geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen. En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem’.

5. Gods Naam is Zijn dienst (Éxodus 20:24): ‘Aan alle plaats waar Ik Mijns Naams gedachtenis stichten zal, zal Ik tot u komen en zal u zegenen’. Dit is een heerlijkheid, die Hij aan geen ander wil geven. Het is afgoderij, om enige zaak of persoon, in hemel of op aarde, tot het voorwerp van onze dienst of aanbidding te stellen, dan God alleen (Jesaja 42:8; Mattheüs 4:10). En daarom vinden wij, dat wanneer de Goddelijke aanbidding de engelen wordt aangeboden, zij dezelve verwerpen als een zaak die hun niet toekomt (Openbaring 19:10; Openbaring 22:9). En toen die ook aan Paulus en Barnabas werd aangeboden, zo verwierpen zij die met afgrijzen en verontwaardiging, zeggende: ‘Mannen, waarom doet gij deze dingen? Wij zijn ook mensen van gelijke bewegingen als gij’ (Handelingen 14:14-15). Maar hoewel deze kroon der heerlijkheid, deze Naam, het voorwerp van Goddelijke dienst en aanbidding, op geen geschapen hoofd kan passen, zo past die nochtans uitnemend wel op het hoofd van onze Immánuël, zie Johannes 5:23: ‘Opdat zij allen den Zoon eren, gelijk zij den Vader eren’. Hierom wordt ook aan de Kerk (Psalm 45:12), bevolen Hem aan te bidden: ‘dewijl Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neder’. Ook wordt de koningen der aarde bevolen den ‘Zoon te kussen (dat is, Hem te aanbidden) opdat Hij niet

toorne, en zij op den weg vergaan' (Psalm 2:12). Ja, aan al de engelen in de hemel wordt zelfs bevolen Hem te aanbidden (Hebreeën 1:6): 'En als Hij wederom den Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden'. En zo vinden wij, dat al de verlost en in de heerlijkheid Hem gelijkelijk met de Vader deze schatting van dienst en aanbidding toebrengen, zeggende: 'Het Lam Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging. De zaligheid zij onzen God, Die op den troon zit, en het Lam, in alle eeuwigheid' (Openbaring 5:12-13).

6. Gods Naam zijn Zijne volmaaktheden en uitnemendheden; en die alle zijn waarlijk en oorspronkelijk in Christus, gelijk zij in den Vader zijn. Om dit maar in enige volmaaktheden te tonen, zo merkt op: Gods wijsheid is Zijn Naam; Hij is wijs van hart, en groot van raad; dit nu is in Christus, want Hij is 'de Wijsheid Gods' (1 Korinthe 1:24). In 'Hem zijn al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen' (Kolossenzen 2:3). Zijn macht is Zijn Naam; Hij is de Heere God, de Almachtige; deze Naam is in Christus, want Hij is 'de Kracht Gods' (1 Korinthe 1:24), de 'almachtige God' (Openbaring 15:3). Hierom wordt Hij genoemd, de 'Man van Gods rechterhand, Dien God voor Zichzelf gesterkt heeft' (Psalm 80:18). Door de kracht Gods in Hem, heeft Hij 'de overheden en de machten uitgetogen, en in het openbaar tentoongesteld' (Kolossenzen 2:15). De heiligheid is Gods Naam; hierom wordt Hij gewoonlijk de Heilige Israëls geheten; en deze eigenschap schijnt zo luisterrijk in onze Immánuël, zelfs in de ogen van de engelen, dat zij met gedekte aangezichten nedervallen voor de troon, en uitroepen: 'Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heerscharen; de ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol' (Jesaja 6:3). De rechtvaardigheid is Zijn Naam; 'Hij is een Rotssteen, Wiens werk volkomen is; want al Zijn wegen zijn gericht. God is waarheid en is geen onrecht; rechtvaardig en recht is Hij' (Deuteronomium 32:4). Deze Zijn Naam is in zijn grootste luister in Christus, en in Hem schijnt hij veel uitnemender en doorluchtiger, dan in al de straffen van de verdoemden in de hel. Nooit heeft de rechtvaardigheid Gods in zulk een luister geschenen, dan toen Hij uitriep: 'Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen den Man Die Mijn Metgezel is'. Hij heeft het gebod der wet vervuld, en de straf daarvan gedragen als onze Borg, en zo heeft Hij de naam verkregen van Jezus Christus, den Rechtvaardige; ook heeft 'de HEERE lust aan Hem om Zijner gerechtigheid wil' (Jesaja 42:21). Gods liefde is Zijn Naam; want God is Liefde; maar het is in Christus dat Hij zulks is voor zondaren, zie Johannes 3:16: 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'. De barmhartigheid Gods is Zijn Naam (Éxodus 34:6); maar het is door Christus dat deze barmhartigheid zich uitlaat aan een zondaar van Adams geslacht; hierom wordt er in Hooglied 5:14 gezegd, dat 'Zijn buik (of Zijn ingewanden) is als blinkend elpenbeen, overtogen met saffieren'. Gods genade is Zijn Naam (Éxodus 34:6): 'De HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig'; maar het is alleen door Christus dat Zijn genade omtrent zondaren heerst (Romeinen 5:21): 'Opdat gelijk de zonde geheerst heeft tot den dood, also ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere'; Zijn Naam is 'de HEERE, Die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft' (Éxodus 34:7). Ook is deze Naam in Christus, zoals wij in de tekst kunnen zien; en toen Hij hier in de staat van vernedering was, handelde Hij gewoonlijk als één die macht had om zonde te vergeven, zeggende doorgaans: 'Ga in vrede, uw zonden zijn u vergeven'. Gods waarheid is Zijn Naam (Deuteronomium 32:4): 'God is waarheid en is geen onrecht'; deze Naam is ook in

onze Immánuël; hierom wordt Hij de Waarheid zelf genaamd (Johannes 14:6): ‘Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven’; ‘De Amen, de trouwe en waarachtige Getuige’ (Openbaring 3:14). Ik zou vele andere namen die God alleen eigen zijn, en die allen in Christus zijn, kunnen noemen. Zijn Naam is de ‘eeuwige God’ (Jesaja 40:28). ‘Van eeuwigheid tot eeuwigheid is Hij God’ (Psalm 90:2). Deze Naam kunnen wij zien dat die in Christus is (Openbaring 1:8): ‘Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, Die is, en Die was, en Die komen zal’. Zijn Naam is de onveranderlijke God, ‘bij Welken geen verandering of schaduw van omkering is’ (Jakobus 1:17). Zie ook deze Naam in Christus (Hebreeën 13:8): ‘Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid’. Zijn Naam is de alwetende God, ‘Die het hart en de nieren beproeft’ (Jeremía 11:20). Ook deze Naam is in Christus, zie Johannes 2:25: ‘Hij heeft niet van node dat iemand getuigen zal van den mens; want Hij Zelf weet wat in den mens is’; ‘Zijn ogen zijn als een vlam vuurs, Hij is het Die nieren en harten onderzoekt, en Die al de werken van Zijn Kerk weet’ (Openbaring 2:18,23). Zijn Naam is de God van zaligheid (Psalm 68:20-21): ‘Onze God is een God van zaligheid’, en deze Naam is in Christus; hierom was het dat de oude Simeon, toen hij Hem in de armen ontving, God loofde, en uitriep: ‘Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien’ (Lukas 2:29-30). Uit dit alles denk ik, dat de waarheid van de leer, dat de Naam Gods in Christus is, overvloedig blijkt.

(2) Het tweede hoofdstuk, dat door ons was voorgesteld, is om enige hoedanigheden van de Naam Gods, gelijk die in Christus is, voor te stellen.

1. Zijn Naam in Christus is een heerlijke naam. Zijn wezenlijke heerlijkheid wordt in Christus luisterrijk tentoongesteld, in plaats dat zij verdonkerd zou worden; want Christus is God geopenbaard in het vlees, duidelijk te kennen gevende, dat God buiten Christus een onbekend God voor zondaren is; maar God in Christus is een God, Wiens heerlijkheid duidelijk voor onze ogen geopenbaard is. Nooit heeft de heerlijkheid van God zo luisterrijk geschenen als in Christus; hierom wordt Hij genaamd: ‘Het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner Zelfstandigheid’ (Hebreeën 1:3). Dus, zeg ik, is de Naam Gods in Christus een heerlijke naam; zie Psalm 72:19: ‘Geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld’. Zijn Naam is de heerlijkheid en de roem van de strijdende Kerk; want ‘in den HEERE zal gerechtvaardigd worden en zich beroemen het ganse zaad Israëls’ (Jesaja 45:25), en ook de heerlijkheid van de triomferende Kerk; want ‘de Heere, de almachtige God en het Lam is het licht van die plaats’ (Openbaring 21:22-23).

2. De Naam Gods in Christus is een overklimmende en onvergelykelijke naam, ‘ver boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij, en allen naam die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomst’ (Éfeze 1:21). Zijn Naam is veel uitnemender dan de grootste koningen der aarde; want ‘wie is Hem gelijk onder de kinderen der sterken?’ (Psalm 89:7). Dit is één van Zijn Koninklijke namen: ‘De Overste van de koningen der aarde’ (Openbaring 1:5); alsook: ‘Koning der koningen en Heere der heren’ (Openbaring 19:16). Zijn Naam overtreft zeer ver de naam van al de engelen des hemels (Hebreeën 1:4): ‘Zoveel treffelijker geworden dan de engelen, als Hij uitnemender Naam boven hen geërfd heeft’.

3. De Naam Gods in Christus is een allerkrachtigste naam. Daar is in deze Naam zulk een kracht en autoriteit, dat in dezelve ‘alle knie buigen moeten dergenen die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn; en alle tong belijden moet, dat

Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid Gods des Vaders' (Filippenzen 2:9-11). Daar is in deze Naam zulk een kracht en sterkte, dat daardoor de duivelen zijn uitgeworpen, de doden opgewekt, de blinden ziende gemaakt en doven horende zijn geworden, inzonderheid in het begin van het christendom, gelijk wij in de historie van de Handelingen der apostelen kunnen zien. Daar is in de Naam van God in Christus zulk een kracht, dat wanneer onze gebeden en verzoeken in dezelve tot de hemel worden gezonden, zij een vermogen hebben om alle dingen te verkrijgen. 'En zo wat gij begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen' (Johannes 14:13-14; Markus 7:26).

4. De Naam Gods in Christus is een aller-behulpzaamste en een zaligmakende naam (Psalm 121:2): 'Mijn hulp is van den HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft'. Wanneer een arme ziel maar door de ogen des geloofs, de Naam Gods in Christus lezen kan, dan leest zij er terstond haar eigen zaligheid in (Jesaja 45:22): 'Ziet op Mij, of wendt u naar Mij toe, en wordt behouden, alle gij einden der aarde'. Waarom dat nu? Wat is er de reden van? 'Want Ik ben God en niemand meer'. Dat op deze Naam gezien wordt, zulks neemt alle bezwaren weg: 'Zij hebben op Hem gezien, ja, Hem als een waterstroom aangelopen; en hun aangezichten zijn niet schaamrood geworden' (Psalm 34:6). En geen wonder, want wanneer Gods Naam gekend wordt in Christus, dan wordt Hij gezien een God des vredes te zijn. God in Christus is een God, 'Die de wereld met Zichzelfen verzoent, haar zonden haar niet toerekenende' (2 Korinthe 5:19).

5. De Naam Gods in Christus is een wonderlijke en verborgen naam (Jesaja 9:5): 'En men noemt Zijn Naam Wonderlijk'. En waarom? Omdat het Kind dat ons geboren, en de Zoon die ons gegeven is, genaamd wordt: 'Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid'. Het is zó wonderlijk en verborgen, dat het een verborgenheid is, die de wereld niet verstaan of begrijpen kan. God in een gekruiste Christus; 'is den Joden een ergernis, en den Grieken een dwaasheid' (1 Korinthe 1:23). En zelfs is die Naam, voor degenen aan welke dezelve zaligmakend geopenbaard is, zo wonderlijk en verborgen, dat zij met Agur moeten uitroepen: 'Hoe is Zijn Naam en hoe is de Naam Zijns Zoons, zo gij het weet?' (Spreuken 30:4).

6. Gods Naam in Christus is een zoete en welriekende naam (Hooglied 1:3): 'Uw oliën zijn goed tot reuk, Uw Naam is een olie die uitgestort is', voor een arme ziel, die Hem door het geloof beschouwt. En de reden hiervan is, omdat zodra een arm zondaar verwaardigd wordt om de Naam Gods in Christus te zien, hij Hem dan ziet als zijn eigen God; gelijk wij in Thomas zien, die zodra hij Hem in het rechte licht beschouwde, uitriep: 'Mijn Heere en mijn God' (Johannes 20:28), in navolging van hetgeen Christus zeide: 'Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God' (vers 17).

7. Gods Naam in Christus is heilig en vreselijk (Psalm 111:9): 'Hij heeft Zijn verbond in eeuwigheid geboden; Zijn Naam is heilig en vreselijk'. En zij die Zijn Naam kennen, zullen hem heiligen in hun harten, en hem stellen tot hun vrees en verschrikking; zo heilig is deze Naam, dat hij de ziel heiligt die Hem kent, en ook de inwonende verdorvenheid doodt; en geen wonder, 'want Hij heeft de overtredingen gesloten, de zonden verzegeled en de ongerechtigheid verzoend' (Daniël 9:24).

8. Gods Naam in Christus is een schrikkelijke en vreselijke naam voor de duivelen, en voor een goddeloze en onbekeerde wereld. De duivelen moeten sidderen voor de Naam van een God in Christus, omdat Zijn werk is om de slang den kop te vermorzelen, en om de overheden en machten te beroven. Ook zal deze Naam, hoezeer dezelve door de goddelozen tegenwoordig ook veracht en verworpen mocht worden, ten gene dage nochtans tot verschrikking voor hen zijn, en zij zullen op het

eerste gezicht van Hem moeten uitroepen: ‘Bergen valt op ons, en heuvelen bedekt ons’ (Openbaring 6:16).

9. Gods Naam in Christus is een eeuwige naam (Psalm 72:17): ‘Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is’. Gelijk Zijn Naam van eeuwigheid is, zo zal Hij ook tot in eeuwigheid zijn. Dus ziet gij dan enige van de uitnemende eigenschappen en hoedanigheden van de Naam Gods in Christus.

(3) Het derde hoofdstuk door ons voorgesteld, is om aan te wijzen, hoe de Naam Gods in Christus is, of op wat wijze Zijn Naam in Hem is.

Daar schijnt iets bijzonders in de woorden te liggen. De macht, wijsheid, majesteit en grootheid Gods kunnen in al de werken Zijner handen gezien worden; want Zijn Naam is groot over de gehele aarde. Maar nooit is het van enig schepsel in hemel of op aarde, engel, aartsengel, patriarch of profeet, apostel of heilige, gezegd wat hier van Christus wordt gezegd: Mijn Naam is in het binnenste van Hem. Zo moet dan de Naam Gods op een andere wijze in Christus zijn, dan in enig ander wezen; en daarom hebben wij, om dit te verklaren, op de volgende bijzonderheden acht te geven, welke ik oordeel dat in de uitdrukking: ‘Mijn Naam is in Hem’, opgesloten zijn.

1. Mijn Naam is in Hem, dat is, die is geheel in Hem. Daar mogen enige indrukken van Mijn hand, enige trekken van Mijn macht, wijsheid en heiligheid in anderen gevonden worden, maar die alle zijn geheel in Hem. In Hem woont al de volheid der Godheid des Vaders; Zijn gehele Wezen en zijn, Zijn gehele macht en wijsheid, Zijn gehele heiligheid en rechtvaardigheid, goedheid en waarheid, Zijn eeuwigheid en alwetendheid, dat alles is even zo in Hem, gelijk het in den Vader Zelf is. Hierom wordt ons gezegd, ‘dat in Hem al de volheid der Godheid lichamenlijk woont’ (Kolossenzen 2:9).

2. De Naam Gods is alleen in Hem, en in niemand anders dan in Hem. Mijn Naam is in Hem, dat is met uitsluiting van alle anderen. Hierom wordt ons gezegd, ‘dat er onder den hemel geen andere naam gegeven is onder de mensen, door welken wij moeten zalig worden’, dan door de Naam Jezus (Handelingen 4:12). En wat is er de reden van? Omdat deze helpende en zaligmakende Naam in Hem alleen is. ‘Ik ben God en niemand meer’; en daarom zegt Hij: ‘Wendt u naar Mij toe en wordt behouden, alle gij einden der aarde’ (Jesaja 45:22).

3. De Naam Gods is oorspronkelijk in Hem. Het behaagt sommigen rechtzinnige godgeleerden, wanneer zij van de drie Personen in het Goddelijke Wezen spreken, te zeggen dat de Vader de fontein is van de Godheid. Maar ik heb in die spreekwijze geen behagen, want ik denk dat de gehele Godheid, insluitende drie Personen, haar eigen fontein en oorsprong is; en dat de eeuwige generatie des Zoons, en de uitgang des Heiligen Geestes aan de Godheid wezenlijk eigen is; alsook dat de gehele Godheid oorspronkelijk is in elke van die heilige en Goddelijke Personen, en dat het onbestaanbaar is voor iets dat God is, om een minder of afhankelijk wezen te zijn.

4. De Naam Gods is in Hem op een zeer uitdrukkelijke en luisterrijke wijze (Hebreeën 1:3). Het beeld van God was in Adam bij zijn schepping ingedrukt; en het wordt in alle kinderen Gods, door de wedergeboorte en aanneming tot kinderen, weer ingedrukt; maar het beeld Gods wordt niet in Christus ingedrukt, maar Hij is het Afschijnsel van Gods heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner Zelfstandigheid; zodat het onmogelijk is, dat iemand door het geloof, die heerlijkheid van de eniggeboren Zone Gods zou zien, zonder dat hij ook op diezelfde tijd de heerlijkheid des Vaders zou zien; ‘want de verlichting der kennis der heerlijkheid Gods is in het aangezicht, of in de Persoon van Jezus Christus’ (2 Korinthe 4:6).

5. De Naam Gods is in Hem als Middelaar, bij wijze van gift en afleiding. Hij heeft een gemachtigde autoriteit en een afgeleide volheid als Middelaar; 'want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou' (Kolossenzen 1:19). God heeft Hem der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen. 'Hij heeft Hem tot Koning gezalfd over Sion, den berg Zijner heiligheid' (Psalm 2:6). 'En de Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel den Zoon gegeven' (Johannes 5:22). Al wat Hij als de grote Profeet, Priester en Koning van Zijn Kerk doet, dat doet Hij in Zijns Vaders Naam en autoriteit.

6. De Naam Gods is in Hem bij wijze van openbaring (Johannes 17:6): 'Ik heb Uw Naam geopenbaard den mensen die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt'. O mijne vrienden! wij zullen voor eeuwig onkundig blijven van de Naam Gods, totdat Christus ons de kennis daarvan leert (Johannes 1:18): 'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard'.

7. De Naam Gods is in Hem bij wijze van mededeling. Ook wordt die in Hem als Middelaar gegeven, opdat die door Hem gegeven en geschreven mocht worden op Zijn volk, zie Openbaring 3:12: 'Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in den tempel Mijns Gods, en hij zal niet meer daaruit gaan; en Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns Gods, en den naam der stad Mijns Gods, en ook Mijn nieuwen Naam'. Hoe is het nu dat Hij den Naam Zijns Gods op hen schrijft, anders dan door hun de Naam of de heerlijkheid Gods te doen zien in Hemzelve? Zie 2 Korinthe 3:18: 'Wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest'. Dus ziet gij dan, hoe de Naam Gods in Christus is. Maar deze zaak zal, na alles wat wij daarvan gezegd hebben, een onbekende verborgenheid blijven, indien de Geest des Heeren niet komt, als een Geest der wijsheid en der openbaring, om ons de verborgenheden van een God in Christus te verklaren.

(4) Het vierde hoofdstuk door mij voorgesteld, was om de redenen van deze leer te onderzoeken, of waarom de Naam Gods in Christus is.

Hierop zeggen wij:

1. Hij draagt Zijns Vaders Naam, omdat Hij en de Vader één zijn; Hij is één God met Zijn Vader, dezelfde in Wezen, van gelijke macht en heerlijkheid; en dus was het onmogelijk dat het anders zou zijn.

2. Omdat Hij Zijns Vaders Zoon, Zijn Eniggeborene, Zijn geliefde Zoon is, door een eeuwige generatie (Johannes 1:14): 'En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader), vol van genade en waarheid'. Wie is nu zo bekwaam om Zijns Vaders Naam te dragen, dan Zijn eigen eerstgeboren Zoon, Dien Hij daarom gesteld heeft, 'ten hoogste over de koningen der aarde' (Psalm 89:28).

3. Omdat Hij alleen machtig is om het gewicht van die oneindige en uitnemende Naam te dragen. Indien de Naam Gods gelegd was geworden in enig geschapen wezen, hoe uitnemend hetzelfde ook mocht zijn, gelijk het dan een leugen zou zijn, wanneer men dat schepsel God noemde, zo zou ook de hoogste engel of aartsengel onder het gewicht daarvan moeten verzinken. De blote gedachte van God gelijk te zijn, heeft miljoenen van engelen doen nederzinken van de hoogte des hemels tot in de afgrond der hel. Hoe zou enig eindig schepsel dan machtig kunnen zijn om die Naam te dragen? Indien Christus Zelf geen God geweest was met den Vader gelijk, zo had

Hij onder die grote Naam moeten verzinken; maar Hij is machtig geweest om hem te kunnen dragen, also Hij gelijk was met den Vader, en daarom is die Hem gegeven.

4. Zijn Naam is in Hem, opdat die nabij ons mocht zijn. O! hoe nabij komt God tot ons in de Persoon van Christus. Hij komt bij en onder ons, mensen, wonen op de aarde (Johannes 1:14): 'Het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond'. God mengt in Christus, als het ware, natuur met ons in een persoonlijke vereniging, en Hij mengt ook namen met ons in Christus, want Zijn Naam is Immánuël, God met ons; Hij mengt ook belangen met ons in Christus, Hij bindt Zijn eigen heerlijkheid met onze zaligheid aan elkaar; hierom wordt Christus genaamd: 'De Man van Gods rechterhand, Dien Hij Zichzelven gesterkt heeft' (Psalm 80:18), dat is, gesterkt tot de grote voornemens van Zijn eigen heerlijkheid in onze zaligheid. Zijn Naam is dan in Christus, zeg ik, opdat die ons nabij mocht zijn; ook verklaren Zijn wonderlijke werken van genade door Christus, dat Zijn grote Naam nabij is. Wanneer het Evangelie gepredikt, en Christus, de gerechtigheid en de zaligheid Gods, aan de zondaren geopenbaard wordt, dan wordt Hij gezegd 'Zijn gerechtigheid nabij te brengen', enz. (Jesaja 46:13).

5. Zijn Naam is in Christus, om onze vijandschap tegen Hem te verbreken, en om ons met Hem te verzoenen (2 Korinthe 5:19): 'God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende'. Het grote oogmerk van de openbaring van de Naam en de natuur Gods in Christus, is om zulk een overtuigend bewijs te geven van Zijn liefde, goedertierenheid en genade ten aanzien van de mens op aarde, dat zijn vijandschap voor eeuwig verbroken mocht worden, om onze harten te verzoenen, en om Zichzelven voor te stellen als een voorwerp van liefde, vertrouwen, hoop, begeerte en vermaak aan de mens, wiens hart geheel vervreemd was van Hem, door de zonde, alsof hij een onverzoenlijk en onverbiddelijk vijand was.

TOEPASSING

(5) Het vijfde of laatste hoofdstuk door mij voorgesteld, is de toepassing.

EERSTE GEBRUIK VAN ONDERRICHTING

Is het zo, dat de Naam Gods in Christus is, op de wijze als gij gehoord hebt? Zie hier dan uit:

1. Het ongelijk dat de gruwelijke arianse ketterij doet, beiden aan de Vader en de Zoon; welke ketterij verspreid geworden is in ons land, en ik vrees dat deze te veel de overhand genomen heeft, beiden onder de leraren en ledematen van deze onze bevestigde kerk. Die ketterij verongelijkt en beledigt de eeuwige Vader, omdat zij Zijn getuigenis direct tegenspreekt, welke Hij van onze Verlosser geeft in onze tekst. God de Vader zegt, Mijn Naam, welke is de allerhoogste, de zelf-bestaande en onafhankelijke God, deze Mijn Naam is in Hem. Nee, zeggen de arianen, dit is vals, want de Naam van de allerhoogste, zelf-bestaande en onafhankelijke God, is de persoonlijke eigenschap van de Vader, en moet daarom aan de Zoon niet worden toegeschreven. Ook beledigt en verongelijkt deze ketterij den Zoon, omdat zij Hem loochent een Naam te hebben boven allen naam. Indien Zijn Naam niet is de allerhoogste God, dan moet er een naam zijn boven Zijn Naam. Kortom, een afhankelijke of een mindere God, is geen God; want daar is geen middensoort van een wezen tussen God en een schepsel.

2. Is Zijns Vaders Naam in Hem, zie hier dan uit, dat God de Vader belang heeft in alle versmadingen en onwaardigheden die Christus worden aangedaan, en dat Hij ze zekerlijk wreken zal. Want Zijns Vaders Naam is in Hem, en daarom worden de

onwaardigheden, die Hem worden aangedaan, ook Zijn Koninklijke en eeuwige Vader aangedaan. ‘De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit tot Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten’ (Psalm 110:1). Hij zal ze terneder werpen en vertreden onder Zijn voeten. Ik zal u eens enige mensen noemen, die in gevaar van het misnoegen Gods des Vaders zijn, wegens hun onteren van Zijn eeuwige Zoon.

a. Gij allen, die Hem door het ongeloof verwerpt en Hem niet aanneemt, gelijk Hij in het Evangelie wordt aangeboden, als Profeet tot onderwijzing, als Priester tot rechtvaardigmaking en verzoening, en als Koning tot heiligmaking. O! hoevelen zijn er, die onder deze zware beschuldiging vallen? Wie heeft onze prediking geloofd? O mijne vrienden! hoe licht gij ook de zonde van het ongeloof mocht achten, zo weet nochtans dat gij daarom nog wat ergers te wachten hebt, dan te sterven zonder barmhartigheid (Hebreeën 10:28-29): ‘Als iemand de wet van Mozes heeft tenietgedaan, die sterft zonder barmhartigheid onder twee of drie getuigen; hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zone Gods vertreden heeft?’ enz.

b. Gij allen die Zijn gezonden dienaren en gezanten beledigt, die Zijn Naam en commissie dragen, zijt ook onder het misnoegen van Christus’ Vader. Hoort wat Christus daarvan zegt (Lukas 10:16): ‘Wie u hoort, die hoort Mij; en wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Dengene Die Mij gezonden heeft’. Zo viel eertijds de toorn Gods op de Joden, totdat er geen genezen aan was, wegens hun spotten met en kwalijk behandelen van de boden des Heeren, die Hij hun gezonden had (2 Kronieken 25:16).

c. Onder ‘s Heeren misnoegen liggen ook al degenen, die Zijn arme volk en Zijn leden verongelijken, en die hen in hun tijdelijke of geestelijke voorrechten onderdrukken, of hen op enigerlei wijze ergeren en smarten aandoen. Het ware voor dezulken beter, dat hun een molensteen om de hals gedaan en zij in de zee geworpen werden, dan dat zij één van deze kleinen, die in Christus geloven, ergerden (Markus 9:42). Het hart van Gods arme volk wordt tegenwoordig menigmaal bedroefd. De lammeren van Christus’ kudde, en hun dierbare vrijheden, worden door vele herders in ons Israël heden opgeofferd, om de groten van het land te behagen. Daar wordt meer acht gegeven op een patroon of erfheer, in het verkiezen van leraren, dan op de kudde of de gemeente van Christus, die Hij door Zijn bloed verkregen heeft. Het zijn de wijzen, de machtigen, de edelen, de erfheren en landheren, die geroepen worden te stemmen in het verkiezen van de opzieners der gemeenten; direct tegen de weg van Christus in, Die gezegd heeft dat er ‘niet vele wijzen naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen, geroepen worden; ‘maar het dwaze en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen en het sterke beschamen zou’, enz. (1 Korinthe 1:26-29).

d. Ook liggen onder ‘s Heeren misnoegen allen die Zijn werk en Zijn zaak benadelen, en die de tegenwoordige koers van afwijking van een gezworen werk van reformatie helpen voortzetten. Wie ziet niet wat boze slagen aan de graveerselen van ‘s Heeren tempel gegeven worden in dit land? Inzonderheid door een soort van bedorven tijddienende leraars en anderen die met hen samenspannen, in het verbreken van de noodzakelijke borstweringen van de leer, godsdienst, tucht en regering van de kerk, in het maken van de wetten die onbestaanbaar zijn met de wetten van Christus, tot schade en niet tot opbouw van Zijn lichaam; in het onderdrukken van de ware vrienden, en in het ondersteunen van de openlijke vijanden van het werk der reformatie, de lammeren van Christus verstrooiende, in plaats van die te vergaderen;

in het bederven van de sleutels van de tucht, tot bescherming van de onwaardigen, en tot censurering van leraars om het getrouw uitvoeren van hun plicht; in geen zorg te dragen om de dwalenden in de leer of de ergelijken in de wandel te straffen, maar integendeel om de vacante gemeenten op te vullen met bedorven mensen, zonder acht te geven op de stem van degenen, die de stem van de grote Herder kennen. Gij allen, zeg ik, die deze of dergelijke afwijkingen van een werk der reformatie helpt voortzetten, stelt uzelf tegen het belang van Christus, Die Zijns Vaders Naam in Zijn binnenste heeft; ook legt gij uzelf bloot voor het ongenoegen en de toorn des Vaders en van Zijn Gezalfde (Psalm 2). God en de Messias zullen u belachen, en wanneer Zij u als werktuigen zullen gebruikt hebben, om hun heerlijke oogmerken uit te werken, 'zullen Zij u verpletteren met een ijzeren scepter en in stukken slaan als een pottenbakkersvat' (vers 9).

e. Ook liggen die allen onder 's Heeren misnoegen, die met Gállio, als onverschillige aanschouwers, het bederf van de Kerk van Christus kunnen zien, terwijl anderen strijd voeren tegen de machtigen, tot behoud van 's Heeren werk onder ons. O! bedenk dat de wraak van 's Heeren tempel op u vallen zal, want daar is in de zaak van Christus geen neutraliteit; maar die niet voor Hem is, die is tegen Hem; 'Vloekt Meroz, zegt de Engel des HEEREN, vloekt haar inwoners geduriglijk; omdat zij niet gekomen zijn tot de hulp des HEEREN, tot de hulp des HEEREN, met de helden' (Richteren 5:23). Kortom, gij allen die in de zonde leeft, hetzij publieke of persoonlijke zonden, waartoe Christus gekomen is om die te verbreken en weg te nemen, zijt tot ontering van Hem, Die den Naam Zijns Vaders heeft in Zijn binnenste, en ook strijdende tegen het oogmerk van Zijn komst in het vlees; en daarom hebt gij reden van vrees, dat de toorn voor de deur ligt. Elke ziel die Hem niet horen, noch Zijn stem gehoorzamen wil, zal uit haar volkeren uitgeroeid worden, en dat omdat Zijns Vaders Naam in het binnenste van Hem is.

3. Zie hier ook uit, wat edele grond wij voor de dapperheid en sterkte des geloofs hebben, om voor Christus, voor Zijn zaak en belang te strijden in een boze tijd, in een dag van beroering en van vertreding en van verwarring van den HEERE der heirscharen, in het dal des gezichts. Dat dan het hart van de navolgers van het Lam niet bezwijkte, vanwege de macht en menigte van hun vijanden, hetzij van binnen of van buiten; want hoewel gij te strijden hebben mocht tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht, zowel als tegen vlees en bloed; en hoewel het schijnen mocht dat Zijn zaak en Zijn belang te gronde gaan en bedorven worden, verlaat Hem nochtans niet, noch geeft Zijn zaak als wanhopig of verloren op; want de overste Leidsman uwer zaligheid, heeft Zijns Vaders Naam in Zich; Hij is met Zijns Vaders macht en autoriteit gewapend, en al de heirlegers in de hemel en op aarde, volgen Hem. Ook is Zijn gewone weg, dat Hij de voorname kracht van de vijanden als voortrukt, en hun toorn toelaat, totdat Zijn zaak hopeloos en verloren schijnt, om alsdan de vijand een andere keer te geven, opdat Zijn eigen macht en wijsheid te meer gezien mochten worden in haar omkering, en in de verlossing van Zijn volk. Hij liet Farao en de Egyptenaren in hun vijandschap en tegenstand tegen Israël voortgaan, een lange tijd achtereen, totdat Israëls geroep tot in de hemel kwam; toen leidde Hij Farao en zijn heir uit tot aan de rode zee, om Israël al triomferende en juichende te vervolgen, zeggende: 'Ik zal vervolgen, ik zal achterhalen, ik zal den buit delen', en Israël werd ten zelfde tijd tot het laatste uiterste gebracht, maar zie, toen trad de Heere toe, en maakte de rode zee tot een toneel om de vijand openlijk te straffen. 'Hierom', zeide God, 'heb Ik u verwekt, opdat Ik Mijn kracht aan u betonen zou, en opdat men

Mijn Naam vertelle op de ganse aarde' (Éxodus 9:16). Vele zulke krijgslisten heeft de Heere; dat dan niemands hart bezwijkt, wegens de macht of de menigte van Christus' vijanden, of wegens de hopeloosheid van Zijn zaak.

4. Zie hier ook uit, wat edele aanmoediging wij allen hebben, om Christus voor de mensen te belijden, en om Zijn Naam te dragen aan onze voorhoofden voor de gehele wereld. De Naam des Vaders is in Hem, en daarom behoeven wij niet over Hem, over Zijn wegen, over Zijn waarheid, over Zijn volk, Zijn voorrechten, of over Zijn belang beschaamd te wezen. Zijn Vader is niet beschaamd over Hem, Zijn Naam was in Hem, zelfs toen Hij schandelijk tussen twee moordenaars aan het kruis hing; laten wij ons Zijner dan niet schamen, zelfs dan niet wanneer Hij en Zijn zaak van allen worden veracht en vertreden. O! mijne vrienden, niemand heeft ooit verlies gedaan door Christus en Zijn belang te erkennen. Hierom zegt Hij: 'Die Mij belijden zal voor de mensen, dien zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is' (Mattheüs 10:82). Gij mocht mogelijk uw huis of land, of ook wel uw leven verliezen, door Christus' Naam te belijden, maar wat is daar aan gelegen? Want die om deze zaak zijn leven verliest, die zal hetzelfde vinden. De versmaadheid van Christus is zelfs meerder rijkdom dan al de schatten van de wereld.

5. Zie hier ook uit, de waarheid en de uitnemendheid van de Persoon des Middelaars en waarom Hij zo dierbaar is in de ogen van allen die Hem kennen, en Hem zien met de ogen des geloofs; 'U dan, die gelooft, is Hij dierbaar' (1 Petrus 2:7). De reden is, omdat Zijns Vaders Naam, Zijn Wezen, Zijn heerlijkheid, Zijn wil, Zijn autoriteit, en al Zijn volmaaktheden in Hem zijn. Het is dan geen wonder, dat beiden, de strijdende en de triomferende Kerk, uitroepen: 'Het Lam Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging' (Openbaring 5:12). Noch ook dat de Kerk zegt: 'Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen' (Psalm 45:3). 'Gij zijt doorluchtiger en heerlijker dan de roefbergen' (Psalm 76:5). 'Mijn Liefste is blank en rood, Zijn gestalte is als de Libanon, uitverkoren als de cederen; Zijn gehemelte is enkel zoetigheid, en al wat aan Hem is, is gans begeerlijk' (Hooglied 5:10,15-16). 'Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij niets op de aarde' (Psalm 73:25). Ik zeg: het is niet te verwonderen dat zij zo veel werk van Hem maakt, omdat zij Zijns Vaders Naam, ja het Afschijnsel Zijner heerlijkheid in Hem ziet. Laat dan de wereld van Christus zeggen wat zij wil, allen die Hem kennen, zullen Hem waarderen en dierbaar achten.

6. Zie hier ook uit, waarom het welbehagen des HEEREN zo gelukkiglijk voortging door de hand van onze Verlosser; ik meen het grote werk van 's mensen verlossing. Hoewel de hel en de aarde, hoewel de vloek van een gebroken wet, en de vurige bergen van Zijns Vaders toorn in Zijn weg stonden, zo ging Hij nochtans gestadig en kloekmoedig met Zijn werk voort, zonder te bezwijken of moedeloos te worden, totdat Hij zeggen kon: Het is volbracht. De reden is omdat Zijns Vaders Naam in Hem was, dat is: de macht en al de volmaaktheden van God waren in Hem. En daarom kon het niet anders zijn, of Hij moest voorspoedig zijn. God de Vader was niet alleen door Zijn belofte, maar ook uit hoofde van Zijn eer, verbonden om Zijn eigen Naam te ondersteunen die in Hem was. Zie tot dit einde Psalm 89:21-26.

7. Zie hier ook uit, het vermogen en de kracht van Christus' voorbeding voor Zijn volk, in de hemel; en vanwaar het komt dat de gebeden van de heiligen, die opgezonden worden in Zijn Naam, door Hem opklimmen tot den troon Gods. De reden is, omdat de Naam Gods in onze Voorspraak bij den Vader is, en daarom kan Hij niet anders dan vermogen. God de Vader ziet Zijn eigen Naam in Hem, en wanneer Hij die in Hem ziet, dan kan Hij Hem niets weigeren, noch ook iets afslaan,

dat in Zijn Naam begeerd wordt. Het is een wonderlijk zeggen dat Christus tot Zijn discipelen doet, wanneer Hij hen aanmoedigt tot de plicht van het gebed (Johannes 14:13-14): 'En zo wat gij begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in den Zoon verheerlijkt worde. Zo gij iets begeren zult in Mijn Naam, Ik zal het doen'; duidelijk te kennen gevende, dat de Naam des Vaders verheerlijkt wordt in de Zoon, wanneer wij in Zijn Naam bidden, en de gebeden die in Zijn Naam opgezonden worden, verhoord en gegeven worden. Zet de Naam van Christus voor u, wanneer gij tot God in het gebed gaat; stelt Hem vooraan in al uw verzoeken en begeerten, en dan zullen zij zekerlijk verhoord worden; want Christus zal de begeerten, die in Zijn Naam worden opgezonden, erkennen en dezelve Zijn Vader voorstellen; en de Vader zal de voorbidding van Christus ten behoeft van ons niet verwerpen, omdat Zijn Naam in het binnenste van Hem is.

8. Zie hier ook uit, wat heerlijke en uitnemende personen de heiligen zijn, hoe weinig zij ook gewaardeerd mogen worden bij een goddeloze en blinde wereld. Want gelijk des Vaders Naam in Christus is, zo is ook de Naam van Christus in hen, en gevolglijk ook de Naam Gods (Openbaring 3:12): 'Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in den tempel Mijns Gods, en hij zal niet meer daaruit gaan; en Ik zal op hem schrijven den Naam Zijns Gods, en den naam der stad Mijns Gods, en ook Mijn nieuwen Naam', welke een naam is 'die niemand kent, dan die hem ontvangt' (Openbaring 2:17). Dus moeten de heiligen, zeg ik, uitnemende personen zijn; zij zijn 'de heiligen die op de aarde zijn, en de heerlijken, in dewelke al Gods lust is' (Psalm 16:3). Zij zijn 'voortreffelijker dan hun naasten' (Spreuken 12:26), omdat zij de Naam van Christus, en de Naam Zijns Vaders in en op zich hebben. Het is waar, de wereld kan deze Naam Gods, die op hen is, niet lezen, en daarom verachten zij hen. Zij worden als uitvaagsels der wereld, en aller afschraapsel geacht; en mogelijk verheft zij de man met zijn gouden ring aan de vinger, in een sierlijke kleding, boven hen, ja menigmaal kunnen de heiligen zelf het niet zien; maar de dag komt, wanneer al het stof, ja het gruis, waarmee deze Naam, die op hen is, verduisterd wordt, zal weggenomen worden, en dan zullen mensen en engelen die met leesbare letteren op hen kunnen lezen (1 Johannes 3:2): 'Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, maar het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar dit weten wij, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is'.

9. Zie hier ook uit, hoe het geloof te werk gaat, in het toe-eigenen van God als onze eigen God in Christus. Mijn Naam of natuur is in Hem, zegt God; ja, zegt het geloof, mijn naam en natuur is ook in Hem, en daarom zijn God en ik tezamen gekomen in Hem, in een aangename vrede en vriendschap. O! wat heeft het geloof in God een grote aanmoediging uit die dierbare Naam Immánuël, God met ons! O, zegt de Vader, Ik verlaat Mij op Hem; want Mijn natuur is in Hem; ja zegt een gelovige, mijn natuur is met de natuur Gods in Hem tezamen gekomen, en daarom verlaat ik mij op Hem. Mijn volheid, ja al de volheid der Godheid is in Hem, zegt de Vader; en mijn schat en mijn al is ook in Hem, zegt een gelovige. Mijn leven is in Hem, zegt de Vader, ook is mijn leven in Hem, zegt een gelovige: 'Ons leven is in Christus verborgen in God' (Kolossenzen 3:3). Mijn heerlijkheid en roem is in Hem, zegt de Vader; ook is Hij mijn heerlijkheid en roem, zegt een gelovige: 'In Hem zal gerechtvaardigd worden en zich beroemen het ganse zaad Israëls' (Jesaja 45:25). O! wat is dat een dierbare samenkomst tussen God en een gelovige ziel in Christus! O mijne vrienden, verwondert u over deze samenkomst van onze naam, met de Naam Gods in Christus! Hierdoor wordt ons een luisterrijker kroon van heerlijkheid op het hoofd gezet, dan

Adam ooit in den staat der rechtheid heeft gehad; ja de hoogste engel of aartsengel heeft niet zulk een nabijheid tot de Naam Gods, als het allerzwakste en geringste lid van Christus hier op aarde.

10. Zie hier ook uit, wat goede redenen wij hebben om door de prediking van het Evangelie, en door de bediening van de sacramenten, die Hij Zelf ingesteld heeft, Zijn Naam te vermelden; alsook, waarom iedere begenadigde ziel zo zeer bemint om van Zijn Naam te horen en om daarvan te spreken. Is het wel wonder, dat degenen die Hem kennen tot deze Zijn ordonnantiën toevloeien, waar Zijn Naam vermeld wordt? Het is geen wonder dat de leraren en christenen arbeiden om Zijner te doen gedenken in alle geslachten, omdat Zijns Vaders Naam in Hem is; daarom roepen zij: 'Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden; alle heidenen zullen Hem welgelukzalig roemen' (Psalm 72:17).

11. Deze leer kan ook dienen als een besturing, beiden voor de leraren en het volk, om hen een gelijke koers te doen houden in deze donkere en twistende dagen, waarin sommigen zeggen: zie hier is de Christus, en anderen: zie Hij is daar. Sommigen zeggen: dit is de weg; anderen wederom: dat is de weg; sommigen zeggen: deze mannen moesten zich verenigen met de kerk en haar rechtspraken; anderen wederom: nee, het is hun plicht om in een afscheiding te blijven. Deze leer nu, toont ons wat wij in zulk een verwarde tijd te doen hebben, te weten: wij hebben geen acht te geven op het geroep van de één of van de ander, nee, wij moeten maar zien op Hem Die Zijns Vaders Naam in Zijn binnenste heeft, Die de Urim en Thummim heeft op Zijn borst; en wij moeten Hem volgen in Zijn eigen weg. 'Zie, Ik heb Hem tot een Getuige der volken gegeven, een Vorst en Gebieder der volken' (Jesaja 55:4). Dat dan al het volk zijn Vorst en Gebieder kenne. Het grote onderzoek moest heden zijn: Waar staat Hij, Die de banier draagt boven tienduizenden? Waar staat de Naam Gods en de getuigenis van Jezus? Want waar die staan, daar staan wij ook. Indien de rechtspraken de banier van Christus houden, dan moeten wij het met hen houden; maar indien zij de banier der reformatie verbreken en ten gronde werpen, dan moeten wij ons van hen afhouden, indien wij in hun plagen geen deel willen hebben.

TWEEDE GEBRUIK VAN BEPROEVING EN ONDERZOEK

Het tweede gebruik zal zijn tot beproeving. Wat kennis hebt gij van Hem, Die Zijns Vaders Naam in Zijn binnenste heeft? Hij heeft bij deze gelegenheid of tevoren, Zijn eigen of Zijns Vaders Naam aan u geopenbaard, gelijk Hij spreekt (Johannes 17:6): 'Ik heb Uw Naam geopenbaard den mensen die Gij Mij gegeven hebt'. Dit kunt gij weten uit deze volgende kenmerken.

1. Dan zal Zijn Naam dierbaar en liefelijk zijn voor uw ziel; hij zal u zijn tot vreugde en blijdschap van uw hart. Hierom zegt de bruid: 'Uw oliën zijn goed tot reuk, Uw Naam is een olie die uitgestort wordt; daarom hebben U de maagden lief' (Hooglied 1:3). O! mijne vrienden, hoe staat u de Naam van Christus aan? Gij, die met droge, saploze betogen van moraliteit, en met een zwier van menselijke welsprekendheid tevreden zijt, en u vergenoegen kunt met predicaties daar nauwelijks iets van Christus in te vinden is; aan u is Zijn Naam en de Naam Zijns Vaders nog niet geopenbaard, maar gij zijt er vreemdelingen van; want voor hen die Zijn Naam kennen, zijn die predicaties of andere oefeningen, waarin de eer van Zijn Naam niet gemeld wordt, gans onsmakelijk, gelijk het wit van een ei waarin geen smaak is.

2. Dan zult gij ook veel met vergenoeging aan Zijn Naam denken en die als een lekkere bete bewaren onder uw tong; 'Mijn overdenking (zei David) van Hem zal zoet

zijn; ik zal mij in den HEERE verblijden' (Psalm 104:34). 'Als ik Uwer gedenk op mijn legerstede, zo peins ik aan U in de nachtwaken'. Mijn ziel zou als met smeer en vettigheid verzadigd zijn' (Psalm 63:6-7). Het wordt (Maléachi 3:16), als een kenmerk van de heiligen gegeven, inzonderheid in een bozen dag, dat zij den Heere vrezen en Zijn Naam gedenken. Zie ook hoe de heiligen spreken (Jesaja 26:8): 'Wij hebben ook in den weg Uwer gerichten U, o HEERE, verwacht; tot Uw Naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte onzer ziel'.

3. Dan zult gij ook menigmaal spreken tot roem van Zijn Naam en van den Naam Zijns Vaders, die in het binnenste van Hem is. O, zal de ziel zeggen, had ik maar een tong als een bazuin, die over de gehele wereld klinken kon, om de heerlijkheid en uitnemendheid van Zijn Naam te verkondigen. 'Geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid', zeide David, 'tot in eeuwigheid; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld' (Psalm 72:19). Ja soms zult gij gereed zijn om al de vermogens van uw ziel tezamen te roepen, om 'Zijn heiligen Naam te loven' (Psalm 103:20-22), en de engelen te nodigen, 'die krachtige helden zijn', alsook 'al Zijn dienaars, die Zijn welbehagen doen', ja zelfs 'al Zijn werken, aan alle plaatsen Zijner heerschappij', om u te helpen om de heerlijkheid van Zijn grote Naam te loven. Zie ook Psalm 104.

4. Indien gij de Naam Gods, gelijk die in Christus is, kent, dan zult gij die Naam in al uw naderingen tot God veel gebruiken, en gij zult het ganse gewicht van uw aangenaamheid bij Hem, alleen op Zijn Naam neerzetten; wanneer gij uw gebeden of dankzeggingen aan God offert, dan zult gij uzelf de Naam van Christus voorstellen, alsook de Naam Gods in Hem, als datgene, hetwelk er u zal door helpen en u ook aangenaam zal moeten maken voor Hem. 'Hij heeft ons begenadigd in den Geliefde' (Éfeze 1:6). En in Hebreëen 10:19-22 zien wij, dat het in de Naam is van onze groten Hogepriester des Nieuwen Testaments, dat wij moeten 'toegaan met volle verzekerdheid des geloofs'. Zie ook Hebreëen 4:16: 'Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden te bekwamer tijd'. Beproeft u nu of gij kennis hebt van de Naam van Christus, wanneer gij enige plichten verrichten zult, hetzij in uw bidden, loven, ten Avondmaal gaan of wat het ook wezen mag, of gij het alles doet in de Naam van de Heere Jezus, tot heerlijkheid Gods door Hem.

5. Indien gij kennis hebt aan de Naam Gods door Christus, dan zult gij in de Naam van Jezus buigen en Hem gelijke eer geven met den Vader, want dit is de wil Desgenen Die Hem gezonden heeft, 'dat zij allen den Zoon eren, gelijk zij den Vader eren' (Johannes 5:23), alsook, 'dat in den Naam van Jezus buigen zal, alle knie dergenen die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn; en dat alle tong belijden zal dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid Gods des Vaders' (Filippenzen 2:9-10). O, mijne vrienden! gij onderhoudt verkeerde gedachten van God, wanneer gij denkt dat het een oneer is voor den Vader, wanneer wij diezelfde Goddelijke eer en onderdanigheid toebrengen aan den Zoon, die wij aan Hem toebrengen; want God de Vader is verheugd, wanneer alle knie voor Christus neerbuigt. En daarom, beproeft uzelf hieraan. God de Vader zegt: 'Kust den Zoon; hoort Hem; dewijl Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neder' (Psalm 2:12; Mattheüs 17:5; Psalm 45:12). Gehoorzaamt gij nu dit gebod? Vertrouwt gij op Zijn Naam? Beroemt gij u in Zijn Naam? Gehoorzaamt en verheerlijkt gij de Naam Gods in Hem?

6. Dan zult gij ook eindelijk zeer teder zijn omtrent Zijn Naam; gij zult Hem heiligen in uw hart en Hij zal uw vrees en verschrikking zijn; gij zult teder zijn omtrent Zijn eer, wanneer gij Zijn Naam hoort ontheiligen, en met David zeggen (Psalm 42:11): 'Met een doodsteek in mijn beenderen honen mij mijn wederpartijders, als zij den

gansen dag tot mij zeggen: Waar is uw God?' Gij zult teder zijn omtrent Zijn wetten, bevreesd zijnde om zelf te zondigen en bedroefd dat anderen Gods wet verbreken. Teder omtrent Zijn Geest, bevreesd om Hem te bedroeven; teder omtrent Christus' leraars en leden, die Zijn Naam op zich hebben. Teder voor Zijn huis, zodat de belangen daarvan u dierbaarder zijn zullen dan de belangen van uw eigen huis. Hierom zeide David: 'De ijver van Uw huis heeft mij verteerd' (Psalm 69:10), meer belang er in stellende om te zien dat de dieven en moordenaars het huis des Heeren beroeren en bederven, dan dat gij uw eigen huis voor uw ogen zag beroven.

DERDE GEBRUIK VAN VERMANING

Het derde gebruik zal zijn tot vermaning aan allen in het algemeen, aan heiligen en aan zondaren, aan avondmaalgangers en aan anderen, in enige weinige bijzonderheden. Is het zo, gelijk gij gehoord hebt, dat de Naam Gods in Christus is, en wel op zulk een wijze als verklaard is? Zoekt dan:

A. Vooreerst, de Naam Gods in Hem te kennen. De kennis Gods, in de werken der schepping en der voorzienigheid, is de grondslag van alle natuurlijke godsdienst, en de kennis van de Naam en de natuur Gods in Christus is de grondslag van de christelijke godsdienst. En daarom vinden wij gewoonlijk in de Schriftuur dat de kennis van God en van Zijn Naam, gelijk die in de Schriftuur geopenbaard is, voor alle godsdienst wordt genomen, gelijk Johannes 17:3: 'Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt'. Zo ook 2 Korinthe 4:6: 'God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus'. En daarom wilde ik u, mijne vrienden, aanraden om toch te zoeken deze Naam Gods, gelijk die in Christus geopenbaard is, te kennen. Te meer, omdat die in Hem geopenbaard is, opdat Hij gekend mocht worden van de kinderen der mensen. God in Christus, is niet anders dan God geopenbaard in het vlees; want waarom wordt een zaak geopenbaard, anders dan dat dezelve gekend mocht worden? De openbaring daarvan is ijdel en tevergeefs, tenzij men de kennis daarvan verkrijgt. Zal God nu Zichzelven aan ons openbaren in Christus, en zullen wij niet de kennis van Hem, gelijk Hij in Christus is, zoeken te verkrijgen? Het is het eerste gebod van de wet, om de Naam Gods te kennen, gelijk die in Christus is: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben; dat is, gij zult Mij kennen en erkennen, gelijk Ik Mijzelven geopenbaard heb in de Persoon van Mijn eeuwigen Zoon; en totdat gij nu dit gebod gehoorzaamt, en deze Naam Gods in Christus kent, zo kunt gij niet één gebod van de wet gehoorzamen. En wanneer gij dit ene gebod gehoorzaamt, dan zult gij ze zekerlijk allen gehoorzamen. Wanneer gij maar eens God in Christus komt te kennen, dan zult gij Hem als uw God kennen, en dus een zaligmakend aandeel hebben aan Hem. Wanneer Hij gekend wordt, als de God en Vader van Christus, dan kennen wij Hem ook als onze God en Vader in Hem, en dan worden wij in staat gesteld om met Thomas te zeggen: Mijn Heere en mijn God; in overeenkomst met hetgeen Christus verklaard had, eer Hij deze wereld verliet, zeggende: 'Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God'. Indien gij niet tot kennis komt van de Naam Gods, gelijk die in Christus is, zo zult gij Zijn Naam kennen, gelijk die buiten Christus is, tot in alle eeuwigheid. Ach, hoe vreselijk zal Zijn absolute Naam zijn! Hij zal voor alle werkers der ongerechtigheid een verterend Vuur zijn. En daarom bid ik, om 's Heeren wil, zoek toch de Naam

Gods te kennen, gelijk die is in Christus, de grote Engel des verbonds. Om nu tot kennis van de Naam Gods in Christus te geraken, zo wil die:

1. Zoeken in de rol des boeks, want daarin is Hij geopenbaard. Geeft goed acht op het Woord, hetzij door in hetzelfde te lezen of het te horen prediken, als op een licht schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlicht en de Morgenster opgaat in uw harten. Gelijk iemands naam en karakter gekend worden uit zijn getuigenis, also worden Christus' Naam en karakter ook gekend uit Zijn Woord. Onderzoekt de Schriften, om Zijn Naam te kennen, want die zijn het, die van Hem getuigen; graaft daarnaar, als naar een verborgen schat.

2. Neem ook zorgvuldig waar de ordonnantiën van Zijn eigen instellingen, waar dezelve bediend worden in haar zuiverheid, door degenen die door Christus gezonden zijn; want aldaar is het, dat Zijn Naam en de Naam Zijns Vaders verkondigd worden. Gelijk van Paulus werd gezegd, dat hij Christus' Naam dragen zou voor de heidenen, zo mag dit van elk getrouw leraar van Christus worden gezegd. Het werk van een leraar, in de bediening van het Woord en de sacramenten, is niets anders dan Zijn heerlijke Naam te vermelden en dezelve te doen gedenken. O! wat heeft het volk des Heeren menig aangenaam gezicht van Christus' Naam ontvangen, in de bediening van het Woord! Het is Christus Dien wij prediken, en daarin aanschouwen de heiligen de heerlijkheid des Heeren.

3. Vervoegt u bij het gezelschap van degenen die Zijn Naam kennen; want die zijn geneigd om Hem aan anderen te verkondigen. Zodra de vrouw van Samaria de Naam Gods in Christus zag, liep zij terstond tot haar naasten, en verhaalde het aan hen, zeggende: 'Komt, ziet een Mens Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?' (Johannes 4:29). Daar zijn een menigte armen zielen tot Christus gebracht, door van Zijn Naam te horen spreken, onder degenen daar zij bij verkeerden. De dochters van Jeruzalem, de bruid horende spreken van de schoonheid van haar Liefste, doet haar vragen en zeggen: Waar is uw Liefste heen gegaan, o gij schoonste onder de vrouwen? Waarheen heeft uw Liefste het aangezicht gewend, opdat wij Hem met u zoeken?

4. Voegt bij dit alles ernstige gebeden tot God, Die Zijn Naam in Christus geplaatst heeft, omdat Hij Zijn Naam, namelijk Zijn heerlijkheid in het aangezicht van Jezus Christus, aan u openbare. Och! pleit toch op de belofte des Geestes, opdat Hij van Christus getuige, en het uit het Zijne neme, en aan u openbare; want het is het bijzondere ambt van de Geest, om als een Geest der wijsheid en der openbaring, de blinde ogen te openen, en de ziele den Naam des Vaders te doen zien in de Zoon; ook heeft de Heere Zijn Geest beloofd aan allen die Hem bidden.

B. Ten tweede, een ander woord van vermaning zal zijn tot ulieden, die Zijn Naam kent, om toch daarop te betrouwen (Psalm 9:11): 'Die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen'. Hoe menigmaal worden wij in de Schriftuur vermaand, om op de Naam des Heeren te betrouwen; zie onder andere Jesaja 50:10: 'Wie is er onder ulieden, die den HEERE vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort? Als hij in de duisternissen wandelt en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den Naam des HEEREN en steune op zijn God'. O mijne vrienden! is Zijns Vaders Naam in Hem, vertrouwt dan op Hem, en geeft Hem de eer Zijns Naams. Daar is voorzeggd, 'dat in Zijn Naam de heidenen zullen hopen' (Mattheüs 12:21). Dat de heidenen zullen komen tot Zijn licht, en de koningen tot de glans die Hem is opgegaan; naar Hem zullen de heidenen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn. Omdat God Hem dan tot u, heidenen! gezonden heeft, in de

bedeling des Evangelies, zeggende: Mijn Naam is in het binnenste van Hem, o! vertrouwt dan op den Naam des Heeren, en steunt op Hem als op uw God.

Dit vertrouwen op Zijn Naam geeft te kennen:

1. De kennis van Zijn Naam; want het zijn alleen degenen, 'die Hem kennen, die op Zijn Naam vertrouwen zullen' (Psalm 9:11).

2. Een overreding van Zijn autoriteit en commissie, als de Gezondene van God; want Hij heeft Zichzelven niet verheerlijkt om Hogepriester te zijn, maar Die tot Hem gesproken heeft: 'Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd'. Christus heeft niet gelopen, zonder dat Hij geroepen is geworden; o nee; hierom zegt God: 'Ik, de HEERE, heb U geroepen in gerechtigheid, en Ik zal U bij Uw hand grijpen' (Jesaja 42:6). Het geloof nu neemt Christus aan, op Zijns Vaders Woord, op de getuigenis Gods aangaande Hem, als zijn grote ordonnantie tot zaligheid; en dit is een gedeelte van Zijns Vaders Naam, die hier bedoeld wordt.

3. Een overreding van Zijn macht en bekwaamheid om zalig te maken, omdat Zijns Vaders Naam in Hem is: 'Ik heb hulp besteld bij een held' (Psalm 89:20). 'Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen die door Hem tot God gaan' (Hebreeën 7:25).

4. Dit vertrouwen op Zijn Naam, heeft ook in zich een verzaken van alle andere toevluchten, dan alleen de Naam des Heeren in Hem. De ziel, in het vertrouwen op Zijn Naam, roept uit: 'Assur zal ons niet behouden, wij zullen niet rijden op paarden, en tot het werk onzer handen niet meer zeggen: Gij zijt onze god' (Hoséa 14:4). 'Tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen; waarlijk, in den HEERE onzen God is Israëls heil'.

5. Daar is ook in dit vertrouwen een verwachting van hulp in Zijn Naam. 'Onze verwachting en hulp is in den Naam des HEEREN, in den Naam van een God in Christus, Die hemel en aarde gemaakt heeft' (Psalm 124:8). Wanneer wij op een man van eer en getrouwheid betrouwen, dan verwachten wij dat hij ons niet bedriegen zal, maar dat hij met ons zal handelen, volgens zijn belofte.

6. Dit vertrouwen geeft ook te kennen, een overreding dat God voor ons in het bijzonder alles doen zal naar Zijn Woord der genade, en dat om wil van Zijn eigen Naam, omwille van Zijn getrouwheid en waarheid. O! zegt die ziel, dit Zijn Woord, hetwelk ja en amen is in Hem, is de grond van mijn vaste hoop, en daarom zal ik er op vertrouwen; want 'Hij is geen man, dat Hij liegen zou, noch eens mensen kind, dat het Hem berouwen zou' (Numeri 23:19). Dus ziet gij wat het is, om op Zijn Naam te vertrouwen.

Vraagt gij om welke dingen gij op Hem betrouwen zult? Ik antwoord:

1. Betrouwt Hem de regering van de wereld toe, in deze donkere en bedroefde tijd, in welke de volkeren bewogen worden en waggelen als een dronken man; want Zijn Vader heeft de regering der wereld in Zijn hand gegeven. Indien nu de Vader Hem zulks toebetrouwt, zo hebben wij geen reden om te vrezen, al werden hemel en aarde dooreen gemengd; want alle macht in hemel en op aarde in Zijn hand zijnde, zal Hij wel alles tot een goede rekenschap brengen.

2. Betrouwt Hem de regering Zijner Kerk toe; want Hij is Heerser in Jakob, Hij is Koning in Sion; Hij heeft door Zijns Vaders eigen bestelling 'de heerschappij op Zijn schouders' (Jesaja 9:5). Hierom zegt God (Jesaja 22:23-24): 'En Ik zal Hem als een nagel inslaan in een vaste plaats, en Hij zal wezen tot een stoel der ere voor het huis Zijns Vaders. En men zal aan Hem hangen alle heerlijkheid van het huis Zijns Vaders, der uitspruitelingen en der afkomelingen, ook alle kleine vaten, van de vaten der

bekers af, zelfs tot al de vaten der flessen'. De dienaren van het huis mogen de vaten misplaatsen, en het huis verwarren, maar geen nood! Hij zal wel alles terecht brengen in Zijn weg en op Zijn eigen tijd; hoewel Hij mogelijk, eer Hij zulks doet, op zulk een vreselijke wijze zal komen, dat Hij het ganse huis zal doen beven, vertrouwt nochtans op Hem, want Hij is getrouw in geheel Zijn huis; Hij heeft hetzelve op een rotssteen gebouwd, zodat de poorten der hel hetzelve niet zullen overweldigen.

3. Vertrouwt Hem al uw tijdelijke zorgen en belangen toe. Mogelijk zijt gij gereed om met angstvalligheid van het gemoed vervuld te worden, in de tegenwoordige gesteldheid van zaken, en te zeggen: Wat zal van mij en de mijnen worden, indien de Heere om de zonde van dit land, het bloedige zwaard, hetwelk in andere gewesten doordringt, gebieden zal, tot ons te komen en ons te bezoeken? Welnu, vertrouwt op Hem, zelfs in dit geval; 'want Deze zal Vrede zijn, wanneer Assur in ons land zal komen' (Micha 5:4). 'En die Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen den vloed; als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zwaren rotssteen in een dorstig land' (Jesaja 32:2). 'De Naam des HEEREN in Hem is een sterke toren; de rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden' (Spreuken 18:10). O! mijne vrienden, vertrouwt Hem al uw verzorging en bescherming toe, want Hij heeft beloofd dat Zijn volk 'in de hoogte zal wonen, dat de sterkten der steenrotsen hun hoog vertrek zullen zijn, hun brood zal hen gegeven worden; hun wateren zijn gewis' (Jesaja 33:16). Zie ook Psalm 37: 'Vertrouw op den HEERE en doe het goede; bewoon de aarde en voed u met getrouwheid'.

4. Vertrouwt Hem al uw geestelijke en eeuwige belangen toe; want Hij is ons tot dat alles van God geworden; ook heeft Hij gaven genomen om uit te delen onder de mensen, en hetgeen Hem toevertrouwd is, dat zal Hij getrouw waarnemen.

a. Meer bijzonder, vertrouwt op Hem om wijsheid en raad in elk duister geval. Vertrouwt op Hem om onderwijs in de kennis van de grote verborgenheden van Gods Koninkrijk en verbond; want Hij alleen is het, Die het boek opent en zijn zeven zegelen breekt. Wanneer gij in duistere wegen komt, waar gij de weg niet vinden kunt, vertrouwt dan op Hem, 'dat Hij de blinden leiden zal door den weg dien zij niet geweten hebben' (Jesaja 42:16). 'Want Hij is gegeven tot een Vorst en Gebieder der volken' (Jesaja 55:4).

b. Vertrouwt op Hem om vrede en verzoening, alsook om aangenaam te zijn in uw persoon en plichten, door Zijn eeuwige gerechtigheid. 'Want Hij heeft een eeuwige gerechtigheid aangebracht; Hij heeft de wet verhoogd en heerlijk gemaakt, en de Heere had lust aan Hem om Zijner gerechtigheid wil' (Daniël 9:24; Jesaja 42:21).

c. Vertrouwt op Hem om vervulling van al uw noden, om vervullingen van licht, van leven, van sterkte en genade; 'Want uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade' (Johannes 1:16). 'De ellendigen en nooddruftigen zoeken water, maar er is geen, hun tong versmacht van dorst; Ik, de HEERE, zal hen verhoren, Ik, de God Israëls, zal hen niet verlaten' (Jesaja 41:17).

d. Vertrouwt op Hem om bevrijding van de verzoeking en van de vurige pijlen van de satan; want Zijns Vaders Naam is in Hem, die tot verschrikking van de hel is; 'want Hij heeft de overheden en de machten uitgetogen' (Kolossenzen 2:15), en ook gezegd, 'dat de God des vredes den satan haast onder uw voeten verpletteren zal' (Romeinen 16:20).

e. Vertrouwt op Hem om een bebonden doorhelping over de dood; 'want Hij leeft en is dood geweest, en zie Hij leeft in alle eeuwigheid. En Hij heeft de sleutels der hel en

des doods' (Openbaring 1:18). Ook heeft Hij gezegd: 'Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal hen vrijmaken van den dood' (Hoséa 13:14).

Omdat Hij nu Zijns Vaders Naam in Zich heeft, zo laat Hem het voorwerp van uw vertrouwen zijn in alle gevallen. En om u daartoe aan te moedigen, zo overweegt:

1. Dat het tot dit einde is dat Zijns Vaders Naam in Hem als Middelaar is, opdat Hij het voorwerp van uw vertrouwen zijn zou. O mijne vrienden! God zou een eeuwig voorwerp van verschrikking in plaats van vertrouwen geweest zijn, indien Hij niet Zichzelf aan ons in Christus geopenbaard had, als de 'HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig', enz. (Éxodus 34:6-7).

2. Het oogmerk van de gehele Schriftuur, en van de bediening des Evangelies, is niet anders dan om zondaars er toe te brengen om op Hem te betrouwen, en om heiligen er toe te brengen om nog meer en vaster op Hem te betrouwen; zie Johannes 20:31: 'Deze zijn geschreven, opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus, de Zone Gods, en opdat gij gelovende, of vertrouwende, het leven hebt in Zijn Naam'.

3. Het is Gods gebod dat gij op Zijn Naam vertrouwt. Het is geen zaak die aan uw keuze overgelaten wordt, die gij doen of niet doen mag, zoals u dat behaagt: nee, gij staat onder het gebod, om Hem te stellen tot het voorwerp van uw vertrouwen, zelfs tot het eeuwige leven (1 Johannes 3:23): 'En dit is Zijn gebod, dat wij geloven in den Naam van Zijn Zoon Jezus Christus'. En bedenkt dan ook, dat dit gebod met een vreselijke straf gesterkt is, zodat, indien gij hetzelve niet gehoorzaamt, gij dan 'alrede veroordeeld zijt' (Johannes 3:18).

4. Overweegt ook, dat Hij Zelf, zowel als Zijn Vader, uw vertrouwen in Zijn Naam vordert (Jesaja 45:22): 'Wendt u naar Mij toe, of vertrouwt op Mij, wordt behouden, alle gij einden der aarde'; Mijns Vaders Naam is in Mij, 'want Ik ben God en niemand meer'. Wanneer een zondaar op Hem vertrouwt, dan heeft Hij een bijzonder welbehagen in hem; 'want de HEERE heeft een welgevallen in degenen die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen' (Psalm 147:11).

5. Overweegt ook het voordeel dat u toegebracht zal worden, door te vertrouwen op Hem, Die Zijns Vaders Naam in Zijn binnenste heeft; gelijk:

a. Standvastigheid in de dag van beroering en beproeving; wanneer velen worden weggevoerd met de wind van dwalingen, verzoekingingen, verdrukkingen, versmadingen, lasteringen en vervolgingen, dan zult gij, door te vertrouwen op deze Naam, 'zijn als de berg Sion, die niet wankelt tot in eeuwigheid' (Psalm 125:1). Uw geloof en uw hoop als een anker der ziel, ingaande in het binnenste des voorhangsels, zullen u standvastig houden in het midden van alle stormen, welke waaien mogen van de hemel, van de aarde of van de hel.

b. Gij zult, door op Hem te vertrouwen, het voordeel hebben van veel inwendige vrede, wanneer de wereld rondom u in beroering zal zijn. 'Het is een bevestigd voornemen, Gij zult allerlei vrede bewaren, want men heeft op U vertrouwd' (Jesaja 26:3); 'Hij zal voor geen kwaad gerucht vrezen; zijn hart is vast, betrouwende op den HEERE' (Psalm 112:7).

c. Gij zult, door op den Heere te vertrouwen, niet alleen vrede, maar ook blijdschap hebben. 'Ik vertrouw op Gods goedertierenheid' (Psalm 52:10). 'Ik vertrouw op Uw goedertierenheid; mijn hart zal zich verheugen in Uw heil' (Psalm 13:6). 'In Denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde' (1 Petrus 1:8).

d. Gij zult, door op den Heere te vertrouwen, bij het leven bewaard worden in de honger. 'Des HEEREN oog is over degenen die op Zijn goedertierenheid hopen, om hun ziel van den dood te redden, en om hen bij het leven te houden in den honger'

(Psalm 33:19). O mijne vrienden! daar is een honger van het Woord des Heeren, in vele gedeelten van dit land. Velen van 's Heeren overblijfsel zijn tot grote engten gebracht, wegens gebrek aan hun ordinaire spijs; omdolende om het Brood des levens te zoeken, door geweldige indringingen als anderszins. Welnu, in dit geval, ziet en vertrouwt op de Naam van een God in Christus, en dan zult gij geen gebrek hebben; Hij zal u leiden tot de plaats 'waar Hij de kudde legt op den middag'; zie ook tot dit einde die dierbare belofte (Jeremía 17:7-8): 'Gezegend is de man die op den HEERE vertrouwt; want hij zal zijn als een boom die aan het water geplant is en zijn wortels uitschiet aan een rivier, en gevoelt het niet wanneer er een hitte komt, maar zijn loof blijft groen; en in een jaar van droogte zorgt hij niet, en houdt niet op van vrucht te dragen'. Zo ook Psalm 37:3 enz.

C. Nu zal ik voortgaan, ten derde, om nog een andere vermaning uit deze tekst en lering voor te dragen. Is het zo, dat de Naam Gods in onze heerlijke Verlosser Jezus Christus is? O mijne vrienden! laten wij ons dan beroemen in Zijn Naam; 'want in Hem zal gerechtvaardigd worden en zich beroemen het ganse zaad Israëls' (Jesaja 45:25). Het is met opzicht op deze openbaring, dat er gezegd wordt (Jesaja 60:19): 'De HEERE zal u tot een eeuwig Licht zijn, en uw God tot uw Sierlijkheid'. Laat ons daarom de Naam Gods beschouwen, als onze God in Christus, ons daarin verblijden en ons daarin beroemen, wat droevige vertoningen zich ook in deze wereld mogen opdoen; welke twisten, oorlogen, verdeeldheden of rampen daar ook zijn mogen. 'Al werden de bergen verzet in het hart van de zee, en al bruisten haar wateren, en al werden zij beroerd', al ware het dat het zwaard, de honger en de pestilentie door het land trokken, en het beroofde van zijn inwoners, zo zullen nochtans 'de beekjes der rivier verblijden de stad Gods, het heiligdom der woningen des Allerhoogsten' (Psalm 46:3-5). De Naam Gods in Christus, is een God in Christus, de wereld met Zichzelven verzoenende, haar zonde haar niet toerekenende; of, wat hetzelfde is, Zijn Naam in Christus is datgene, hetwelk Hij voor Mozes uitriep: 'HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig; Die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft' (Éxodus 34:6-7). Laten wij ons dan 'den gansen dag verheugen in Zijn Naam' (Psalm 89:17), of gelijk het in Psalm 105:3 wordt uitgedrukt: 'Roemt u in den Naam Zijner heiligheid'.

Ten einde ik deze vermaning, die wij zo vaak in de Schriftuur vinden aangedrongen, wat nader ophelderen en verklaren moge, zo zal ik aantonen:

- (1) Wat er in deze blijdschap of in dit roemen opgesloten is.
- (2) Wat er in Zijn Naam gevonden wordt, dat ons zulk een stof van blijdschap en roem oplevert.
- (3) De eigenlijke tijden van deze plicht, of wanneer wij inzonderheid geroepen worden om ons in Zijn Naam te beroemen.
- (4) Zal ik enige weinige tegenwerpingen beantwoorden, of zwarigheden uit de weg ruimen, welke uw blijdschap en uw roem in Zijn Naam verhinderen.
- (5) En dan zal ik enige raadgevingen voordragen, hoe men deze plicht zal oefenen.

(1) De eerste zaak in dit gebruik is, om aan te tonen, wat het is, zich te verblijden en te roemen in de Naam Gods, gelijk die geopenbaard is in Christus; of wat het onderstelt en uitsluit.

1. Het onderstelt, dat de grote Naam Gods aan ons in Christus geopenbaard, als een stof van blijdschap en roem is. Hierom is het, dat zodra God geopenbaard was in het

vlees, of mens geworden was, de engel aanstonds deze zaak als een stof van roem verkondigde aan de herders, zeggende: 'Zie, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal; namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere, in de stad Davids' (Lukas 2:10-11). O mijne vrienden! wat was het een stof van blijdschap voor onze eerste voorouders, toen hun de Naam van een mens-geworden God geopenbaard en verkondigd werd (Genesis 3:15): 'Het Zaad der vrouw zal de slang den kop vermorzelen'. Deze Naam verdreef terstond die vreselijke wolk van toorn, die hun over het hoofd hing en deed de hemel helder schijnen voor al hun nakomelingen. En wanneer de profeten onder het Oude Testament van de komst van de Messias, en van de openbaring van de Naam Gods in Hem onder het Nieuwe Testament, profeteren, dan roepen en nodigen zij gewoonlijk de Kerk, om zich te verheugen in een vooruitzicht van dezelve (Zacharia 9:9): 'Verheug u zeer, gij dochter Sions, juich, gij dochter Jeruzalems; zie, uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland'. Zo ook Jesaja 62:11: 'Zie, de HEERE heeft doen horen tot aan het einde der aarde: Zegt der dochter Sions: Zie, uw heil komt; zie, Zijn loon is met Hem en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht'.

2. Het onderstelt een verstaan van de Naam Gods, gelijk die in Christus geopenbaard is; alsook, dat die door de Heilige Geest is ingedrukt op de ziel. Zie 2 Korinthe 4:6: 'God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, schijnt in het hart, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus'; 'door Denzelven, als in een spiegel te aanschouwen, worden wij naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest' (2 Korinthe 3:18). O mijne vrienden! de Naam Gods in Christus wordt dan u allen uitwendig geopenbaard. Maar helaas! hoe weinigen zijn er, die zich in Zijn Naam beroemen! En waarom niet? De reden is, omdat deze Naam nooit door de hand van Gods Geest op hun ziel ingedrukt geworden is; zij hebben hem nooit gezien met het oog des geloofs. 'De god dezer eeuw heeft hun zinnen verblind, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is' (2 Korinthe 4:4). Indien gij u dan ooit beroemen zult in deze Naam van Christus en van God in Hem, dan moet Hij eerst op uw zielen ingedrukt zijn; gelijk Paulus zo van zichzelf spreekt, zeggende: 'Wanneer het God behaagd heeft, Zijn Zoon in mij te openbaren' (Galaten 1:15-16).

3. Het onderstelt een waardering en hoogachting van deze waardige Naam; want de mensen zijn niet gewoon, om in iets te roemen, dat zij niet waarderen. Maar o! wat heeft een gelovige een overklimmende hoogachting voor de Naam van Christus of voor de Naam Gods in Hem, Hij ziet dezelve aan als een Naam boven allen naam; ja gewisselijk, zegt hij met Paulus: 'Ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere' (Filippenzen 3:8).

4. Het onderstelt een heilige roem en verheffing van de ziel in Hem (Psalm 34:3): 'Mijn ziel zal zich roemen in den HEERE; de zachtmoedigen zullen het horen en verblijd zijn'. 'In God roemen wij den gansen dag, en Uw Naam zullen wij loven in eeuwigheid. Sela!' (Psalm 44:9). Hij durft niet te roemen in zijn rijkdom, in zijn eer, in zijn sterkte, in zijn gerechtigheid, in zijn werken, in zijn genade, in zijn bevinding, genieting, heiligheid, gehoorzaamheid, of in andere dingen; maar zijn ziel zal in God in Christus roemen, en met Israël zeggen (Deuteronomium 32:31): 'Want hun rotssteen is niet gelijk onze Rotssteen, zelfs onze vijanden rechters zijnde', of met David (Psalm 18:32): 'Want wie is God behalve de HEERE? En wie is een Rotssteen dan alleen onze God', Die in Christus een God is 'genadig en barmhartig?' Hoe menigmaal vinden wij Paulus in deze roem in God in Christus, en in Zijn

gehoorzaamheid en lijden? ‘Het zij verre van mij dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus, door welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld’ (Galaten 6:14). Hierin wilde hij zich beroemen, zeggende: ‘Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft’ (Filippenzen 4:13).

5. Het onderstelt een ernstige begeerte en verlangen, om Zijn heerlijkheid verhoogd, en de roem van Zijn Naam verbreed te krijgen over de ganse aarde. O! zegt de ziel in dit verlangen: ‘Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden. En geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld’ (Psalm 72:17,19). Aldus ziet gij, wat het is, zich te verblijden en te beroemen in de Naam Gods, gelijk die in Christus is.

(2) De tweede zaak in deze vermaning, is om aan te tonen, wat er in deze Naam Gods in Christus is, dat zulk een stof van blijdschap en roem oplevert. Daar is in deze Naam alles wat hulp of blijdschap en roem aan een redelijke ziel kan toebrengen, want:

1. Daar is licht in Zijn Naam; Hij is ‘de Zon der gerechtigheid’ (Maleáchi 4:2); ‘de Opgang uit de hoogte’ (Lukas 1:78). Wanneer Hij maar aan een land geopenbaard wordt, door de bedeling des Evangelies, dan is het dat het licht in dat land opgaat (Mattheüs 4:16): ‘Het volk dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien; en dengenen die zaten in het land en de schaduw des doods, denzelven is een licht opgegaan’. En wanneer deze Naam zaligmakend geopenbaard wordt aan een ziel, dan wordt het Goddelijke licht verspreid door al de vermogens van de ziel; zodat op dat ogenblik de ziel ‘geroepen wordt uit de duisternis, tot Gods wonderbaar licht’ (1 Petrus 2:9). O! wat is dit licht aangenaam en zoet! ‘En het is den ogen goed de zon te aanschouwen’ (Prediker 11:7). O mijne vrienden! bid toch dat deze Naam aan u geopenbaard mocht worden, zoals hij niet geopenbaard wordt aan de wereld. En laat uw geroep tot de hemel gepaard gaan met een naarstig waarnemen van, en acht geven op Zijn Woord, hetzij hetzelfde gepredikt of gelezen wordt, ‘als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de Morgenster opga in uw harten’ (2 Petrus 1:19). En wilt daar op wachten, ‘meer dan de wachters op den morgen; de wachters op den morgen’ (Psalm 130:6). Want wanneer deze Naam maar in Zijn heerlijkheid aan de ziel geopenbaard wordt, dan zal hij uw harten verheugd doen zijn met het licht, dat daarin is; ‘dan is de zangtijd gekomen, en dan wordt de stem der tortelduif gehoord in ons land’ (Hooglied 2:12).

2. Daar is leven in Zijn Naam, en dit geeft een stof op van blijdschap en van roem daarin (Johannes 1:4): ‘In Hetzelve was het Leven, en het Leven was het Licht der mensen’. Ja dit is één van Zijn beroemde Namen, ‘de Opstanding en het Leven’ (Johannes 11:25). ‘Hij is de Weg, en de Waarheid, en het Leven’ (Johannes 14:6). ‘En dit is Zijn getuigenis, namelijk dat ons God het eeuwige leven gegeven heeft; en ditzelve leven is in Zijn Zoon. Wij zijn in den Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en het eeuwige Leven. Die den Zoon heeft, die heeft het leven’ (1 Johannes 5:11-12,20). De Naam Gods in Christus werkt wonderen onder de doden; laat deze Naam maar eens aan een arme ziel die dood is in de misdaden en zonden, geopenbaard worden, dan wordt zij terstond levend gemaakt, omdat de Geest des levens in haar komt. O mijne vrienden! hoe komt het, dat er zulk een menigte van dode zielen als dorre beenderen blijven liggen in het dal des gezichts, niettegenstaande de heldere bediening van het Evangelie? De reden is, dat hoewel de Naam van Christus en van God in Hem, uitwendig geopenbaard is, zij nochtans de Naam Gods in het licht des Geestes of door het geloof van de werking des Geestes,

nooit gezien of begrepen hebben; en daarom is het, dat degenen die dood zijn, dood blijven, en die vuil zijn, nog vuil blijven. Maar hoewel een ongelovige en onkundige wereld deze Naam nooit mocht kennen, zo is er nochtans leven in voor degenen die Hem kennen; te weten, een leven van rechtvaardigmaking voor de ziel die veroordeeld is door de wet; een leven van heiligmaking voor hen die verloren gingen onder de macht en de besmetting der zonde; een leven van vertroosting voor degenen die door de Goddelijke toorn neergedrukt zijn in de onderste kuil, in duisternis, in diepte; en een leven van eeuwige heerlijkheid voor dezulken die de tweede dood gestorven, en tot straf geleden zouden hebben, 'het eeuwige verderf van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte' (2 Thessalonicenzen 1:9).

3. Daar is vrede in Zijn Naam; God in Christus is een God des vredes, Die het woord der verzoening in ons gelegd heeft. Hierom is dit ook één van Zijn heerlijke Namen, dat Hij genaamd wordt: 'Vredenvorst' (Jesaja 9:5). Hij is onze vrede bij God, 'alzo Hij door Hem vrede gemaakt heeft door het bloed Zijns kruises' (Kolossenzen 1:20). Hij maakt vrede met de consciëntie, door dezelve te besprengen met Zijn bloed. Laat maar de Naam van Christus geopenbaard worden aan een ziel, die door de vervaarnissen van een schuldige consciëntie in vertwijfeling is, aanstonds zal de storm veranderd worden in een aangename stilte. Ook wordt door de openbaring van deze Naam vrede gemaakt tussen de mens en de mens; de Naam van Christus in Zijn kracht geopenbaard zijnde, doet 'de wolf met het lam verkeren, en de luipaard bij den geitenbok nederliggen' (Jesaja 11:6). Wat is het, dat onder ons in deze tijd zo veel verdeeldheid maakt; dat de kerk verdeelt, de staat verdeelt, de rechtspraken verdeelt, de bijzondere gemeenten verdeelt en de huisgezinnen verdeelt; dat het hart van de leraren verdeeld en afgescheurd is van hun kudde, en dat van de kudde wederom van haar leraren; dat de raadsvergaderingen van de steden en inlijvingen verdeeld doet zijn, en tot verschillende partijen lopen? De reden is, omdat de Naam en de heerlijkheid van een God in Christus, die het middelpunt is van alle vrede en liefde, geweken is. Wij hebben weinig van Christus en van Zijn zaak en belang onder ons oog, omdat een iegelijk ziet op hetgeen het zijne is, en niet op hetgeen van Christus is. Ook wanhoop ik om ooit te zien, dat onze kerk- en staatsverdeeldheden zullen ophouden, totdat de Naam en de heerlijkheid van Christus, Zijn zaak en belang, dierbaarder worden in onze ogen, dan enige bijzondere belangen van onszelf.

4. Daar is verlossing en vergeving in Zijn Naam; hierom wordt Hij genaamd de Verlosser (Jesaja 59:20): 'De Verlosser zal tot Sion komen'. Ook worden wij gezegd, 'de verlossing te hebben in Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden' (Éfeze 1:7). Hij is 'de HEERE HEERE, God, Die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft' (Éxodus 34:6-7). Zodra Hij Zijn Naam zaligmakend openbaart aan een arme ziel, welke uit moet roepen: 'Mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd; als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden' (Psalm 38:5), zo kan zij aanstonds haar zonden vergeven zien, en met David zingen: 'Loof den HEERE, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heiligen Naam. Loof den HEERE, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden; Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw krankheden geneest; Die uw leven verlost van het verderf, Die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheden' (Psalm 103:1-4).

5. Daar is niet alleen vergeving van zonden, maar ook een wetverhogende en Gods rechtvaardigheid voldoende gerechtigheid in Zijn Naam; zie Jeremía 23:6: 'In Zijn dagen zal Juda verlost worden en Israël zal zeker wonen; en dit zal Zijn Naam zijn, waarmede men Hem noemen zal: De HEERE ONZE GERECHTIGHEID'. O! wanneer maar deze Naam gezien wordt met de ogen van een toepassend geloof, en de

ziel zeggen moet: 'In den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte', gelijk er in Jesaja 45:24 staat, dan begint zij zich te beroemen en te verheugen in Zijn Naam, zeggende: 'Ik ben zeer vrolijk in den HEERE, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan' (Jesaja 61:10). Een arm veroordeeld zondaar, die daar stond te beven voor de vierschaar van zijn eigen consciëntie, begint dan het hoofd op te steken en te zeggen: 'Wie kan beschuldiging inbrengen tegen mij? God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is' (Romeinen 8:33-34). 'Hij is het einde der wet tot rechtvaardigheid' (Romeinen 10:4). Door Hem is de rechtvaardigheid der wet vervuld: 'Want Hij is tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem' (2 Korinthe 5:21).

6. Daar is genezing in Zijn Naam; zie Éxodus 15:26: 'Ik ben Jehovah Rophi, de HEERE, uw Heelmeester'. Zo ook Maleáchi 4:2: 'Ulieden daarentegen die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, met genezing onder Haar vleugelen'. Door deze Naam zijn de ogen van de blinden geopend, de oren van de doven horende geworden, de lammen springend gemaakt als een hert, en de tongen van de stommen sprekende en juichende. Laat Zijn Naam dan maar door de Geest aan het hart ingeboezemd, of door het geloof aangeroepen worden, aanstonds zal hij de 'beenderen verheugen, die verbrijzeld waren' (Psalm 51:10). Alle zielskwalen moeten voor deze Naam verdwijnen: 'Hij zond Zijn woord uit', hetwelk Zijn Naam is, 'en heelde ze' (Psalm 107:20).

7. Daar is in een dag van beroering een schuilplaats in Zijn Naam (Spreuken 18:10): 'De Naam des HEEREN is een sterke toren'. Wanneer stormen en onweders over het hoofd van een gelovige waaien, en hij deze Naam maar tot zijn toevlucht heeft, dan kan hij al zingende zeggen: 'In een overloop van grote wateren zullen zij mij niet aanraken' (Psalm 32:6). 'Want God is mij een Toevlucht en Sterkte; Hij is krachtiglijk bevonden een Hulp in benauwdheden' (Psalm 46:2). Deze Naam is 'den arme een Sterkte geweest, en een Sterkte den noodduftige, als hem bange was; een Toevlucht voor den vloed, een Schaduw voor de hitte; want het blazen der tirannen is als een vloed tegen een wand' (Jesaja 25:4). 'Ik zal nederliggen en slapen; want Gij, o HEERE, alleen zult mij doen zeker wonen' (Psalm 4:9). 'Ik zal niet vrezen voor tienduizenden des volks, die zich rondom tegen mij zetten' (Psalm 3:7).

8. Daar is eer en verhoging in deze Naam (Psalm 91:14): 'Dewijl hij Mij zeer bemint, spreekt God, zo zal Ik hem op een hoogte stellen, want hij kent Mijn Naam'. Wanneer deze Naam aan een ziel geopenbaard wordt, dan ontvangt zij 'een naam in Gods huis, en binnen Zijn muren, beter dan der zonen en der dochteren' (Jesaja 56:5). En hierom is het dat 'de rechtvaardige voortreffelijker is dan zijn naaste' (Spreuken 12:26). 'Van toen af, zegt God, dat gij kostelijk zijt geweest in Mijn ogen, zijt gij verheerlijkt geweest' (Jesaja 43:4). Kortom, om hier de bijzonderheden niet te vermenigvuldigen, in deze Naam van onze God in Christus, is de zaligheid. 'Onze God is een God van volkomen zaligheid; en bij den HEERE, den Heere, zijn uitkomsten tegen den dood' (Psalm 68:21). Wanneer een arme ziel door het geloof deze Naam Gods in Christus ziet, dan kan zij haar eigen zaligheid daarin zien, en dan moet zij met de Kerk juichen (Jesaja 12:2-3): 'Zie, God is mijn Heil, ik zal vertrouwen en niet vrezen; want de HEERE HEERE is mijn Sterkte en Psalm, en Hij is mij tot Heil geworden; en daarom zal ik met vreugde water scheppen uit de fonteynen des heils'. Dus ziet gij, wat stof van roem en blijdschap er is in de Naam Gods, gelijk die in Christus geopenbaard wordt; laten wij ons dan de ganse dag verheugen in Zijn Naam.

(3) De derde zaak in deze vermaning, is om de eigenlijke tijden van deze plicht voor te dragen, of om aan te wijzen wanneer wij inzonderheid geroepen worden, om ons in Zijn Naam te beroemen. Dat moesten wij geduriglijk doen: 'Ik zal den HEERE loven te allen tijde; Zijn lof zal geduriglijk in mijn mond zijn' (Psalm 34:2). 'Gode zij dank', zegt Paulus, 'Die ons allen tijd doet triomferen in Christus' (2 Korinthe 2:14). Ik zal meer in het bijzonder enige weinige tijden noemen van deze plicht.

1. Wanneer wij tot God naderen in enige plichten van Zijn dienst, dan moesten wij die onszelf voorstellen, en ons daarin beroemen, als het fundament van onze aangenaamheid voor Hem; wanneer gij Hem zult bidden of danken, of Zijn Woord horen en lezen. Ja, al wat gij doet, met woorden of met werken, doet het alles in den Naam des Heeren Jezus. Verricht uw plichten, u beroemende in Zijn Naam, dat zal u en uw plichten aangenaam maken, en met vrolijkheid de gerechtigheid doen werken, en u den Heere doen gedenken op uw wegen, en u met David doen zeggen: 'Ik zal ingaan tot Gods altaar, tot den God der blijdschap mijner verheuging' (Psalm 43:4).

2. Wanneer wij tot de plichten gaan, zonder een rechte gestalte, want het is niet onze gestalte, die ons aangenaam moet maken voor God; of wanneer wij een gestalte verkrijgen, en de plicht troostrijk verricht hebben, dan is het een rechte tijd, om in Zijn Naam te roemen; want het goddeloze en wettische hart is gereed, 'om te offeren aan zijn garen en te roken aan zijn net' (Hábakuk 1:16). Laat ons dan leren zeggen, wanneer wij tot onze hoogste gestalte en genietingen geraken: 'Niet ons, niet ons, maar Uw Naam geef ere' (Psalm 115:1). 'Niet ik, maar de genade Gods die met mij is' (1 Korinthe 15:10).

3. Wanneer Zijn Naam door een blinde wereld veracht en onteerd wordt, dan is het een bekwame tijd voor u, om u in Zijn Naam te beroemen. Daar de dochters van Jeruzalem zich verachtelijk omtrent Christus uitdrukten, zeggende: 'Wat is uw Liefste meer dan een andere liefste?' (Hooglied 5:9), werd de ijver van de bruid te meer opgewekt tot Zijn heerlijkheid en eer, zodat zij Zijn roem en lof gaat uitbreiden, en wanneer zij zulks gedaan heeft, zo besluit zij met een heilig roemen in Hem, Dien zij zo gering geacht hadden, zeggende: 'Zulk een is mijn Liefste, ja, zulk een is mijn Vriend, gij dochteren van Jeruzalem' (Hooglied 5:16).

4. Wanneer gij door de overmacht van de inwonende zonde als verdoofd zijt, dan moest gij u in Zijn Naam beroemen. Zo deed Paulus, toen hij in Romeinen 7:24 moest uitroepen: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?' Maar nochtans de Naam van een verzoend God in Christus beschouwende, riep hij aanstonds uit: 'Ik dank God door Jezus Christus, onzen Heere' (Romeinen 7:25). 'Zo is er dan geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn', en zo gaat hij voort, al juichende en zich beroemende in Zijn Naam, het gehele achtste hoofdstuk door.

5. Wanneer gij door de verzoeking en vurige pijlen van de satan verdrukt wordt, dan moet gij u verheugen en beroemen in Zijn Naam. Want indien gij in de Naam van een God in Christus de vaandels opsteekt tegen de satan, zo zal hij van u vlieden; hij kan niet verdragen om van het Zaad der vrouw te horen, dat hem den kop vermorzeld heeft.

6. Wanneer gij omringd zijt door donkere en zwarte wolken van verlating, zoekt u dan te verheugen en te beroemen in de Naam van een verzoend God in Christus; 'wanneer wij in duisternissen wandelen en geen licht hebben, dan moeten wij betrouwen op den Naam des HEEREN en steunen op onze God' (Jesaja 50:10). Dit zou ons vervullen met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde; en geen wonder, want wanneer een ziel

door het geloof deze Naam ziet, dan kan het niet missen of zij ziet ook een verzoend God in dezelve.

7. Wij moesten ons in deze Naam beroemen, zelfs in het gezicht van de dood en van een ontzaglijk oordeel. O mijne vrienden! deze Naam zal u leiden over en door de dood, want door dezelve is de dood vernietigd en het graf overwonnen. Stelt deze Naam maar voor u, en dan zal de Jordaan achterwaarts keren, en de weg tot het land der belofte zal bloot en open liggen. Brengt deze Naam met u voor het oordeel, en dan zult gij een Vriend ontmoeten op de rechterstoel, die tot u zal zeggen: 'Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk hetwelk u bereid is van vóór de grondlegging der wereld' (Mattheüs 25:34). Aldus heb ik u enige tijden voorgesteld, wanneer wij ons te beroemen hebben in Zijn Naam.

(4) De vierde zaak in deze vermaning, is om enige tegenwerpingen te beantwoorden of zwarigheden uit de weg te ruimen, welke deze roem in de Naam Gods, gelijk die in Christus geopenbaard is, verhinderen.

1. Gij gebiedt mij, om mij te verheugen en te verblijden in de Naam van een God in Christus. Maar helaas! hoe kan ik zulks doen, want de Naam Gods is mij tot een schrik? Als ik aan God denk, dan maak ik misbaar. Ik antwoord: Zijn Naam in de wet, of Zijn Naam volstrekt aangemerkt, moet noodzakelijk tot verschrikking zijn voor de gelovige, of voor de grootste heilige, zolang hij de minste schuld of zonde in zich heeft; maar het is volstrekt onmogelijk, dat Zijn Naam in Christus tot verschrikking kan zijn, maar hij is integendeel tot vertroosting voor elke zondaar, aan deze zijde van de hel. Kan ook de Naam barmhartig en genadig, kan ook de Naam Heere, Die de ongerechtigheid, de overtreding en de zonde vergeeft, de God des heils, tot verschrikking zijn? O nee! dat kan niet zijn. Zodat het duidelijk is, dat wanneer gij zegt dat gij aan de Naam Gods denkende, misbaar maakt, gij Zijn Naam niet in, maar buiten Christus ziet. Wilt daarom naar Zijn heilige tempel zien, en Hem beschouwen op een troon der genade tussen de cherubs, en dan zult gij zien dat Zijn Naam is de vertroosting Israëls.

2. Hoe kan ik mij in Zijn Naam beroemen, omdat ik vrees dat ik de Naam van God in Christus niet ken; want ik ben onvernuftiger dan iemand, en ik heb geen mensenverstand; ik heb geen wijsheid geleerd, noch de wetenschap van de heiligen gekend? Ik antwoord: Indien dit waarlijk de oefening van uw ziel is, zo is zulks een duidelijk bewijs, dat gij in de school van Christus zijt geweest; want de zelfverloochening is de eerste les, die Hij aan al Zijn leerlingen leert. Zodra de Naam van Christus aan een ziel geopenbaard wordt, dan verdwijnt haar eigen naam, haar eigen kennis, genietingen, gerechtigheid, sterkte en alles uit haar gezicht, gelijk de blinkende sterren des hemels, wanneer de zon opgaat: het eigen ik verbergt zijn hoofd, wanneer Christus in de ziel komt. Indien dan het gevoel van deze uw onkunde van de Naam van Christus, gepaard gaat met een ernstige begeerte en verlangen van de ziel, om meerdere kennis van deze Naam te ontvangen, zo is dat een teken dat gij die kent, en zo 'zult gij vervolgen om Hem te kennen, want Zijn uitgang is bereid als de dageraad' (Hoséa 6:3). En daarom zeg ik: verheugt en beroemt u in deze Naam.

3. Ik word den gansen dag geplaagd, en mijn kastijdingen zijn er alle morgens. De afgrond roept tot den afgrond; en daarom kan ik mij niet verheugen in Zijn Naam; 'want door aanhoudende verdrukking is mijn harp tot een rouwklage geworden, en mijn orgel tot een stem der wenenden' (Job 30:31). Ik antwoord: Indien de Heere u, door deze verdrukking, van uw schuim komt zuiveren en u Zijner heiligheid deelachtig maakt, dan hebt gij grote reden om u te verheugen en te beroemen in Zijn

Naam; want die lichte verdrukkingen zullen haast een einde hebben, en u werken een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Beschouwt maar deze Naam Gods in Christus, en het zal u terstond verlichting geven onder al de lasten van verdrukkingen, daar gij onder ligt. ‘Zij hebben op Hem gezien, ja, Hem als een waterstroom aangelopen; en hun aangezichten zijn niet schaamrood geworden’ (Psalm 34:6). Toen de wateren der verdrukkingen op Job van alle kanten kwamen indruisen, beschouwde hij deze Naam, en hij werd daarin getroost, alzo hij daardoor een toneel van heerlijkheid zag openen aan de overzijde van de dood; ‘Ik weet’, zegt hij, ‘dat mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan’ (Job 19:25).

4. Gij spreekt van in Zijn Naam mij te beroemen, daar de versmaadheid mijn hart gebroken heeft; mijn naam is tot een smaad, mijn achting is gebroken en bedekt met lasteringen. Ik antwoord: De Naam van Christus, toen Hij in deze wereld was, is ook bedekt geweest met lasteringen; Hij werd genaamd een lasteraar, een vraat en wijnzuiper, een vriend van tollenaars en zondaren; ja Hem werd verweten, dat Hij in een verbond stond met Beëlzebul, den overste der duivelen. Kan er nu wel iets ergers van uw naam worden gezegd? Verdraagt het dan met lijdzaamheid en verheugt u; want gelijk de Naam van Christus door alle wolken van lasteringen heen geschenen heeft, zo zal ook uw naam zulks doen, indien gij een lid van Christus zijt, en om uw weldoen gelasterd wordt; ‘want indien gij gesmaad wordt om den Naam van Christus, zo zijt gij zalig; want de Geest der heerlijkheid en de Geest Gods rust op u’ (1 Petrus 4:14).

5. Ik lig onder zulk een last van zonde, ik heb zo veel gebreken, zo veel plagen en krankheden, dat ik mijn hart niet kan opheffen. Ik antwoord: Beschouwt die Naam Gods maar eens, gelijk hij in Christus is, dan zult gij terstond hulp vinden onder alle zwarigheden, verlichting onder alle lasten, en genezing van alle krankheden. Is het geen stof van blijdschap en roem onder een schuld van zonde, dat Zijn Naam is de Heere God, Die de ongerechtigheid vergeeft? Is het niet tot ondersteuning onder uw lasten, ‘dat Hij u gebiedt uw zorgen op Hem te werpen, en dat Hij u onderhouden zal!’ (Psalm 55:23). Is het geen stof van blijdschap onder al uw gebrek, dat in Hem al de volheid woont, om u te vervullen; en onder al uw kwalen, dat Zijn Naam is: de HEERE, uw Heelmeester; dat er nog balsem is in Gilead, en een heelmeester aldaar? Het is de aard van het geloof, dat het zich schat en verheugt in hetgeen de ziel in Christus heeft, onder duisternis zich te verheugen, dat haar leven in Christus verborgen is in God; onder gevoel van ledigheid en armoede in zichzelf, zich te verheugen in Zijn onnaspeurlijke rijkdom; onder een gevoel van schuld, zich te verheugen in Zijn opstanding uit de doden, als haar kwitantie; onder een gevoel van onmacht, zich te verheugen in Zijn voorbidding, en daarom zeg ik: leert steeds te roemen in den Naam Gods in Christus.

6. Ik kan de Heere niet dienen, gelijk ik wel zou willen; wanneer ik mij tot de plichten zal begeven, dan keert mijn goddeloos hart mij terzijde af, gelijk een bedrieglijke boog; mijn raderen gaan zwaar, gelijk Farao’s wagens. Ik antwoord: Weet gij waarom gij zo zwaar gaat? Gij wendt uw ogen af van de Naam Gods, gelijk Hij in Christus is, en daarom is het niet te verwonderen dat uw hart afwijkt van de levende God. Beschouwt deze Naam maar eens, dan zult gij gebracht worden op de hoogten van Jakob, uw ziel zal, eer gij het gewaar wordt, ‘zich zetten op de wagens van Zijn vrijwillig volk’ (Hooglied 6:12).

7. Ik weet niet of ik ooit in Zijn Naam geloofd heb; hoe kan ik mij dan daarin beroemen en verblijden? Ik antwoord: Indien gij nog nooit waarlijk in Zijn Naam geloofd hebt, geloof er dan nu in, zonder enig verder uitstel. God heeft Zijn Naam in

Christus voorgesteld als een voorwerp des geloofs en des vertrouwens voor de gehele wereld; verblijd u dan, o zondaar! dat gij deze Naam hebt, om daarnaar toe te vluchten; want het is een blijde boodschap voor de kinderen der mensen, dat Gods Naam en onze naam tezamen zijn gekomen in onze grote Immánuël; en zij, die deze Naam kennen, zullen op Hem betrouwen. En daar gij zegt, dat gij niet weet of gij ooit in die Naam geloofd hebt, zo moet ik u alleen vragen: Is deze Naam u niet dierbaar voor uw ziel? Welnu, dit wordt opgegeven als een kenmerk van het geloof: ‘U dan, die gelooft, is Hij dierbaar’ (1 Petrus 2:7). Hebt gij Hem en allen die Zijn beeld dragen niet lief? Dit is een ander merkteken van het geloof; ‘want het geloof is door de liefde werkende’ (Galaten 5:6). ‘En wij weten dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben’ (1 Johannes 3:14).

8. Dit is een donkere dag, waarin grote stormen ons over het hoofd hangen, en waarin de wolken zich tezamen pakken; God schijnt op de weg te zijn met de wapenen van toorn in Zijn hand; Hij doet de aarde beven en beroerd zijn, door de geruchten van oorlogen van buiten, en door de verdeeldheden van binnen. Is dit dan wel een tijd, om zich te verheugen? Ik antwoord: het is alles waar, wat gij zegt; maar is er daarom in dit geval geen troost in ‘s Heeren Naam? Ja gewis, laten de wateren bruisen, de volkeren beroerd zijn, en de hemel en aarde zich vermengen; de Naam Gods in Christus is een rivier, welks beekjes nochtans verblijden zullen de stad Gods; en daarom zeg ik, ‘dat de kinderen Sions zich verheugen over hun Koning’ (Psalm 149:2). ‘De Heere zit over den watervloed; ja, de HEERE zit, Koning in eeuwigheid’ (Psalm 29:10); ‘dat dan de aarde zich verheuge, en vele eilanden zich verblijden’ (Psalm 97:1).

9. Jakob is zeer dun geworden; de ark Gods is voor een groot gedeelte weggenomen; de heiningmuur is afgebroken; men oefent geweld tegen het erfdeel des Heeren, wolven in schaapkleding zijn doorgebroken, tot verderving van de tedere wijnstokken; de autoriteit van Christus en de heilige voorrechten van Zijn kroon worden met voeten getreden. Dit alles doet mij wenen, en mij mijn harp hangen aan de wilgen; hoe zou ik mij dan verheugen en beroemen in Zijn Naam? Ik antwoord: Deze dingen hebben waarlijk een droevig aanzien, en wij hebben reden om ons te verheugen met beving, wegens die zonden, welke den Heere getergd hebben, om de dochter Sions te slaan, en haar te bedekken als met een wolk. Maar nochtans blijft er grond van blijdschap en van roem in de Naam van een God in Christus, omdat door deze Naam al de vijanden van Sion beschaamd zullen worden; de schrik daarvan zal eindelijk de stoute en hoogmoedige vijanden en verdrukkers van Sion, hetzij ze in burgerlijke of in kerkelijke autoriteit zijn, doen gaan in de spelonk der rotsstenen, en in de holen der aarde, vanwege den schrik des Heeren, en vanwege de heerlijkheid Zijner majesteit. Deze Naam snijdt den geest der vorsten af als druiventrossen, en is den koningen der aarde vreselijk, die Zijn autoriteit met voeten treden. Het is een eeuwige blijdschap en vertroosting voor alle ware kinderen Sions, dat hoezeer Sion ook verdrukt en ten onder gehouden wordt, het nochtans door de machtige God van Jakob opgebouwd zal worden, wanneer Hij in Zijn heerlijkheid en majesteit zal verschijnen; en daarom is er steeds grond om te roemen in Zijn Naam. Door de afbreking van Sion, baant de Heere maar de weg tot haar opbouwning, en ‘hoewel zij verdrukt, door onweder voortgedreven, en ongetroost mogen zijn, zo zal Hij nochtans haar stenen gans sierlijk leggen, en haar op saffieren grondvesten’ (Jesaja 54:11); en wanneer alles schijnt vernietigd te zullen worden, zo zal de Heere zorg dragen voor Zijn overblijfsel, hetwelk daarover treurt en weent. ‘De bedroefden om der bijeenkomst wil, zal Ik verzamelen, zij zijn uit u; de schimping is een last op haar’ (Zefanja 3:18).

(5) De vijfde zaak in deze vermaning, is om enige raadgevingen voor te dragen.

Indien gij u verheugen en beroemen wilt in de Naam Gods in Christus:

1. Schrijft dan uw eigen naam in het stof, en leert verloochenend te zijn aan uw eigen karakter en achting in de wereld; want zolang uw naam groot is in uw ogen, zult gij niet veel wagen voor de Naam van Christus.
2. Zoekt het geloof in Zijn Naam, en bewaart het in een levendige oefening, levende door het geloof des Zoons Gods; want wij worden 'vervuld met alle blijdschap en vrede in het geloof' (Romeinen 15:13).
3. Zoekt naar de oprechtheid van hart en wandel; 'want de rechtvaardige zal zich verblijden in den HEERE en op Hem betrouwen; en alle oprechten van hart zullen zich beroemen' (Psalm 64:11).
4. Treurt over uw zonden en over de zonden van het geslacht, waardoor Zijn Naam onteerd wordt; 'want die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaïen' (Psalm 126:5). 'Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden' in de Naam van een God in Christus (Mattheüs 5:4).
5. Wanneer gij het gezicht van deze Naam verliest, begeeft u dan tot Zijn Woord en Zijn ordonnantiën, om het wederom te vinden, want aldaar staat dezelve geschreven tot uw gebruik; en al wat gij doet met woorden of met werken, doet het alles in de Naam van de Heere Jezus, want de Naam Gods is in Hem.

D. Nu kom ik tot een vierde vermaning uit deze leer. Omdat het zo is, dat de Naam Gods in Christus is, hoedt u dan voor Zijn aangezicht, en verbittert Hem niet. Dit is een vermaning, die hier aan Israël wordt gegeven, in de woorden van onze tekst: Hoed u voor Zijn aangezicht, en verbittert Hem niet; want Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem. Nu wordt het vaak in de historie van de kinderen Israëls opgemerkt, dat zij, aan wie deze vermaning en raad gegeven was, dezelve maar weinig opgemerkt en daarop acht gegeven hebben, weinig lettende op deze waarschuwing, die hun gegeven werd met betrekking op de Engel des verbonds (Psalm 78:56-58), en zie, hoe kwalijk Hij zulks opnam in het volgende vers: 'God hoorde het en werd verbolgen, en versmaadde Israël zeer'. Zie ook Psalm 106:7,33,40. Laat ons dan het voorbeeld van de goddeloze Israëlieten in deze zaak niet volgen (Psalm 95:8-11): 'Verhardt uw hart niet, gelijk te Meríba, gelijk ten dage van Massa in de woestijn; waar Mij uw vaders verzochten, Mij beproefden, ook Mijn werk zagen. Veertig jaar heb Ik verdriet gehad aan dit geslacht, en heb gezegd: Zij zijn een volk, dwalende van hart; en zij kennen Mijn wegen niet. Daarom heb Ik in Mijn toorn gezworen: Zo zij in Mijn rust zullen ingaan!' Laat het voorbeeld van de goddeloze en wederspannige Israëlieten, zeg ik, ons tot een baken in zee zijn, om die klippen te vermijden, op welke zij schipbreuk geleden hebben, en bedorven geworden zijn. Laten wij ons dan hoeden voor Zijn aangezicht, en bevreesd zijn om Hem te verbitteren, gelijk zij gedaan hebben.

Opdat ik nu deze vermaning moge ophelderen en uitbreiden, zal ik enige zonden opnoemen, waardoor Israël de Engel des verbonds verbitterd heeft; en ik vrees, dat velen van dezelve in onze eigene zonden zullen gevonden worden. Laat dan een iegelijk de toepassing maken, naar dat zijn consciëntie schuldig staat voor God.

1. De Israëlieten hebben de Engel des verbonds verbitterd door hun onkunde van God en Zijn wil (Psalm 147:19-20): 'Hij maakt Jakob Zijn woorden bekend, Israël Zijn inzettingen en Zijn rechten. Alzo heeft Hij geen volk gedaan; en Zijn rechten kenden zij niet', en nochtans waren de grote dingen van Zijn wet en Zijn verbond voor hen als wat vreemds. Zij begaven hun harten niet tot wijsheid, en daarom klaagt de Heere

over hen bij de profeet, zeggende: ‘Een os kent zijn bezitter en een ezel de kribbe zijns heren; maar Israël heeft geen kennis, Mijn volk verstaat niet’ (Jesaja 1:3), en de profeet Hoséa verklaart, ‘dat de HEERE een twist had met de inwoners des lands, omdat er geen trouw, noch weldadigheid, noch kennis Gods in het land was’ (Hoséa 4:1). Past dit nu op uzelf toe. God heeft Zijn Naam en Zijn heerlijkheid in Christus aan ons bekendgemaakt; ja Hij heeft een veel heerlijker openbaring van Zijn wil door het Evangelie aan ons gegeven in dit land, dan aan vele volkeren op de aardbodem. En gijlieden, in deze stad, zijt op een bijzondere wijze bevoorrecht geweest; maar helaas, ‘het Licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft Hetzelve niet begrepen’ (Johannes 1:5). Wat een beklaglijke onkunde, zelfs van de eerste beginselen van de religie, is er bij velen onder ons, en bij degenen die enig licht hebben in het hoofd, hoe weinigen zijn er die het in hun harten hebben! Ik vrees dat de Engel des Heeren, door de onkunde van velen in deze plaats, verbitterd is, en dat Hij van niet weinigen onder ons zegt: ‘Het is geen volk van enig verstand; daarom zal Hij Die het gemaakt heeft, Zich deszelve niet ontfermen; en Die het geformeerd heeft, zal aan hetzelve geen genade bewijzen’ (Jesaja 27:11).

2. Israël heeft de Engel des verbonds verbitterd door ongeloof; zij geloofden niet aan God, noch vertrouwden op den Rotssteen hun heils. Toen Mozes hun den wil Gods bekend maakte, hebben zij die niet geloofd noch aangenomen, en om hun ongeloof ‘zijn hun lichamen gevallen in de woestijn; en wij zien dat zij niet hebben kunnen ingaan (in het beloofde land) vanwege hun ongeloof’ (Hebreeën 3:17,19). En toen de profeten den wil Gods kwamen prediken en bekend maken, de één na de ander, totdat Christus en Zijn apostelen deze droevige klacht tegen hen moesten opnemen: ‘Wie heeft onze prediking geloofd? En aan wien is de arm des HEEREN geopenbaard? Zijn ze eindelijk om hun verwerping van de beloofde Messias afgesneden, zodat zij geen kerk of volk meer zijn, maar over de ganse aardbodem verstrooid geworden zijn, met de merktekenen van Gods wraak over hen. O! mijne vrienden, wacht u dan om de Engel des verbonds te verbitteren, naar hetzelfde voorbeeld van ongeloof, en ‘laat ons vrezen dat niet te eniger tijd, de belofte van in Zijn rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn’ (Hebreeën 4:1). Helaas! hoeveel ongelovigen zijn er onder de bedauwing van het Evangelie! Hoe weinigen hebben Christus in waarheid aangenomen, en de eeuwige deuren van hun harten voor Hem opengedaan. Het is waar, velen belijden wel in Hem te geloven, maar zij tonen juist het tegendeel door hun dagelijkse wandel en verkeer. Een leugenachtig, dronken drinkend, stelend, hoererend en zwerend gelovige is een tegenstrijdigheid, want wij moeten de waarheid van ons geloof bewijzen uit onze werken: ‘Toon mij uw geloof uit uw werken, en ik zal u uit mijn werken mijn geloof tonen’ (Jakobus 2:18). Want het geloof zonder de werken is dood; een onvruchtbaar geloof is geen geloof; omdat het geloof werkende is door de liefde, door bekering, door gehoorzaamheid, door heiligheid en tederheid in de gehele wandel. Het zet de mens aan het werk, ‘om zijn handen te reinigen en zijn hart te zuiveren’ (Jakobus 4:8), om de oorlog aan te gaan met alle bekende zonden, om zich te wachten voor allen schijn des kwaads, en om ‘geen gemeenschap te hebben met de onvruchtbare werken der duisternis, maar ze veeleer te bestraffen’ (Éfeze 5:11). Hoe weinig zulke gelovigen zijn er helaas onder ons te vinden. O mijne vrienden! wacht u toch, om ‘s Heeren wil, om uzelf te bedriegen met een blote schaduw, in plaats van een waar geloof. Gij ziet, dat ‘s mensen geloof uit zijn werken zal beproefd worden in den dag des oordeels (Mattheüs 25:35-46).

3. Israël heeft de Engel des verbonds verbitterd door meenedigheid, trouwloosheid en verbondsbreuk. God had dit volk van alle andere volkeren van de aarde afgezonderd, en hetzelve tot Zijn verbondsvolk aangenomen; en zij hadden den Heere aangenomen voor hun God, belovende onder een plechtige eed Gods, dat zij Zijn geboden zouden doen, en Zijn rechten en inzettingen bewaren, maar zij zijn haastig teruggeweken; zij zijn omgekeerd als een bedrieglijke boog, om welke reden Hij het zwaard onder hen zond, om de wraak Zijns verbonds te wreken. Laat ons dit nu op onszelf toepassen in de dagen van onze reformatie, in welke inzonderheid dit land onder plechtige verbonden gekomen is, om het werk der reformatie te bewaren en voort te zetten, in tegenstelling van de papisten, bisschoppelijken, erastianen, sektarischen en alle kwaadaardigen of vijanden van het werk der reformatie, onder wat benaming zij ook mogen voorkomen, en om stipt te blijven bij de leer, tucht, godsdienst en regering van de Kerk van Christus. Maar helaas! hoe trouweloos hebben wij en onze vaders gehandeld met de grote God, ten aanzien van die verbondsverbintenissen! Hoe schandelijk is de verbintenis aan dezelve verbroken, door een acte van het parlement! En dat nog niet alleen, maar hoe eerloos zijn dezelve openlijk verbrand op de markt van de hoofdstad van deze natie, en dat door publieke autoriteit, alsof het niet genoeg was, dat in tegenstelling van de Koninklijke autoriteit van de Zone Gods, ons Verbondshoofd en Koning, de voorrechten van Zijn kroon van Hem werden weggenomen, door een acte van het parlement; en dat een zondig sterveling bekleed werd met één van de juwelen van Zijn Middelaarskroon, en tot hoofd werd verklaard in alle zaken, zowel kerkelijke als burgerlijke. En hoevele zondige inwillingen van die overweldigingen of indringingen, zijn daar gedaan zowel vóór als na de revolutie, welke strijdig zijn met onze plechtige verbondsverbintenissen! Wij hebben veel reden om te vrezen, dat God heden op weg is om de twist te wreken van Zijn heilige Naam, welke plechtig in die verbonden, door personen van allerlei rang, aangeroepen is. Wij lezen in Ezechiël 17:12 en vervolgens, van een eed die de koning van Babel den koning van Juda afnam, dat hij en het land aan hem zouden cijsbaar zijn; hoewel nu deze eed gedrongen, en aan een heiden gedaan was, zo wreekte God, omdat de Naam Gods daar tussen gesteld was, den twist Zijns Naams over Zedekía, om de verbreking van die eed, gelijk wij zien kunnen in vers 17-20 enz. Hoeveel te meer zal God dan niet de verbreking van die eed wreken, die onmiddellijk aan Hemzelve is gedaan, door de koning, door edelen en groten, door het gemeen en door personen van allerlei rang in het gehele land; inzonderheid, wanneer die niet anders is geschied, dan om de leer, godsdienst, tucht en regering van Zijn huis, volgens Zijn Woord, te bewaren en te handhaven! Hoe weinig acht heeft men geslagen, of slaat men nog, op die plechtige verbonden. Hoe weinig persoonlijke, huiselijke, kerk- of staatsreformatie is er onder ons te vinden, wanneer alle soorten van goddeloosheid, lasteringen, dwalingen en onheiligheid, zonder verhindering de overhand nemen. Ja wanneer de kerkelijke rechtspraken zelf gans strijdig hebben gehandeld en nog handelen, tegen die verbonden, in het schenden van de voorrechten en vrijheden van 's Heeren volk? O mijne vrienden! de toorn Gods hangt ons over het hoofd, vanwege de ontheiliging van Zijn grote en vreselijke Naam, in de zaak van plechtige eden en verbonden, zowel die, welke van een meer publieke als van een meer bijzondere soort zijn. De kinderen Israëls werden van de andere volkeren afgezonderd, zodat God hen verklaarde te zijn een koninklijk priesterdom, een heilig en een verkregen volk, en hun verbod om enig verbond met andere volkeren te maken, of zich te vermengen met hun gruwelen; maar nochtans hebben zij de afgoden van de volkeren en hun gruwelen na-gehoereerd, hun drekgoden aangebeden, en hun

zondige gewoonten geleerd, hetwelk de Heere hen deed haten, en hun zonde te schrijven op hun straf, door hen te verstrooien onder de volkeren. En is dit nu niet het geval onder ons? Wij zijn door plechtige verbonden gebonden, om nooit samen te spannen met kwaadaardigen of met enige vijanden van de reformatie, en om onze betrachting aan te leggen tot reformering van Brittannië en Ierland, maar hoe worden deze dingen nu waargenomen, nu in tegenstelling hiervan, en strijdig tegen die verbintenissen, de publieke toestemming gegeven wordt, dat de afgezworen bisschoppelijkheid en superstitie in Engeland blijven zullen, en nu de openbare vijanden van het gezworen werk en het verbond der reformatie, niet alleen worden toegelaten tot bedieningen in de burgerstaat en de militie, maar opgenomen worden in de schoot van de kerk, en met haar heilige voorrechten bekleed worden! Daar is een groot geraas, wanneer iemand die de burgerlijke regering ongenegen is, zich mengt in onze burgerlijke verkiezing van overheden; en daar is grote en goede reden voor, om al de zodanigen daarvan uit te sluiten; maar sommige mensen, die hier een groot geraas over maken, maken nochtans weinig zwaarigheid om zulk een soort van volk, dat de regering van Koning Jezus wangunstig is, toe te laten, om zich te mengen in het verkiezen van regeerders en opzieners over het huis van God; hetwelk voor mij een klaar bewijs is, dat de regering van een aardse vorst hun dierbaarder is, dan de regering van Koning Jezus, de Overste van de koningen der aarde, de Koning der koningen en de Heere der heren.

4. De vervolging en bloedstorting is ook één van Israëls zonden geweest, waarmee zij de Engel des verbonds verbitterd hebben. Zij konden de boden en dienstknechten Gods niet verdragen, die hen hun overtredingen en afwijkingen bekend maakten. Wij lezen dat de vervolging, ten tijde van Manasse, tot zulk een hoogte was gekomen tegen het volk Gods, dat de ware godsdienst aankleefde, in tegenstelling van de afgoderij, die onder de regering was vastgesteld, dat zelfs 'de straten van Jeruzalem, van het ene einde tot het andere, vervuld werden met bloed' (2 Koningen 21:16), en dit was één van de zonden, die God verbitterden en vertoornden, om een gehele verwoesting over hen te brengen, gelijk wij zien kunnen in 2 Kronieken 36:15-18, en gelijk Christus hun ook in de dagen Zijns vleses zulks in gedachten brengt, zeggende: 'Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt, en stenigt die tot u gezonden zijn', enz. (Mattheüs 23:37). Is nu de Engel des verbonds op dezelfde wijze niet verbitterd geworden in dit land? Hoe is dit land verontreinigd geweest, door het bloed van de getrouwe leraars en martelaren van Christus, onder enige regeringen voor de revolutie! Wat onthoofdingen, ophangingen en vierendelingen! Wat boeten, evangennemingen en verbanningen werden er geoefend en voortgezet door een kwaadwillige partij, die toenmaals de macht en autoriteit in handen had, tegen allen die een gezworen verbondswerk der reformatie erkenden, of bestaan durfden om God te dienen naar de weg, welken zij sekte noemden, in zoverre dat velden en schavotten vervuld zijn geworden met het bloed van Gods dierbare heiligen! En het is te vrezen dat het geroep van dat bloed, van onder het altaar tot op deze dag toe, opgaat tegen het gehele land. Daar zijn sinds de revolutie geen behoorlijke wegen ingeslagen, noch door burgerlijke, noch door kerkelijke autoriteiten, om het land te reinigen van dat onschuldige bloed. De zaak, waarom de heiligen en de dienstknechten Gods in die dagen geleden hebben, is niet oprechtelijk aangenomen; ja dezulken, wiens handen gedoopt zijn geweest in de bloedstorting en vervolgingen van die dagen, zijn en worden nu tot leden van burgerlijke en kerkelijke rechtspraken aangenomen; hetwelk veeleer een stilzwijgende goedkeuring van hun zonde schijnt te wezen, dan een veroordeling van dezelve. En omdat ik nu op dit onderwerp ben, zo oordeel ik het niet

ongepast te zijn, om deze stad in gedachtenis te brengen de barbaarse en onmenselijke behandeling, welke die waardige dienaar van Jezus Christus, Mr. James Guthrie, die eertijds een schijnend licht is geweest op deze predikstoel, van enige barbaarse mensen in dezelve, ontvangen heeft. Ik wens dat er geen druppelen van zijn bloed nog mogen kleven aan enige families of genootschappen van deze plaats.

5. Afgoderij en superstitie waren ook de zonden, door welke de Engel des verbonds verbitterd is geworden. Zij verlieten de ware godsdienst, welke Hij in de wet van Mozes ingesteld had, en zij keerden zich tot de afgoden van de volkeren die rondom hen woonden, aanbeddende het heil des hemels, hout en steen, de kalveren van Dan en Bethel; waarover God hen, door de ene profeet voor, en door de andere na, liet bestraffen, totdat Hij (door hun afgodendienst) zo verbitterd is geworden, dat Hij hen zeventig jaren lang onder de heidenen in ballingschap zond. Maar zijn wij in deze landen ook niet plechtig, door eden en verbonden, gebonden om de ware dienst van God aan te kleven, die in Zijn Woord is ingesteld, in tegenstelling van alle paapse afgoderij en superstitie? En hoezeer wordt nochtans de afgodische mis door de vingers gezien, beide in Engeland en Schotland! Wij horen van vele paapse zendelingen en jezuiten, die als zwermen omdolen, om discipelen te maken van hun afgodische dienst, zonder de minste verhindering of bestraffing van degenen, die de uitvoering van de wetten tegen het pausdom in handen hebben; hetwelk grond geeft om te vrezen, dat er een generale uitmoording van de protestanten aanstaande zal zijn. Wij hebben nodig om op onze hoede te zijn tegen zulke mensen, wiens openlijke belijdenis en beginselen zijn, dat men geen trouw of verbintenissen met de protestanten houden moet. En wat de bijgelovige godsdienst, of de ceremoniën van 's mensen eigen uitvinding in de dienst van God betreft, het is genoeg bekend, hoe strijdig die tegen de plechtige verbonden geoefend worden, onder de bescherming van de burgerlijke wet; hoe de opvolgers van de kroon door de wet verplicht zijn om die te volgen en te praktiseren, en hoe deze wet bijna van alle soorten van personen bekrachtigd of goedgekeurd wordt, en dat met de plechtigheid van de eed Gods! Hoe ongelijk deze dingen zijn met de wetten van onze reformatie en verbonden, is gemakkelijk te oordelen. Ook is het te vrezen of de Engel des verbonds niet tegenwoordig mocht zeggen: Hoe zal Ik u om deze dingen vergeven?

6. Israël heeft de Engel des verbonds verbitterd door overdaad en onmatigheid, welke gevolgd zijn door brasserijen en hoererijen. 'Het volk zat neder om te eten en te drinken; daarna stonden zij op om te spelen' (Éxodus 32:6). 'Zij waren als welgevoederde hengsten, hunkerende een iegelijk naar zijns naasten huisvrouw' (Jeremía 5:8). 'Als nu Jeschurun vet werd, zo sloeg hij achteruit', enz. (Deuteronomium 32:15). O mijne vrienden! God heeft vele jaren achtereen een korenschuur geopend, en ons een overvloed van brood gegeven; Hij heeft de hemel de aarde doen verhoren, en de aarde het koren en de most, maar hoe zijn deze zegeningen Gods door velen misbruikt geworden! Inzonderheid door degenen, welke ze in de grootste overvloed gehad hebben. Worden dezelve niet gebruikt om 's mensen begeerlijkheden te dienen en te voldoen, en tot wapenen om tegen God te strijden, in plaats van dat ze hen verbinden zouden tot Zijn dienst? Getuigen hiervan zijn de publieke feesten van de Baäl en ontuchtige vergaderingen, die zo menigmaal gehouden worden, waarin niet anders dan gegeten en gedronken, gedanst en uitgespat wordt, welke dingen gewoonlijk gepaard gaan met hoererij en alle soorten van ontuchtigheid. Door zulk een overdadig misbruik van Gods goede schepselen, handelen de mensen meer als dieren, dan als redelijke schepselen; en daarom is het geen wonder, dat God hen overgeeft aan allerlei dierlijke begeerlijkheden, en dan met

hen handelt gelijk de mensen met hun beesten gewoon zijn te doen, namelijk, hen te weiden in de ruimte tot den dag der slachting. Het schijnt waarlijk alsof de dag der slachting al naderde, wanneer de mensen door overmatig te drinken en bij nacht op te trekken, hun zwaarden beginnen te steken in elkaars ingewand. Een droevig en een vers voorbeeld hebben wij daarvan gehad, in de gepasseerde week, bij gelegenheid van de verleden plechtigheid. Ik zal niet spreken van de partijen die onder ons zijn opgestaan, noch ook bepalen wie gelijk of ongelijk gehad heeft in het krakeel van die nacht; alleen mag ik dit zeggen, dat ontijdig en overmatig drinken, het 's nachts bijeenkomen en optrekken, de oorzaak daarvan geweest is. Waren de mensen bijtijds naar huis gegaan, om God met hun huisgezinnen te zoeken en te dienen, en te behoorlijker tijd met beleefdheid gescheiden, zo zou die verwarring in de stad mogelijk gelukkiglijk zijn voorkomen. Wat is het een droevige zaak, dat Stirling, door haar onnatuurlijke hittigheden en krakelingen, geworden is de schimp en de versmading van de gehele natie. De mensen zijn in hun twistingen en krakelingen zo ver gekomen, dat zij hun handen heet maken in elkaars bloed; ja dat de naaste betrekkingen dorsten naar elkaars bloed. Verkondigt het niet te Gath, en boodschapt het niet op de straten van Askelon, dat zulke dingen in het midden van ons geschieden. Ik zal deze zaak, door twee teksten voor te dragen, besluiten, waarvan de eerste in de verleden week vervuld is geworden, en de andere vrees ik dat ook vervuld zal worden, indien de mensen in die koers blijven, daar zij nu in zijn. De eerste tekst, die letterlijk vervuld geworden is, vinden wij in Spreuken 23:29-30: 'Bij wien is wee? Bij wien och arme? Bij wien kijverijen? Bij wien wonden zonder oorzaak? Bij wien de roodheid der ogen? Bij degenen die bij den wijn vertoeven, bij degenen die komen om gemengden drank na te zoeken'. Ontvangt dan ook die raad, welke in de twee volgende verzen daartegen gegeven wordt: 'Zie den wijn niet aan als hij zich rood vertoont, als hij in den beker zijn verve geeft', enz. De andere tekst, die nog ten aanzien van deszelfs bedreigend gedeelte vervuld moet worden, vinden wij in Jesaja 22:12-14: 'En te dien dage zal de Heere, de HEERE der heirscharen, roepen tot geweene en tot rouwklage en tot kaalheid en tot omgording des zaks. Maar zie, er is vreugde en blijdschap met runderen te doden en schapen te kelen, vlees te eten en wijn te drinken, en te zeggen: Laat ons eten en drinken, want morgen zullen wij sterven! Maar de HEERE der heirscharen heeft Zich voor mijn oren geopenbaard, zeggende: Indien ulieden deze ongerechtigheid verzoend wordt totdat gij sterft! zegt de Heere, de HEERE der heirscharen'. Ik wenste wel, dat de schuldigen bijtijds gewaarschuwd wilden zijn, opdat niet een ander soort van alarm hen overkomt.

7. Zweren of een schrikkelijke ontheiliging van de Naam Gods, was ook één van de schrikkelijke zonden, waarmee zij de Engel des verbonds verbitterd hebben. Zie Hoséa 4:1-3: 'Daarom zal het land treuren', te weten om het vloeken. Hebben wij Hem ook in dit land niet verbitterd, en verbitteren wij Hem niet dagelijks door diezelfde ongerechtigheid? Wat een onnodige menigte van eden is er, zowel in de zaken van de regering, als in die van de gewone handel! Hoeveel onwettige, twijfelachtige en strijdige eden worden er opgelegd en gezworen! Hoe worden de consciënties van de mensen verwoest, door een gedurig zweren van tolhuis-eden! En hoe wordt de heilige Naam Gods ontheilgd, door gewoonlijk te zweren bij de Naam van de grote God, of bij hun geloof, bij hun consciëntie, of bij hun christelijkheid! En hoe weinig eerbied wordt er door een soort van mensen toegedragen aan plechtige eden, die om enige ambten en verhogingen te verkrijgen, een paapse pretendent zullen afweren, met oogmerk om zijn belang te bevorderen! Hoevelen komen er onder persoonlijke, onder kerkelijke en burgerlijke geloften, en die nochtans het

tegengestelde doen van hetgeen zij beloofd en gezworen hebben bij de Naam van de grote God! Laten dezulken aan dat vreselijke woord denken: ‘Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet ijdellijk gebruiken; want de HEERE zal niet onschuldig houden die Zijn Naam ijdellijk gebruikt’ (Éxodus 20:7). Ik vrees, dat ook van ons gezegd mag worden, gelijk eertijds van Israël, vanwege het vloeken of zweren treurt het land.

8. Israël heeft ook de Engel des verbonds verbitterd door te murmureren tegen de leiding van de Goddelijke voorzienigheid. Wanneer de dingen dwars tegen hun genegenheden inliepen, of wanneer zij tot enige engten of gebrek gebracht werden, zo vlogen zij aanstonds in het gezicht van God, Hem dwaselijk van ongerijmdheid beschuldigende. Kan God dit of dat doen? zeiden zij; kan Hij een tafel toerichten in de wildernis? En dus hebben zij de Heere tot toorn verwekt. Is dit ook niet de zonde van dit ons land? God heeft al een lange tijd de publieke ondernemingen van deze natie tegengestreefd; de handel doen verlopen en teleurstelling geschreven op vele van onze ondernemingen; ook heeft Hij vele roeden bereid om er ons onder door te doen gaan, waardoor bijzondere families en personen tot in het leven zijn getroffen; wat murmureren tegen Gods hand in deze dingen worden er nu gehoord! Hoe weinig vrucht doen de roeden, hetzij dezelve algemeen of persoonlijk zijn! Zo dat God van ons mag zeggen, gelijk Hij van het oude Israël zei: ‘Ik heb hen geslagen, maar zij hebben geen pijn gevoeld; Ik heb hen verteerd, maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen; zij hebben hun aangezichten harder gemaakt dan een steenrots, zij hebben geweigerd zicht te bekeren’ (Jeremía 5:3).

9. Israël heeft ook de Engel des verbonds verbitterd door grove huichelarij en geveinsdheid (Psalm 78:34 enz.): ‘Als Hij hen doodde, zo vraagden zij naar Hem, en keerden weder, en zochten God vroeg. En gedachten dat God hun Rotssteen was, en God de Allerhoogste hun Verlosser. En zij vleiden Hem met hun mond, en logen Hem met hun tong. Want hun hart was niet recht met Hem, en zij waren niet getrouw in Zijn verbond’. Is dit ook onze weg niet met God geweest? Hoe menigmaal hebben wij niet beloofd en ook beleden om te vasten, te treuren en te wenen, en om de boosheid van onze handelingen te verbeteren, en nochtans is al onze voorgewende goedheid en ‘weldadigheid maar als een morgenwolk, en als een vroegkomende dauw geweest, die haast heengaat’ (Hoséa 6:4). Zijn wij niet haastiglijk na onze belijdenis van verootmoediging, ‘met de hond wedergekeerd tot zijn uitbraaksel, en met de gewassen zeug tot de wenteling in het slijk?’ (2 Petrus 2:22). Zij die vuil zijn, blijven vuil; de dronkaard keert tot zijn glazen, de vloeker tot zijn eden, en hij die bedrieglijk handelt, blijft nog bedrieglijk handelen.

Vraagt gij nu, wat de uitgestrektheid is van die schrikkelijke bedreiging in de tekst: Hij zal uw overtredingen niet vergeven?’ Ik antwoord:

1. Hij zal de eindelijke ongelovigen en onboetvaardige zondaren niet vergeven, maar Hij zal een eeuwige twist met hen aanhouden in de hel.
2. Hij zal niemand vergeven zonder een voldoening aan Zijn rechtvaardigheid; Hij zal den schuldige geenszins onschuldig houden, tenzij zijn schuld wordt weggewassen door het bloed van Christus.
3. Hij zal de zonde of overtreding van Zijn eigen kinderen niet vergeven, zonder hen om hun overtredingen te kastijden. Hij wil wel hun ongerechtigheden vergeven, maar Hij zal wraak doen over hun daden (Psalm 99:8). ‘Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik ulieden alleen gekend; daarom zal Ik al uw ongerechtigheden over ulieden bezoeken’ (Amos 3:2).

4. Wanneer een belijdenis-doend volk, dat lang geleefd heeft onder de bedauwing des Evangelies, den dag der genade weggezondigd heeft, dan wil Hij hun overtredingen niet vergeven; al stonden ook Noach, Daniël en Job voor Hem, zij zouden wel hun eigen zielen behouden, maar Gods hart zou niet tot zulk een volk zijn. Wanneer is het met een land of kerk daartoe gekomen, dat de Engel des verbonds hun overtredingen niet wil vergeven, maar integendeel zegt, gelijk Hij tot Israël zeide: ‘Zoude Ik over die dingen geen bezoeking doen? spreekt de HEERE. Of zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk als dit is?’ (Jeremía 5:9). Ik zal mij niet onderwinden om bepaalde kenmerken hiervan te geven, maar ik zal u enige dingen zeggen, die daar zeer naar gelijken, welke gij allen kunt vinden in het boven gemelde teksthoofdstuk Jeremía 5, gelijk:

1. Wanneer het getal van getrouwe leraars en vrome christenen grotelijks vermindert, en wanneer degenen die kloekmoedig voor de waarheid staan en uitkomen, zeer weinigen zijn, gelijk in vers 1.
2. Wanneer de zonde algemeen geworden is, gelijk vers 4-5,7. Wanneer alle soorten en rangen van mensen hun weg bederven.
3. Wanneer de mensen stout geworden zijn in de zonde, gelijk vers 3.
4. Wanneer zij onbeschaamd in de zonde zijn geworden, gelijk vers 3.
5. Wanneer de beproevingen en andere middelen, hen daar niet van aftrekken kunnen; wanneer zij geslagen worden en geen pijn gevoelen, enz. vers 3, en wanneer het Woord Gods hun geen nut doet (Hebreeën 6:8).
6. Wanneer de zonden van een volk grotelijks vermenigvuldigd zijn, gelijk vers 6: ‘Daarom heeft hen een leeuw uit het woud verslagen, een wolf der wildernissen zal hen verwoesten, een luipaard waakt tegen hun steden; al wie uit dezelve uitgaat, zal verscheurd worden; want hun overtredingen zijn vermenigvuldigd, hun afkeringen zijn machtig veel geworden’ (zie ook Jeremía 30:14-15 en Hoséa 4:1-3).
7. Wanneer de mensen zorgeloos en verhard worden in een weg van zondigen, gelijk vers 12-13: ‘Zij verloochenen den HEERE en zeggen: Hij is het niet, en ons zal geen kwaad overkomen, wij zullen noch zwaard noch honger zien. Ja, die profeten zullen tot wind worden, want het woord is niet bij hen; hunzelve zal zo geschieden. Daarom zegt de HEERE, de God der heirscharen, alzo: Omdat gijlieden dit woord spreekt, zie, Ik zal Mijn woorden in uw mond tot vuur maken en dit volk tot hout, en het zal hen verteren’ (zie ook Jesaja 28:14-17).

Wat zullen wij doen, ten einde de zaken niet tot zulk een hoogte mogen komen, dat de Engel des verbonds ons onze overtredingen niet wil vergeven? Ik antwoord: Draagt zorg dat gij Zijn stem gehoorzaamt.

E. Maar dit leidt mij tot een vijfde vermaning, die ik uit deze leer voor wil dragen. Is het zo, dat de Naam van de grote God in Christus, de grote Engel des verbonds is, volgt dan de raad die hier gegeven wordt; weest Zijn stem gehoorzaam. Gij ziet in vers 22, dat de stem van de Engel dezelfde stem is van de eeuwige Vader: ‘Maar zo gij Zijn stem naarstiglijk gehoorzaamt en doet al wat Ik spreken zal, zo zal Ik uwer vijanden vijand en uwer wederpartijders wederpartij zijn’. De Drie Die in den hemel getuigen, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, zijn één God, dezelfde in Wezen, van gelijke macht en heerlijkheid; en daarom is het, dat wanneer één van die getuigen spreekt, alsdan een gehele Drie-Eenheid spreekt. De reden die hier gegeven wordt, waarom wij aan de stem van Christus gehoorzamen zullen, is omdat Gods Naam in Zijn binnenste is; Mijn Naam, zegt God de Vader, is in het binnenste van Hem; weest dan Zijn stem gehoorzaam. Hierom is het dat Christus, hier op aarde in den staat der

vernederling zijnde, tot de mensen zeide: Die Mij hoort, die hoort Dengene Die Mij gezonden heeft; en die Mij verwerpt, verwerpt Dengene Die Mij gezonden heeft. En daarom vermaan ik u allen, die heden voor mijn aangezicht zijt, om toch de stem van Christus te gehoorzamen, Die de grote Engel of Apostel is van de Kerk van het Nieuwe Testament. Tot driemaal toe werd dit bevel, door een plechtige verkondiging van de hemel, herhaald, terwijl Christus op de aarde was: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem. Ziet ook wat een ontzaglijk bevel door de apostel tot dit einde gegeven wordt (Hebreeën 12:25): ‘Ziet toe dat gij Dien Die spreekt, niet verwerpt; want indien dezen niet zijn ontvloten, die dengene verwierpen welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veel meer zullen wij niet ontvlieden, zo wij ons van Dien afkeren Die van de hemelen is’.

Maar om deze vermaning wat verder uit te breiden, zal ik trachten te onderzoeken:

- (1) Wat wij door de stem van Christus te verstaan hebben.
- (2) Wat Zijn stem meer bijzonder tot dit tegenwoordige geslacht is.
- (3) Wat het is, Zijn stem te gehoorzamen.
- (4) Zal ik enige aanmerkingen voordragen om de zondaren op te wekken om aan Zijn stem te gehoorzamen.
- (5) Zal ik enige kenmerken voordragen, van degenen die aan Zijn stem gehoorzaam zijn.
- (6) En dan zal ik enige raadgevingen voorstellen, hoe aan Zijn stem gehoorzaamd moet worden.

(1) De eerste zaak door ons voorgesteld, is om te onderzoeken wat de stem van Christus is, die ons gelast wordt te gehoorzamen. Ik antwoord: Om dit te verklaren, moet gij weten, dat wij niet te verwachten hebben de stem van Christus op die wijze te zullen horen, gelijk Israël die gehoord heeft bij het geven van de wet op de berg Sinaï; ‘welke stem die ze hoorden, baden dat het woord tot hen niet meer zou gedaan worden; want zij konden niet dragen hetgeen er geboden werd; want Mozes zelf, zo vreselijk was het gezicht, zeide: Ik ben gans bevreesd en bevende’ (Hebreeën 12:18-21). Ook moeten wij niet denken de stem van Christus te horen door onmiddellijke openbaring, gelijk de profeten onder het Oude Testament, en de apostelen onder het Nieuwe Testament, tot welke Hij vaak en op velerlei wijze, door dromen en gezichten gesproken heeft. Het is waar, ik oordeel dat de Heere Zijn soevereinheid zo niet bepaald heeft, of Hij kan Zijn wil, ten aanzien van enige bijzondere uitkomsten van de voorzienigheid, bekend maken aan wie het Hem behaagt, en op zulk een wijze als het Hem behaagt; maar hoewel deze dingen vóór vermaningen mogen zijn, zo zijn zij echter geen gronden voor ons geloof, omdat die gelegd zijn in ‘het profetische Woord, dat zeer vast is, en wij zullen wel doen als wij daarop acht geven, als op een licht schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte en de Morgenster opgaat in onze harten’ (2 Petrus 1:19). Ook moeten wij niet verwachten Zijn stem te horen op een mondelinge en persoonlijke wijze, gelijk Hem de discipelen en anderen hebben gehoord, toen Hij persoonlijk hier op aarde was. Nee, want ‘de hemel moet Hem ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen’ (Handelingen 3:21). Thans, nu Hij op den troon der heerlijkheid aan de rechterhand Gods zit, spreekt Hij niet op een onmiddellijke, maar op een middellijke wijze, door Zijn herauten en gezanten. Hierom wordt Johannes de Doper genaamd: ‘De stem des roependen in de woestijn’ (Mattheüs 3:3), en Paulus zegt (2 Korinthe 5:20): ‘Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen’.

Maar om meer direct op de vraag te antwoorden, zo weet dat de stem van Christus, of van God in Hem, tweeledig gebracht wordt tot de kinderen der mensen: Door Zijn voorzienigheid en door Zijn Woord.

1. Door de bedeling van Zijn voorzienigheid, hetzij van barmhartigheid of van oordeel. Daar is niet één barmhartigheid, die de hand van God u toereikt, o mens! hetzij het een voorkomende, een verzorgende, een verschonende, of een verlossende barmhartigheid is, of Zijn stem is daarin: ‘Of veracht gij den rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?’ (Romeinen 2:4). O hoe weinigen zijn er, die deze stem Gods verstaan of beantwoorden, en door Zijn goedertierenheid en weldadigheid ten opzichte van hun, tot bekering geleid worden! Hoe weldadiger God aan sommigen is in dit geslacht, hoe meer zij met Jeschurun achteruit slaan. Maar laten dezulken evenwel aan die vreselijke waarschuwing denken, dat zij daardoor ‘naar de hardheid van hun harten zichzelf vergaderen toorn, als een schat in den dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods’ (Romeinen 2:5). Maar dan wordt de stem Gods tot ons gebracht, niet alleen in de bedeling van Zijn goedertierenheid, maar ook in die van Zijn toorn of oordeel. Daar wordt niet een roede of oordeel tot een persoon, tot een familie, tot een stad of land gezonden, of ‘s Heeren stem is daarin; zie Micha 6:9: ‘De stem des HEEREN roept tot de stad (want Uw Naam ziet het wezen): Hoort de roede en Wie ze besteld heeft’. Door deze stem van Zijn gericht schijnt de Heere ook tot deze stad, en tot de mensen van allerlei rang in dezelve, tegenwoordig te roepen. Hij heeft lang geroepen door de stem van Zijn dienaren, vroeg op zijnde en zendende; maar deze stem Gods is door de meesten niet gehoord, alzo zij hun oren gestopt, en hun nek verhard hebben; en daarom begint Hij nu op een andere wijze te spreken, namelijk door de stem van Zijn schrikkelijke oordelen en rechterlijke bedelingen. O dat, ‘wanneer Zijn gerichten op de aarde zijn, de inwoners der wereld (en ook van deze stad) gerechtigheid leren mochten!’ (Jesaja 26:9).

2. De stem van Christus of van God in Hem, wordt ook tot ons gebracht in Zijn Woord, hetzij dat gelezen of gepredikt wordt. En in deze is Zijn stem wederom onderscheiden; bijvoorbeeld: daar is de zachte en stille stem van het Evangelie; en dan is er de donderende stem van de wet, voortkomende uit Sinaï, welke de schuldige consciëntie van de zondaar doet beven.

In de wet horen wij soms Zijn gebiedende stem, de plichten van ons eisende; ‘ons bekendmakende, wat goed is; en wat de HEERE onze God van ons eist’ (Micha 6:8). In de wet horen wij Zijn verbiedende stem (Jeremía 44:4): ‘Doet toch deze gruwelijke zaak niet, die Mijn ziel haat’. Vele van de geboden van de zedelijke wet worden verbiedender-wijze uitgesproken, ons deze en gene zonde verbiedende. Daarin horen wij ook de stem van Zijn waarschuwingen en bedreigingen, de zondaren aanzeggende wat de uitkomst zal zijn van de zonde, welke een overtreding is van de wet. Hij waarschuwt de zondaren, dat hoe zoet en aangenaam de beten van de zonde ook onder hun tongen mogen zijn, dezelve nochtans in hun buik zullen zijn, gelijk een slang die hen bijt, en gelijk een adder die hen steken zal, en dat de toorn Gods hen vervolgen zal tot in de onderste hel. Ook horen wij in de wet Zijn bestraffende stem, de zondaren bestraffende, wanneer zij afkeren van de plichten die de wet gebiedt, zeggende: ‘Ik zal u straffen en zal het ordentelijk voor uw ogen stellen’ (Psalm 50:21). O wat zijn Zijn bestraffingen ontzaglijk en vol majesteit, hetzij die geschieden door Zijn Woord of door Zijn voorzienigheid; zij vergaan, zegt de Kerk, ‘van het schelden Uws aangezichts’ (Psalm 80:17). In de wet horen wij ook Zijn zwerende stem, tot

ondersteuning van Zijn waarheid, welke verpand is in de straf der wet tegen wederspannige en hardnekkige zondaren. ‘Daarom heb Ik in Mijn toorn gezworen: Zo zij in Mijn rust zullen ingaan’ (Psalm 95:11); en zegt God (Jesaja 22:14): ‘Indien ulieden deze ongerechtigheid verzoend wordt totdat gij sterft! zegt de Heere, de HEERE der heirscharen’. En eindelijk horen wij ook in de wet Zijn vonnissende en eindelijk veroordelende stem; Hij heeft ons daarin verklaard wat het oordeel zal zijn van een goddeloze wereld ten laatsten dage (Mattheüs 25:41): ‘Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is’. Maar wij horen ook, zeide ik, Zijn stem in het Evangelie; en hierin hebben wij ook een grote verscheidenheid van liefelijke klanken, die hetzelfde doet horen in de oren van zondaren.

In het Evangelie horen wij Zijn onderwijzende stem; iedere lering van het Evangelie is een les, door welke Hij de zondaren brengen wil tot kennis van God en van Zijn wil, ten aanzien van den weg der zaligheid door Hem. Hierin is Zijn stem nederig en zachtmoedig; en hoe graag wil Hij ons de diepe verborgenheden Gods leren! ‘Komt, gij kinderen, hoort naar Mij, Ik zal u des HEEREN vreze leren’ (Psalm 32:12). Ziet hoe Hij Zichzelven, als het ware, opdringt om Zijn onderwijzingen den zondaren aan te prijzen (Spreuken 8:6-9): ‘Hoort, want Ik zal vorstelijke dingen spreken; en de opening Mijner lippen zal enkel billijkheid zijn. Want Mijn gehemelte zal de waarheid bedachtelijk uitspreken; en de goddeloosheid is Mijn lippen een gruwel. Al de redenen Mijns monds zijn in gerechtigheid; er is niets verdraids noch verkeerd in. Zij zijn alle recht voor dengene die verstandig is, en rechtmatig voor degenen die wetenschap vinden. Neemt Mijn tucht aan, en niet zilver; en wetenschap, meer dan het uitgelezen uitgegraven goud’.

In het Evangelie hebben wij niet alleen Zijn onderwijzende, maar ook Zijn belovende stem. Na de val begint Hij met de stem van een belofte (Genesis 3:15): ‘Het Zaad der vrouw zal de slang den kop vermorzelen’; en met deze stem sprak Hij tot Abraham, zeggende: ‘In uw Zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde’ (Genesis 22:18). Deze twee beloften worden nu door het gehele Woord tot aan het einde van de openbaring, alwaar de canon van de Schrift besloten wordt, verder verklaard en vermenigvuldigd, in een grote menigte van andere beloften. Ook heeft Hij er een bijzondere lust in om deze Zijn stem te laten horen, omdat die de onmiddellijke grond van het geloof is, zijnde Zijn getrouwheid en goedertierenheid daarin verbonden.

In het Evangelie horen wij Zijn raadgevende stem, gelijk aan de gemeente van Laodicéa (Openbaring 3:18): ‘Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden’, enz. Hier hebben wij Zijn roepende en nodigende stem, welke is de stem van een bazuin van de hoge plaatsen van de stad Gods: ‘De Wijsheid roept op de spits der hoge plaatsen, aan den weg, ter plaatse waar paden zijn, staat Zij; aan de zijde der poorten, vóór aan de stad, aan den ingang der deuren roept Zij overluid. Tot u, o mannen, roep Ik, en Mijn stem is tot der mensen kinderen’ (Spreuken 8:1-4). En opdat niemand enige onkunde zou mogen voorwenden, zo gebiedt Hij Zijn dienaren om uit te gaan in de wijken en straten van de stad, en uit te roepen, gelijk er in Jeremía 55:1 staat: ‘O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk’.

In het Evangelie horen wij soms Zijn beklagende stem, zeggende: ‘Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen dat geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen dat niet verzadigen kan?’ (Jesaja 55:2). ‘O Mijn volk, wat heb Ik u gedaan, en waarmede heb Ik u vermoeid? Betuig tegen Mij’ (Micha 6:3). Soms horen wij Zijn biddende stem

(Romeinen 12:1): ‘Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst’; en: ‘Wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen’ (2 Korinthe 5:20). Soms horen wij Zijn pleitende en redenerende stem; Hij wil, als het ware, de zaak met de zondaren betwisten, om hun te laten zien wat kwade zaak zij aan de hand hebben, en hoe voordelig het voor hen zal zijn, om Zijn nodiging en aanbieding in te willigen (Jesaja 1:18): ‘Komt dan, en laat ons tezamen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol’; en in Jesaja 41:21 roept Hij ze als het ware tot een discussie, zeggende: ‘Brengt ulieder twistzaak voor, zegt de HEERE; brengt uw vaste bewijsredenen bij, zegt de Koning Jakobs’. Soms vinden wij Hem als in een dispuut treden met Zichzelf, alsof Hij tot staan gebracht werd of Hij Zijn rechtvaardigheid, dan wel of Hij Zijn barmhartigheid wilde uitlaten over de hardnekkige zondaar (Hoséa 11:8): ‘Hoe zou Ik u overgeven, o Efraïm, u overleveren, o Israël? Hoe zou Ik u maken als Adama, u stellen als Zebóim? Mijn hart is in Mij omgekeerd, al Mijn berouw is tezamen ontstoken’. Soms horen wij Zijn klagende stem, alsof Hij Zijn handen wrong en weende over de dwaasheid en hardnekkigheid van de zondaars (Lukas 19:41-42): ‘En als Hij nabijkwam en de stad zag, weende Hij over haar, zeggende: Och, of gij ook bekendet, ook nog in dezen uw dag, hetgeen tot uw vrede dient!’ Soms horen wij Zijn juichende en triomferende stem, wanneer een verloren zondaar terechtgebracht wordt. ‘Daar is blijdschap in den hemel over één zondaar die zich bekeert’ (Lukas 15:7). Laat ons eten en vrolijk zijn, zeide de vader van de verloren zoon, want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden. Dus heb ik u enig bericht gegeven van de stem van de Engel des verbonds, Die de Naam Gods in Zijn binnenste heeft, beiden uit de Wet en uit het Evangelie. Soms staat Hij op de berg Gerizîm, en soms op de berg Ebal; soms op de berg Sion, en soms op de berg Sinaï; Hij keert van de ene op de andere, naar dat Hij bevindt dat het geval van de zondaar zulks vereist. Maar het oogmerk van Zijn stem, beiden in de Wet en in het Evangelie, is om de zondaars te bewegen om Hem gelovig te horen, opdat hun zielen mogen leven; en wanneer niets op hen verwinnen kan, dan wordt Hij verbitterd om te zeggen, gelijk Hij tot de oude wereld zeide: ‘Mijn Geest zal niet meer twisten met den mens’ (Genesis 6:3), of gelijk Hij van Efraïm zeide: ‘Efraïm is vergezeld met de afgoden, laat hem varen’ (Hoséa 4:17).

(2) Nu zullen wij overgaan tot de tweede zaak in dit gebruik, namelijk om te onderzoeken wat de stem van de grote Engel des verbonds is tot dit tegenwoordige geslacht? Hij heeft tot al de geslachten geroepen, die voor ons geweest zijn; Hij heeft tot de geesten of zielen van mensen gesproken, die nu in de gevangenis van de hel zijn, gelijk Hij in de oude wereld gedaan heeft, in de dagen van Noach door zijn prediking; en nu verheft Hij Zijn stem tot dit tegenwoordige geslacht. Daar zijn tegenwoordig enige roepingen die meer algemeen, en enige die meer bijzonder zijn.

Vooreerst. Daar zijn enige algemene roepingen, die Hij aan alle mensen overal doet, inzonderheid onder het Evangelie, gelijk:

1. Een algemene roeping die Hij aan alle mensen doet, is: ‘Dat zij allen gezondigd hebben, en derven de heerlijkheid Gods’ (Romeinen 3:23). Of die, welke Hij horen liet aan de eerste wereld: ‘Alle vlees heeft zijn weg verdorven’ (Genesis 6:12). ‘Allen zijn zij afgeweken, tezamen zijn zij onnut geworden; er is niemand die goed doet; er is ook niet tot één toe’ (Romeinen 3:11). Hij roept nu tot alle mensen sinds de val, gelijk er staat in Jeremía 2:12-13: ‘Ontzet u hierover, gij hemelen, en zijt verschrikt, gij aarde; wordt zeer woest, spreekt de HEERE. Want Mijn volk heeft twee boosheden gedaan: Mij, de Springader des levenden waters, hebben zij verlaten, om zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden’. O mijne vrienden! hoort toch deze roeping van de Engel des verbonds, en overweegt dat alle mensen sinds de val van Adam, en daarom gij ook in het bijzonder, verre van God zijt; dat hoewel God u recht gemaakt heeft, gij nochtans vele vonden hebt gezocht; dat hoewel Hij u geplant had als een wijnstok, als een geheel getrouw zaad, gij nu geworden zijt verbasterde ranken van een vreemde wijnstok (Jeremía 2:21). ‘Het ganse hoofd is krank en het ganse hart is mat. Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelve, maar wonden en striemen en etterbuilen’, enz. (Jesaja 1:5-6). Och! arme zondaren, hoort toch wat de Engel spreekt, en neemt zo de verdorvenheid van uw natuur ter harte, totdat gij met David moet erkennen: ‘Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren; en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen’ (Psalm 51:7), en met Job (Job 39:37): ‘Zie, ik ben te gering; wat zou ik U antwoorden?’ Het is uit gebrek aan een rechte kennis van onze natuurlijke verdorvenheid, dat het Evangelie zo weinig vrucht doet, en dat Christus zo weinig gewaardeerd en hooggeschat wordt; ‘want die gezond zijn, hebben den medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn’ (Mattheüs 9:12).

2. De Engel des verbonds roept tot elke ziel, die buiten Christus is, dat de dood en de vloek Gods haar achtervolgen, wegens haar zonden. Gij weet dat dit de vloek of de straf van de wet is: ‘Ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven’ (Genesis 2:17). En gevolglijk ‘is door één mens de zonde in de wereld gekomen, en door de zonde de dood, en alzo is de dood doorgegaan tot alle mensen, in welken wij allen gezondigd hebben’ (Romeinen 5:12). En daarom is ook een iegelijk ‘vervloekt, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen’ (Galaten 3:10). O mijne vrienden! denkt daar toch aan, want Hij Die van de hemel spreekt, Die zegt u, dat de wraak van een oneindig God u achtervolgt om de zonde; ‘gij zijt alrede veroordeeld, en de toorn Gods blijft op u’ (Johannes 3:18,36). ‘Gij zijt vervloekt in uw korf en in uw baktrog, vervloekt in de stad en in het veld; vervloekt in uw ingaan en in uw uitgaan’ (Deuteronomium 28:16-19). Vervloekt in uw ziel en in uw lichaam, voor tijd en voor eeuwigheid. En daarom waarschuw ik u: ‘In des HEEREN hand is een beker, en de wijn is beroerd, vol van mengeling, en Hij schenkt daaruit; doch alle goddelozen der aarde zullen zijn droesems uitzuigende drinken’ (Psalm 75:9).

3. De Engel des verbonds roept ook, gelijk er staat in Romeinen 8:22: 'Het ganse schepsel zucht en is tezamen als in barensnood tot nu toe'. Zodra de mens gezondigd had, kwam niet alleen de vloek op hem, maar hij verspreidde zich over het ganse schepsel. De mindere schepselen gevoelden de scherpste van Gods vloek, en werden aan de dienstbaarheid der verderfenis onderworpen gemaakt, door 's mensen zonde; ja zelfs de aarde onder onze voeten ligt te zuchten onder het gewicht van denzelven; 'het aardrijk zij om uwentwil vervloekt' (Genesis 3:17). Zodat de aarde, indien het niet was om de lankmoedigheid en verdraagzaamheid van de grote Schepper, met de mensen doen zou gelijk zij met Korach, Dathan en Abíram deed, namelijk hen verslinden (Numeri 16:32).

4. De Engel des verbonds roept tot alle mensen, dat de dood en het graf hen haastiglijk zullen verslinden: 'Want gij zijt stof en gij zult tot stof wederkeren?' (Genesis 3:19). Zie ook tot dit einde (Jesaja 40:6-8): 'Een stem zegt: Roep. En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vlees is gras en al zijn heerlijkheid is als een bloem des velds, het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des HEEREN daarin blaast; voorwaar, het volk is gras', enz. En daarom moet ik u in de Naam van de Engel van Gods verbond waarschuwen, mijne vrienden! om u toch te bereiden voor de dood; want die grimmige bode van den HEERE der heirscharen nadert alle dagen tot u, en Hij zal die lichamen, welke gij nu zo mest en voedt, eens terneder vellen, zodat zij een aangename spijs zullen zijn voor de wormen.

5. De Engel des verbonds roept ook, dat gelijk het den mens gezet is eenmaal te sterven, het hem ook daarna gezet is te komen voor het oordeel (Hebreeën 9:27). O mijne vrienden! denkt daar toch aan; zodra heeft niet de dood u van uw lemen hutten losgemaakt, en de ogen van uw lichaam gesloten, of uw zielen zullen gesteld worden voor het ontzaglijke oordeel Gods, om een bepaling te ontvangen van haar eeuwige staat. O mijne vrienden! schikt u om uw God te ontmoeten, want met Hem moet gij eerlang te doen hebben. Daar moet een geheel andere soort van toneel geopend worden na de dood, dan hetwelk gij nu met uw lichamelijk ogen ziet, of ook zelfs met de ogen van uw verdorven rede, hoewel die door de openbaring ondersteund wordt. Indien gij buiten Christus sterft, dan zullen uw harten met een verschrikkelijke verbazing ontzet worden, bij het eerste gezicht van de ontzagelijke en oneindige majesteit van God, als een vertoornd Rechter, en als een onverzoenlijk Vijand. 'Wie kent de sterkte Zijns toorns, en Zijn verbolgenheid naar dat Hij te vrezen is?' (Psalm 90:11). De verwoesting en het verderf zullen de zondaar overvallen als een wervelwind.

6. De Engel des verbonds roept ook, door de bedeling van Zijn voorzienigheid: 'En ook is alrede de bijl aan den wortel der bomen gelegd; alle boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen' (Mattheüs 3:10). O mijne vrienden! de ontzagelijke bedelingen van Gods voorzienigheid schijnen de taal te spreken, dat Hij de bijl van Zijn wraak in de hand neemt, om dit geslacht uit te houwen in Zijn toorn; inzonderheid degenen die lang geleefd hebben onder de middelen der genade, en nochtans onvruchtbaar zijn gebleven. 'Houw hem uit; waartoe beslaat hij onnuttelijk de aarde?' (Lukas 13:7). O mijne vrienden! God zal Zich haast op Zijn vijanden wreken, die door hun ongeloof en hun verachting van het heerlijke Evangelie, Hem en Zijn Gezalfde versmaad en onteerd hebben; Hij zal Zijn heirlegers uitzenden, om die rebellen te verderven; 'deze mijn vijanden, die niet hebben gewild dat Ik koning over hen zou zijn, brengt ze hier en slaat ze hier voor mijn voeten dood' (Lukas 19:27). Hij moge u lang verdragen, maar Hij zal u niet altijd verdragen; o nee, 'Mijn Geest', zegt Hij, 'zal niet in eeuwigheid twisten met den

mens' (Genesis 6:3). Wanneer eens een vuur in Zijn toorn ontstoken is, zo zal hetzelfde de aarde en derzelver inkomsten verteren; het zal de fundamenten van de bergen aansteken, en branden tot in het onderste van de hel. 'De zondaren te Sion zijn verschrikt, beving heeft de huichelaars aangegrepen; zij zeggen: Wie is er onder ons, die bij een verterend Vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwigen Gloed wonen kan?' (Jesaja 33:14).

7. De Engel des verbonds roept ook, hetgeen men leest in Spreuken 1:20-22: 'De opperste Wijsheid roept overluid daarbuiten, Zij verheft Haar stem op de straten. Zij roept in het voorste der woelingen; aan de deuren der poorten spreekt Zij Haar redenen in de stad. Gij slechten, hoe lang zult gij de slechtheid beminnen, en de spotters voor zich de spotternij begeren?' Hij roept nu alle mensen alom dat zij zich bekeren, gelijk in Jesaja 55:7: 'De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk'. En in Ezechiël 33:11: 'Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?' O mijne vrienden! de Engel in Wiens binnenste de Naam Zijns Vaders is, roept tot u om den toekomenden toorn te ontvlieden, want daar is nog hoop in Israël aangaande u; indien gij tot Hem de toevlucht neemt, zo zal Hij u verbergen en verlossen van de toorn Gods, van de grimmigheid der mensen, en van de razernij der duivelen; 'keert dan tot uw sterkte, gij gebondenen die daar hoopt' (Zacharia 9:12). Dus heb ik u enige algemene roepingen, die Hij aan alle mensen doet, voorgesteld.

Nu zal ik, ten tweede, enige bijzondere roepingen voorstellen, die Hij tegenwoordig doet aan mensen van allerlei soort en rang in het land.

1. De Engel die Zijns Vaders Naam in Zijn binnenste heeft, en Die de stem Gods doet horen, roept tot de grote machten en potentaten van de aarde: 'Door Mij regeren de koningen, en de vorsten stellen gerechtigheid' (Spreuken 8:19). 'Het verhogen komt niet uit het oosten, noch uit het westen, noch uit de woestijn; maar God verhoogt deze, en Hij vernedert gene' (Psalm 75:7-8). Hij zegt tot hen: 'Ik heb wel gezegd: Gij zijt goden; nochtans zult gij sterven als een mens, en als een van de vorsten zult gij vallen' (Psalm 82:6-7). 'Nu dan, gij koningen, handelt verstandiglijk; laat u tuchtigen, gij rechters der aarde, opdat Hij u niet verplettere met een ijzeren scepter, en u en uw rijk in stukken sla als een pottenbakkersvat' (Psalm 2:9-10).

2. De Engel des verbonds verheft Zijn stem, en Hij roept tot Groot-Brittannië en Ierland, en inzonderheid tot dit ons Schotland, vanwege deszelfs trouweloos handelen met Hem, ten opzichte van plechtige verbonden tot reformatie, en andere gruwelen daar het land onder zucht. Mij dunkt dat de stem van deze Engel, tot die koninkrijken, is hetgeen men leest in Jesaja 24:1-6: 'Zie, de HEERE maakt het land ledig en Hij maakt het woest, en Hij keert deszelfs gestaltenis om en Hij verstroot zijn inwoners. En gelijk het volk, also zal de priester wezen, enz. Het land treurt, het verwelkt; het aardrijk kweelt, het verwelkt; de hoogsten van het volk des lands kwelen. Want het land is bevekt vanwege zijn inwoners; want zij overtreden de wetten, zij veranderen de inzetting, zij vernietigen het eeuwig verbond. Daarom verteert de vloek het land, en die daarin wonen, zullen verwoest worden', enz. O mijne vrienden! ik vrees dat er een nare rekening ligt voor deze landen, wegens derzelver verbondsbrekingen en bloedstortingen. De stem van de Engel, in de tegenwoordige verwarringen van buiten, en de verdeeldheden van binnen, schijnt deze te zijn: 'Zie, de HEERE zal uit Zijn

plaats uitgaan om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken; en de aarde zal haar bloed ontdekken en zal haar doodgeslagenen niet langer bedekt houden' (Jesaja 26:21), alsook: 'Zou Ik over die dingen geen bezoeking doen? spreekt de HEERE. Of zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk als dit is?' (Jeremía 5:9).

3. De stem van de Engel is aan de edelen, aan de groten en rijken van het land, die algemeen, zelfs alle gedaante van godsdienst hebben afgeworpen en zich overgegeven hebben aan weelde en overdaad, aan onderdrukking, aan drinkerijen en samenrottingen. Zijn stem tot hen, zeg ik, schijnt deze te zijn: 'Ik zal gaan tot de groten en met hen spreken, want die weten den weg des HEEREN, het recht huns Gods; maar zij hadden tezamen het juk verbroken en de banden verscheurd. Daarom heeft hen een leeuw uit het woud verslagen, een wolf der wildernissen zal hen verwoesten, een luipaard waakt tegen hun steden; al wie uit dezelve uitgaat, zal verscheurd worden; want hun overtredingen zijn vermenigvuldigd, hun afkeringen zijn machtig veel geworden' (Jeremía 5:5-6); en: 'Welaan nu, gij rijken, weent en huilt over uw ellendigheden, die over u komen', enz. (Jakobus 5:1-5).

4. De stem van de Engel is tot de bedorven leraars in Schotland en tot allen die met hen samenspannen om 's Heeren wijngaard in dit land te bederven, die het volk des Heeren een steen des aanstoots voorwerpen, en die in plaats van een werk der reformatie te bevorderen, hetzelfde bederven. Zijn stem tot hen en tot al hun raadsmannen, van de hoogsten tot de laagsten toe, met welke zij samenspannen tot verderving van Gods arme volk, is: 'De drijvers Mijns volks zijn kinderen, en vrouwen heersen over hetzelfde. O Mijn volk, die u leiden, verleiden u, en den weg uwer paden slokken zij in. De HEERE stelt Zich om te pleiten, en Hij staat om de volken te richten. De HEERE komt ten gerichte tegen de oudsten Zijns volks en deszelfs vorsten, want gijlieden hebt dezen wijngaard verteerd; de roof des ellendigen is in uw huizen. Wat is ulieden, dat gij Mijn volk verbrijzelt en de aangezichten der ellendigen vermaalt? spreekt de Heere HEERE der heirscharen'. Zie ook Hoséa 5:1 en Hoséa 9:7-8, enz. De stem van de Engel, inzonderheid tot allen die zich dringen in de bediening, en tot allen die met hen samenspannen en hen tot hun indringingen aanzetten, is hetgeen men leest in Jeremía 23:31-32 en Jeremía 25:34-35 tot het einde van het hoofdstuk, en Ezechiël 13:10-16.

5. De stem van de Engel tot de arme verstrooide en verdrukte kudde van Christus, welke treurende heengaat wegens de toenemende goddeloosheid en het verval van de tijd daar zij in leeft, en ook wegens de onderdrukkingen van de vijand, is gelijk men leest in Psalm 12:6: 'Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen, zal Ik nu opstaan, zegt de HEERE; Ik zal in behoudenis zetten dien hij aanblaast'. 'De bedroefden om der bijeenkomst wil zal Ik verzamelen, zij zijn uit u; de schimping is een last op haar' (Zefánja 3:18); en (Micha 2:12-13): 'Voorzeker zal Ik u, o Jakob, gans verzamelen; voorzeker zal Ik Israëls overblijfsel vergaderen; Ik zal het tezamen zetten als schapen van Bozra, als een kudde in het midden harer kooi zullen zij van mensen deunen. De Doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken; zij zullen doorbreken en door de poort gaan, en door dezelve uittrekken; en hun Koning zal voor hun aangezicht heen gaan, en de HEERE in hun spits'.

6 De stem van de Engel tot al Zijn getrouwe dienaren en gezanten, die het werk Gods trachten voor te staan, en voor Hem getuigen tegen de verdorvenheid van het tegenwoordige geslacht, en die de standaard van Christus opsteken, in tegenstelling van allen die hem terneder willen werpen, is: 'Roep uit de keel, houd niet in, verhef uw stem als een bazuin, en verkondig Mijn volk hun overtreding, en het huis van

Jakob hun zonden' (Jesaja 58:1). 'Zijt getrouw tot den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens' (Openbaring 2:10). 'Houdt het woord Mijner lijdzaamheid, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde wonen' (Openbaring 3:10). Nu zal ik deze zaak met nog enige roepingen, die Hij van de berg Sions doet, besluiten; omdat, indien ik het voorbij kon zijn, ik graag niet lang bij de berg Sinaï of Ebal stil zou blijven staan; maar hetgeen de Heere ons gebiedt, dat moeten wij spreken, hetzij goed of hetzij kwaad. Hij roept dan:

a. Tot veroordeelde zondaren, om tot Hem te komen, opdat zij vergeving van hunne zonden ontvangen mogen (Jesaja 1:18): 'Komt dan, en laat ons tezamen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol'. Zo ook (Jesaja 43:25): 'Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet'.

b. Hij roept tot alle rebellen, opdat zij zich onderwerpen en vrede hebben mogen, zeggende: 'Grimmigheid is bij Mij niet; wie zou Mij als een doorn en distel in oorlog stellen, dat Ik tegen hem zou aanvallen en hem tegelijk verbranden zou? Of hij moest Mijn sterkte aangrijpen, hij zal vrede met Mij maken; vrede zal hij met Mij maken' (Jesaja 27:4-5). 'Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen' (2 Korinthe 5:20).

c. Hij roept tot alle gevangenen, om de vrijheid aan te nemen, en dan zal Hij ze waarlijk vrijmaken. 'Zouden de gevangenen eens rechtvaardigen ontkomen? Ja, zegt de HEERE, de gevangenen des machtigen zullen hem ontnomen worden, en de vang des tirans zal ontkomen'. enz. Hij zal ze vrijmaken van de zonde, van de satan en van de wereld.

d. Hij roept tot de gewonde en kranke zielen, om tot Hem te komen om genezing, want Zijn Naam is Jehovah Roche, de Heere uw Heelmeester; en daar is 'genezing onder Zijn vleugelen' (Éxodus 15:26; Maleáchi 4:2).

e. Hij roept tot de vermoeide en belaste zielen, om tot Hem te komen om rust (Mattheüs 11:28): 'Komt herwaarts tot Mij, allen die belast zijt, en Ik zal u rust geven'. 'Werp uw zorgen op den HEERE, en Hij zal u onderhouden' (Psalm 55:23).

f. Hij roept tot de onkundige en onwetende zielen, om tot Hem te komen om de onderwijzing; want Hij heeft medelijden met de onwetenden, die onder een gevoel van hun onkunde zuchten. 'Komt, gij kinderen', zegt Hij, 'hoort naar Mij; Ik zal u de vreze des HEEREN leren' (Psalm 34:12): 'Hij is ons geworden wijsheid van God', enz. (1 Korinthe 1:30).

g. Hij roept tot naakte zielen, die niet een draad hebben om haar naaktheid te dekken, om tot Hem te komen om de klederen des heils, en om den mantel der gerechtigheid. 'Hoort naar Mij, gij stijven van hart, gij die verre van de gerechtigheid zijt. Ik breng Mijn gerechtigheid nabij, zij zal niet verre wezen, en Mijn heil zal niet vertoeven; maar Ik zal heil geven in Sion, aan Israëel Mijn heerlijkheid' (Jesaja 46:12-13).

h. Hij roept de hongerige zielen, om van zijn brood te eten: 'De HEERE zal op dezen berg allen volken een vetten maaltijd maken, een maaltijd van reinen wijn, van vet vol merg, van reine wijnen die gezuiverd zijn' (Jesaja 25:6, zie ook Jesaja 55:1; Spreuken 9:1-5).

i. Hij roept tot alle verdoolde en verdwaalde zielen, die den weg des levens en der zaligheid niet vinden kunnen; want 'Hij is gegeven tot een Getuige der volken, een Vorst en Gebieder der volken' (Jesaja 55:4). 'Hij leidt de blinden door een weg dien zij niet geweten hebben' (Jesaja 42:16).

k. Hij roept tot alle zondaren, die kinderen des satans zijn, om tot Hem te komen, opdat Hij ze geve de aanneming tot kinderen, en een plaats en een naam in Gods huis, die niet uitgeroeid zal worden (Johannes 1:12): ‘Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden’, enz. In de volheid des tijds heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden’ (Galaten 4:4-5).

l. Hij roept tot alle zondaren die een verbond hebben met den dood en met de hel, om hun voorzichtig verdrag met de hel te verbreken, en om Zijn verbond der genade en des vredes aan te grijpen (Jesaja 55:3): ‘Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken en u geven de gewisse weldadigheden Davids’.

m. Hij roept tot alle zondaren, die op de kant van de hel, en aan de oever van de eeuwigheid liggen, om in Hem te geloven, zich tot Hem te wenden en behouden te worden.

Nu mijne vrienden! hoort toch om des Heeren wil naar de stem van deze Engel; want gij ziet hier in de tekst, dat indien gij Zijn stem niet hoort en gehoorzaamt, Hij uw overtredingen niet vergeven zal, want Zijns Vaders Naam is in het binnenste van Hem. Och! ‘Hoe zult gij ontvlieden, indien gij op zo grote zaligheid geen acht nemen?’ (Hebreeën 2:3).

Dus heb ik u gezegd, wat de stem van Christus is tot dit tegenwoordige geslacht. In het algemeen heb ik u getoond, wat des Heeren stem schijnt te zijn aan allen, in zes bijzonderheden. Meer bijzonder, wat Zijn stem scheen te zijn aan de machten en potentaten der aarde; wat Zijn stem is aan deze koninkrijken, en meer bijzonder aan het koninkrijk van Schotland; wat Zijn stem is aan de edelen en groten; wat Zijn stem is aan de bedorven leraars, die ontrouw zijn aan de ziel der mensen, of die lopen, wanneer Hij hen niet gezonden heeft; wat Zijn stem is aan alle getrouwe dienaren en gezanten, die Zijn getuigenis dragen tegen de bedorvenheden en gruwelen van het tegenwoordige geslacht; ook heb ik u getoond dat Hij van den berg Sion nog twaalf roepingen uitzendt tot zondaren.

Nu moet ik u nog enige roepingen voordragen, die de Engel des verbonds aan deze stad en de gemeente van Stirling schijnt te doen; alsook aan verscheidene soorten van zondaren, die te midden van dezelve gevonden worden. Bedenkt mijne vrienden, dat wij, leraren, maar aarden bazuinen zijn, door welke de stem Gods tot u gebracht wordt. Wij zijn de stem des roependen in de woestijn aan de mensen in dit geslacht, gelijk Johannes de Doper zijn stem geweest is aan het geslacht, in hetwelk hij geleefd heeft. Indien dan de stem des Engels, die door ons spreekt, iemand raakt, of in het bijzonder aanwijst, zo bedenkt dat het niet de aarden bazuin is, met welke gij te doen hebt, maar met Hem die door dezelve spreekt. Wij, leraren, zijn gezanten van Christus, en de gezanten moeten huns konings commissie voordragen, hetzij de mensen die willen horen of niet; want zij spreken op gevaar van hun zielen, welke niemand, die wijs is, zal willen in gevaar stellen, om de gunst of ongunst van sterfelijke wormen, van wat kwaliteit zij ook in de wereld mogen zijn; want indien wij mensen behagen, zo heeft onze grote Heere ons verklaard, dat wij Zijn dienstknechten niet kunnen zijn.

Sommigen zullen mogelijk al beginnen te zeggen: ‘Wij wensten wel dat gij ons met vrede liet; predikt ons de algemene waarheden van het Woord, maar roert de bijzondere kwaden van de stad, of van de personen of partijen in dezelve niet aan’. Tot dezulken zal ik alleen zeggen, dat het schuld ontdekt in iemand, hij zij wie hij wil,

wanneer hij de klare waarheden van het Woord niet verdragen kan, of die niet kan horen prediken, zonder verbitterd te worden. Wij staan in Christus plaats en komen van Zijnentwege, en zo wij iets zeggen dat met onze commissie niet overeenkomt, dan hebt gij vrijheid om dat te verwerpen; maar indien wij ons aan onze commissie houden, en u niets verkondigen dan hetgeen de stem des Engels is, bedenkt dan dat het u hard zal zijn, de verzenen tegen de prikkelen te slaan. En wat u betreft, die geen duidelijke behandeling volgens het Woord verdragen kunt, maar algemene en zachte waarheden gepredikt wilt hebben, in een tijd van hand over hand toenemende zonde, ziet wat de Engel daarom tot u zegt in Jesaja 30:12-14; leest van vers 8 en vervolgens, dan zult gij de personen beschreven vinden, tot wie het Woord des Heeren aldaar gesproken wordt; zij zeiden ‘tot de zieners: Ziet niet; en tot de schouwers: Schouwt ons niet wat recht is; spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen’ (vers 10); zij verkozen liever gesust en geveleid te worden tot hun eigen verderf, dan dat hun zeer aangeraakt, en de waarheid hun gezegd werd, tot behoudenis en zaligheid van hun zielen. Zij konden het niet verdragen, met harde en herhaalde waarschuwingen van God gekweld te worden. Maar ziet wat de Heere daarop zegt: ‘Daarom, zegt de Heilige Israëls: Omdat gijlieden dit woord verwerpt, en vertrouwt op onderdrukking en verkeerdheid en steunt daarop, daarom zal u deze misdaad zijn gelijk een vallende scheur, uitwaarts gebogen in een hogen muur, welks breuk in een ogenblik komen zal. Ja, Hij zal haar verbreken, gelijk een pottenbakkerskruik verbroken wordt; in het brijzelen zal Hij niet verschonen’, enz. Gij, die tegen de bestraffingen, waarschuwingen en bedreigingen van het Woord opstaat, en maar wilt dat u zachte dingen gepredikt zullen worden, ziet toe, want uw gevaar wordt u hier van den HEERE der heirscharen aangezegd; gij zijt in gevaar van een schielijk of haastig verderf, want uw breuk zal in een ogenblik komen, wanneer gij die het minst verwacht, gelijk het breken van een pottenbakkerskruik.

Ik zal u dan zeggen, wat ik oordeel des Heeren stem te zijn, tot deze stad en gemeente, want de Heere roept tot de stad, alhoewel degenen die wijs zijn, het alleen zullen horen en het oogmerk daarvan gehoorzamen. Daar zijn deze weinige roepingen, die de Engel in het algemeen doet aan de stad.

De eerste roeping is die, welke gij enigen tijd uit de mond van uw oudsten Leraar hebt gehoord: ‘Het Koninkrijk Gods zal van u weggenomen worden, en aan een volk gegeven worden dat zijn vruchten voortbrengt’ (Mattheüs 21:43). Deze stad en gemeente zijn langen tijd bevoorrecht geweest met het zuivere Evangelie; de voorrechten van het koninkrijk der genade, en de weg tot het koninkrijk der heerlijkheid zijn u verklaard geworden; ook zijn u de wetten en rechten van Zijn Koninkrijk verkondigd, door Zijn dienaren en herauten, welke Hij u sinds de reformatie van het Pausdom, de één na de ander, gezonden heeft; maar waar is de vrucht van dit alles bij de meesten te vinden? Hoe weinigen zijn er die de prediking des Evangelies geloven, en de vruchten daarvan voortbrengen in hun leven en wandel? En daarom heeft de Heere steeds geroepen, en Hij roept nog: ‘Het Koninkrijk Gods zal van u weggenomen worden, en aan een volk gegeven worden, dat zijn vruchten voortbrengt’. Gij kunt eens zien wat de Heere zegt tot en ook doet met Zijn onvruchtbare wijngaard, na al de moeite die Hij daaraan besteed heeft (Jesaja 5:2-6): ‘Hij heeft dien omtuind en van stenen gezuiverd, en Hij heeft verwacht dat hij goede druiven zou voortbrengen, maar hij heeft stinkende voortgebracht. Nu dan, Ik zal ulieden bekend maken wat Ik Mijn wijngaard doen zal: Ik zal zijn tuin wegnemen, opdat hij zij tot afweiding; zijn muur zal Ik verscheuren, opdat hij zij tot vertreding’. Omdat nu deze zelfde stem onder ulieden in deze stad wordt gehoord, zo is het nodig

dat gij u laat waarschuwen, opdat de uitkomst niet dodelijk zij, gelijk het voor de kinderen Israëls geweest is; ‘Want is het dat God de natuurlijke takken niet gespaard heeft, zie toe dat Hij ook mogelijk u niet spare’ (Romeinen 2:21).

De tweede roeping tot deze stad in het bijzonder is, hetgeen men leest in Jesaja 57:1: ‘De rechtvaardige komt om, en er is niemand die het ter harte neemt; en de weldadige lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let dat de rechtvaardige weggeraapt wordt vóór het kwaad’. O mijne vrienden! Gods kleine overblijfsel, hoe weinig dat door sommigen wordt geacht, is nochtans het steunsel van het land of de stad waarin het woont; het staat in de bres om de vloed van Gods toorn af te keren, die gereed is om in te breken in een zondig land of plaats (Jesaja 1:9): ‘Zo niet de HEERE der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, als Sódóm zouden wij geworden zijn; wij zouden Gomórra gelijk zijn geworden’. Het was het gebrek aan enige weinige rechtvaardigen in Sódóm, hetwelk de hel uit de hemel deed vallen op dat goddeloze volk. Wanneer dan God de rechtvaardigen uit een plaats wegneemt door de dood, als anderszins, zo is dat een teken dat er kwaad besloten is bij den HEERE der heirscharen tegen zulk een plaats. Is dit nu niet het geval onder ons? De Heere raapt de Zijnen weg, hen opnemende in Zijn rust; maar wanneer zulke slagen door weinigen ter harte genomen worden, zulks voorspelt veel kwaads over zulk een plaats, en het heeft een groot geroep in zich van den Engel van Gods aangezicht, dat Hij op weg is om ons om onze ongerechtigheid te straffen.

Een derde roeping, die de Engel des verbonds aan deze stad schijnt te doen, is die, welke wij vinden in Mattheüs 12:25: ‘Een ieder koninkrijk dat tegen zichzelf verdeeld is, wordt verwoest; en iedere stad of huis dat tegen zichzelf verdeeld is, zal niet bestaan’. Het is een zaak die maar al te wel bekend is aan de gehele natie, tot wat hoogte de partijschappen en eigen belangen gekomen zijn, zelfs tot bloedstorting en rechterlijke procedures voor de hoven des gerichts toe. Mijn oogmerk is niet, om in te dringen in de krakelingen van partijen; alleen merk ik aan, dat de stem van die onnatuurlijke twisten en verdeeldheden is, dat de stad nabij haar val en verderf is. Het is een gewone en bekende grond- of zetregel, welke omtrent alle maatschappijen waar bevonden wordt, dat het verderf het gevolg is van alle onnatuurlijke krakelingen, en dat de verdeeldheden in verwoesting eindigen. ‘Indien gij elkander bijt en vereet, ziet toe dat gij van elkander niet verteerd wordt’ (Galaten 5:15). Dit hebben kerken en volken al lang bij ondervinding geweten. Eerst werden de torenbouwers van Babel verward, en daarna werden ze verstrooid. God zond eerst een geest van verwarring onder de inwoners van Jeruzalem, eer zij geheel werden uitgeroeid door de Romeinse legers. Omdat nu de verdeeldheden en twistingen de gewone voorlopers zijn geweest van het verderf, zowel van steden als van koninkrijken, zo hebben wij reden om te denken dat de stem van de Engel aan ons in deze stad is, dat haar verderf en ondergang nabij is.

Een vierde roeping die de Engel des verbonds, ten vervolge van de voorgaande, aan deze stad doet, is hetgeen men leest in Markus 9:50: ‘Hebt zout in uzelfen, en hebt vrede onder elkander’. Gij weet, men gebruikt zout om vlees en andere dingen voor het bederf te bewaren. Maar daar zijn vele verderfelijke lusten of begeerlijkheden in het hart van mensen, waarvan ‘krijgen en vechterijen voortkomen’ (Jakobus 4:1). Ten einde nu die verderfelijke begeerlijkheden genezen worden, zo laat het zout van Gods Woord en van Zijn genade plaats in u hebben, en dan zullen uw twistingen welhaast ophouden, en de mensen zullen vrede houden met elkander. Het is waar, het zout van de Goddelijke waarheid zal wel bijten in de begeerlijkheden, maar wanneer het zulks doet, staat daarom het medicament en hem die hetzelfde toepast, niet tegen, maar

draagt het met geduld, en laat het zijn volmaakte werk hebben, totdat de kwaal genezen wordt; want het is beter gezouten te worden en dat uw wonden gewreven worden met het Woord, dan gezouten te worden met het vuur van Gods toorn; gelijk de Heere hier, in de samenhang van de bovengemelde tekst, met de Joden zo redeneerde. Indien u enige ongedode begeerlijkheid door het Woord wordt aangewezen, ziet dan toe om die af te snijden en uit te werpen, al was die u zo dierbaar als uw rechterhand of rechteroog, want het is beter dezelve te missen, dan met ziel en lichaam geworpen te worden in het helse vuur; en daarom hoort naar de stem van de Engel: 'Hebt zout in uzelfen, en houdt vrede met of onder elkander'. Ja de stem van de Engel gaat nog wat verder, indien de mensen die konden horen, zeggende: 'Hebt uw vijanden lief; zegent hen die u vervloeken; doet wel dengenen die u haten; en bidt voor degenen die u geweld doen en u vervolgen' (Mattheüs 5:44). Dit is een hard zeggen voor de bedorven natuur, inzonderheid wanneer 's mensen gemoed verbitterd is, hun wraak uitvoerende tegen elkaar. Maar mijne vrienden! bedenkt toch dat de Heere gezegd heeft: 'Mijne is de wrake, Ik zal het vergelden' (Hebreeën 10:30). Wanneer dan de mensen elkaar bijten en verteren door wraakgierigheid, om hun wraakzucht te voldoen, zo nemen zij het werk Gods uit Zijn hand, en vallen zo in Zijn bijzonder voorrecht; en zij die zulks doen, stellen zich, terwijl zij zichzelf wreken, bloot voor de wraak Gods, Die gezegd heeft: Mijne is de wrake; Ik zal het vergelden. Hij wil dat wij, wanneer wij verongelijkt worden, Zijn eigen voorbeeld zullen navolgen, en goed voor kwaad vergelden. Dit is de reden die de Heere Jezus geeft voor dat harde zeggen van onze vijanden lief te hebben en wel te doen (Mattheüs 5:45): 'Opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, Die in de hemelen is; want Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen'. En zo gij nog meer wilt weten van den wil des Engels, met opzicht op uw tegenwoordige verschillen, leest dan maar eens het vorige gedeelte van dit hoofdstuk, van vers 21 tot 26 en van vers 38 tot het einde van het hoofdstuk.

Een vijfde roeping, die de Engel des verbonds aan deze plaats doet, is hetgeen de profeet Zacharía bevolen werd te doen, in een tijd als deze is (Zacharía 8:16-17): 'Dit zijn de dingen die gij doen zult: Spreekt de waarheid, een iegelijk met zijn naaste; oordeelt de waarheid en een oordeel des vredes in uw poorten, en denkt niet de een des anderen kwaad in ulieder hart; en hebt een vals eed niet lief; want al deze zijn dingen die Ik haat, spreekt de HEERE'. Tot ditzelfde einde is hetgeen men leest in Zacharía 7:9-14: 'Alzo sprak de HEERE der heirscharen, zeggende: Richt een waarachtig gericht en doet goedertierenheid en barmhartigheden, de een aan den ander', enz.

Dus heb ik ulieden voorgedragen, wat ik oordeel de stem te zijn, van de ongeschapen Engel des verbonds aan ons in deze plaats; en ik beroep mij hier op u aller consciëntie, dat deze voorstellingen gedaan zijn in den Naam des Heeren, zonder partijdigheid of gunst van de ene of andere zijde. Nu had ik gedacht meer bijzonder te tonen, wat de Engel Gods tot sommige zondaren onder ons roept; maar ik kan bij geen bijzonderheden blijven staan, alleen kortelijk:

1. Hij roept tot allen die Zijn ordonnantiën verlaten: 'Die zijn oor afwendt van de wet te horen, diens gebed zelfs zal een gruwel zijn' (Spreuken 28:9).
2. Hij roept tot allen die het gebed voor zichzelf, of in hun huisgezinnen, verzuimen, dat 'Hij Zijn grimmigheid zal uitstorten over de heidenen en over de geslachten die Zijn Naam niet aanroepen' (Jeremía 10:25).
3. Hij roept tot alle onkundigen onder de middelen van onderwijs: 'Het is geen volk van enig verstand; daarom zal Hij Die het gemaakt heeft, Zich deszelfen niet

ontfermen; en Hij, Die het geformeerd heeft, zal aan hetzelfde geen genade bewijzen' (Jesaja 27:11).

4. Hij roept tot alle ongelovige zondaren: 'Die niet gelooft, is alrede veroordeeld, en de toorn Gods blijft op hem' (Johannes 3:18,36).

5. Hij roept tot alle huichelachtige belijders, die zichzelf vergenoegen met de naam dat zij leven, daar zij dood zijn: 'De zondaren te Sion zijn verschrokken; beving heeft de huichelaren aangegrepen' (Jesaja 33:14).

6. Hij roept tot alle wettische mensen, welke op hun zedelijke burgerlijkheid of goede werken die zij gedaan hebben, blijven rusten, en die dezelve tot het fundament leggen van hun aangenaamheid bij God, 'dat uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd zal worden' (Romeinen 3:20), en dat 'de tollenaars en hoeren hen voorgaan in het Koninkrijk Gods' (Mattheüs 21:31).

7. Hij roept tot allen die op hun overtuigingen, op hun vlagen van droefheid of blijdschap, op hun geloof, liefde, bekering of op iets anders, als gronden van hun aangenaamheid bij God, komen te rusten: 'Zie, gij allen die een vuur aansteekt, die u met spranken omgordt: wandelt in de vlam van uw vuur en in de spranken, die gij ontstoken hebt. Dat geschiedt u van Mijn hand, in smart zult gijlieden liggen' (Jesaja 50:11).

8. Hij roept tot alle ontheiligers van Gods Naam, hetzij door gewoon zweren, of door lichtvaardige en valse eden: 'Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet ijdellijk gebruiken; want de HEERE zal niet onschuldig houden die Zijn Naam ijdellijk gebruikt' (Éxodus 20:7). En tot degenen die zich met stelen en vloeken ophouden, zegt Hij hetgeen er staat in Zacharía 5:2-4.

9. Hij roept tot alle sabbatschenders: 'Gedenkt des sabbatdag, om dien te heiligen; en om dien te noemen een verlustiging opdat de HEERE geheiligd worde, die te eren is' (Éxodus 20:8; Jesaja 58:13).

10. Hij roept tot alle ongehoorzame kinderen: Eer uw vader en uw moeder, en dat zij naar hun goede raad zullen luisteren; of zo zij dat niet willen doen, dat Hij ze uit zal roeien uit het land dat de Heere onze God ons geeft. 'Het oog dat den vader bespot of de gehoorzaamheid der moeder veracht, dat zullen de raven der beek uitpikken; en des arends jongen zullen het eten' (Spreuken 30:17). Tot alle jongelieden roept Hij: 'Gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap' (Prediker 12:1).

11. Tot alle doodslagers en die hun handen gedoopt hebben in huns naasten bloed, gelijk de handen van sommigen in deze plaats onlangs geweest zijn, roept Hij: 'Ik zoek de bloedstorting, Ik gedenk derzelve' (Psalm 9:13), en dat de handen 'die onschuldig bloed vergieten, den Heere een gruwel zijn', ja dat dezulken 'die bloed vergieten, ook bloed te drinken zal gegeven worden' (Openbaring 16:6).

12. Hij roept tot alle leugenaars, achterklappers en lasteraars, die de achting en het aanzien van hun naasten doden: daar schijnt heden een geest der leugen en der lasteringen uitgegaan te zijn onder ons; de stem van den Engel tot dezulken is: 'Wat zal u de bedrieglijke tong geven, of wat zal zij u toevoegen? Scherpe pijlen eens machtigen, mitsgaders gloeiende jeneverkolen' (Psalm 120:3-4).

13. Hij roept tot alle hoereerders en overspelers, en tot alle onreine personen, dat Hij ze Zelf zal oordelen, en dat zij 'het Koninkrijk Gods niet beërven zullen' (1 Korinthe 6:10).

14. Hij roept tot alle dronkaards, en epicuristen en vleselijke mensen, dat hun 'einde het verderf is' (Filippenzen 3:19), en dat er 'een beker is in des HEEREN hand; de wijn is beroerd, vol van mengeling, en Hij schenkt daaruit; doch alle goddelozen der aarde zullen zijn droesems uitzuigende drinken' (Psalm 75:9).

Kortom, Hij roept tot alle hardnekkige en onboetvaardige zondaren, die Zijn stem niet gehoorzamen, of zich tot Zijn bestraffingen niet keren willen: ‘De goddelozen zullen terugkeren naar de hel toe, alle God vergetende heidenen’ (Psalm 9:18), en zo zij zich niet bekeren, dat Hij Zijn zwaard zal blinkend maken, en de dood voor hen bereiden. Ach! ‘indien Hij Zijn glinsterend zwaard zal wetten, en Zijn hand ten gerichte grijpt, zo zal Hij de wraak op Zijn wederpartijen doen wederkeren en Zijn haters vergelden’ (Deuteronomium 32:41). Indien, na alles wat er gezegd is, enige goddeloze spotters, de waarschuwingen die hun gegeven zijn, zouden ligt achten, en de drilling van Gods lans belachen, alsof dit niet het Woord des Heeren was, hetwelk wij hun verkondigd hebben, zo zal ik alleen zeggen, dat de banden der spotters vastgemaakt zullen worden (Jesaja 28:22). Wij zien in Jeremía 5:12-13 zulk een soort van volk; maar hoort wat de stem des Engels tot hen is in de volgende verzen: ‘Daarom zegt de HEERE, de God der heirscharen, alzo: Omdat gijlieden dit woord spreekt, zie, Ik zal Mijn woorden in uw mond tot vuur maken en dit volk tot hout, en het zal hen verteren’, enz. Dus heb ik de tweede zaak in deze vermaning afgehandeld, en u gezegd, wat de stem des Engels schijnt te zijn aan dit tegenwoordige geslacht.

(3) Nu komen wij tot de derde zaak in deze vermaning, namelijk: wat het is aan Zijn stem te gehoorzamen. Hierop antwoord ik, eerst ontkennender-wijze. Het bestaat niet in een bloot horen van het geklank van woorden, wanneer men een hoofdstuk leest, of een predicatie hoort. Helaas! dit is al wat de meeste mensen van de stem van Christus, in de bediening des Evangelies weten; zij horen de stem van de leraar en de woorden die hij uitspreekt, en meer weten zij van de zaak niet, zoals klaar blijkt uit de grote onkunde van velen, welke ontdekt wordt wanneer zij gecatechiseerd worden, omtrent de algemene eerste beginselen der religie, die zij alle dagen horen. Ook bestaat het niet in het horen van het Woord, met enige voorbijgaande lust en vermaak, gelijk Ezechiëls toehoorders, die voor hen was ‘als een lied der minne, als een die schoon van stem is of die wel speelt’ (Ezechiël 33:32). Hoewel hun genegenheden aangedaan werden, zo werd hun hart nochtans niet aangeraakt. Ook bestaat het niet in het Woord te horen, en vele dingen te doen, gelijk Herodes, of een belijdenis van de godsdienst aan te nemen, terwijl men de kracht daarvan verloochent; het is niet een zeggen: Heere! Heere! gelijk die waarvan men leest in Mattheüs 7:22.

Vraagt gij: Wat is het dan, aan Zijn stem te gehoorzamen? Zo antwoord ik stelliglijk:

1. Het geeft te kennen een kennen van de stem van Christus: Mijn schapen, zegt Hij, kennen Mijn stem. Daar is een Goddelijk licht, leven en kracht in de stem van Christus, welke de ziel bevindelijk gevoelt, waardoor zij dezelve kan onderscheiden van de stem van vreemden; ‘dit is de stem mijns Liefsten’, zegt de bruid (Hooglied 2:8). Ik weet dat het Zijn stem is en niet die eens anderen.

2. Het geeft te kennen een naarstig achtgeven van het gemoed op hetgeen de Heere spreekt, hetzij door Zijn Woord of door Zijn Voorzienigheid. Spreek Heere, zal zulk een ziel zeggen, want uw dienstknecht hoort. Dit is hetgeen de Heere van ons eist (Jesaja 55:2-3): ‘Hoort aandachtiglijk naar Mij en eet het goede, enz. Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven’. Terwijl Lydia naarstig acht gaf op de stem des Engels, door de dienst van Paulus, ‘opende de Heere haar hart’ (Handelingen 16:14). O mijne vrienden! weet gij wat het is, om uw harten zo bepaald te hebben bij het horen van het Woord, dat uw oren en harten, als het ware, gebonden zijn aan de mond van de leraar? Helaas! daar zijn vele toehoorders, wiens harten aan de uiterste einden der aarde zijn, wanneer zij het Woord des Koninkrijks horen.

3. Het geeft te kennen een geloof, en een overreding, dat hetgeen de Engel spreekt, de stem Gods is. Van de Thessalonicenzen wordt getuigd, dat 'als zij het woord der prediking Gods hoorden, zij het ontvangen hebben, niet als der mensen woord, maar gelijk het waarlijk is als Gods Woord' (1 Thessalonicenzen 2:13). De ziel ziet, in het geloven van het Woord, over het aarden vat heen, door hetwelk het Woord tot haar gebracht wordt, en zij hoort God Zelfen, Wiens stem vol van majesteit en kracht is. O mijne vrienden! zolang de duivel u kan wijsmaken, dat uw leraren alleen hun eigen gedachten en bevattingen tot u spreken, dan scheelt het hem niet, hoeveel of hoe vaak gij het Woord hoort; want hij weet wel, dat zolang gij het Woord niet hoort, als zijnde de stem van Christus, dat uw horen geen vrucht voor uw ziel, noch schade aan zijn koninkrijk zal doen. Gij weet dat Samuël, terwijl hij de stem des Heeren misvatte, menende dat het de stem van Eli was, verkeerd handelde; maar zolang ook de mensen het Woord komen horen prediken, en zich inbeelden dat het alleen de stem is van een mens, gelijk zij zelf zijn, die zij horen, zo lopen en handelen zij verkeerd; het Woord zal nooit enige indruk maken op hun harten en hun wandel, om hen van de zonde tot God te bekeren, maar zodra de stem van Christus in Zijn Woord of in Zijn Voorzienigheid wordt gehoord, zo zullen zij terstond tot den Heere Zelfen lopen en met Israël zeggen: 'Zie, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE onze God' (Jeremia 3:22). 'Waarlijk, tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen; waarlijk in den HEERE onzen God is Israëls heil' (vers 23).

4. Het geeft te kennen, een toepassing van het Woord op zichzelf. Och, zegt de ziel, het is tot mij, dat dit woord der bedreiging, of dit woord der belofte of des bevels, gezonden wordt; en de Heere beeldt mij zo bijzonder in hetzelve uit, alsof Hij mij met naam en toenaam noemde. Daar zijn sommige toehoorders, die een behendigheid hebben om het Woord toe te passen op anderen; och, zullen zij zeggen, de leraar handelde met zulk een mens of met zulk een partij; maar, hoewel hun eigen afgod aangeraakt wordt, daar geven zij geen acht op; of wanneer er een Zaligmaker verkondigd en aangeboden wordt, zo verbeelden zij zich dat zulks alleen aan de uitverkorenen of aan de gelovigen geschiedt; maar mijne vrienden! zij, die de stem van Christus gehoorzamen, zien Hem als degene die Zijn Woord tot hen bestiert, en daarom brengen zij hetzelve op hun eigen zielen in het bijzonder thuis, alsof zij Christus tot zich hoorden zeggen, zoals Nathan tot David zeide: Gij zijt die man.

5. Het geeft te kennen, een hoogachting en goedkeuring van hetgeen de Engel spreekt, gelijk zo Hizkia lot Jesaja zeide: 'Het woord des HEEREN dat gij gesproken hebt, is goed' (2 Koningen 20:19). De wil van zulk een ziel buigt voor en onderwerpt zich aan den wil des Heeren, wanneer die haar bekend gemaakt wordt in Zijn Woord of in Zijn Voorzienigheid; ook bemint en tolereert zij denzelven, als aller aanneming waardig. 'Hoe lief heb ik Uw wet! Zij is mijn betrachtting den gansen dag' (Psalm 119:97). 'Daarom heb ik al Uw geboden van alles voor recht gehouden; maar alle vals pad heb ik gehaat' (Psalm 119:128). Zij acht het woord der belofte zeer dierbaar, en zij bewaart hetzelve als een lekkere bete onder haar tong, zeggende: het is mij 'zoeter dan honing en honingzeem' (Psalm 19:11). Zij waardeert het woord des bevels, zeggende: Ik heb een vermaak in de wet Gods, naar den inwendigen mens, zij wil het in haar hart geschreven en in haar binnenste verborgen hebben.

6. Het geeft te kennen, een schikken van het hart en de wandel naar de stem van Christus in het Woord. Die Zijn Woord gehoorzamen, zijn geen blote hoorders, maar daders van het Woord: 'Zo iemand wil Deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen of zij uit God is, dan of Ik van Mijzelven spreek' (Johannes 7:17). Daar zijn vele hoorders van het Evangelie, die meer van het manna des Woords verzamelen, dan

zij wel gebruiken; zij hebben het in hun hoofd en hun memorie, maar het komt nooit in hun hart of hun praktijk, en zo komt het dat de wormen van hoogmoed en geveinsdheid hetzelve doen stinkend worden, alzo dat het tot hun bederf en niet tot hun stichting gedijs; maar zij die de stem van Christus in Zijn Woord door het geloof horen, die benaastigen zich om alles te brengen tot de praktijk. Hierom is het dat het licht des Woords in hen naar buiten uitschijnt in hun wandel, alzo dat anderen hun goede werken ziende, genoodzaakt worden, ‘hun Vader, Die in de hemelen is, te verheerlijken’ (Mattheüs 5:16). Dus ziet gij, wat het gehoorzamen van de stem des Engels te kennen geeft.

(4) Nu komen wij tot de vierde zaak in deze vermaning, namelijk om enige aanmerkingen voor te dragen, om de zondaren op te wekken, om de stem van den groten Engel van Gods aangezicht te horen en te gehoorzamen. Gij ziet hier, dat het gebod van God omtrent deze zaak uitdrukkelijk en volstrekt is: Hoedt u voor Zijn aangezicht, en weest Zijner stem gehoorzaam; hetwelk hetzelfde is als die stem, die driemaal voortgekomen is van de hoogwaardige heerlijkheid, toen Hij nog in den staat der vernedering was: ‘Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem’ (Mattheüs 17:5). De veelvuldige herhaling van dit bevel, toont dat het een zaak is van de grootste aangelegenheid en belang voor ons. Om er u dan toe op te wekken, zo overweegt:

1. Wiens stem het is, die u bevolen wordt te gehoorzamen. Gij ziet hier dat het de stem van Gods Engel is (vers 20): ‘Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op dezen weg’, enz. Christus wordt een Engel genoemd, omdat Hij de gezondene van God of de grote ambassadeur des hemels is; de bode of Engel des verbonds, die door de heiligen van het Oude Testament veel gezocht werd (Maleáchi 3:1). Het is niet de stem van enige geschapen engel, maar van de grote, ongeschapen Engel, namelijk den Heere en Overste der Engelen, hebbende ‘een uitnemender Naam boven hen geërfd’ (Hebreeën 1:4). Deze Engel heeft een Naam boven allen naam die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomstige, zijnde gezet aan Gods rechterhand, verre boven alle overheid, en macht, en kracht, en heerschappij, hebbende alle dingen onder Zijn voeten; hoedt u dan voor Zijn aangezicht en weest Zijner stem gehoorzaam. Vraagt gij verder, wiens stem het is? Het is de stem van de grote Messias, dien de wereld met groot ongeduld en verlangen verwacht heeft, vierduizend jaren lang. Het is de stem van Immánuël, Godmens, of God met ons, de stem Gods, sprekende in onze natuur; want ‘Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan’ (Hebreeën 2:16). O zullen wij dan niet horen naar de stem van een mens-geworden God, of van God, geopenbaard in het vlees? Het is de stem van een Verlosser, die voor, u, o zondaar! rantsoen betaald heeft, opdat gij in het verderf niet mocht nederdalen. O wat is dat toch een harde zaak, dat Hij Zijn ziel uit zou storten in den dood, den vloek van de wet en den toorn Zijns Vaders voor ons dragen, en dat wij Hem nochtans niet gehoorzamen zouden! Het is de stem van een Middelaar, die uw vrede bij God bewerkt, en die, om de verzoening tussen God en u te volmaken, het kruis verdragen en de schande veracht heeft, en nu gezeten is aan Zijns Vaders rechterhand, in de kwaliteit van een Voorspraak bij den Vader, Die voor de overtreders bidt. Zou het niet een vreemde zaak geacht worden, wanneer iemand, die een grote zaak van veel aangelegenheid heeft hangen bij het hof, weigeren zou om de stem van zijn advocaat te horen of te gehoorzamen, die zijn zaak bepleit? Het is de stem van uw Borg, o zondaar! Die uw schuld betaald en voor al uw zonden voldaan heeft; Hij is om uw overtredingen verwond, om uw ongerechtigheden

is Hij verbrijzeld; Hij heeft de gehele som betaald, onder welke gij voor eeuwig zoudt moeten verzinken, en zult gij Hem nochtans niet horen en gehoorzamen? Het is de stem van de Herder Israëls, Die Josef als schapen leidt, en Die de lammeren in Zijn armen vergadert, en in Zijn schoot draagt; zullen dan de schapen de stem van hun herder niet horen? Het is de stem van de grote Profeet, Die den wil Gods tot onze zaligheid openbaart. Het is de stem van de grote Hogepriester van de Kerk van het Nieuwe Testament, zijnde gesteld over het huis Gods, hebbende de sleutels van dat huis hangende aan Zijn gordel, openende en niemand kan sluiten, en sluitende en niemand kan opendoen. Het is de stem van Sions Koning; zullen dan de kinderen Sions de stem van hun Koning niet gehoorzamen, 'Die Heerser is in Jakob, ja, tot aan de einden der aarde?' (Psalm 59:14). Het is de stem van den Koning der koningen, en Heere der heren. Het is de stem van den Overste der koningen der aarde. Met één woord, het is de stem van God, en niet van een mens; de Naam, de natuur, de majesteit en heerlijkheid van Zijn eeuwigen Vader is in Hem; 'wees Zijn stem gehoorzaam, want Mijn Naam is in het binnenste van Hem', en (vers 22): 'Maar zo gij Zijn stem gehoorzaamt en doet al wat Ik spreken zal', enz. Hij en de Vader zijn één, en hebben één en dezelfde stem; moest dit ons dan niet verbinden om Hem te gehoorzamen?

2. Overweegt ook, tot wie deze stem gezonden wordt. Gij ziet in Spreuken 8:4, dat dezelve gezonden is tot de mensen en tot de kinderen der mensen; 'tot u, o mannen', zegt Christus, de wezenlijke Wijsheid, 'roep Ik, en Mijn stem is tot der mensen kinderen'. Wat is nu de mens, dat Hij een woord Zijner lippen aan hem besteden zou? 'Immers is ieder mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid' (Psalm 39:6). Wat was Adam in zijn beste staat, anders dan een stuk rode aarde, hetwelk door den adem des Almachtigen levend gemaakt en met Zijn beeld versierd was? Maar wat is de mens in zijn afgefallen staat? Daarin is hij nu tienduizendmaal erger dan niet en ijdelheid. O! zondaar, 'aanschouwt den rotssteen waar gijlieden uit gehouwen zijt, en de holligheid des bornputs waar gij uit gegraven zijt' (Jesaja 51:1), en dan zult gij uw geslacht af moeten leiden van een kind des duivels, een erfgenaam des toorns, dood zijnde in de misdaden en zonden, liggende onder de vloek van een gebroken wet, onder het vonnis des doods, en elk ogenblik liggende op de kant van het eeuwige verderf; zal dan zulk een schepsel de stem van den groten God, die voortgebracht wordt door de Engel van Zijn aangezicht, niet horen en gehoorzamen? Kortom, daar is niet één ziel, die mij heden hoort, of de stem van deze Engel wordt tot haar in het bijzonder gezonden, evenzeer, alsof er niemand was die mij hoorde, dan gij alleen; want wij prediken dit Evangelie, en verkondigen ook de wet aan alle redelijke schepselen, die nog aan deze zijde van de hel zijn. Zijt gij een zondaar, dan is Zijn stem van de berg Sinaï tot u: de ziel die zondigt, die zal sterven; maar Zijn stem van de berg Sions is: 'Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering' (Mattheüs 9:13). 'Hij is niet gezonden in de wereld opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden' (Johannes 3:17). Laten uw zonden dan nog zo veel en nog zo groot en verzwaard zijn, zo is nochtans Zijn stem tot u, zolang gij buiten de hel zijt: 'Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden' (Johannes 10:9); en 'die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen'. Waar nu de Engel geen uitzondering maakt, daar is het ons werk niet om onszelf uit te zonderen, en om onze naam uit te schrappen uit Zijn commissie. Ik weet niets dat u van Zijn commissie kan uitsluiten, dan een eindelijk ongeloof; dat zal het krachtdadig doen, want de Engel zelf zegt: 'Die niet gelooft, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem' (Johannes 3:36).

3. Overweegt ook, op welke wijze de Engel Gods in het Evangelie tot u roept.

a. Hij roept openlijk: 'Op de spits der hoge plaatsen, aan den weg, ter plaatse waar paden zijn, daar staat Hij' (Spreuken 8:2).

b. Hij roept met een luide stem; Hij mompelt niet, als het ware, binnensmonds, maar Hij roept overluid als met de stem van een bazuin; Hij verbergt Zijn commissie niet voor u.

c. Hij roept aanhoudend. O! hoe node wil Hij een weigering aannemen van zondaren! Hij bidt en smeekt u om u met Hem en met God door Hem, te laten verzoenen; Hij roept en weent over Jeruzalem (Lukas 19:41). 'En als Hij nabij kwam en de stad zag, weende Hij over haar'; en wilde haar zo graag hebben vergaderd, als een hen haar kiekens bijeenvergadert onder haar vleugelen (Mattheüs 23:37).

d. Hij roept met een hart-innemende stem: 'Wij hebben u op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst; wij hebben u klaagliederen gezongen en gij hebt niet geweend' (Mattheüs 11:17). Hij voegt Zijn stem, als het ware, naar het geval van de zondaar, of Hij hem op de één of andere wijze mocht lokken en tot zich trekken. O mijne vrienden! luister toch naar de stem van deze belezer, die ervaren is met bezweringen om te gaan.

e. Hij is zeer aanhoudend in Zijn roeping, Hij breidt Zijn handen den gansen dag uit, zeggende: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij' (Openbaring 3:20).

4. Overweegt ook, wie met de stem van den groten Engel des verbonds al samenspanst. Zijn stem alleen moest onze aandacht opwekken, om Hem te horen; maar daar is een mengeling van vele stemmen bij de Zijne, van de hemel boven en van de aarde beneden, welke u allen nodigen en gebieden om aan Zijn stem te gehoorzamen.

a. De stem Zijns Vaders komt er bij, zeggende: 'Wees Zijn stem gehoorzaam; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem. Deze is Mijn geliefde Zoon; hoort Hem' (Mattheüs 17:5).

b. De stem van den Heiligen Geest komt er bij (Hebreeën 3:7): 'Daarom, gelijk de Heilige Geest zegt: Heden, indien gij Zijn stem hoort'. Zodat het in dit opzicht tegen den Heiligen Geest te zondigen is, wanneer men de stem van den Zoon Gods niet horen wil; wat een gevaarlijke zaak moet dat dan zijn! Indien gij nu volhardt om de stem des Heiligen Geestes in den Zoon te verwerpen, zo zal het u nooit vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomst.

c. De stem van al de Engelen in de hemel komt er bij. Indien zij mochten spreken, gelijk zij bij Zijn geboorte hebben gedaan, zo zouden zij eenparig uitroepen: O hoort toch naar de stem van uw grote Heere en Meester, want voor u is Hij geboren, en voor u is Hij gestorven; vrede op aarde, in de mens een welbehagen. En wanneer een zondaar aan de stem van Christus door het geloof gehoorzaamt, dan is er blijdschap in de hemel, onder de Engelen Gods.

d. De stem van alle getrouwe leraars komt er bij; deze vrienden van de Bruidegom roepen allen, om toch Zijn stem te horen en te gehoorzamen. Wij zijn maar Zijn herauten, door welke Zijn stem tot u gebracht wordt; en 'alsof God door ons bade, zo bidden wij van Christuswege: Laat u met God verzoenen' (2 Korinthe 5:20).

e. De stem van de bruid komt er bij; namelijk van alle ware gelovigen, die alreeds geloofd of aan Zijn stem gehoorzaamd hebben (Openbaring 22:17): 'De Geest en de bruid zeggen: Kom. En die dorst heeft, zegge: Kom. En die wil, neme het water des levens om niet'.

5. Overweegt ook het kwaad en het gevaar van de stem des Engels, die nu van de hemel tot u spreekt. Gij ziet dat er in de woorden van de tekst een schrikkelijke bedreiging is, aan degenen die aan Zijn stem niet gehoorzamen; wees Zijn stem gehoorzaam, en verbittert Hem niet; want Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven. Maar om u het gevaar, van aan de stem van Christus niet te gehoorzamen, die inzonderheid in de bediening des Evangelies spreekt, wat meer bijzonder voor te stellen, zo overweegt:

a. Dat aan de stem van Christus niet te gehoorzamen, een uitnemende versmading is van de heerlijke majesteit Gods; dit wordt opgesloten in de woorden: Mijn Naam is in het binnenste van Hem; wees daarom Zijn stem gehoorzaam; want indien Hij niet gehoorzaamd wordt, zo acht Ik het als een versmading van Mijzelf. Hierom zegt Christus ons in het Nieuwe Testament: ‘Die Mij verwerpt, die verwerpt Dengene Die Mij gezonden heeft’ (Lukas 10:16), en dat het ‘de wil des Vaders is dat zij allen den Zoon eren, gelijk zij den Vader eren’ (Johannes 5:23). O mijne vrienden! het ongeloof, hetwelk de fundamentele daad van ongehoorzaamheid is aan de stem des Engels, is zulk een belediging voor de Goddelijke majesteit, dat het een gehele Drie-Eenheid, Vader, Zoon en Heiligen Geest, tot een leugenaar maakt. ‘Die God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt’ (1 Johannes 5:10). ‘Of tergen wij den Heere? Zijn wij sterker dan Hij?’ (1 Korinthe 10:22).

b. Overweegt ook dat God, indien de stem des Engels niet gehoorzaamd wordt, het wreken of zoeken zal; ziet tot dit einde een schrikkelijk woord (Deuteronomium 18:18-19): ‘Een Profeet zal Ik hun verwekken uit het midden hunner broederen, enz. En het zal geschieden, de man die niet zal horen naar Mijn woorden, die Hij in Mijn Naam zal spreken, van dien zal Ik het zoeken’.

Vraagt gij: hoe wreekt of zoekt het God, wanneer de stem van Christus, den groten Engel des verbonds, niet gehoorzaamd wordt? Ik antwoord in het algemeen: Hij wreekt het, door de zondaar te houden onder de vloek en de veroordeling van de wet. Christus komt in de bediening des Evangelies, tot een gezelschap van zondaren, die alreeds veroordeeld en ten dood gevonnist zijn, door de zonde van de eerste Adam, en door hun eigen oorspronkelijke en dadelijke zonden, hun aanbiedende te verlossen van het veroordelende vonnis, daar de wet hen onder heeft gelegd. Hij biedt Zichzelf als een genoegzame Borg aan, om tussen hen en alle gevaar in te treden, zodat er voor hen geen verdoemenis zal zijn, indien zij in Hem geloven willen. Maar de zondaar verwerpt door het ongeloof de gezegende Borg en Zaligmaker, veracht de rijkdom van Gods genade, en verkiest zo te staan op de grond van zijn eigen gerechtigheid, liever dan dat hij zich werpen zou op de barmhartigheid van God. En wat is daar nu de vrucht van? God wreekt de versmading en de onwaardigheden die Zijn Zoon worden aangedaan, door de zondaar, die Zijn grote ordonnantie tot zaligheid verwerpt, wederom over te leveren aan de wet als een verbond der werken; en dan is hij waarlijk vervloekt en veroordeeld, en de wraak der wet wordt dan verdubbeld door zijn verachting van Christus, het enige geneesmiddel. Hierom lezen wij in Johannes 3:18,36: ‘Die niet gelooft, is alrede veroordeeld, en de toorn Gods blijft op hem’. O, wie kent de sterkte Zijns toorns, welke blijft rusten op degenen die de stem van Christus in het Evangelie weigeren te gehoorzamen?

Nu zal ik verder alleen enige weinige bijzonderheden voordragen, die op het niet gehoorzamen van de roeping van den Engel van Gods aangezicht, in Zijn Woord en Voorzienigheid, volgen zullen.

1. De zonde zal de volle macht en overhand over u krijgen. Gij zult aan de regering en heerschappij van uw eigen lusten worden overgegeven, hetwelk het grootste oordeel is

aan deze zijde van de hel (Psalm 81:12-13): ‘Maar Mijn volk heeft Mijn stem niet gehoord, en Israël heeft Mijner niet gewild. Dies heb Ik het overgegeven in het goeddunken huns harten, dat zij wandelen in hun raadslagen’. Wat zal dan een mens niet al doen, die aan de raadslagen van een bedrieglijk boos hart, daar het zaad van alle boosheid in is, overgegeven is!

2. Wanneer de stem des Engels niet gehoorzaamd wordt, dan besluit Hij de zondaren onder een rechterlijke verharding des harten, zodat alle middelen tot herstelling geheel krachteloos bevonden zullen worden. God sloeg Farao en de Egyptenaren met verharding des harten, omdat zij naar de stem des Engels niet wilden horen, om Israël te laten trekken. God zegt van elke zondaar, die aan de stem van Christus ongehoorzaam is: ‘Efraïm is vergezeld met de afgoden, laat hem varen’ (Hoséa 4:17). Mijn Geest zal hem laten varen en niet meer met Hem twisten. Mijn leraars zullen hem laten varen, of anders zullen zij hem, door hun prediking, als dood, levenloos en ongevoelig maken (Jesaja 6:9-10); de consciëntie zal hem laten varen en hem niet meer bestraffen; de roede en verdrukking zullen hem laten varen, en hem vrede en voorspoed op zijn weg laten, totdat Ik en hij elkander ontmoeten na den dood. O! hoe akelig is het met een zondaar gesteld, wanneer het zo met hem gelegen is. ‘Omdat Ik u gereinigd heb en gij niet gereinigd zijt, zo zult gij van uw onreinheid niet meer gereinigd worden, totdat Ik Mijn grimmigheid op u zal hebben doen rusten’ (Ezechiël 24:13).

3. De vloek van God zal zich mengen in het lot van een iegelijk, die aan de stem des Engels niet gehoorzaam is. Heeft hij volheid en voorspoed, daar volgt hem de vloek Gods in, zodat zijn brood gebakken wordt met de vloek, en zijn drank daarmee gemengd is (Deuteronomium 28:15; Maleáchi 2:2). Is hij in verdrukking en benauwdheid, ook in die beker is Gods vloek; zijn tijdelijke ellenden zijn maar beginselen van smarten, en voorsmaken van den beker der bezwijmeling, die hij voor eeuwig zal moeten drinken. Het zijn maar als enige droppeltjes regen, van die grote stortregen, die over alle goddelozen komen zal; want ‘de Heere zal over de goddelozen regenen strikken, vuur en zwavel; en een geweldige stormwind zal het deel huns bekers zijn’ (Psalm 2:6).

4. Daar volgt ook openbare verwoesting van landen en kerken, op de ongehoorzaamheid aan de stem des Engels (Jeremía 6:8): ‘Laat u tuchtigen, Jeruzalem, opdat Mijn ziel van u niet afgetrokken worde; opdat Ik u niet stelle tot een woestheid, tot een onbewoond land’. Jeruzalem en de Tempel - waar zijn die nu? Wat is er geworden van de eertijds beroemde kerk en natie van de Joden, Gods bijzondere volk? Hun land heeft ze uitgespuwd, en de gezangen des Tempels zijn in droeve huilingen veranderd. Wat wil de hitte van Gods aanhoudende toorn tegen Zijn oud volk, hetwelk nu al zeventienhonderd jaren geduurd heeft, anders zeggen? De Engel, waarvan hier gesproken wordt, ‘is gekomen tot de Zijnen, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen’ (Johannes 1:11). ‘Hij heeft ze willen bijeenvergaderen, gelijk een hen haar kiekens onder de vleugelen, maar zij hebben niet gewild’, en daarom ‘zie, hun huis wordt hun woest gelaten’ (Mattheüs 23:37-38). Kortom, om de commissie, die wij van onze grote Heere en Meester ontvangen hebben, voor te dragen, zo verklaar ik van deze hoge plaats der stad Gods: ‘Wee den goddeloze, het zal hem kwalijk gaan; want de vergelding zijner handen zal hem geschieden’ (Jesaja 3:11). Gij denkt mogelijk, dat onze woorden maar wind zijn; maar bedenkt dat zij een zware wind zullen zijn, eer nog alles ten einde zal zijn. Het is niet ons woord, maar het Woord van God dat door ons verkondigd wordt, hetwelk zegt: ‘Wee den goddeloze, het zal hem kwalijk gaan’. Het zal hem kwalijk gaan:

a. Ten dage van openbare of persoonlijke verdrukking; wanneer een vertoornd God hem zal ontmoeten, waar zal hij zich dan keren? Waar zal hij dan heenvlieden voor Zijn aangezicht?

b. Het zal hem kwalijk gaan in de ure des doods, wanneer die grimmige bode van den Heere der heirscharen, met die zware boodschap tot hem komt: 'In dezen nacht zal uw ziel van u geëist worden' (Lukas 12:20). O! wat een troosteloos schepsel is een zondaar buiten Christus, in de ure des doods; wanneer zijn rijkdommen, eer, profijten, vermaken, huizen en landen, vrienden en alles wat hij aangebeden heeft, hem een eeuwig vaarwel zeggen!

c. Het zal hem kwalijk gaan na de dood; wanneer hij in die ontzaggelijke en eeuwige wereld zijn ogen open doet. O! wat schrik en verwarring zullen hem dan aangrijpen, wanneer, in plaats dat de Engelen hem in Abrahams schoot dragen, hem legioenen van duivelen zullen ontmoeten, om hem neder te storten in de poel die van vuur en sulfer brandt!

d. Het zal hem kwalijk gaan in de opstanding en het laatste oordeel. Gij, die Hem nu niet horen wilt, zult Hem alsdan horen zeggen: 'Deze mijn vijanden, die niet hebben gewild dat ik over hen koning zou zijn, brengt ze hier en slaat ze voor mijn voeten dood' (Lukas 19:27). Dan 'zal Hij verscheuren, wanneer er niemand is om te redden' (Psalm 50:22).

e. Het zal hem kwalijk gaan na het laatste oordeel tot in alle eeuwigheid, wanneer 'alle goddelozen terug zullen keren naar de hel, met alle God vergetende heidenen' (Psalm 9:18). Daar zal de rook van hun pijniging opgaan tot in alle eeuwigheid; en daar zullen zij met de rijke man om een druppel koud water schreeuwen, om hun tong te koelen, maar het zal hun niet vergund worden. Ach! overweegt deze dingen toch eens, gij, die God vergeet, gij, die uw oren stopt voor, en uw schouder weert van de stem des Engels; laat de schrik des Heeren u bewegen om te overdenken wat gij doet, eer het te laat is.

6. Overweegt ook, wat voordeel u zal toegebracht worden, indien gij de stem des Engels hoort, en Hem gelovig gehoorzaamt. Ik zal onder velen maar deze weinigen noemen.

Als gij Hem gelovig hoort, dan zullen uw zielen leven voor den Heere. Bedenkt mijne vrienden! dat gij allen voor God in den dood ligt; dood volgens de wet, dood in zonden en in misdaden; maar in datzelfde ogenblik, waarop gij de stem van Gods Engel hoort en gehoorzaamt, 'zal uw ziel leven' (Jesaja 55:3). 'Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven' (Johannes 11:25). De ziel die aan Christus de gehoorzaamheid des geloofs geeft, leeft een leven van rechtvaardigmaking, ontslagen van het vonnis van een gebrokene wet der werken, en bekleed met een eeuwige gerechtigheid der wet, waardoor zij alle beschuldigingen, die de gebroken wet tegen haar in kan brengen, beantwoorden kan. Zij begint ook een leven der heiligmaking te leven; 'de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft haar vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods' (Romeinen 8:2). Zodat 'de zonde over haar niet heersen zal, omdat zij niet is onder de wet, maar onder de genade' (Romeinen 6:14). Want 'door de wet gedood zijnde, door het lichaam van Christus, en eens Anderen geworden zijnde, namelijk Desgenen Die van de doden opgewekt is, zo draagt zij nu Gode vruchten' (Romeinen 7:4). Wanneer gij aan de stem des Engels gehoorzaamt, dan zult gij een leven van vertroosting leven. Zij die het geklank kennen, zullen in het licht van des Heeren aanschijn wandelen, en zich den gansen dag verheugen in Zijn Naam' (Psalm 89:16-17). Gij zult een leven van gemeenschap met God, met Vader, Zoon en Heiligen Geest leven; gij zult vervuld

worden met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Wanneer gij de stem van den Engel hoort, dan zullen uw zielen leven, een leven van eeuwige aanschouwing en genieting van God in de heerlijkheid; want die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis. Hoort dan, en uw ziel zal leven (Jesaja 55:3). O! wat is dit een grote zaak! Alle andere dingen zijn maar beuzelingen, in vergelijking van dit ene nodige. ‘Wat baat het een mens, dat hij de gehele wereld gewint, en hij lijdt schade aan zijn ziel?’ (Mattheüs 16:26).

Wanneer gij aan de stem van de Engel gehoorzaamt, zo zal uw ziel niet alleen leven, maar gij zult in eer en in verhoging leven. God de Vader heeft zulk een achting voor de ziel, die de stem Zijns Zoons Jezus Christus hoort en gehoorzaamt, dat Hij haar plaats geeft onder degenen, die hier staan; Hij verheft ze, als het ware, tot ambten van eer aan Zijn hof (Johannes 12:26): ‘Zo iemand Mij dient, die volg Me; en waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn. En zo iemand Mij dient, de Vader zal hem eren’. En de Engel des verbonds verklaart Zelf, zeggende, die Mij eren, door Mij te gehoorzamen, zal Ik eren, maar die Mij versmaden, en Mijn stem ongehoorzaam zijn, zullen licht geacht worden (1 Samuël 2:30). Ik zal u eens enige stukken van die eer voordragen, welke bezorgd is voor allen, die aan de stem van Christus gehoorzamen, hoezeer zij ook versmaad en veracht mogen worden in de wereld.

a. Die aan de stem des Engels gehoorzamen, zullen verheven worden tot de waardigheid van kinderen Gods te zijn. O! wat een eer is het voor de erfgenamen van de hel, dat zij een plaats en een naam ontvangen in Gods huis, beter dan der zonen en der dochteren onder de mensen! ‘Zij zijn niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods’ (Efeze 2:19). Deze eer hebben allen, die de gehoorzaamheid des geloofs bewijzen aan de stem des Engels (Johannes 1:12): ‘Zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven’.

b. Die aan de stem des Engels gehoorzamen, zullen verheven worden, om de koninklijke bruid te zijn van den Koning der ere. Zij zullen het wijf des Lams zijn, getrouwd aan hun Maker en Verlosser, zijnde met Hem ondertrouwd in gerechtigheid, in geloof en hoop, in goedertierenheid, ja zelfs tot in eeuwigheid. Zie tot dit einde Psalm 45:11-12, 15-16: ‘Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws vaders huis; zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid; dewijl Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neder. In gestikte klederen zal zij tot den Koning geleid worden; zij zal geleid worden in des Konings paleis’.

c. Die aan de stem des Engels gehoorzamen, zullen verheven worden tot een koninklijke eer en autoriteit onder den Vorst des vredes (Psalm 45:17): ‘In plaats van Uw vaderen zullen Uw zonen zijn; Gij zult hen tot vorsten zetten over de ganse aarde’. De gelovigen zijn door Christus tot koningen gemaakt (Openbaring 1:5): ‘Hem Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, en Die ons gemaakt heeft tot koningen’. Zij worden geen koningen geboren, maar worden tot koningen gemaakt, door Hem ‘Die den geringe uit het stof opricht, en den nooddriftige uit den drek verhoogt; om te doen zitten bij de prinszen, bij de prinszen Zijns volks’ (Psalm 113:7-8).

d. Door aan de stem des Engels te gehoorzamen, zult gij niet alleen tot koningen, maar ook tot priesters Gods gemaakt worden, en als zodanig zult gij worden toegelaten om offeranden te offeren, op het gouden altaar, voor de troon; en uw offeranden zullen door het reukwerk van het bloed, en de voorbeding van de Engel, aangenaam gemaakt worden, op Zijn altaar. De priesters werden onder de wet tot het heilige der heiligen toegelaten; zo ook de gelovigen, nu onder het Nieuwe Testament (Hebreeën

10:19): ‘Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus’. Ook zult gij als priesters Gods, van Gods altaar leven, en van de offerande van Christus’ dood; en gij zult Zijn vlees eten en Zijn bloed drinken, welke waarlijk spijs en drank zijn.

e. Door aan de stem des Engels te gehoorzamen, zult gij verheven worden tot secretarissen van Staat van den groten Koning. ‘U is het gegeven de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te verstaan, maar anderen is het niet gegeven’ (Mattheüs 13:11). ‘De verborgenheid des HEEREN is voor degenen die Hem vrezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken’ (Psalm 25:14). De Engel van Gods aangezicht zal, indien gij Zijn stem gehoorzaamt, u het pad des levens bekend te maken, door hetwelk gij in en uit zult gaan en weide vinden. En wanneer Hij verwoestende slagen over een land en een kerk brengt, zo zal Hij u gewoonlijk vooraf waarschuwen, en u zulks bekend maken. Toen God voornemens was om Sodom in de as te leggen, zeide Hij: ‘Zal Ik voor Abraham verbergen wat Ik doe?’ Toen Hij de eerste wereld wilde verderven, maakte Hij het de rechtvaardige Noach bekend, terwijl Hij het overigens voor de gehele wereld verborg; want hij heeft, ‘door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen die nog niet gezien werden, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin’ (Hebreeën 11:7). Is dit niet een grote waardigheid en eer die hun wordt toegebracht, die aan de stem van de Engel gehoorzamen? ‘Al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekendgemaakt’ (Johannes 15:15).

f. Door aan de stem des Engels te gehoorzamen, zult gij leden worden van een koninklijke maatschappij en dat zelfs in dit leven. Wij lezen in Hebreeën 12:22-24, enz. van een maatschappij, bestaande in ‘God den Rechter over allen, in Jezus den Middelaar des Nieuwen Testaments, de gemeente der eerstgeborenen die in de hemelen zijn opgeschreven, de vele duizenden der engelen, en de geesten der volmaakt rechtvaardigen’. O! wat een heerlijke broederschap is dit! Ja op datzelfde ogenblik, waarin gij de stem des Engels gehoorzaamt, wordt uw naam in deze heerlijke maatschappij opgeschreven, en gij mag om al de vrijheden en voorrechten van dezelve pleiten.

g. Door de stem des Engels te gehoorzamen, zult gij vereerd worden om heerschappij te hebben over de dood. De dood heeft heerschappij over de mens; maar, die aan de stem des Engels gehoorzamen, door in Zijn Naam te geloven, hebben heerschappij over de dood, en mogen met een heilig gejuich zeggen: ‘Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?’ (1 Korinthe 15:55). Het is een wonderlijk zeggen van de apostel, hetwelk men leest in 1 Korinthe 3:22; aldaar maakt de apostel een inventaris, als het ware, van het erfgoed van een gelovige, en onder vele andere dingen, voegt hij ook dit artikel daarbij: de dood is uwe; dat is: Ik Christus, heb deze laatste vijand, voor welke gij zo bevreesd zijt, gevangen genomen, hem in ketenen gebonden, zijn prikkel weggenomen, en hem in uw handen overgeleverd. Kom, zet dan de voet des geloofs op zijn nek, en treedt op deze leeuw en schorpioen, want hij kan u niet beschadigen; ja Ik lever hem aan u over, als een dienaar, ja als een vriend, om u als thuis te geleiden, tot Mijn gezelschap en Mijn gemeenschap. Het is waarlijk een zware zaak om een gelovige te overtuigen, wanneer hij onder een geest der dienstbaarheid is, van de vriendschap des doods; maar ik mag een gelovige in dit geval bij Mozes vergelijken, die, toen hij zag dat zijn staf in een slang veranderd was, voor dezelve bevreesd was en daarvan wegvlood; maar toen God hem gebod om ze aan te grijpen, toen ondervond hij, dat ze in plaats van hem te beschadigen, hem en de kinderen Israëls veel dienst deed. Zo is ook de dood voor een gelovige; bij het eerste aanzien is hij gelijk de staf, die in een slang is veranderd, welke hem doet vrezen;

maar wanneer hij door het geloof aangegrepen wordt, op het bevel des Engels, zo is hij, in plaats van verderfelijk, grotelijk nuttig en voordelig: het sterven is mij gewin. Gelijk de staf van Mozes de wateren kliefde, en een doortocht maakte door de diepte, voor de kinderen Israëls, naar Kanaän, alzo opent de dood, in de band des geloofs, een weg tot het beloofde land der heerlijkheid. De dood is voor een gelovige, gelijk een bode, die iemand om zijn schuld arresteert, nadat zijn schuld betaald is door een borg. De dood, als Gods bode, arresteert een gelovige, en brengt hem voor het gericht, maar zodra verschijnt hij daar niet, of terstond brengt Christus, de grote Advocaat, Die in het midden des troons is, zijn ontslag tevoorschijn, en het schuldboek der rechtvaardigheid, hetwelk uitgewist is met Zijn eigen bloed. Zie, zo zal het gaan in de dood, met dengene die den Engel gehoorzaamt.

h. Door de stem des Engels te gehoorzamen, zult gij vereerd worden in de opstanding. Hij zal u ten laatsten dage opwekken, en dit uw vernederd lichaam, hetwelk zulk een last is voor uw geest, zal het verheerlijkte lichaam van Christus Jezus gelijkvormig gemaakt worden; gij zult met Hem bijstanders zijn in het oordeel (1 Korinthe 6:2-3): ‘Weet gij niet dat de heiligen de wereld oordelen zullen? Weet gij niet dat wij de engelen oordelen zullen?’ Gij zult op tronen zitten, oordelende de twaalf geslachten Israëls. ‘Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen heb en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn troon’ (Openbaring 3:21). Mogelijk houden de goddelozen nu niet op, om u op de ene of andere wijze te kwellen; gij wordt door hen onderdrukt in uw naam of in uw middelen; gij moet hun wrede bespotting uitstaan om uw gehoorzamen aan den Engel, alsof gij een geveinsde was, en op singulierheid was gezet; maar wees daarom niet mismoedig; deze storm zal wel over waaien, want de dag van uw volkomen verlossing is nabij, en de oprechten zullen over hen heersen in die morgenstond, als wanneer zij tot de heuvelen en tot de bergen zullen roepen: bedekt ons! Dan zult gij aan de rechterhand van Christus staan, schijnende als het licht des uitspansels, ja, gelijk de zon in het Koninkrijk uws Vaders.

i. Door aan de stem des Engels te gehoorzamen, zult gij, na het laatste oordeel, met alle blijdschap en verheuging ingaan in des Konings paleis. O! wanneer de grote Rechter alle goddelozen en God vergetende heidenen naar de hel zal doen keren, met de duivel en zijn engelen, dan zal Hij wederkeren tot Zijn eigenlijke rijkstroon, met al Zijn verlost en rondom Zich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen, een iegelijk van hen als strijdende om tot lof van de Verlosser uit te galmen: ‘Het Lam Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging’ (Openbaring 5:12). ‘En zo zullen zij altijd bij den Heere zijn’ (1 Thessalonicenzen 4:17). Aldus heb ik getracht die commissie onder u uit te voeren, welke ons gegeven wordt (Jesaja 3:10,11): ‘Zegt den rechtvaardige, dat het hem wel zal gaan; dat zij de vrucht hunner werken zullen eten; maar wee den goddeloze, het zal hem kwalijk gaan; want de vergelding zijner handen zal hem geschieden’. Zo is u dan het leven en de dood voorgesteld; indien gij aan de stem des Engels gehoorzaamt, dan zullen uw zielen leven, en wel in ere leven bij den Heere, in den tijd en in de eeuwigheid. Maar indien gij aan de stem des Engels niet wilt gehoorzamen, maar voortgaat om Hem te verbitteren, zo zal Hij uw overtredingen niet vergeven, maar Hij zal de twist van uw ongehoorzaamheid vervolgen, tot in de onderste hel, tot in alle eeuwigheid.

Tot dusverre over de vierde zaak in deze vermaning, welke was om enige aanmerkingen voor te dragen, om u op te wekken om de stem van Christus te gehoorzamen. Maar eer ik tot de vijfde zaak in deze vermaning overga, zijn er enige

dingen in de tekst, inzonderheid vers 20, welke ik bij wijze van drangreden verder gebruiken wil, om u nog nader op te wekken, om de stem van den Engel van Gods aangezicht te gehoorzamen. Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op dezen weg, en om u te brengen tot de plaats die Ik bereid heb.

Het is waar, deze woorden zijn onmiddellijk gesproken tot Israël naar het vlees, met opzicht op hun beveiliging tegen de huilende woestijn tot het aardse Kanaän; maar voorbeeldig en uiteindelijk zagen zij op het Israël naar den Geest, onder het Nieuwe Testament, en op de leiding van Christus door de woestijn van deze wereld, totdat zij tot de beloofde rust der heerlijkheid komen, aan gene zijde van de Jordaan des doods; en gelijk het Israëls voorrecht was, om naar Zijn stem te horen, en die te gehoorzamen, indien zij ooit verwachtten in te gaan in het aardse Kanaän, alzo is het ook de plicht en het voorrecht van allen die het Evangelie horen, om Zijn stem te horen en te gehoorzamen, indien zij ooit begeren in te gaan in het land der heerlijkheid. Daar zijn hier dan enige weinige bijzonderheden, die gij verder overwegen moest, gelijk:

1. Hoort Zijn stem, want Hij is de gezondene van God. Zie, Ik zend een Engel, enz. O mijne vrienden! zal dan Gods gezant geen gehoor ontvangen onder de mensenkinderen? Indien de koning van Groot-Brittannië maar eens een gezant zond, aan de inwoners van deze stad, zo vertrouw ik dat een iegelijk, jong en oud, aanstonds gereed zou zijn om te luisteren, en dat zijn bevelen spoedig zouden gehoorzaamd worden; veel meer, indien hij de kroonprins afzond met zijn bevelen. Welnu, mijne vrienden, hier is een gezant van den Koning der eeuwen, den overderfelijken en onzienlijken God, in Wiens hand de adem is van al wat leeft. Ook heeft Hij niet Michaël, Gabriël, Rafaël, of enigen van de geschapen engelen gezonden, maar Hij heeft Zijn eniggeboren Zoon gezonden, Zijn Schootzoon, den Zoon Zijner vermaking, Die het Afschijnsel is van Zijns Vaders heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner Zelfstandigheid; deze 'heeft Hij in de wereld gezonden, niet opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden' (Johannes 3:17). O! wilt dan Zijn stem toch horen en gehoorzamen.

2. Overweegt ook, wat een wonder het is, dat Hij Hem tot zulk een werk gezonden heeft, als Hij is komen doen; dit wordt opgesloten in het woordje 'Zie': Zie, Ik zend Mijn Engel, enz. Dit woordje van opmerking en van verwondering, vinden wij gewoonlijk voorgesteld bij al de bekendmakingen van de Messias aan het volk, gelijk Jesaja 42:1: 'Zie, Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun', enz. 'Verheug u zeer, gij dochter Sions, juich, gij dochter Jeruzalems; zie uw Koning zal u komen' enz. (Zacharia 9:9). 'Snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan Denwelken gij lust hebt; zie, Hij komt, zegt de HEERE der heirscharen' (Maleáchi 3:1). En toen Hij dadelijk in de wereld verscheen, riepen de Engelen tot de herders: 'Zie, wij verkondigen u grote blijdschap' (Lukas 2:10). O mijne vrienden! het is het grootste wonderwerk dat God ooit gewrocht heeft; het is zelfs het hoofdstuk der wegen Gods, dat Hij ooit Zijn Zoon heeft willen zenden in de menselijke natuur, tot onze verlossing, en dat ten koste van Zijn eigen bloed en leven: 'Wie is Deze, Die van Edom komt met besprenkelde klederen, van Bozra? Deze, Die versierd is in Zijn gewaad? Die voorttrekt in Zijn grote kracht? Ik ben het, Die in gerechtigheid spreek, Die machtig ben te verlossen. Ik heb de pers alleen getreden en er was niemand van de volken met Mij', enz. (Jesaja 63:1,3). Zullen wij Hem dan niet gehoorzamen, nu Hij gekomen is?

3. Overweegt ook, dat Hij gekomen is als de Vorst van het heir des HEEREN, gelijk Hij alzo eens sprak tot Jozua: 'Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht'. Wij

vinden ook een dergelijke belofte in Jesaja 55:4: 'Zie, Ik heb Hem gegeven tot een Getuige der volken, tot een Vorst en Gebieder der volken'. En in Micha 2:13: 'De Doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken; zij zullen doorbreken en door de poort gaan, en door dezelve uittrekken; en hun Koning zal voor hun aangezicht heen gaan, en de HEERE in hun spits'. O mijne vrienden! wij hebben vele vijanden op onze weg naar de hemel door de huilende woestijn: 'Wij hebben den strijd niet alleen tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht' (Éfeze 6:12); maar God heeft Zijn eigen Zoon gezonden, als de Overste Leidsman onzer zaligheid, om al onze strijd voor ons te strijden; en ten einde Hij den weg tot de heerlijkheid banen zou, zo heeft Hij 'de overheden en machten uitgetogen en aan het kruis over dezelve getriomfeerd' (Kolossenzen 2:15). En dus is Hij, wanneer die overwonnen vijand (de oude slang, die Hij den kop vermorzeld heeft) maar een aanval wil doen op Zijn soldaten, altijd gereed om hen te ondersteunen en te beveiligen, en om hun boog te doen blijven in zijn stijfheid. Hij staat altijd aan de rechterhand van de arme reiziger naar de hemel, om hem te ondersteunen met de rechterhand Zijner gerechtigheid. Zullen dan de soldaten, die op hun weg naar de heerlijkheid gedurig strijden moeten, de stem van hun Overste niet gehoorzamen?

4. Overweegt ook, dat Hij Israëls behoeder is. 'Zie, Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden'. Hoe spoedig zou Israël in de huilende woestijn versmacht zijn, indien Hij ze niet tot een hoeder en leidsman was geweest? Hij heeft ze bewaard, dat de volkeren, die rondom hen waren, hen niet verteerd hebben; door hun een schrik aan te jagen. Hij heeft ze bewaard, dat het wild gedierte hen niet verteerde, door hetzelfde te bedwingen. Hij heeft ze bewaard van verteerd te worden door de hitte van de zon, door als een scherm een wolkkolom te spreiden over het leger. Hij heeft ze bewaard van de ongemakken van de nacht, door in het midden van hen een vuurkolom te verwekken. Hij heeft ze bewaard van door de honger te vergaan, door manna te regenen uit de hemel rondom hun tenten. Hij heeft ze bewaard van te versmachten van dorst, door water te doen voortkomen uit de steenrots, en door dit water hen te doen volgen, door al hun bijzondere wegen door de woestijn. Aldus heeft Hij Israël behoed op de weg, en dit alles was maar een schaduw van hetgeen Hij nu is voor ons, onder het Nieuwe Testament, indien wij Hem maar zien konden door het oog des geloofs. Vandaar die belofte aan de Kerk van het Nieuwe Testament (Jesaja 4:5-6): 'En de HEERE zal over alle woning van den berg Sion en over haar vergaderingen scheppen een wolk des daags, en een rook, en den glans eens vlammen des nachts, want over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen. En daar zal een hut zijn tot een schaduw des daags tegen de hitte, en tot een toevlucht, en tot een verbergings tegen den vloed en tegen den regen'. Hierom zegt ons Petrus, dat wij 'in de kracht Gods bewaard worden door het geloof tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden' (1 Petrus 1:5). Zal dit alles ons niet verbinden om aan Zijn stem te gehoorzamen?

5. Overweegt ook, dat de Engel gezonden is om u te leiden en te besturen in de rechte weg: want Hij zal u behoeden op den weg, en u brengen op de plaats die God bereid heeft. O! mijne vrienden, daar zijn vele bijpaden in de woestijn, vele omkeringen op de weg naar de hemel, die gij niet weet; maar hoort en gehoorzaamt de stem van de Engel, want 'Hij leidt de blinden door den weg dien zij niet geweten hebben, en door de paden die zij niet geweten hebben' (Jesaja 42:16). Hij is 'de Herder Israëls, Die Jozef als schapen leidt' (Psalm 80:2). 'Ook heeft Hij hen geweid naar de oprechtheid zijns harten, en heeft hen geleid met een zeer verstandig beleid zijner handen' (Psalm

78:72). Zie hoe de weg, in welke Hij Zijn Israël tot de heerlijkheid leidt, beschreven wordt (Jesaja 35:8): ‘En aldaar zal een verheven baan en een weg zijn, welke de heilige weg zal genaamd worden; de onreine zal daar niet doorgaan, maar hij zal voor dezen zijn; die dezen weg wandelt, zelfs de dwazen zullen niet dwalen’. Gehoorzaamt dan aan Zijn stem, indien gij geleid wilt worden op de rechte weg, totdat gij komt tot de stad uwer woning, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is.

6. Overweegt ook, waar Hij degenen leidt die Hem hier gehoorzamen en volgen. Ons wordt gezegd dat het een plaats is, die God bereid heeft, dat is tot Kanaän in het voorbeeld; maar tot de hemel in het tegenbeeld. De plaats daar de Engel u zal brengen, indien gij Zijn stem gehoorzaam zult zijn, wordt onderscheidenlijk in de Schriftuur beschreven. Soms wordt het een huis genaamd, en wel een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen; een ‘huis daar vele woningen in zijn’ (Johannes 14:2); daar plaats is voor al de ontelbare menigte van inwoners. Soms wordt het genaamd ‘een stad die fundamenteën heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is’ (Hebreeën 11:10), en ‘welker straten en poorten van parelen en van zuiver goud zijn, gelijk doorluchtig glas’ (Openbaring 21:21). Soms wordt het een Koninkrijk genaamd: ‘Vrees niet, gij klein kuddeken; want het is uws Vaders welbehagen ulieden het Koninkrijk te geven’ (Lukas 12:32). ‘Ik verordineer u het Koninkrijk, gelijkwijs Mijn Vader Mij dat verordineerd heeft’ (Lukas 22:29). In dit Koninkrijk is elk onderdaan koning; allen dragen zij een onverwelkelijke kroon des levens, der heerlijkheid en der gerechtigheid; ook hebben zij tronen daar zij op zitten, ja zij zitten met Christus op Zijn troon. Soms wordt het een erfenis genaamd, en wel een onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard wordt’ (1 Petrus 1:5).

Vraagt gij nu verder: Wat soort van plaats het is? Ik antwoord:

1. Het is een plaats des levens, waar geen dood zijn zal. Het is eigenlijk het land der levenden, en daarom wordt het gewoonlijk genaamd het eeuwige leven’.
2. Het is een plaats van gezondheid; daar zijn geen schadelijke kwalen; geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek’ (Jesaja 33:24).
3. Het is een plaats van licht; daar zal geen duisternis zijn, noch verlating, noch verzoeking, noch verdrukking; want de Heere, de almachtige God, en het Lam zijn het licht van de plaats. Aldaar zal de belofte ten volle vervuld worden, die men vindt in Jesaja 60:19: ‘De HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid’.
4. Het is een plaats van rust; ‘er blijft dan een rust over voor het volk Gods’ (Hebreeën 4:9). ‘Zij zullen ingaan in vrede; zij zullen rusten op hun slaapsteden, een iegelijk die in zijn oprechtheid gewandeld heeft’ (Jesaja 57:2). Aldaar zal geen kwelling of onrust zijn, noch van de zonde, noch van de satan, noch van een boze wereld, tot in alle eeuwigheid.
5. Het is een plaats van vreugde en van blijdschap. ‘Verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; lieflijkheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk’ (Psalm 16:11). Al de inwoners komen daar ‘met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden’ (Jesaja 35:10).
6. Het is een plaats van overvloed; aldaar zijn geen nijpende noden, noch naar ziel, noch naar lichaam, maar zij zijn daar in het midden van alle volheid, enz.
7. Het is een plaats van onmiddellijke aanschouwing en genieting van den Heere (Johannes 17:24): ‘Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij

gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt’.

8. Het is een eeuwige plaats, een eeuwigdurend Koninkrijk; een eeuwigheid is de volmaking van de ellende der goddelozen, en ook de volmaking van de gelukzaligheid der verlostten in de heerlijkheid; dezelve is onverderfelijk en onverwelkelijk.

9. Het is een bereide plaats, gelijk wij in de tekst zien; also wordt dezelve ook in het laatste vonnis genoemd (Mattheüs 25:34): ‘Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërf dat Koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld’.

Vraagt gij: hoe is deze plaats bereid voor degenen die aan de stem des Engels gehoorzamen? Ik antwoord:

1. Dezelve is bereid door een eeuwig besluit, door hetwelk God die plaats verordineerd heeft voor u, en u verordineerd heeft voor die plaats, want Hij heeft ons verordineerd tot de zaligheid en tot aanneming tot kinderen; ‘die Hij tevoren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt’ (Romeinen 8:30).

2. Dezelve is bereid door koping of door een grote prijs die daarvoor betaald is, ‘niet door goud of zilver, of door zulke vergankelijke dingen, maar door het dierbare bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam’ (1 Petrus 1:18-19).

3. Dezelve is voor hen bereid door een onverbrekelijk recht, namelijk, het verbond en de belofte Gods, welke door den eed Gods, en het bloed van Christus bevestigd zijn, enz.

4. Dezelve is hun bereid door de opstanding en opvaring van Christus in den hemel, alwaar Hij als onze Voorloper of Plaatsverbeelder verschijnt; want Hij is voor ons, of in onze naam, ingegaan. Hierom zeide Christus tot Zijn bedroefde discipelen (Johannes 14:2-3): ‘Ik ga heen om u plaats te bereiden, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben’. Al deze dingen tezamen genomen, is er dan niet veel stof in dit vers om een redelijke ziel op te wekken tot dezen plicht, namelijk, om de stem van Christus, den groten Engel van Gods aangezicht, te gehoorzamen? Hij is gezonden voor uw aangezicht om u te behoeden op den weg, en om u te brengen tot de plaats die God bereid heeft voor allen die Zijn stem gehoorzamen.

Aldus heb ik u getoond:

a. Wat wij te verstaan hebben door de stem van Christus, en hoe die tot ons gebracht wordt.

b. Wat Zijn stem is tot dit tegenwoordige geslacht, en inzonderheid tot ons in deze plaats.

c. Wat het is Zijn stem te gehoorzamen.

d. Ook heb ik u door verschillende drangredenen trachten op te wekken om Zijn stem te gehoorzamen.

(5) Nu komen wij tot de vijfde zaak in deze vermaning, welke is, om enige kenmerken voor te dragen voor degenen die Zijn stem gehoorzaam zijn. Sommigen zullen mogelijk, na alles wat zij gehoord hebben, vragen: Hoe zal iemand voor zijn eigen gemoed gerust zijn dat hij één is van degenen die de stem van Christus door het geloof gehoorzaamd heeft? Ik antwoord: Indien gij de stem van den Engel Jezus Christus gehoorzaamd hebt, die de Naam, de natuur en de stem van God heeft in Zijn binnenste, dan hebt gij een Goddelijke kracht gevoeld, die daarmee gepaard ging in uw ziel; want ‘de stem des HEEREN is met kracht; de stem des HEEREN is met majesteit of heerlijkheid’ (Psalm 29:4). ‘Ik schaam mij het Evangelie van Christus

niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid', zegt Paulus (Romeinen 1:16). Het woord, dat de stem van Christus is, wordt de scepter Zijner sterkte genaamd (Psalm 110:2); en wanneer Hijzelf daarbij komt, dan wordt er een gewillig volk gemaakt op den dag Zijner heirkraft.

Vraagt gij: Wat is die kracht, welke de stem van Christus in Zijn Woord vergezelt? Ik antwoord:

1. Zijn stem heeft een dodende kracht, die daarmee gepaard gaat, inzonderheid Zijn stem van de berg Sinai: 'Maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven' (Romeinen 7:9). Hij was zo vol van zichzelf en van zijn eigengerechtigheid, dat hij meende levend te zijn zonder de wet. 'Naar de rechtvaardigheid die in de wet was', meende hij onberispelijk te zijn; hij verbeeldde zich, met Laodicéa 'rijk en verrijkt te zijn, en geens dings gebrek te hebben' (Openbaring 3:17); maar zodra hij de stem van Christus hoorde, werd hij ter aarde neergeslagen, en al zijn verbeeldingen van eigengerechtigheid vielen met hem op de aarde; nu zag hij dat hij een dood en veroordeeld mens was, en 'hetgeen hem tevoren gewin was, dat heeft hij om Christus' wil schade en drek gerekend' (Filippenzen 3:7). Hebt gij ooit deze zelfdodende kracht van de stem van Christus gevoeld, van de berg Sinai? Want indien het hoogmoedige eigen ik nooit door de hamer van de wet, die de steenrots te morzelen slaat, terneder geworpen is, dan hebt gij nog nooit de stem van Christus gehoord. Gij weet, dat eer Israël om een Middelaar riep tussen God en hen, zij eerst zulk een geluid van de stem des Engels hoorden, dat deze het gehele leger, bestaande uit zestigmaal honderdduizend mensen, deed beven. 'De wet is onze tuchtmeester tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden' (Galaten 3:24); niet dat zij uit zichzelf Christus openbaart, maar zij bereidt de ziel voor de openbaring van Hem in het Evangelie. Ik bepaal hier de aanbiddelijke soevereinheid niet in haar werkingen; maar daar is zo veel van het werk der wet nodig, als de ziel uitschudt uit al haar toevluchten der leugen en ijdel vertrouwen, dat zij zich tot Christus begeeft, en wel tot Hem alleen, om gerechtigheid en leven.

2. Waar de stem van Christus zaligmakend is gehoord, daar heeft zij een levendmakende kracht gehad. 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven' (Johannes 5:25). 'De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven', zegt de Engel (Johannes 6:63). De Geest des levens in Christus Jezus, komt in en met het woord des Evangelies, waardoor Hij Christus aan de ziel openbaart, 'en haar vrij maakt van de wet der zonde en des doods' (Romeinen 8:3). De wet als verbond aangemerkt, is een wet der zonde en des doods, voor de arme ziel zolang zij daar onder is; zij is een wet der zonde, omdat de kracht der zonde de wet is. De zonde heeft de heerschappij over de mens en zij staat in haar volle kracht, zolang hij aan de wet als verbond vastkleeft. De zonde heeft de heerschappij over hem, omdat hij niet onder de genade, maar onder de wet is. Ook is de wet, als verbond aangemerkt, niet alleen een wet der zonde, maar een wet des doods, omdat zij de mens verbindt om de straf te ondergaan; want hoezeer hij ook werken en zichzelf vermoeien moge door zijn grote reis, om een recht des levens te verkrijgen door zijn gehoorzaamheid en werken, omdat hij nochtans krachteloos is, om die gehoorzaamheid op te brengen die de wet vereist, welke in alle opzichten volmaakt moet zijn, zo wordt ze hem een wet des doods, zodat de straf op hem berustende is, want de ziel die zondigt die zal sterven. Maar de wet, of de kracht van den Geest des levens, die er in het woord of in de stem van Christus is, die maakt een mens vrij van de wet der zonde en des doods. Zij doet een mens van de wet, als verbond, vluchten tot Hem, 'Die het einde der wet is tot

rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft' (Romeinen 10:4); en dan wordt de mens een levend mens; 'hij houdt het daarvoor, dat hij wel der zonde dood is, maar Gode levend in Christus Jezus' (Romeinen 6:11) en hij roept met David uit: 'Ik zal niet sterven, maar leven; en ik zal de werken des HEEREN vertellen' (Psalm 118:17); namelijk, de wonderen van Zijn genade en liefde door Christus aan mijn ziel. 'Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij', enz. (Galaten 2:20). Helaas! zal mogelijk een arme ziel zeggen, ik vind zoveel doodsheid in mijn hart, dat ik vrees of ik wel ooit de levendmakende stem van Christus gehoord heb. Ik antwoord: Het is de vrucht van de stem van Christus om aan u te ontdekken dat gij geen leven, geen kracht, geen gerechtigheid, noch goedheid in uzelf hebt; maar om u te doen zien, dat, hoewel gij in uzelf wettisch en geestelijk dood zijt, uw leven nochtans in den Zoon is, en dat het in Christus verborgen is in God. Och! zult gij zeggen, indien mijn leven daar verborgen was, dan zou alles wel zijn, maar ik kan niet denken dat ik zo dood en levenloos kan zijn, en dat mijn leven in Christus verborgen zou zijn. Maar ik vraag u: Kunt gij voor God betuigen, dat uw leven zo in Christus opgebonden is, en dat gij zulk een volstrekte noodzakelijkheid in Christus ziet, dat gij noch leven noch sterven kunt zonder Hem? Ziet gij uzelf zo onrechtvaardig en zo schuldig voor God, dat indien gij Hem niet verkrijgt als de HEERE uw gerechtigheid, gij dan voor eeuwig verloren zijt? Indien dit uw geval is, dan hebt gij gewisselijk in den HEERE gerechtigheid en sterkte (Jesaja 45:24-25), en daarom zult gij niet sterven, maar leven. De stem van de Engel heeft u levend gemaakt, om tot Hem de toevlucht te nemen.

3. De stem van Christus heeft een verlichtende kracht in zich (Psalm 119:130): 'De opening Zijner woorden geeft licht'. 'Het gebod des HEEREN is zuiver, verlichtende de ogen' (Psalm 19:9). Ten zelfden tijd als Christus de doven de oren opent, om Zijn stem te horen, opent Hij ook de blinde ogen van de zondaar, om Zijn heerlijkheid te zien, alsook de heerlijkheid Gods in Hem. In Openbaring 1:11-12 wordt ons gezegd, dat toen Johannes de stem van Christus hoorde zeggen: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; hij zich terstond omkeerde, om te horen de stem van Hem Die met hem sprak, en zich omgekeerd hebbende, zag hij den Zoon des mensen, bekleed met een lang kleed tot aan de voeten. Toen Christus tot Paulus sprak, op de weg naar Damascus, openbaarde Hij ten zelfden tijd Zichzelven aan hem. 'Het heeft God behaagd Zijn Zoon in mij te openbaren' (Galaten 1:15-16). Beproeft uzelf hier dan uit; hebt gij ooit een mens-geworden God gezien? Heeft ooit de verlichting der kennis der heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus, geschenen in uw harten? Och! zult gij mogelijk zeggen, hoe zal ik weten of dat Goddelijke licht, door of met de stem van Christus, in mijn ziel geschenen heeft? Dat kunt gij hieruit weten, dat wanneer dit licht wordt ingetrokken, gij dan beroerd zult zijn (Psalm 30:8): 'Toen gij uw aangezicht verborgt, werd ik verschríkt'. 'Ik ga zwart daarheen, niet van de zon' (Job 30:28). Uw oogmerk in het lezen, horen, bidden, of in enige andere plicht, zal zijn om een nieuwe straal van het licht des levens te ontvangen (Psalm 27:4): 'Eén ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de lieflijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel'. Ook zult gij daarnaar wachten, 'meer dan de wachters op den morgen' (Psalm 130:6). En wanneer de Heere het licht Zijns aangezichts over u verheft, dan zal uw hart meer verheugd zijn, 'dan ten tijde als der goddelozen koren en most vermenigvuldigt' (Psalm 4:8).

4. De stem van Christus heeft een zielsbekerende kracht in zich. Dit is de ordinaire weg, in welke de kracht van Christus in het Evangelie wordt uitgedrukt (Psalm 19:8): 'De wet des HEEREN is volmaakt, bekerende de ziel'. Zij bekeert de zondaar 'van de

duisternis tot het licht, en van de macht des satans tot God' (Handelingen 26:18). Zodra des Heeren stem gebracht werd tot het hart van het afkerige Israël, en Hij maar tot hetzelfde zeide: Keert weder, gij afkerige kinderen, keerden zij zich terstond tot Hem, zeggende: 'Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE onze God' (Jeremía 3:22). De gehele ziel wordt, door de kracht van Christus' stem, bekeerd en veranderd: Het verstand wordt bekeerd van de duisternis tot het licht, en van de onkunde tot een zaligmakende bevassing van God; de wil wordt bekeerd van vijandschap, tot een gewillige onderwerping aan den Heere (Psalm 110:3): 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft, in heilige sieradiën'. Het hart wordt bekeerd van zijn hardheid en weerspanning, tot een gezegende onderwerping aan den wil Gods. Hierom wordt het een vlezen hart genaamd; de consciëntie wordt bekeerd van haar voorgaande zorgeloosheid en ongevoeligheid, om als Gods stedehouder te handelen, en om de ziel te bestraffen voor elke afwijking van de heilige wet; de genegenheden worden bekeerd, gelijk de liefde, het vermaak, de begeerte en de blijdschap van de ziel, van niet meer de ijdelheid na te jagen, maar om zich op Christus neder te zetten en op God in Hem, als het enige voorwerp van blijdschap en vermaak; zodat de mens niet langer zijn genegenheden zet op dingen die beneden zijn, maar op dingen die daar boven zijn. Kortom, de mens wordt bekeerd, van God tot een leugenaar te maken, tot een bezegelen dat God waarachtig is. En met deze bekering des harten of der ziel, is er ook een bekering van al de leden van het lichaam, en van de gehele wandel. De ogen, die vol overspel waren, en zich verzadigden met de ijdelheid te aanschouwen, hebben er nu vermaak in om het Woord van God te lezen en Zijn werken te aanschouwen. De oren, die gestreeld werden door het horen van ijdele vertellingen en goddeloze liederen, worden nu vermaakt door het Woord van God te horen. De tong, die als ontstoken was van de hel, en die van niets dan ijdelheid sprak, wordt nu gebruikt om te bidden en tot dankzegging, tot het prijzen van Christus, en tot het spreken van het goede tot nuttige stichting. De voeten, die tevoren snel waren om de boodschappen van de duivel te volbrengen, worden nu gebruikt om de mens te brengen tot het huis van God, en tot de ordonnantiën van Zijn eigen instellingen, alwaar zijn ziel gesticht en gevoed kan worden. Dus heeft de stem des Engels een bekerende kracht in zich.

5. De stem van Christus heeft een heiligende en zonde-dodende kracht in zich (Psalm 107:20): 'Hij zond Zijn woord uit en heelde hen'. De heerschappij van de zonde wordt gebroken door de kracht van de stem van Christus; want dit is het einde van elke openbaring van den Zoon Gods in het vlees, in Zijn Woord of door Zijn Geest, om de werken van de satan te verbreken, en inzonderheid om de heerschappij van de zonde te verbreken, welke de eerstgeborene des duivels is. Helaas! zal iemand mogelijk zeggen, indien dit zo is, dan vrees ik dat ik nog nooit de stem van Christus gehoord heb; want ik heb nooit bevonden dat het ongeloof, de vijandschap, de vleselijkheid, de hoogmoed en andere kwaden, zo zeer over mij de overhand genomen hebben, als sinds ik die dingen ter harte heb genomen. Ik antwoord, dat het gevoelen van deze plagen van het hart een vrucht is van het licht of de kracht van het Woord of de stem van Christus in het hart; het is het werk van de Geest en van de stem van Christus om van zonde te overtuigen, en om door te gaan tot de verdeling der ziel en des geestes, en der samenvoegselen en des mergs, en om een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten te zijn; alsook, om de ziel zo te verootmoedigen en te vernederen, dat zij genoodzaakt wordt, om van Christus, de grote Medicijnmeester, gebruik te maken. Zie hoe Paulus onder de overblijfselen van een lichaam der zonde

zucht (Romeinen 7:24): ‘Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?’

6. Indien de kracht van Christus’ stem uw harten geraakt heeft, dan is uw hart gebracht geweest tot ontzag voor deszelfs majesteit en ook getrokken geworden door deszelfs liefelijkheid.

a. Uw hart is gebracht geworden tot ontzag voor de majesteit van Zijn stem; en geen wonder, want de Naam Gods is in het binnenste van Hem; ook is de stem van den Engel de stem Gods, en daarom moet Zijn stem vol van Goddelijke majesteit zijn; en dit brengt ontzag en vreze Gods in het hart. Hierom worden de gelovigen soms beschreven als dezulken, die voor Zijn Woord en voor Zijn bedelingen beven (Jesaja 66:2): ‘Op dezen zal Ik zien, op den arme en verslagene van geest en die voor Mijn woord beeft’. En (Psalm 119:120): ‘Het haar mijns vleses is te berge gerezen van verschrikking voor U, en ik heb gevreesd voor Uw oordelen’. De grote menigte van degenen die het Evangelie horen, zijn tegenwoordig, helaas! niet meer bewogen door de stem van Christus in Zijn Woord of in Zijn roede, dan het aanbeeld van een smid bewogen wordt door het slaan met de hamer; zodat wij met Jesaja wel klagen mogen (Jesaja 26:11): ‘HEERE, is Uw hand verhoogd, zij zien het niet; maar zij zullen het zien en beschaamd worden, vanwege den ijver over Uw volk, ook zal het vuur Uw wederpartijders verteren’. Maar geheel anders is het met degenen, die de stem van Christus krachtdadig hebben gehoord; deze zijn tot ontzag gebracht door de majesteit van Zijn stem.

b. Zij zijn niet alleen tot ontzag gebracht door de majesteit, maar ook gelokt en getrokken door de liefelijkheid van Zijn stem. Zijn stem is de stem van een belezer (Psalm 58:6). Zij heeft zulk een innemende en gevangennemende hoedanigheid, dat de doden die dezelve horen, leven moeten; de lippen der slapenden beginnen daardoor te spreken; de lamme springt gelijk een hert, en de tong der stamelenden begint te juichen. Ik beroep mij hier op aller bevinding, die de stem van Christus kennen, om de waarheid van deze zaak te bevestigen. Hierom is het dat Zijn schapen Zijn stem horen, en op het horen daarvan Hem volgen. Indien zij Hem horen nodigen, om Hem te volgen in het gebed, in de overdenking, in de christelijke samenspreking, of in enige andere ordonnantie van Zijn dienst, hun als toeroepende: Kom bij Mij van den Libanon af, o bruid, terstond antwoorden hun zielen: Zie wij komen tot U, ‘want één dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders, ik koos liever aan den dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid’ (Psalm 84:11). Indien zij Zijn stem horen, die hen roept om in het water en in het vuur te gaan voor Hem, dan zullen zij gewillig zijn om met Paulus te zeggen: ‘Ik ben bereid om niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven voor den Naam des Heeren Jezus’ (Handelingen 21:13). Horen zij Hem hen roepen tot enige harde post of plicht, dan zullen zij gereed zijn om te zeggen: Gebied Heere! wat Gij wilt, alleenlijk geef mij maar kracht om te kunnen gehoorzamen: ‘Ik zal den weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijdt zult hebben’ (Psalm 119:32). ‘Ik zal heengaan in de mogendheden des Heeren HEEREN; ik zal Uw gerechtigheid vermelden, de Uwe alleen’ (Psalm 71:16). Horen zij Hem nodigen, om door de dood tot Hem te komen in heerlijkheid, dan zullen zij gereed zijn om met David te zeggen: ‘Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en uw staf vertroosten mij’ (Psalm 23:4); of met Paulus: ‘Het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin. Ik heb een begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste’ (Filippenzen 1:21,23).

Tegenwerping: ‘Indien dit een merkteken is, van degenen die de stem van Christus gehoord en de kracht daarvan gevoeld hebben, dan vrees ik voor mijzelf; want de gedachten des doods zijn mij tot schrik’.

Ik antwoord: De dood of de ontbinding der natuur, is voor de natuur waarlijk tot schrik; ook erken ik, dat de beste heiligen daarvoor krimpen, onder deze aanmerking van dezelve; maar ik vraag u, of niet de gedachte van een volmaakte bevrijding van het lichaam der zonde en des doods, en van Hem volkomen in heiligheid gelijk te zijn, soms de gedachte aan de dood verzoet, en uw hart daarmee verenigt? Zo ja, dan is het een blijk dat gij de stem van Christus gehoord hebt, en dat gij eerlang zijn zult onder dat verlorene gezelschap, hetwelk Zijn lof uitgalmt, hier boven in het hoger huis.

(6) Nu komen wij eindelijk tot de zesde of laatste zaak, die wij in deze vermaning hadden voorgesteld, namelijk, om enige raadgevingen voor te dragen, om aan de stem van de Engel te gehoorzamen. Ik zal alleen deze volgende maar noemen.

1. Zoek een grondige kennis te verkrijgen van den Naam Gods, gelijk die in Christus voorgesteld wordt, want dit is de eigenlijke grond en reden van alle gehoorzaamheid aan Hem: ‘Wees aan Zijn stem gehoorzaam, want Mijn Naam is in het binnenste van Hem’. Wij zullen maar een armzalige gehoorzaamheid verrichten, wanneer wij God in Christus niet kennen en begrijpen. Zoek het wezen, de volmaakheden en de heerlijkheid Gods, gelijk die in Hem geopenbaard zijn, te kennen; want dit is het, dat alle knieën voor Hem doet buigen, en alle tong doet belijden dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid Gods des Vaders.

2. Indien gij een welbehaaglijke gehoorzaamheid aan de stem van de Engel wilt oefenen, zo moet gij God kennen als uw God; niet alleen als uw Schepper en Onderhouder, maar ook als uw Verlosser, door een nieuwe verbondsgift; want Hij zegt: Ik ben de Heere uw God; het geloof hiervan is het fundament van alle welbehaaglijke gehoorzaamheid, gelijk uw catechismus u zeer wel onderwijst in de vraag: Wat leert ons de voorrede van de tien geboden? Antwoord: De voorrede van de tien geboden, leert ons, dat, omdat God de Heere en onze God is, wij daarom verbonden zijn om al Zijn geboden te bewaren. Rust dan niet, voordat gij Hem kent en erkent als uw God in Christus, en dan zal eerst uw gehoorzaamheid op de rechte grond voortgaan; ‘want zonder dit geloof is het onmogelijk Gode te behagen’ (Hebreeën 11:6). ‘En al wat uit het geloof niet is, dat is zonde’ (Romeinen 14:23). Geloof in Hem als in uw vergevende, ontfermende, rechtvaardigmakende, heiligmakende, vervullende en zaligmakende God, en dit zal Zijn juk zacht, en Zijn last licht maken.

3. Maakt een gedurig gebruik door het geloof van de kracht van de Engel, om u te ondersteunen in uw werk en in uw strijd, alsook van Zijn gerechtigheid tot uw aangenaamheid. Dit was de weg die David insloeg, zeggende: ‘Ik zal heengaan in de mogendheden des Heeren HEEREN’, en wanneer ik zulks heb gedaan, ‘dan zal ik Zijn gerechtigheid vermelden, de Zijne alleen’ (Psalm 71:16). Wij moeten door eens anders kracht werken, en door een geleende of toegerekende gerechtigheid aangenaam zijn; en in deze weg is het dat wij opklimmen uit de woestijn, liefelijk leunende op onze Liefste.

4. Zoek uzelf los te maken van alles, wat u zou hinderlijk zijn in het gehoorzamen aan de stem van de Engel (Hebreeën 12:1-2): ‘Laat ons afleggen allen last en de zonde die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan die ons voorgesteld is; ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus’, enz. Indien dan uw rechteroog u ergert, trek het uit en werp het van u; en indien uw rechterhand u ergert, houw ze af en werp ze van u’, enz. (Mattheüs 5:29-30). Dat is,

indien er enige begeerlijkheid of afgod in uw harten is, hetzij het een begeerlijkheid van gierigheid is, of van onreinheid, van nijd, van wraak, wereldsgezindheid, of wat het ook zou mogen zijn, al ware het u zo dierbaar als uw rechterhand of rechteroog, zo werp ze van u, opdat gij aan de stem van de Engel zou kunnen gehoorzamen en die volgen; doodt die werkingen des lichaams, want 'indien gij naar het vlees leeft, zo zult gij sterven; maar indien gij door den Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven' (Romeinen 8:13).

5. Laat uw gehoorzaamheid aan de stem van de Engel volstrekt en zonder achterhouding zijn. Wacht u om enige drek-god te verbergen, dien Hij u gebiedt te verlaten; want 'indien wij naar ongerechtigheid omzien in onze harten, zo zal de Heere ons niet horen' (Psalm 66:18). Wacht u ook van een stuksgewijze gehoorzaamheid te geven aan de Engel, door het ene te doen en het andere te laten; want Hij wil niet ten halve gehoorzaamd zijn. Het is waar, het is wel onmogelijk om een volmaakte en onzondige gehoorzaamheid aan Hem te kunnen opbrengen, maar daar moeten wij naar staan door Zijn genade, door acht te geven op elk gedeelte van Zijn geopenbaarde wil, gelijk Psalm 119:6: 'Dan zou ik niet beschaamd worden, wanneer ik merken zou op al Uw geboden'. Dit wordt als het karakter van Zacharias en Elisabeth opgegeven, dat 'zij waren beiden rechtvaardig voor God, wandelende in al de geboden Gods onberispelijk' (Lukas 1:6). De Heere Jezus beroemt Zich in een oprechte christen, gelijk iemand zich beroemt in de vruchtbomen van zijn hof. Hoe verwijt Hij de satan de oprechtheid van Job, zeggende: 'Hebt gij ook acht gegeven op Mijn knecht Job? Want niemand is op de aarde gelijk hij; een man, oprecht en vroom, godvrezende en wijkende van het kwaad' (Job 2:3).

6. Wees ook naarstig in de Schriftuur te lezen, en in het Woord te horen prediken; want het is door het Woord dat de stem en de wil van de Engel, geweten en verstaan worden. Bewaart Zijn Woord in uw harten, opdat gij niet tegen Hem zondigt; geeft er acht op, als op een licht, schijnende in een duistere plaats; laat hetzelfde voor u zijn gelijk de wolk- en vuurkolom voor Israël was, en volgt niemand verder dan zover hij een navolger van Christus is, want de Engel heeft ons geboden, om niemand meester of vader te noemen in deze zin.

7. Houd uw ogen op Hem, als op uw Leidsman en Meester (1 Johannes 2:6): 'Die zegt dat hij in Hem blijft, die moet ook zelf alsoo wandelen gelijk Hij gewandeld heeft'. Hij heeft niet alleen de weg van onze gehoorzaamheid ons voorgeschreven in Zijn Woord, maar Hij heeft dezelve voor ons bewandeld, en zo 'heeft Hij ons een voorbeeld nagelaten, opdat wij Zijn voetstappen zouden navolgen' (1 Petrus 2:21). En in ondergeschiktheid aan Hem, zie op de voetstappen der schapen, welke Hem hebben nagevolgd tot de heerlijkheid, en houdt u in het gezelschap van degenen die in oprechtheid Zijn stem zoeken te gehoorzamen, en Hem te volgen; want die met wijzen wandelt, zal wijs worden.

8. Wakkert uw geest op, wordt dapper en vrijmoedig, om alle tegenstand te keer te gaan in het gehoorzamen van de stem van de Engel; wees vastbesloten om tot den bloede toe tegen te staan, strijdende tegen de zonde. De mensen zullen het vreemd achten, dat gij niet met hen naar de koers van deze wereld en de begeerlijkheden des vleses wandelt; zij zullen u haten, u brandmerken met geveinsdheid en singulierheid; zij zullen u tegenstaan in uw weg, u vervolgen in uw naam, in uw vrienden en in uw wereldse belangen; maar laat geen van deze dingen u bewegen, en houdt uw leven niet dierbaar voor uzelf, opdat gij uw loop met blijdschap mag volbrengen. Laat dit altijd uw roem zijn, te midden van alle stormen die van de hemel, van de aarde of van de hel mogen waaien, namelijk de getuigenis van uw consciëntie, dat gij in eenvoudigheid en

oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebt.

9. Laat uw gehoorzaamheid aan Hem gewillig en zeker zijn; Hij heeft geen lust om Zijn navolgers moedeloos te zien, of dat zij het hoofd laten hangen. Nee, Hij heeft lust om den wil Zijns Vaders te doen, en om dat zware werk van gehoorzaamheid aan Zijn Vader te vervullen tot onze verlossing; en Hij verwacht, dat wij ook blijmoedig en gewillig zullen zijn in onze dienst aan Hem. Dit is de weg om gemeenzame ontmoetingen van liefde te ontvangen van Hem; 'Hij ontmoet den vrolijke en die gerechtigheid doet, degenen die Uwer gedenken op Uw wegen' (Jesaja 64:5). Hierom is het, dat Hij Zijn navolgers met herhaalde roepingen opwekt tot een blijmoedige gehoorzaamheid. 'Verblijdt u in den HEERE en verheugt u, gij rechtvaardigen, en zingt vrolijk, alle gij oprechten van hart' (Psalm 32:11). 'Verblijdt u in den Heere allen tijd; wederom zeg Ik: Verblijdt u' (Filippenzen 4:4).

10. Eindelijk: Laat uw gehoorzaamheid aan de Engel volstandig zijn; want, die volstandig blijft tot het einde toe, zal zalig worden. De rechtvaardige zal zijn weg vasthouden, enz. 'Zo dan, mijn geliefde broeders, zijt standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet dat uw arbeid niet ijdel is in den Heere' (1 Korinthe 15:58).

AMEN

2. Een schat van evangelische genade, gedolven uit de berg Sinaï; of ‘s zondaars recht en eigendom verklaard uit Gods verbond met Israël op Sinaï

Éxodus 20:2-3. ***Ik ben de HEERE uw God. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.***

‘Waar het woord des konings is’, zegt Salomo, ‘daar is heerschappij’ (Prediker 8:4). Wat heerschappij en kracht moet er dan niet zijn, daar waar het Woord van God is, die een Koning der koningen, en een Heere der heren is! Ik bid u, mijne vrienden! geef toch terdege acht, en overweeg eens wat er gezegd wordt (vers 1): ‘*God sprak al deze woorden*’. Dit is genoeg om hemel en aarde te doen luisteren met een allerdiepst stilzwijgen en aanbidding; ‘Hoort, gij hemelen, en neem ter ore, gij aarde, want de HEERE spreekt’ (Jesaja 1:2). ‘De God der goden, de HEERE spreekt’, en als Hij spreekt, dan roept Hij de aarde van den opgang der zon tot haar ondergang om te luisteren (Psalm 50:1); zeggende: O land, land, land, hoor des HEEREN woord! (Jeremía 22:29). ‘God sprak al deze woorden’, dit is als het geklank van een bazuin vóór de bekendmaking van een koning. God sprak al de woorden van de Bijbel op een middellijke wijze door de mond van Zijn heilige profeten en apostelen; maar hier is God Zelf de onmiddellijke spreker. Het moet dan zekerlijk een zaak van de grootste aangelegenheid en belang zijn, wanneer de Heere Zelf de verkondiger daarvan is. Wat zijn nu die woorden, welke God zo onmiddellijk gesproken heeft? Al de woorden van vers 2 tot vers 17 ingesloten. En daarom wilde ik, mijne vrienden, dat gij gedachtig was, dat al deze woorden zo direct tot u en tot elke ziel die mij heden hoort, gesproken worden, als ze ooit tot Israël gesproken zijn. En ik en gij, wij hebben onszelf niet minder verplicht te achten, om dezelve nu te horen en te gehoorzamen, dan of wij zelf onder de kinderen Israëls aan de voet van de berg Sinaï gestaan hadden, toen de hemelse bazuinen klonken, en God Zijn stem deed horen met zulk een ontzagelijke majesteit, dat zij Mozes en gans Israël deed beven en bevreesd zijn. Want al die woorden zijn evenzeer tot ons gezonden, als tot hen; en daarom hebt gij dezelve niet van u af te weren, alsof ze alleen tot Israël gesproken waren, en niet tot u. Nee, nee! God spreekt nu tot u, o mens! wie gij ook zijt, al de woorden van deze Bijbel; hoor en luister dan naar dezelve met een bijzondere toepassing daarvan op uw eigen ziel, alsof God onmiddellijk u bij naam en toenaam toeriep. Het zijn twee van deze woorden, genomen in derzelver verband, waarvan ik voornemens ben te spreken; namelijk deze: ***Ik ben de HEERE uw God. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.*** Waarin wij twee zaken aan te merken hebben.

1. Een grote en uitnemende belofte; zelfs de grote hoofdbelofte van het verbond: ***Ik ben de HEERE uw God.***
2. Een grote en genadige wet of gebod, gegrond zijnde op de belofte des verbonds; een gebod, welks verbintenis het licht der natuur zelfs niet kan afschudden: ***Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.***

Vooreerst, zeg ik, hebben wij hier een grote belofte of nieuwe verbonds-vergunning: ***Ik ben de HEERE uw God.*** Dit is het grootste of het gewichtigste woord, dat God ooit, sinds de val van Adam, gesproken heeft; want hierdoor stelt Hij niet alleen Zijn eigen heerlijkheid en voortreffelijk Wezen voor, maar in dat woord geeft Hij Zichzelven aan ons over tot onze God. Hier is dan een belofte, ja nog meer dan een belofte; want een belofte wordt doorgaans uitgedrukt ten aanzien van de toekomstige tijd, rakende iets hetwelk God voor heeft om in het vervolg te zullen doen; maar hier spreekt Hij in de

tegenwoordige tijd: *Ik ben de HEERE uw God*. Dat is: nu, terwijl Ik met u spreek, van dit ogenblik af aan word Ik u tot een God; en gij mag Mij van nu af aan, u als zodanig toe-eigenen, en Mij daarvoor houden door deze Mijn vrijwillige gift, die Ik van Mijzelf aan u doe. Gods verbond der belofte is niet enkel een verleden, noch ook enkel een toekomstige zaak, maar het is ook een tegenwoordige zaak: *Ik ben de HEERE uw God*. Aan het geloof ontbreekt nooit een fundament; o nee! het is altijd en onveranderlijk hetzelfde; en ingeval ons geloof een evenredige proportie had met de grond van het geloof in het verbond, dan zouden wij in ons geloof niet zo ongestadig, dan eens op en dan eens neder zijn, maar dan zouden wij altijd gelovig zijn, en dat wel met de volste verzekerdheid des geloofs. Daar is hier een tweeledige titel, door welke God Zichzelven in deze verbondsgift of vergunning beschrijft; de ene is wezenlijk, en de andere is relatief of opzichtelijk.

1. Zijn wezenlijke titel is de Naam Jehovah, welks kracht toegelicht en verklaard wordt in Openbaring 1:4: 'Die is, en Die was, en Die komen zal'. Het geeft te kennen Zijn Zelf-bestaanlijkheid, dat Hij Zijn Wezen van Zichzelven heeft, onafhankelijk van alle andere wezens; en dat Hij aan alle andere wezens, hoe ook genaamd, in hemel of op aarde, een wezen geeft. De Joden houden deze naam zo heilig, dat zij het als ongeoorloofd oordelen dezelve uit te spreken. Het is een naam, die aan iedere Persoon van de heerlijke en aanbiddelijke Drie-Eenheid, Vader, Zoon, en Heilige Geest, gemeen is, zijnde die drie maar één God. In de Schriftuur wordt Christus, zowel als de Vader, doorgaans met de Naam van Jehovah genaamd; zie Jeremia 23:6: 'En dit zal Zijn Naam zijn, waarmede men Hem zal noemen: De JEHOVAH ONZE GERECHTIGHEID'. En wij hebben ook veel grond om te denken, dat het de Jehovah in de Persoon van Zijn eeuwige Zoon geweest is, Die al deze woorden tot Israël van Sinai gesproken heeft, zoals wij in het vervolg mogelijk nog meer ten volle verklaren zullen.

2. De andere titel, waardoor Hij Zichzelven beschrijft, is relatief: Uw God. Dit is het wat de Naam Jehovah voor ons verzoet; Hij is de Jehovah, onze God. De schrik van Zijn verbazende en oneindige grootheid is genoeg, om het mensdom te ontzetten en te verschrikken; maar nu Hij zegt : Ik ben de Jehovah uw God, ja uw eigen God, geen wrekend God, om de straf van een gebroken wet over u uit te storten, maar een God met u, en voor u; een God om Mij over u te ontfermen, u te vergeven en te beschermen; een God, genadig en barmhartig, groot van weldadigheid en waarheid. Zo doet dit, ja dit, Zijn Naam Jehovah beminnelijk en begeerlijk zijn.

Ten tweede. In de woorden komt ons ook een wet of gebod voor, dat gepast is naar, en gegrond is op deze verbondsgift en vergunning: *Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben*. Dit, gelijk ook vele van de andere geboden, is in ontkennende bewoordingen voorgesteld, het verloochenen, of het niet dienen en verheerlijken van de ware God, als onze God; verbiedende, zowel als het toebrengen en het geven van die eer en dienst, die Hem alléén toekomen, aan iemand anders. Dit gebod wordt nu, gelijk de meeste andere geboden, verbiedenderwijze voorgesteld, wegens de gedurige neiging van onze natuur, sinds de val, om door een boos en ongelovig hart af te wijken van den levenden God. Maar hoewel het gebod ontkennender- of verbiedenderwijze wordt voorgesteld, zo wordt nochtans de tegenovergestelde positieve en geboden plicht daarin of onder begrepen; namelijk, God te kennen en te erkennen als de alleen ware God, en als onze God; en Hem ook als zodanig te dienen en te verheerlijken, gelijk het in onze catechismus wel wordt uitgedrukt. Wat de woorden: 'voor Mijn aangezicht', aangaat, die leren ons duidelijk, dat een alwetend en alziend God, voor

Wien alles naakt en geopend is, en Die onze heimelijkste zonden in het licht Zijns aanschijns stelt, acht geeft op, en zeer vertoornd wordt door de zonde van enige andere god te hebben; en dat Hij daarom in de zondaar een welgevalen heeft, die Hem als de enige ware God, en als Zijn God kent en erkent, volgens de gift van het verbond, die het fundament is van ons eigendom aan Hem. Uit welke woorden wij mogen aanmerken:

LERING: Dat, gelijk God de Heere en onze God is, door Zijn eigen vrijwillige gift in een verbond der genade, het ook alsoo Zijn Koninklijke wil en welbehagen is, ons bekend gemaakt in het eerste gebod van Zijn wet, dat wij Hem kennen en erkennen als onze God, op grond van die verbondsgift.

Deze leer en aanmerking heb ik bijna met de eigene woorden van onze kleine catechismus voorgesteld en ontworpen, daar dezelve de inhoud van deze belofte en dit gebod verklaart. Maar o! dat ik deze vergadering, alsook het ganse menselijke geslacht, indien ik tot hetzelfde toegang had, eens kon doen verstaan, wat een heerlijke en rijke schat zij in handen hebben, wanneer zij deze woorden horen herhalen, of wanneer zij die zelf komen te herhalen: *'Ik ben de HEERE uw God. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben'*. Maar helaas! velen hebben deze woorden in de mond, die nooit eens overwegen wat daarin is; even gelijk een gezelschap van reizende lieden, gaande over de straat of gemene weg, waar een onnoemelijke schat onder hun voeten ligt; zij gaan en keren weder langs dezelve, maar zij missen de schat, omdat zij die nooit opgraven uit het veld. Zo lezen en herlezen velen deze woorden, maar zij missen God en het eeuwige leven die in dezelve verborgen liggen, omdat ze geen acht geven op hetgeen zij lezen of zeggen.

Maar o mijne vrienden! ik bid u om uwer zielen wil, wilt toch een weinig stilstaan en overwegen, wat er in deze woorden: *Ik ben de HEERE uw God; gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben*, ligt opgesloten. Ik en gij, wij hebben, door de verbreking en schending van het eerste verbond in Adam, onze God verloren, en sinds die tijd is elk mens zonder God in de wereld; en omdat wij zonder God zijn, zo zijn wij ook zonder hoop en zonder hulp, zonder genade, licht, leven, sterkte en alles wat goed is. Toen wij nu God verloren hebben, hebben wij alles verloren, omdat wij Hem verloren hebben tot alle einden en oogmerken. Maar ik verkondig u een blijde boodschap, de aangenaamste tijding die ooit gehoord is sinds de val van Adam; hier keert 'uw God, Dien gij door het eerste verbond verloren hebt, tot u weder in een verbond der genade, zeggende tot een iegelijk van u: Ik ben de HEERE uw God; niet op grond van enige werken, maar op grond van de vrije genade. En omdat nu een zondaar door gevoel van schuld en toorn gereed mocht zijn om verschrikt te zijn en te zeggen: O ik kan niet denken dat God tot mij spreekt, wanneer Hij zegt: 'Ik ben de HEERE uw God'; ik twijfel, mag de zondaar zeggen, of ik wel enig recht heb om Hem mijzelf toe te eigenen als mijn God, daar ik alle recht en eigendom op Hem verloren heb. Om deze tegenwerping te beantwoorden, zo overweegt, dat er een koninklijke wet is afgekondigd; ja de eigene wet der natuur, die in het eerst geschreven is geweest in het hart van Adam, is nu gevoegd aan de bediening van het verbond der genade, waarin dezelve wordt herhaald, een iegelijk aan wie dezelve voorgesteld wordt verbindende en verplichtende om God als zijn God in Christus aan te nemen, op grond van dit nieuwe verbond. En het is ook zeer opmerkelijk, hoe de oneindige wijsheid de list der hel hier verbreekt, en derzelver raadslag tot dwaasheid keert. De satan had de mens bedorven door hem te verzoeken om Gods wet te

overtreden, en om dus God in Zijn autoriteit en soevereiniteit te verongelijken; maar God neemt Zelf het eerste gebod van die wet, dezelve brengende onder een nieuw verbond, welks somma is: Ik ben de HEERE uw God; doende dus die zelfde wet dienstig zijn tot 's mensen herstelling, alsook tot zijn grootste rechtgeving om zich Jehovah als zijn God te mogen aanmatigen. Dus ziet gij, dat dit eerste gebod, bij deze gelegenheid gevoegd zijnde aan de voorrede, zwanger is met verbazende liefde en genade. Maar dit zal in het verhandelen van dit onderwerp nog nader blijken, waarvan ik met 's Heeren bijstand in deze volgende orde zal trachten te spreken:

- (1) Zal ik een weinig handelen van deze verbondsbelofte: *Ik ben de HEERE uw God.*
- (2) Zal ik ook iets spreken van het gebod: *Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.*
- (3) Zal ik het verband van die beiden onderzoeken.
- (4) En dan zal ik eindelijk van alles een toepassing maken.

(1) Vooreerst, om een weinig te spreken van deze verbondsbelofte: *Ik ben de HEERE uw God.*

Eerst zal ik enige algemene aanmerkingen, aangaande deze fundamentele belofte of verbondsgift, voordragen.

En dan zal ik meer in het bijzonder onderzoeken wat dezelve te kennen geeft; of wat het is dat God belooft, wanneer Hij spreekt: *'Ik ben de HEERE'*, enz.

A. Betrekkelijk deze grote verbondsgift en belofte: *Ik ben de HEERE uw God*, zo merkt op:

1. Dat deze, gelijk ook andere beloften, in Christus is. Ik meen, dat die gegrond is op een gevonden rantsoen en verzoening; alsook op een betaalde en opgebrachte voldoening aan de Goddelijke rechtvaardigheid door Christus Jezus, onze heerlijke en gezegende Borg. O mijne vrienden! wacht u toch, om te denken, dat het God volstrekt aangemerkt is, buiten Christus, Die deze belofte uitspreekt. O nee! God, volstrekt aangemerkt, is voor een schuldig zondaar een verterend Vuur, en zou nooit tot enigen van Adams zondige en wederspannige afkomelingen in een bestaanbaarheid met de eer van Zijn heiligheid, rechtvaardigheid en soevereiniteit, welke in de schending van Zijn koninklijke wet geschonden en verongelijkt waren, in zulk een dialect hebben kunnen spreken. En behalve indien de Zoon Gods, als onze Borg, het oneindige rantsoen beloofd had op te brengen, hetwelk de Goddelijke rechtvaardigheid vorderde, zo zou niemand van Adams nakomelingschap ooit anders gehoord hebben dan vreselijke donderslagen van Zijn toorn en van Zijn rechtvaardigheid, hen vervolgende om hun zonden; zodat deze verbondsgift en belofte, zowel als andere verklaringen van de liefde en de genade Gods in het Woord aan verloren zondaren, noodzakelijk gegrond moet zijn op het bloed en de voldoening van Christus Jezus (2 Korinthe 5:19): 'Want God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd'. En daarom mijne vrienden! wanneer gij ooit een woord van Gods genade leest of hoort, denkt dan steeds aan Christus, in en door Wien alleen God een God des vredes is, en laat uw zielen zeggen: Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave!

2. Merkt ook op, dat het meer dan waarschijnlijk is, dat het God geweest is in de Persoon van Zijn eeuwige Zoon, Die al deze woorden van de berg Sinaï gesproken heeft, en ook deze belofte in het bijzonder, waarmee de wet wordt ingevoerd. Hier was op Sinaï een parlement of algemene vergadering van engelen bijeengeroepen, waarvan Christus, de Engel des verbonds, president, of de grote Heer, voorspreker is

geweest. Dit kan opgemaakt worden uit Psalm 68:18, vergeleken met vers 19: 'Gods wagens zijn tweemaal tienduizend, de duizenden verdubbeld; de Heere is onder hen, een Sinaï in heiligheid'. Welke Heer is die nu, die onder hen geweest is op Sinaï? Die zelfde Heer, Die 'opgevaren is in de hoogte, Die de gevangenis gevankelijk gevoerd, en gaven genomen heeft om uit te delen onder de mensen', enz. Zie ook tot dit zelfde einde Handelingen 7:37, vergeleken met vers 38: 'De Heere uw God zal u een Profeet verwekken uit uw broederen, gelijk mij; Dien zult gij horen'. Deze grote Profeet is Christus; maar let wat er volgt: 'Deze is het die in de vergadering des volks in de woestijn was met den Engel, Die tot hem sprak (te weten met Mozes en de kinderen Israëls) op den berg Sinaï, en met onze vaders'. Zodat het dan Christus, de Zoon Gods geweest is, Die op de berg Sinaï al deze woorden sprak, zeggende: 'Ik ben de HEERE uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben', enz. Dit geeft ons in het voorbijgaan een krachtig argument op tot wederlegging van de arianen, welke ontkennen dat Christus de allerhoogste, Zelf-bestaande en onafhankelijke God is; want wie heeft ooit getwijfeld dat het de allerhoogste en Zelf-bestaande God geweest is, Die al deze woorden gesproken, en de wet met zulk een ontzagelijke plechtigheid verkondigd heeft op de berg Sinaï? Nochtans blijkt, uit hetgeen ik daar zo-even gezegd heb, dat het niemand anders is geweest dan Christus, de eeuwige Zoon Gods. Maar hiervan zal in de toepassing meer gesproken worden.

3. Merkt ook op, dat deze verbondsgift en belofte zakelijk dezelfde is als die belofte, die God aan Abraham verschillende honderden jaren tevoren had gedaan. De belofte die God nu aan Abraham gedaan had, was: 'Ik zal u tot een God zijn en uw zaad na u' (Genesis 17:7). En God nu Zijn zaad hier op Sinaï ontmoetende, herhaalt hetgeen Hij tot hun vaders gesproken had, zeggende: Ik ben de HEERE uw God; dat is: 'Ik ben die zelfde belovende God, Die tot Abraham gesproken heb; en hetgeen Ik tot hem gezegd heb, dat zeg Ik wederom tot u, zijn nakomelingen, en Ik geef u ook dezelfde grond voor uw geloof die hij gehad heeft; gelijk Ik hem tot een God geweest ben, zo ben Ik ook de HEERE uw God. De Heere komt en gaat niet met Zijn belofte; Hij is niet ja en neen; Hij maakt op de ene tijd met iemand geen belofte, en breekt die dan wederom op een andere tijd; nee, maar Hij is altijd ja en amen. Hij spreekt van de belofte aan Abraham gedaan, niet als van een zaak die na zovele jaren nu uitgediend was; nee, zegt Hij, die is bij Mij nog zo vers en groen, als op de eerste dag toen Ik dezelve gedaan heb: Ik ben nog steeds de HEERE uw God; de belofte wordt nu van God onmiddellijk in hun eigen personen vernieuwd, en langs deze weg is hun zulk een goed fundament gelegd, als ooit Abraham heeft gehad, die aan de belofte Gods niet getwijfeld heeft.

4. Merkt ook op, dat deze woorden: Ik ben de HEERE uw God, de voorname hoofdbelofte behelzen van het verbond der genade; en dat daar meer in ligt, dan het hart begrijpen, of de mond uitspreken kan; want daarin draagt een oneindig God, Vader, Zoon, en Heilige Geest Zichzelven over aan de mens op aarde. O! wat kan Hij nu meer geven dan Zichzelven? En wat zal Hij ons onthouden, wanneer Hij ons Zichzelven geeft? 'Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?' (Romeinen 8:32).

5. Merkt ook op, dat deze belofte door de oneindige Wijsheid zo geschikt en ontworpen is, dat die elke ondeelbare persoon in het leger Israëls aanwijst. Daar staat niet: gijlieden zult, enz. in het meervoud; maar gij in het enkelvoudige, alsof Hij tot elk bijzonder persoon die in het leger was, gesproken had. Ook moest elk in het

bijzonder dezelve aanmerken als tot hem gesproken, aangezien dezelve als een wel getrokken beeld een iegelijk recht in het aangezicht zag. Ook had deze belofte niet alleen haar opzicht op een iegelijk die toen aan de berg Sinä tegenwoordig was, maar zij had ook uitzicht op alle volgende geslachten, en op elk bijzonder mens die uit hen zou voortkomen; want deze belofte was voor hen en voor hun kinderen; zodat, zodra maar iemand van Abrahams nakomelingschap in de wereld kwam, God niet minder tot hem, dan tot degenen die aan Sinä stonden, zeide: Ik ben de HEERE uw God. En zodra voegde zich ook niemand uit de heidense volkeren tot het burgerschap van Israëel, of bij vond terstond dat de God van Israëel tot hem zeide: Ik ben de HEERE uw God; en in dit opzicht was deze belofte een deur des geloofs, die voor de heidenen, zelfs vóór de komst van Christus in het vlees, geopend was. En toen Hij in de wereld kwam, en door Zijn dood en opstanding, alsook door de verkondiging van het eeuwige Evangelie, de middelmuur des afscheidsels tussen hen en de Joden verbroken had, zo is deze belofte, gelijk ook de wet die daaraan vast is, uitgebreid niet alleen tot de Joden, maar ook tot de heidenen die verre waren, en tot zovelen als de Heere onze God daartoe roepen zou door het geklank van de bazuin des Evangelies (Handelingen 2:39). Zodat deze belofte nu onder het Nieuwe Testament, voor ons niet minder een grond des geloofs geworden is, dan voor hen; en wij daar ook hetzelfde belang in hebben, dat zij gehad hebben. Maar om dit wat nader te verklaren, zo merkt op dat deze belofte in een driededige stand of gelegenheid kan aangemerkt worden:

- a. Gelijk die in het harte Gods en in Zijn besluit is.
- b. Of gelijk zij in het Woord is.
- c. Of gelijk die in de hand des geloofs is.

a. Wanneer dezelve aangemerkt wordt, als gelegen zijnde in het harte Gods, of in Zijn raad en besluit, zo is zij alleen en bijzonder eigen aan Zijn uitverkoren volk, dat Hij liefgehad heeft met een eeuwige liefde, vóór de grondlegging der wereld. Maar in dit opzicht, gelijk die in het harte Gods is, is de belofte voor niemand van Adams nakomelingschap, zelfs niet voor de uitverkorenen, het voorwerp des geloofs; omdat zij, voor dat zij dadelijk geloven, niet weten of zij onder het getal der uitverkorenen behoren, of niet. Er is niemand die in een weg des geloofs, op grond van de verkiezende liefde, terstond zeggen kan: de HEERE is mijn God; zodat de belofte dan in deze gelegenheid, als zijnde hetzelfde als het besluit, als het eerste voorwerp des geloofs terzijde moet worden gelegd.

b. De belofte kan ook aangemerkt worden, als gelegen in het Woord, en als verkondigd en bekendgemaakt aan de zichtbare kerk, ‘welker is de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de verbonden, en de wetgeving, en de dienst Gods, en de beloftenissen’ (Romeinen 9:4). Beschouwen wij dezelve in deze gelegenheid, zo is zij een grond des geloofs voor een iegelijk die dezelve hoort. God zeide tot een iegelijk in het leger Israëls, en Hij zegt ook nog tot een iegelijk in de zichtbare kerk: Ik ben de HEERE uw God; gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Elk mens nu, die God als zijn God niet kent en erkent op grond van de belofte in deze gelegenheid (te weten in het Woord) als aan allen in het algemeen tot een grond en voorwerp des geloofs voorgesteld, die rebelleert eensklaps tegen Gods autoriteit in het gebod, en hij logenstraft Zijn getrouwheid die verbonden is in de belofte. ‘Laat ons dan vrezen, dat niet te eniger tijd, de belofte van in Zijn rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn; want ook ons is het Evangelie verkondigd, gelijk als aan hun’ (Hebreeën 4:1-2).

c. Deze belofte kan ook aangemerkt worden in de hand des geloofs, of gelijk die door het geloof toegepast en bezeten wordt; en in deze gelegenheid is het alleen een gelovige eigen om den HEERE te hebben als zijn God, omdat hij alleen zaligmakend aandeel en belang in Hem heeft, en omdat hij het alleen is ‘welks ziel tot den HEERE gezegd heeft: Gij zijt mijn Heere’ (Psalm 16:2).

B. Nu zullen wij eens onderzoeken, wat deze belofte of verbondsgift, die hier voor Israël en voor de gehele kerk in alle volgende geslachten tot grondslag des geloofs gelegd wordt, te kennen geeft. Maar eer ik voortga moet ik u herinneren hetgeen ik tevoren zei, te weten, dat deze verbondsgift of belofte gegrond is op een gevonden verzoening, en op een opgebrachte voldoening aan de Goddelijke rechtvaardigheid, door welke alleen Gods toorn is afgekeerd, en Hij ons nu vertroost met zulke verklaringen van Zijn genade, als deze in mijn tekst: Ik ben de HEERE uw God. In welke woorden ik geloof, dat Hij (om de bijzonderheden niet te vermenigvuldigen) deze drie of vier dingen belooft.

1. In deze belofte draagt een oneindig God, Vader, Zoon en Heilige Geest Zichzelf bij Testament over aan de ziel, als haar eeuwig deel en erfenis. O wat een oneindig grote en heerlijke erfenis is deze! O mijne vrienden! wanneer de Heere zegt: Ik ben de HEERE uw God, zegt Hij oneindig meer, dan of Hij zeide: ‘de hemel is de uwe, de aarde is de uwe, en de heerlijkheid van die beiden is de uwe’. Daar is in deze belofte iets, ‘dat geen oog heeft gezien, en geen oor heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen’ (1 Korinthe 2:9). En daarom is het geen wonder, dat David, op het zien dat de Heere het deel zijner erve en zijns bekens was, uitriep: ‘De snoeren zijn mij in een lieflijke plaats gevallen; ja, een schone erfenis is mij geworden’ (Psalm 16:5-6). O! wat is dat een verbazende kracht die de ziel heeft, wanneer zij door het geloof in dit korte of kleine woord: Ik ben de HEERE uw God, een oneindig God aangrijpt!

2. Wanneer de Heere zegt: Ik ben de HEERE uw God, dan zegt Hij in kracht: Al wat Ik heb, dat geef Ik aan u. En hoe zou het ook anders kunnen zijn, daar Hij Zichzelf geeft? ‘Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?’ (Romeinen 8:32). Heeft Hij leven? Ja, Hij is de Fontein des levens; welnu in deze belofte geeft Hij u het leven: ‘Ik leef en gij zult leven’ (Johannes 14:19). Heeft Hij licht in Zichzelf? Ja, ‘God is een Licht en in Hem is gans geen duisternis’ (1 Johannes 1:5); en daarom ‘zal Hij uw eeuwig Licht wezen, en uw God tot uw Sierlijkheid’ (Jesaja 60:19). Heeft Hij liefde? Ja, ‘God is Liefde’ (1 Johannes 4:8); en daarom zal Hij, Die hier zegt: Ik ben de HEERE uw God, ‘Zijn liefde in uw harten uitstorten door den Heiligen Geest’ (Romeinen 5:5), en ‘uw harten besnijden om Hem lief te hebben’ (Deuteronomium 30:6). Heeft Hij eer en heerlijkheid? Ja, ‘Zijn doen is majesteit en heerlijkheid’ (Psalm 111:3); en daarom zult gij verhoogd worden, zo gij Hem aanneemt als uw God, dan ‘zult gij wandeling hebben onder degenen, die voor Gods troon staan’ (Zacharia 3:7). Heeft Hij rijkdom? Ja, ‘rijkdom en eer is bij Mij’, zegt Hij (Spreuken 8:18); en daarom zal Hij al uw schatkamers vervullen met goud, dat beter is dan het goud van Ofir. Heeft Hij ‘verzadiging van vreugde en liefelikheden aan Zijn rechterhand’ (Psalm 16:11), dan zullen ook de tijden der verkoeling in uw ziel komen van het aangezicht des Heeren’ (Handelingen 3:19).

3. Wanneer de Heere zegt: Ik ben de HEERE uw God, dan verbindt Hij al de eigenschappen van Zijn heerlijke natuur, om eendrachtelijk samen te stemmen ten goede van u. O mijne vrienden! op de verbreking van het eerste verbond, verschenen

al de eigenschappen met wraak en toorn tegen de mens; en daarom was Adam terstond in zulk een vrees, dat hij zich verbergen wilde onder de struiken van het paradijs. Maar o! wat schijnen nu die Goddelijke eigenschappen, gelijk zij in het aangezicht van onze Immánuël afstralen en in Zijn bloed en voldoening verklaard worden, met een gelaat van genade, liefde en ontferming, om zondaren uit te lokken en te nodigen om onder dezelve te komen schuilen, om van de vloek en toorn bevrijd te worden; die zij door hun zonden verdiend hadden, zodat, wanneer de Heere zegt: Ik ben de HEERE uw God, het zakelijk hetzelfde is alsof Hij zeide: O onmachtig zondaar! kom onder Mijn schaduw; neem Mij aan als uw God, dan zal Mijn macht tot uw hulp en bewaring gebruikt en geoefend worden O dwaze en afgedwaalde zondaar! Mijn wijsheid zal de uwe zijn, om u te onderwijzen en te besturen. O onreine en bevleete zondaar, die tussen twee reien van stenen gelegen hebt! Mijn heiligheid zal u heiligen en rein maken en 'u doen worden als vleugelen ener duive, overdekt met zilver', enz. (Psalm 68:14). O schuldige zondaar! Mijn genade zal u vergeven, ja, Mijn rechtvaardigheid zal u ontslaan, uit hoofde van de verzoening, die Ik gevonden heb; Mijn goedheid zal al uw noden vervullen en Mijn waarheid en getrouwheid zijn verbonden om al Mijn beloften aan u te vervullen; Mijn alziende 'ogen doortrekken het ganse land' (Zacharía 4:10), om zich sterk te bewijzen tot uw voordeel. Mijn voorzienigheid zal gebruikt worden om alles ten beste en ten goede van u te besturen; 'Ik zal op den hemel varen tot uw hulp en met Mijn hoogheid op de bovenste wolken' (Deuteronomium 33:26).

4. Ik ben de HEERE uw God, dat is: Al wat Ik als een oneindig en eeuwig God tot uw voordeel doen kan, dat zal u niet ontbreken. Wat kan nu een almachtige arm niet al doen! 'Hij kan grote dingen doen die men niet doorzoeken kan, en wonderen die men niet tellen kan' (Job 9:10). Wat al wonderen heeft God in alle eeuwen van de wereld voor Zijn volk en kinderen gewrocht! Hij is het, die Noach bewaard heeft van in de zondvloed te verdrinken. Hij is het, Die voor Israël een pad gemaakt heeft in de diepten: 'Hij deed hen wandelen door de afgronden als door een woestijn' (Psalm 106:9). Hij is het, Die de rotsstenen kloofde en de wateren deed afdalen als rivieren; Die de verterende vlammen des vuurs heeft uitgeblust, en de zon in haar loop deed stil staan. Zijn arm is niet verkort dat Hij niet zou kunnen verlossen; al wat die almachtige arm, die de hemelen uitgebreid en de aarde gegrond heeft, tot uw zaligheid doen kan, dat zal niet ontbreken. Dit alles en nog oneindig meer dan ik noemen kan, ligt opgesloten in de schoot van deze verbondsgift, welke hier gesteld wordt tot grond en fundament van ons geloof: Ik ben de HEERE uw God. Tot dusverre van de belofte.

(2) Het tweede hoofdstuk, dat door ons was voorgesteld, is om een weinig te spreken van het gebod, hetwelk aan deze verbondsbelofte gevoegd en vastgemaakt is: *Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.*

In dit te verhandelen zal ik dezelfde orde houden, als in het voorgaande van de belofte, en enige aanmerkingen vooraf laten gaan; en dan onderzoeken wat dezelve te kennen geeft.

A. Betrekkelijk de algemene aanmerkingen omtrent dit gebod, zo merkt op:

1. Dat gelijk de belofte: Ik ben de HEERE uw God, voortgekomen is van een God in Christus, het gebod ook noodzakelijk in deze gelegenheid uit diezelfde fontein voort moet komen. Deze wet of dit gebod moet als in de hand van een Middelaar worden aangemerkt, en niet als in de hand van God, volstrekt aangemerkt; en de reden hiervan is duidelijk, omdat het gebod ons verplicht om Hem te hebben als onze God, Hem lief

te hebben, en op Hem te vertrouwen als op onze God, hetwelk een zondaar niet anders, dan gelijk Hij in Christus is, doen kan. Hier staat het gebod onder een verbond der genade, zoals uit de voorrede duidelijk blijkt. Het is waar, zo die heerlijke voorrede of die verbondsgift: Ik ben de HEERE uw God, niet vóór het gebod ging, zo hadden wij hetzelfde mogen begrijpen als van God, volstrekt aangemerkt, voort te komen; maar het gebod in zijn verband genomen met de voorrede, moeten wij noodzakelijk hier de wet begrijpen als in de hand van een verzoend God in Christus, en als uit die heerlijke Fontein voortkomende. Laat ons daarom met de kerk zeggen: 'De HEERE is onze Rechter, de HEERE is onze Wetgever, de HEERE is onze Koning, Hij zal ons behouden' (Jesaja 33:22).

2. Dit gebod van de wet: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben, strekt zich in deszelfs verbintenis tot de mensenkinderen of nauwer of wijder uit, in overeenkomst met de openbaring die God van Zichzelfen doet. Wanneer Hij Zichzelfen alleen door de werken van de schepping en de voorzienigheid openbaart, gelijk Hij dat aan de heidense wereld doet, dan verbindt ons dit gebod om Hem als Schepper en Onderhouder te kennen en te erkennen; maar wanneer Hij daarenboven de openbaring van Zichzelfen als een verzoend en verlossend God in Christus daarbij doet, dan heeft de wet ook een nieuwe verbintenis, namelijk om Hem als zodanig te kennen en te erkennen, Hem aan te nemen als een God van zaligheid, als een zaligmakend, ontfermend en vergevend God.

3. Gelijkerwijs de belofte: Ik ben de HEERE uw God, de hoofd- en fundamentezegen is, die in het verbond beloofd is, en die alle andere zegeningen medebrengt, zo is ook dit gebod: Gij zult den HEERE Jehovah als uw God hebben, de voorname fundamentele hoofdplicht van de wet, die de ziel zachtken en krachtadig dringt tot het gehoorzamen van al de andere geboden van dezelve. De reden hiervan is duidelijk; want wanneer iemand bepaald wordt om God als zijn eigen God te kennen en te erkennen, zo verbindt en verplicht hem zulks onvermijdelijk om voor geen gesneden beelden neder te buigen, noch om die eer aan iemand anders te geven, die God alleen toekomt. Hij zal ook grotelijks belang hebben om de Naam Gods en Zijn heilige sabbat te heiligen; en kortom, om acht te geven op al Zijn geboden. Hierom is het dat het geloof in Christus Jezus (hetwelk eigenlijk het eerste gebod is, met andere woorden voorgesteld) zo menigmaal in de Schriftuur wordt ingestampt en aangedrongen, inzonderheid in de schriften van het Nieuwe Testament; ja ons wordt uitdrukkelijk gezegd, dat het 'zonder het geloof onmogelijk is Gode te behagen. Want die tot God komt, moet geloven dat Hij is, en een Beloner is dergenen die Hem zoeken' (Hebreeën 11:6).

4. Merkt ook op, dat het gebod en de belofte zich even wijd uitstrekken, zodat elk mens, die verbonden is om het gebod te gehoorzamen, of om een God in Christus te hebben als zijn God, ook aanbelang heeft in deze belofte: Ik ben de HEERE uw God. Of met andere woorden: hij is zo zeer verbonden om deze belofte met toepassing op zichzelf te geloven, als hij verplicht is om het gebod te gehoorzamen. De reden hiervan is duidelijk: omdat het geloof aan de belofte met toepassing, de eigenlijke zaak is, die het eerste gebod van ons vordert, en de belofte de eigenlijke grond en fundament is van dat geloof; hetwelk vereist wordt in het gebod; nu moet het fundament des geloofs zich zo wijd uitstrekken, als deszelfs gebod, behalve indien men zeggen wilde, dat God den mens gebiedt te geloven, zonder hem een fundament te geven, waarop hij geloven zal. Indien ik dan verplicht ben den Heere te hebben als mijn God, dan is het mij geoorloofd, ja het is mijn onvermijdelijke plicht, uit aanmerking van de verbondsgift, om tot den Heere te zeggen: Gij zijt mijn Heere.

5. Merkt ook op, dat gelijk de belofte onbepaald is: Ik ben de HEERE uw God, zonder iemand te melden of uit te sluiten, maar elk mens in het bijzonder aanprijzende, zo ook het gebod onbepaald is: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben, zonder enig bijzonder mens te noemen, tot welke het zich uitstrekt. En mij dunkt dat het al zeer opmerkelijk is, dat zowel de belofte als het gebod in het enkelvoud voorkomen, alsof God tot elk ondeelbaar persoon in het bijzonder sprak. Ook denk ik, dat het de oneindige Wijsheid met opzet zo geschikt heeft, opdat niemand die zich verbonden acht het gebod te gehoorzamen, de belofte verachten zou. Het wettische hart van een mens is gereed om aan het gebod te vallen, en zich aan deszelfs verbintenis verplicht te achten; daar het ondertussen de belofte verwerpt, als een zaak daar het geen aanbelang in heeft. Wat is er meer algemeen, dan sommigen te horen zeggen, inzonderheid wanneer zij onder ontwakingen van de consciëntie door de wet heengaan: 'O! ik ondervind dat het een waarheid is, dat ik een schuldenaar aan de wet ben, en verbonden om dezelve te gehoorzamen; maar wat de belofte Gods aangaat: Ik ben de HEERE uw God, daar heb ik intrest noch belang in'. Maar weet mijne vrienden, wat gij u ook anders mocht verbeelden, dat gij langs deze weg scheidt, wat God tezamen heeft gevoegd; Hij heeft het gebod met de belofte tezamen gevoegd; laten dan uw ongelovige harten of wettische geesten dezelve niet scheiden; want gij kunt het eerste gebod nooit gehoorzamen, zonder u met de belofte: Ik ben de HEERE uw God, te verenigen. Maar hiervan meer in het vervolg.

B. Nu komen wij er toe om te onderzoeken, wat dit gebod van de zedelijke wet: *Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben*, insluit of gebiedt. Ik ben niet voornemens, om mij in het toelichten van dit gebod in zijn grootste uitgebreidheid uit te laten, of om een verhaal te doen van al die plichten welke daarin geboden, en van al de zonden die daarin verboden worden. Hetgeen ik voornamelijk bedoel, is de verbintenis die het op ons legt, om de belofte: *Ik ben de HEERE uw God*, aan te nemen en te geloven. Om dit nu te verklaren, zal ik alleen deze weinige dingen noemen, welke in dit gebod zijn opgesloten.

1. Dit gebod verbindt ons, om te geloven dat God is; hetwelk de eerste fundamentele waarheid is, zowel van de natuurlijke, als van de geopenbaarde godsdienst; en tenzij men in het geloof hiervan bevestigd zij, zo geloven wij niets tot enig voordeel. Wij kunnen onze ogen niet open doen, of enige van de schepselen Gods beschouwen, hetzij boven in de hemel of beneden op de aarde, of deze waarheid schijnt met zulk een glans en overtuigend bewijs op ons gemoed, dat men denken zou, dat er geen noodzaak was voor een gebod, om ons tot het geloof daarvan te verbinden.

2. Dit gebod verbindt ons te geloven dat Hij zulk een God is, als Hij Zichzelf geopenbaard heeft te zijn in Zijn Woord en in Zijn werken. Het verbindt ons, om al de verklaringen die Hij in de werken der schepping en der voorzienigheid van Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid gegeven heeft, te geloven. En inzonderheid verbindt het ons, die de openbaring van Zijn Woord genieten, om alles wat Hij daarin van Zichzelf geopenbaard heeft, te geloven, gelijk: dat Hij een oneindige, eeuwige en onveranderlijke Geest is, enz. Dat Hij één God is in drie Personen: Vader, Zoon en Heilige Geest, zijnde dezelfde in Wezen, van gelijke macht en heerlijkheid; dat Hij alles wat in de tijd gebeurt, van eeuwigheid besloten heeft; dat Hij de grote Schepper is, Die alles uit niet door het Woord van Zijn kracht in zes dagen geschapen heeft, en dat alles zeer goed; dat Hij door Zijn voorzienigheid al Zijn schepselen, en al hun daden bewaart, bestuurt en regeert, en dat deze grote God in de volheid des tijds in de Persoon van Zijn eeuwigen Zoon in het vlees geopenbaard, en een Verlosser en

Zaligmaker der zondaren geworden is. Hij is ‘geworden onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden’ (Galaten 4:4-5). Met één woord, alles wat God van Zichzelf geopenbaard heeft.

3. Dit gebod gebiedt ons te geloven en verzekerd te zijn, dat deze heerlijke God het hoogste goed is voor een redelijke ziel; dat, gelijk Zijn heerlijkheid ons hoogste einde moet zijn, ook onze hoogste gelukzaligheid alleen in het genieten van Hem gelegen is. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben; dat is, gij zult uw hoogste gelukzaligheid plaatsen in Mij te genieten, Die de HEERE uw God ben. Zodat, wanneer de Heere ons gebiedt om Hem te hebben als onze God, Hij ons dan gebiedt om voor eeuwig in Hem gelukzalig te zijn, en om met Asaf te zeggen: ‘Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde’ (Psalm 73:25).

4. Dit gebod gebiedt ons om elk woord dat God spreekt, als een onfeilbare waarheid toe te stemmen, inzonderheid de waarheid van deze belofte; alsook, dat Hij de waarheid van Zijn hart spreekt, wanneer Hij hier zegt: Ik ben de HEERE uw God. Daarom, nu niet te geloven dat het is, zoals God in deze belofte zegt, dat is Hem tot een leugenaar te maken; en het is een beschuldiging van Zijn waarheid in de belofte, en een verachting van Zijn autoriteit in het gebod. Waaruit dan blijkt, dat een ongelovige zelf het allereerste gebod van de wet der natuur verbreekt.

5. Dit gebod gebiedt ons niet alleen de waarheid van de belofte te geloven in het algemeen, maar om dezelve te geloven met een bijzondere toepassing daarvan, elk voor zichzelf. Men gehoorzaamt de inhoud van dit gebod niet, door maar te geloven dat Hij de God van Israël is geweest, of dat Hij de God van de zichtbare kerk, of van de uitverkorenen is, of van allen die in Hem geloven; want dit alles geloven ook de duivelen en de verworpen mensen; maar wij moeten geloven, Hem kennen en erkennen als onze God; en elk moet voor zichzelf in het geloof kunnen zeggen: ‘Deze is mijn God, daarom zal ik Hem een lieflijke woning maken’ (Éxodus 15:2).

Het eerste gebod vordert van ons een geloof, dat in alles nauwkeurig aan de belofte beantwoordt. Nu is de belofte aan elk in het bijzonder gedaan: Ik ben de HEERE uw God; en het gebod komt ganselijk daarmee overeen, elk in het bijzonder aanwijzende: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. En daarom is het een bijzonder toepassend geloof, dat hier gevorderd en geboden wordt. Dit zal mogelijk wat wonderlijk voorkomen voor dezulken, die nooit overwogen hebben, dat zij door het eerste gebod verbonden zijn te geloven, dat de HEERE hun God is door belofte en verbondsgift. Zij geloven, dat Hij hun Schepper, Onderhouder en Weldoener is, maar zij dachten nooit, dat Hij hun God was door verbondsgift; of dat zij verbonden waren om het te geloven met toepassing, totdat zij zichzelf zo en zo geschikt vinden. Om nu deze sterkte van het ongeloof omver te werpen, zo overweegt maar eens:

a. Of er ooit een tijd geweest is, sinds gij een wezen ontvangen hebt, en de wet Gods aan u bekendgemaakt is, waarin gij van de verbintenis van het eerste gebod, zoals dit hier verbonden is met het verbond of de belofte, bevrijd geweest zijt? Immers nee; indien dat dan zo is, dan is er ook nooit een tijd geweest waarin gij niet verplicht was om te geloven, en om den Heere te kennen en te erkennen als de HEERE uw God, op grond van die verbondsgift. En zo lang het eerste gebod, hetwelk de grondslag is van alle andere geboden, niet gehoorzaamd wordt, zo lang kan ook geen van al de anderen gehoorzaamd worden. Ik geef het uzelf eens in bedenking, of gij het geoorloofd oordeelt, om in ongehoorzaamheid aan het eerste gebod van den groten God te mogen leven; of om uw gehoorzaamheid daaraan te mogen uitstellen, totdat gij zulke en zulke hoedanigheden in uzelf vindt, waarop gij oordeelt Hem te mogen toe-eigenen in een

weg van gevoel? Dit is niet om uw geloof te bouwen op de waarheid van God in Zijn belofte, maar om een grond des geloofs te zoeken in uzelf.

b. Hoe wonderlijk deze leerwijze omtrent het eerste gebod ook voor moge komen, zo is die evenwel niet anders, dan hetgeen ons geleerd wordt in onze aangenomen en goedgekeurde kleine catechismus, wanneer die zegt: Het eerste gebod gebiedt ons den Heere te kennen en te erkennen als God, en als onze God; en Hem ook als zodanig te dienen en te verheerlijken.

c. Ik vind ook, dat God van zondaren, en wel van duidelijke overtreders, in dezelfde bewoordingen als hier, het geloof vordert; zie Jeremía 3:4 vergeleken met vers 1. Indien wij op het eerste en de twee volgende verzen acht geven, dan zullen wij bevinden, dat God daar met een soort van volk handelt, dat tot afgoderij vervallen was, hetzelfde beschuldigende van een trouweloze en verkeerde handel tegen Hem, onder het begrip van een overspelige vrouw, die de leidsman van haar jeugd verlaten hebbende, zich aan andere boelen overgegeven heeft. En nochtans opent de oneindige liefde haar ingewanden van ontferming, met een geluid van genade en liefde jegens haar, zeggende in het slot van het eerste vers: 'Gij nu hebt met vele boeleerders gehooreerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE'. Wat is nu het antwoord dat de soevereine genade, na zulk een ontdekking van haar gereedheid om ze te ontvangen, van haar verwacht? Zie dat in vers 4: 'Zult gij niet van nu af tot Mij roepen: Mijn Vader, Gij zijt de Leidsman mijner jeugd?'; dat is: zult gij niet van nu af het eerste gebod van Mijn wet gehoorzamen, en mij alleen kennen en erkennen als uw God en Vader in Christus?

d. Ook vind ik, dat wanneer een zondig volk het geloof begint te oefenen, hun geloof, ja zelfs deszelfs eerste aannemende daad, in zulke woorden uitgedrukt wordt, die een uitdrukkelijke gehoorzaamheid aan hetgeen in het eerste gebod vereist wordt, te kennen geven; zoals blijkt in het geval van degenen daar wij van lezen in Jeremía 3:22, wanneer de roeping van het woord: 'Keert weder, gij afkerige kinderen, en Ik zal uw afkeringen genezen', met kracht van de Geest op hun harten komt, zo roepen zij terstond uit: 'Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE onze God', waardoor zij Hem als hun God, ja als hun eigen God erkennen. Zo ook Zacharía 13:9: 'Ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren gelijk men zilver loutert, enz. Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God'. Vervolgens vind ik in de Schriftuur, dat de heiligen, wanneer zij in de oefening des geloofs zijn, steeds gehoorzaamheid oefenen aan dit eerste gebod van de wet, en gedurig hun toe-eigenend mijnen invoeren; zie Psalm 16:2: 'O mijn ziel, gij hebt tot den HEERE gezegd: Gij zijt de Heere'. Met hoeveel vermaak gehoorzaamde David dit gebod (Psalm 18:2-3), alwaar hij tot acht of negen keer toe zijn eigendom herhaalt, God als zijn eigen God erkennende? Zo ook Thomas, zodra hij zijn voet kreeg op de nek van zijn ongeloof, gehoorzaamde hij terstond aan dit gebod en deed een plechtige erkenning van Christus, zeggende: 'Mijn Heere en mijn God' (Johannes 20:28).

6. Bij dit alles zal ik alleen dit nog voegen, om alle misslagen voor te komen; te weten, dat wanneer het eerste gebod ons gebiedt om God te kennen en te erkennen als onze God, het dan niet verstaan moet worden, alsof dit alleen geschiedde met de mond; o nee! maar met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid. Men leest van sommigen 'die dachten dat God hun Rotssteen was, en God de Allerhoogste hun Verlosser; maar zij vleiden Hem met hun monden en logen Hem met hun tong; want hun hart was niet recht met Hem' (Psalm 78:35-37). Zij erkenden Hem niet met hun hart als hun God, met berusting in Hem als hun hoogste goed en enig deel; en daarom verwerpt God al hun belijdenissen van Hem lief te hebben. Laat ons Hem dan

omhelzen en erkennen als onze God met hart, mond en wandel, Hem als onze God aanbidden, verheerlijken en dienen al de dagen onzes strijds.

(3) Het derde hoofdstuk door ons voorgesteld, is om een weinig te spreken van de connectie of het verband tussen de belofte en het gebod.

Dat er een verband is tussen die beiden, is duidelijk; want de belofte wordt in het gebod herhaald, en de zin is deze: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben, omdat Ik Mij door een verbond verbind de Heere uw God te zijn. O! hoe lieflijk worden hier de Wet en het Evangelie tezamen gevoegd en op welk een beminnelijke wijze is nu de wet dienstig aan de heerlijke einden en oogmerken der genade!

Betrekkelijk deze orde en dit verband moet gij wel opmerken, dat die geschikt is naar de omstandigheden van de verloren zondaar of gevallen mens, die niets heeft en niets doen kan, maar ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt is. Omdat nu een mens niets doen kan voor zijn leven, zo wil de Heere hem het leven en de heerlijkheid om niet geven. En tot een getuigenis dat de Heere hem alles om niet gegeven heeft, wil Hij dat de mens Hem zal gehoorzamen. Dit is een orde en handelwijze die geschikt is tot Gods grote oogmerk, om de mens te vernederen, zijn trotsheid te verbreken, en om de heerlijke vrijheid en rijkdom Zijner genade te verhogen: 'Waar is de roem?' vraagt de apostel, 'Hij is uitgesloten. Door wat wet? Der werken? Neen, maar door de wet des geloofs' (Romeinen 3:27). De wet des geloofs is niet anders, dan Gods vrije belofte: Ik ben de HEERE uw God; en Ik zal hun tot een Vader zijn, enz. Door deze wet nu, en niet door de wet der werken, wordt het eigen ik vernederd, en de heerlijkheid van vrije genade verhoogd.

Ik zal alleen ten aanzien van deze orde en verband daar nog bijvoegen, dat God, als een wijs Bouwmeester, eerst het fundament des geloofs in de belofte legt, zeggende: Ik ben de HEERE uw God; en dan voegt Hij de plicht van te geloven daar bij; eerst openbaart Hij het Voorwerp des geloofs, en dan legt Hij ons de plicht van het geloof op; eerst doet Hij een belofte van genade, en dan geeft Hij ons door Zijn gebod het recht om dezelve te mogen aannemen. De belofte is als een pleister of medicijn, en het gebod gebiedt die aan te leggen en te gebruiken. De belofte is een geopende deur der zaligheid, en het gebod beveelt ons door die deur in te gaan; de belofte is het testament, en het gebod is het bevel en het rechtgeven van de rechter, om de goederen te gebruiken zonder gevaar van schandelijke indringing. De belofte geeft ons een recht van toegang, en het gebod, wanneer hetzelfde gehoorzaamd wordt, geeft ons een recht van bezitting. Door de belofte van het verbond openbaart God Zijn vrije en soevereine genade; en door Zijn gebod Zijn Koninklijke autoriteit, welke Hij tot Zijn heerlijk oogmerk van genade dienstig maakt. Dit zal genoeg zijn tot verklaring van de orde en het verband tussen de belofte: Ik ben de HEERE uw God, en tussen het gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

TOEPASSING

(4) Het vierde hoofdstuk dat voorgesteld was, is de toepassing, welke wij in enige gebruiken verhandelen zullen.

EERSTE GEBRUIK VAN ONDERRICHTING

Wij zullen eerst in een gebruik van onderrichting de volgende besluiten voordragen. Uit hetgeen reeds gezegd is kunnen wij zien, dat Christus, onze heerlijke Verlosser, niemand anders dan de allerhoogste, zelf-bestaande en onafhankelijke God is. Wie

heeft ooit getwijfeld, gelijk ik tevoren aangemerkt heb, dat het de allerhoogste God, de grote Wetgever van hemel en aarde geweest is, Die al deze woorden gesproken heeft, zeggende: Ik ben de HEERE uw God. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben? enz. Al wie deze woorden lezen of horen met geopende ogen of verstandige harten, kunnen niet anders dan uitroepen: Het is een stem Gods en niet der mensen; ja de stem van de zelf-bestaande God, en niet van enig lager of afhankelijk wezen; de stem van Hem, Wiens voorrecht het is om de Heere der consciëntie te zijn, om harten en nieren te beproeven; want deze woorden 'zijn levendig en krachtig, en scherper snijdend dan enig tweesnijdend zwaard; en gaan door tot de verdeling der ziel en des geestes, en der samenvoegselen en des mergs, en zijn een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten' (Hebreeën 4:12). Gelijk al Gods werken een bewijs medebrengen van derzelver heerlijke auteur, zo brengen ook al Zijn woorden het bewijs van hun Goddelijkheid met zich mee. Worden wij dan niet terstond getroffen door de indrukken van een allerhoogst en zelf-bestaand Wezen, wanneer Hij deze woorden uitspreekt: Ik ben de HEERE uw God? enz. Hadden Mozes of de kinderen Israëls, toen ze bevende aan de berg Sinaï stonden, wel enige bevattingen van een mindere of afhankelijke God, Die met hen sprak? Nee, zij wisten en geloofden dat Hij het was, Wiens Naam alleen Jehovah of Heere was over de gehele aarde. En nochtans was dit niemand anders dan Christus, de eeuwige Zoon Gods, gelijk wij alreeds verklaard hebben; en daarom moet Hij noodzakelijk de allerhoogste God zijn, dezelfde in Wezen, en van gelijke macht en heerlijkheid met den Vader. Het is dan een aller-stoutst bestaan, alsook de grootste ondankbaarheid, van iemand uit Adams nakomelingschap, (inzonderheid voor iemand die zichzelf een christen belijdt, en Zijn gezegende Naam en Zijn kenteken draagt) om Zijn heerlijkheid te verminderen en Zijn uitmuntendheid te verkorten; even alsof het, wanneer Hij de allerhoogste God genaamd werd, te verstaan was 'Cum grano salis', met greintjes van vergunning of van verkorting. Ik ben verzekert, dat er aan de berg Sinaï niet één ariiaan geweest is onder al die duizenden van Israëlieten; en ik ben ook overtuigd, dat indien de Zoon Gods met dezelfde ontzaglijke plechtigheid die woorden herhaalde, er onder ons ook niet één ariiaan gevonden zou worden. Hoe beklaglijk is het, dat het misnoegen van de twist van onze Zaligmaker en Verlosser tegen een openbare lasteraar van Zijn hoogste Godheid niet dieper is gegaan, dan geschied is in het laatste hoge rechtspraak of gerechtshof van deze Nationale Kerk, wiens bijzonder wingewest het in voorgaande tijden is geweest, om voor de Koninklijke voorrechten van Zijn kroon te strijden tegen allen die dezelve wilden schenden?

2. Uit hetgeen reeds gezegd is, kunnen wij ook de misvatting zien van dezulken, welke beweren willen dat het geloof in Christus een nieuw gebod is van het Evangelie, dat niet vereist wordt in de zedelijke wet; maar door een positieve wet is voortgebracht onder het Evangelie. Niemand zal kunnen ontkennen, denk ik, of de wet heeft het geloof in God als Schepper van onze eerste voorouders in den staat der rechtheid gevorderd; en indien dit zo is, wat noodzaak is er dan voor een nieuwe wet, om ons te verbinden om in diezelfde God te geloven als een Verlosser? Wij hebben reeds uit de tekst opgemerkt, hoe gevoegelijk de oude wet der natuur ingebracht is, om dienstig te zijn aan de genade van het nieuwe verbond, ons verbindende om God te kennen en te erkennen als onze God in Christus, op grond van deze heerlijke verbondsgift der genade: Ik ben de HEERE uw God. De toepassende of toe-eigenende daad des geloofs, heeft in zich, wanneer het in woorden uitgedrukt wordt, een gehoorzaamheid van hetgeen het eerste gebod van de zedelijke wet gebiedt. Wat noodzaak is er dan voor enige nieuwe positieve wet om het te gebieden? Diezelfde

wet, die Adam vóór de val verbond om de belofte des levens te geloven, op grond van volmaakte gehoorzaamheid, verbond hem ook na de val om de belofte des levens te geloven, op grond van de menswording en voldoening van den Zoon Gods. En daarom lezen wij, wanneer de eerste belofte van het Zaad der vrouw verkondigd werd (Genesis 3:15), van geen nieuwe wet die hem dezelve gebod te geloven; want zelfs het licht en de wet der natuur leerde aan onze eerste voorouders, dat de belofte, inzonderheid de belofte Gods, geloofd moest worden.

3. Zie hier ook uit, de noodzakelijkheid van de grote plicht van het geloof, welke wij leraren, zo sterk aan onze toehoorders aandringen. Het moet zekerlijk een noodzakelijke en uitnemende plicht zijn, welke God in het eerste gebod van Zijn wet gebiedt, en welke Hij tot eigenlijke bron en fundament gelegd heeft van de gehoorzaamheid aan alle andere geboden; namelijk om Hem aan te nemen, en Hem alleen te erkennen als onze God in Christus, in Hem te berusten en op Hem te betrouwen als ons deel en eeuwig al. En daarom lezen wij in Johannes 6:28-29, dat toen de Joden begerig waren om te weten, wat zij doen zouden om het werk Gods te werken, Christus hen bestuurde tot het geloof in Hemzelf, omdat dit de eerste zaak is die de wet gebiedt, gelijk zij onder een verbond der genade staat. Dit is het werk Gods (dat is, Zijn werk bij uitnemendheid, het eerste en het fundamentele werk, de springbron en de ziel van alle gehoorzaamheid) dat gij gelooft in Hem, Dien Hij gezonden heeft. Om deze reden wordt ook alle ware gehoorzaamheid aan de wet, de gehoorzaamheid des geloofs genaamd; en in Hebreeën 11:6 wordt ons gezegd, dat ‘het zonder geloof onmogelijk is Gode te behagen’, en diezelfde apostel zegt in Romeinen 14:23: ‘Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde’, omdat, zolang dit eerste gebod van de wet niet gehoorzaamd wordt, en wij den Heere als onze God in Christus niet omhelzen en erkennen, wij niets van de gehoorzaamheid van Gods wet volbrengen, maar wij dezelve elk ogenblik van ons leven overtreden. Wij zien hier ook, gelijk ik zeide, de geoorloofdheid om in Christus te geloven en de belofte te omhelzen. Het is voor een verloren zondaar niet minder geoorloofd de belofte te omhelzen, en Christus uit kracht van dezelve aan te nemen, dan het hem geoorloofd is om iets anders te doen, dat de wet gebiedt. Zal iemand twijfelen, of het hem geoorloofd is om den Naam Gods te verheerlijken en te eerbiedigen? Zijn vader en zijn moeder te eren? De sabbat te heiligen, enz.? Even weinig reden is er, om te twijfelen aan zijn recht om door het geloof zich deze heerlijke gift van soevereine genade aan te matigen: Ik ben de HEERE uw God; aangezien dit de eigenlijke zaak is die geboden wordt in dit gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Gelijk dit gebod nu een uitnemend recht geeft om te geloven, zo is het ook een recht van een algemene uitgestrektheid; daar is niemand, die de verbintenis aan de zedelijke wet erkent, die de verbintenis aan derzelver eerste gebod ontwijken kan. De zaak, dus beschouwd zijnde in het licht des Geestes, dient om één van de voornaamste sterkten van het ongeloof te verbreken, en ontdekt ook tevens een grond om te geloven met vrijmoedigheid, zonder de minste vermetelheid. Het ongelovige en bedrieglijke hart doet ons afwijken van den levenden God, door ons wijs te maken, dat wij geen recht hebben om in Christus te geloven, en dat het in ons maar trotsheid en vermetelheid is om ons met de belofte te bemoeien. Maar deze inboezeming is zo ver van de waarheid, dat tenzij gij in Christus gelooft, of wat hetzelfde is, indien gij God in Christus niet erkent als uw eigen God, gij God tot een leugenaar maakt, Die daar zegt: Ik ben de HEERE uw God; en tevens ook rebelleert tegen Zijn autoriteit in het eerste gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

4. Zie hier ook uit, wat een vaste grond er is voor de verzekering des geloofs. Het geloof heeft de edelste grond om op te rusten die er zijn kan, namelijk het onfeilbare Woord van een God der waarheid, zeggende: Ik ben de HEERE uw God; alsook het beste recht dat er zijn kan, te weten, het eerste gebod van de wet, ons gebiedende om Hem te kennen en te erkennen als onze God. Het eerste gebod vereist een overtuiging van de belofte met een toe-eigening of toepassing van dezelve op onze eigen ziel in het bijzonder; wat is dat nu anders, dan de verzekerdheid des geloofs? En het is ook zeker, dat de wet elke plicht, en inzonderheid die van het geloof in deszelfs hoogste volmaaktheid, gebiedt en vordert; zodat de overweging hiervan, ons, ja de beste gelovigen op de aarde, moest doen uitroepen met de vader van het kind (Markus 9:24): 'Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp'; en met de discipelen: 'Heere, vermeerder ons het geloof' (Lukas 17:5).

5. Zie hier ook de eigenlijke grond van de ware christelijke zedelijkheid; alsook een uitnemende toetssteen om het evangelisch en wettisch prediken te onderscheiden. Hier zien wij, op wat fundament God Zelf de plichten van de zedelijke wet aandringt. Eerst ontdekt Hij Zich als een belovend en verzoend God in Christus, zeggende: Ik ben de HEERE uw God; en op deze grond dringt Hij de plichten van de wet aan. Deze leerwijze nu, die door de Heere Zelf is gevolgd, behoorde ook zekerlijk door ons, in het aandringen van enige plichten op onze toehoorders, te worden gevolgd; en bijaldien deze orde niet wordt waargenomen, zo is die leerwijze zekerlijk wettisch. Ook denk ik, dat het niet genoeg is, wanneer wij enige plichten van de wet aandringen, om in het laatst met een besturing of raadgeving aan te komen, en te zeggen, dat alles door de kracht van Christus moet gedaan worden. Hier zien wij, hoe God van de berg Sinaï het prediken van de zedelijkheid begint, met een openbaring van Zichzelf, als de HEERE God, barmhartig en genadig in Christus, zeggende: Ik ben de HEERE uw God; dit als een grondslag leggende voor de gehoorzaamheid van al de volgende geboden. En ik oordeel ook, dat wij leraren, wanneer wij de plichten van de wet aandringen op het volk, altijd de genade van het nieuwe verbond hun onder het oog moeten houden; want indien de gehoorzaamheid aan de wet uit deze aanmerking niet voorkomt, zo kan dezelve geen gehoorzaamheid des geloofs, en dus ook Gode niet welbehagelijk zijn. 'Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen' (Hebreeën 11:6). Het is opmerkelijk dat God, in het verkondigen van de wet aan Israëel, doorgaans de genade van het nieuwe verbond, met deszelfs geboden vermengt, hun nu en dan gedurig onder het oog stellende, dat Hij in Christus de HEERE hun God was; gelijk in het tweede gebod: Gij zult u geen gesneden beeld of enige gelijkenis maken, enz. Want Ik de HEERE uw God ben een ijverig God, enz. En doe barmhartigheid aan duizenden dergenen die Mij liefhebben en Mijn geboden onderhouden. Zo ook in het derde gebod: Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet ijdelijk gebruiken, enz. Vervolgens in het vierde gebod: Maar de zevenden dag is de sabbat des HEEREN uws Gods, enz. Desgelijks ook in het vijfde gebod: Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat u de HEERE uw God geeft. Dus doet Hij de evangelische genade als een gouden draad door de plichten van de wet heenlopen, waardoor de gehele wet verzoet en versiert, haar juk zacht en haar last licht gemaakt wordt. Daar is ook aan de andere zijde een misvatting; die ik vrees dat bij sommigen al te veel plaats heeft, namelijk dat zij, wanneer zij maar horen dat een leraar de plichten aandringt, dan aanstonds besluiten dat hij een wettisch prediker is, zonder aan te merken op wat gronden zulks geschiedt; want indien hij de plichten van de wet aandringt op grond van het verbond der genade, dan handelt hij volgens zijn commissie, en hij bewaart de orde welke God gelegd en vastgesteld heeft.

Maar indien deze orde niet gevolgd wordt, en indien de plichten van de wet worden aangedrongen als de grondslag van ons recht tot de voorrechten van het Evangelie, of zonder Christus in de genade des Evangelies in het oog te houden van de zondaar, als de grondslag van alle plichten, dan mocht gij wel besluiten dat het wettisch is; want, hoewel het dan een waarheid zijn mag op zichzelf aangemerkt, zo wordt echter de waarheid in haar rechte orde en verband niet voortgebracht en verkondigd; en dus strekt dezelve om de toehoorder te misleiden, of ten minste om hem in veel verslagenheid en vrees te brengen.

6. Zie hier ook uit de waarheid van hetgeen de apostel van God vaststelt (1 Johannes 4:16): ‘God is Liefde’, omdat deze belofte een belofte van liefde is. Wat kan de oneindige liefde meer zeggen, dan zij hier doet: Ik ben de HEERE uw God? Wat kan Hij meer geven, dan Zichzelven? En, gelijk de belofte een belofte van liefde is, zo is ook het gebod een gebod van liefde: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Eerst geeft Hij Zichzelven aan ons in het verbond der genade, en dan brengt Hij ons onder de wet der liefde, door welke Hij het kennen en erkennen van Hem als onze God, of in andere woorden, dat wij voor eeuwig in het genieten van Hem gelukzalig zouden wezen, tot de eerste en fundamentele plicht stelt van alle gehoorzaamheid aan Hem. De hoogste gelukzaligheid van het redelijke schepsel is gelegen in hetgeen de Heere hier gebiedt, te weten, in Hem te hebben als onze God en niemand anders. O hoe dierbaar is Zijn goedertierenheid! Gewis, God is Liefde; zij is de besturende volmaaktheid van Zijn natuur; o hoe redelijk is het, dat wij ‘den Heere onze God liefhebben met geheel ons hart en met geheel onze ziel en met geheel ons verstand en alle krachten!’ (Mattheüs 22:37). En hoe onredelijk is de vijandschap van het hart tegen God! Zullen wij een God der liefde dus vergelden? Mag de Heere niet tot ons zeggen, zoals Hij eertijds tot Israël zeide: ‘O Mijn volk, wat heb Ik u gedaan? Waarmede heb Ik u vermoed? Betuig tegen Mij!’ (Micha 6:3).

7. Zie hier ook, wat het is dat het juk der gehoorzaamheid zacht, en de last daarvan licht maakt voor een gelovige. Waarom heeft een gelovige een vermaak in de wet Gods naar den inwendigen mens? Waarom is hij vrolijk wanneer hij gerechtigheid doet? Het is omdat hij den Heere gedachtig is op zijn wegen; hij bedenkt, dat de Wetgever niemand anders dan de Heere zijn God en Verlosser is; en daarom heeft hij vermaak om al Zijn geboden te onderhouden; daarom loopt hij zonder moede te worden, en hij wandelt zonder mat te worden. Hij merkt God niet als zijn vijand, of als een wrekend en toornig rechter aan, maar als zijn eigen God in Christus; hij ziet Hem in de Immánuël als een God met hem, en niet als een God tegen hem. Dit is hem als olie in zijn raderen, die hem doet lopen zonder moede worden. Aan de andere zijde kunnen wij hier ook zien, wat het is dat de plichten van de wet voor de huichelaren, en voor allen die buiten Christus zijn, een ondragelijk juk en een zware last doet zijn, welke de plichten der gehoorzaamheid moede worden, eer zij dezelve verricht hebben. De reden is, omdat zij hun gehoorzaamheid niet beginnen, waar God Zijn wet begint, of zij zetten hun gehoorzaamheid niet op datzelfde fundament van evangelische genade, daar God Zijn wet op heeft gegrond; zij beginnen niet met geloof te oefenen op het verbond, of met een aannemen van een God in Christus als hun God, uit kracht van de verbondsgift en belofte. En wanneer iemand niet begint, waar God begint, dan moeten zijn bloeisels noodzakelijk verdorren en vergaan.

8. Zie hier ook de dwaling dergenen, welke zich verbeelden dat het een verbond der werken geweest is, hetwelk God met Israël aan de berg Sinaï gemaakt heeft. Indien de belofte na de geboden van de wet gekomen was, en indien de Heere gezegd had: Onderhoudt deze geboden, en dan zal Ik, op uw gehoorzaamheid daaraan, de HEERE

uw God zijn, dan zou het in zulk een geval een zuiver verbond der werken zijn geweest; en of dan een volmaakte of een oprechte gehoorzaamheid de conditie daarvan was, dat is al één en hetzelfde, omdat de beloning steeds bij wijze van verbondsschuld geweest zou zijn, gelijk in het eerste verbond. Maar wij hebben reeds gehoord, dat de orde van het verbond der werken, of de connectie tussen het gebod en de belofte, zoals die in dat verbond gelegen lag, nu omgekeerd is. Want nu belooft God eerst in een weg van soevereine genade, om onze God en Verlosser te zijn, hetwelk de inhoud is van het verbond der genade; en zulk een gift der genade gedaan hebbende om door het geloof omhelsd te worden, zonder of voor dat er enige werken van gehoorzaamheid door ons volbracht konden worden, voegt Hij terstond de wet der natuur in tien woorden daarbij, ons bekend makende wat recht is, en wat de HEERE onze God van ons eist, niet als een voorwaarde van Zijn eigen genadegift, maar als een getuigenis van onze liefde en dankbaarheid aan Hem, Die uit Zijn eigen, vrije en soevereine genade belooft om de Heere onze God te zijn. Zodat het, zeg ik, Gods verbond der genade geweest is, dat op Sinaï verkondigd is; en de wet is om der overtredingen wil daarbij gevoegd, en op dezelve ingeënt als een regel der gehoorzaamheid. Alle verbonden of verbintenissen tot plichten, waarvan wij daarom lezen, hetzij dat ze nationaal of persoonlijk geweest zijn, rustten steeds op het fundament van genade, hetwelk in Gods verbond der genade gelegd was; en in zoverre als Israël van dit fundament in zijn verbintenis tot plichten afweek, of anderen daarvan afwijken, in zoverre verkeren zij het oogmerk van de belofte, en ook van de wet die daarbij gevoegd is, en keren weder tot een verbond der werken. Dusverre tot onderrichting.

TWEEDE GEBRUIK VAN BEPROEVING

Nu gaan wij over tot een tweede gebruik van beproeving. Hetgeen ik voornamelijk beproefd of onderzocht wilde hebben, is: Of gij ooit het eerste gebod van de zedelijke wet gehoorzaamd hebt of niet? Hebt gij ooit den Heere Jehovah, God in Christus, als uw God, uit kracht van deze belofte des verbonds: Ik ben de HEERE uw God, aangenomen? Sommigen zullen mogelijk gereed zijn om te zeggen: Hoe! dat is een wonderlijke vraag; wij hebben van die tijd af, dat wij ons redelijk verstand hebben kunnen oefenen, of het eerste gebod hebben kunnen opzeggen, steeds getracht om God te kennen en Hem te erkennen als de enige ware God, en als onze God, en Hem als zodanig te dienen en te verheerlijken. Ik erken, dat het een gemakkelijke zaak is om dit te belijden met de mond, maar de vraag is of het hart zulks gelovig doet, en de waarheid van God, de Belover, verzegeld heeft? 'Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid, en met den mond belijdt men ter zaligheid' (Romeinen 10:10). Eerst gelooft men met het hart, omdat God het gezegd heeft; en dan volgt de belijdenis van de mond dat geloof van het hart. Kunt gij naar binnen keren, en uzelf verblijden met Davids alleenspraak (Psalm 16:2): 'O mijn ziel, gij hebt tot den HEERE gezegd: Gij zijt de Heere!'

Ten einde een geveinsde of een waangelovige ontdekt moge worden, zo moet nauwkeurig opgemerkt worden, dat het eerste gebod, hetwelk betrekking heeft op de belofte, een gebiedend en een verbiedend gedeelte heeft. Het gebiedende gedeelte is: om den HEERE als de enige ware God, en als onze God te kennen en te erkennen. Het verbiedende gedeelte is: geen andere goden te hebben voor Zijn aangezicht. Hoewel nu een geveinsde of waangelovige uiterlijk belijdt het gebiedende gedeelte te gehoorzamen, of den Jehovah als zijn God in Christus te erkennen; gelijk hij nochtans zulks nooit met zijn hart doet; zo ziet hij niet naar het verbiedende gedeelte om, want

heimelijk dient en erkent hij enige andere god. Daar is altijd de één of andere afgod van jaloersheid in zijn verdorven hart, die de plaats en de troon van God beklimt in zijn ziel; even gelijk het volk, dat door de koning van Assyrië vervoerd werd naar Samaria, van hetwelk gezegd wordt (2 Koningen 17:33): ‘Zij vreesden den HEERE, en dienden ook hun afgoden’. En daarom blijft steeds de vraag om beantwoord te worden: Hebt gij ooit waarlijk met het hart het eerste gebod gehoorzaamd? Hebt gij enige andere goden voor het aangezicht van Hem, Die daar zegt: Ik ben de HEERE uw God? Is er enige afgod of begeerlijkheid, die de plaats van God vervult in uw hart? Ik zal tot uw beproeving eens achtgeven op enige afgoden of valse goden, welke van velen gediend en aanbeden worden, terwijl zij echter belijden geen andere God te hebben, dan den Heere Jehovah alleen. Eer ik echter voortga, moet er vooraf worden aangemerkt, dat er een tweërlei afgoderij is. Daar is een grove en lichamelijke afgoderij, wanneer men door de uitwendige daden van het lichaam, gelijk buigen, nedervallen, enz. enige dode en stomme afgoden van hout of steen eert of hulde doet; maar met dezulken hoop ik, dat ik voor het tegenwoordige niet te doen heb. Maar daar is een meer subtiele en geestelijke afgoderij, welke ik vrees dat in de zichtbare kerk meer algemeen is, dan velen wel gewaar zijn geworden, en die is, wanneer de daden van het hart en het gemoed, gelijk liefde, vertrouwen, hoop, vrees, blijdschap, vermaak en begeerte, waarin het wezen van de inwendige godsdienst van de ziel bestaat, van God vervreemd, en op iets anders nevens Hem geplaatst worden. In zulk een geval kan iemand noch deze belofte geloven, noch dit gebod gehoorzamen; omdat hij, wat hij ook anders belijdt of voorwendt, altijd enige andere goden heeft voor het aangezicht van Hem, Die de enige ware en levende God is.

Dit vooraf gezegd hebbende, zo hebben wij op te merken, dat er twee grote afgoden zijn, welke doorgaans door de wereld, en ook van de zichtbare kerk aanbeden en gediend worden, namelijk, het eigen ik en de wereld.

Eerst, zeg ik, is het eigen ik de grote Diana, welke de gehele wereld aanbidt, enige weinigen uitgenomen, die God uit deze wereld geroepen heeft. Elk mens, zo lang hij in den staat der natuur is, maakt een god van zichzelf; en daarom worden de voorname batterijen van het Evangelie gesteld om deze afgod omver te werpen. De eerste les in de school van het christendom, en die zakelijk dezelfde is als het eerste gebod van de wet, is: ‘Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf’ (Mattheüs 16:24), dat is: die verloochene het eigen ik als zijn god, opdat hij geen andere goden voor Mijn aangezicht hebbe, Die God ben, geopenbaard in het vlees. Deze afgod, het eigen ik, is van een aantal mindere en onder-afgoden zwanger, namelijk:

Sommigen maken een god van hun verstand; want ‘de verstandeloze mens wil kloekzinnig wezen, hoewel hij als het veulen eens woudezels geboren is’ (Job 11:12). Wat is dat een vervloekte trotsheid in sommigen, en zelfs ook in onze eigen ingewanden, dat zij hun eigen bedorven rede, boven de wijsheid Gods verheffen willen, dezelve stellende tot de regelmaat van de openbaring, alsof niets geloofd of aangenomen moest worden, dan hetgeen de bedorven rede, die zelfs door het minste werk van de natuur den mond gestopt wordt, begrijpen kan! Is dat niet het geven van die eer aan ons verstand, welke aan een oneindig wijs God alleen toekomt? Indien wij ooit ware gelovigen worden, zo zal de rede van de troon moeten, en gewillig nedervallen voor de voeten des geloofs, erkennende dat zij maar dwaasheid is bij die wijsheid Gods, die geopenbaard is in het Woord. Anderen maken wederom een afgod van hun verstand, wanneer zij inwendig ontevreden zijn met de bedelingen van Gods voorzienigheid; alsof zij de zaken beter en voordeliger besturen zouden, indien zij de regering in handen hadden.

Sommigen maken een god van hun wil; wanneer iemand de drift van zijn eigen bedorven en wederspannige wil opvolgt, in tegenstelling van de gebiedende wil Gods in Zijn Woord. Wat is dat anders dan een verheffing van zijn eigen wil boven den wil Gods? Het is de wil Gods, dat de mens Zijn Woord lezen en horen zal; dat hij Zijn voorhoven en ordonnantiën waarnemen, Zijn Naam heiligen, en Zijn sabbat onderhouden zal; dat hij zulk een lust zal afstaan, zijn rechteroog uitrukken, en zijn rechterhand zal afhouden in gehoorzaamheid aan Hem, Die de HEERE onze God is. Nee, zegt de bedorven en wederspannige wil: 'Ik heb de vreemden lief, en die zal ik nawandelen' (Jeremía 2:25). 'Wat is de Almachtige, dat wij Hem zouden dienen? En wat baat zullen wij hebben, dat wij Hem aanlopen zouden? Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust' (Job 21:14-15); ik ken den Heere niet, ook wil ik mijn begeerlijkheden niet laten varen. Zal iemand praktikaal den Heere op deze wijze behandelen en nochtans voorgeven dat hij dit gebod gehoorzaamt: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben? O nee! zijn eigen wil is nog zijn god; en daarom is hij ook nooit door een oprecht geloof verenigd geweest met deze verbondsgift: Ik ben de HEERE uw God.

Sommigen maken ook een god van hun gerechtigheid, dezelve stellende in de plaats van Hem, Die 'de JEHOVAH ONZE GERECHTIGHEID is' (Jeremía 23:6); even gelijk de Joden (Romeinen 10:3): 'Want alzo zij de rechtvaardigheid Gods niet kennen, en hun eigengerechtigheid zoeken op te richten, zo zijn zij der rechtvaardigheid Gods niet onderworpen'. Deze afgod is onder alle andere de moeilijkste om er de zondaar af te brengen; en de reden is, omdat de eigengerechtigheid een zaak is, die de wet Gods aan haar zijde schijnt te hebben. En wanneer iemand de wet Gods aan zijn zijde heeft, dan meent hij dat hij veilig is, en dat hij de goedkeuring heeft van de Wetgever. 'O God, ik dank U', zeide de zelfrechtvaardige farizeeër, 'dat ik niet ben gelijk de andere mensen: rovers, onrechtvaardigen, overspelers, of ook gelijk deze tollenaar' (Lukas 18:11). Zulk een mens is minder te overtuigen van zijn gevaarlijke staat, dan honderd goddeloze mensen van hun gevaar. Hierom zeide Christus tot de zelfrechtvaardige farizeeën: 'Voorwaar Ik zeg u, dat de hoeren en tollenaars u voorgaan in het Koninkrijk Gods' (Mattheüs 21:31). Ik zal alleen tot ulieden, die deze afgod van uw eigengerechtigheid in uw schoot omhelst, dit ene zeggen, dat gij even zeker in uw gerechtigheid verloren zult gaan, als ooit iemand van Adams nakomelingschap verloren is gegaan in zijn zonden; want God heeft gezegd 'dat uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd zal worden' (Romeinen 3:20). 'En zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek' (Galaten 3:10). Gij geeft voor de wet te onderhouden, en een gerechtigheid te zoeken door de wet; en nochtans leeft gij in het verzuim en in de verachting van het eerste en grootste gebod van de gehele wet: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Gij hebt nog nooit de afgod van het eigen ik verlaten, en daarom hebt gij ook nooit de eerste les van het christendom geleerd: Zo iemand Mijn discipel wil zijn, die verloochene zichzelf, enz.

De tweede grote afgod, voor welke de grote menigte buigt en nedervalt, is de wereld. Salomo spreekt van sommigen, 'die de eeuw of de wereld in hun hart gelegd hebben' (Prediker 3:11). De wereld met derzelver ijdelheden hebben, sinds de val van Adam, die plaats in het hart van de mens ingenomen, welke God alleen toekomt. En daar is niet minder, dan een oneindige kracht nodig, om de wereld uit die plaats te zetten, die zij in onze harten gekregen heeft; en daarom is het ook, dat wij altijd, eer God ons op een dag van Zijn heirkraft voorkomt, van de één of andere zaak in deze zichtbare en voorbijgaande wereld een afgod maken.

Sommigen maken een afgod van hun wereldse rijkdommen en goederen. Dit geschiedt wanneer de begeerte, het vermaak en de hoogachting van de ziel meer op deze dingen bepaald zijn, dan op God, het hoogste goed. Velen zeggen: wie zal ons het goede doen zien? Maar weinigen zeggen met David: ‘Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE!’ (Psalm 4:7). ‘Eén ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel’ (Psalm 27:4). De geldgierige wereldling ziet meer schoonheid in het vergaderen van stof en slijk, dan hij schoonheid ziet in Hem, ‘Die het Afschijnsel is van des Vaders heerlijkheid’ (Hebreeën 1:3), meer belang hebbende, hoe hij de mammon van deze wereld verkrijgen en bewaren zal, dan hoe hij deel zal krijgen aan de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus, of om een schat op te leggen in de hemel, welke de mot noch de roest kunnen bederven. Zal dan zulk een mens nog zeggen, dat hij het eerste gebod onderhoudt, of geen andere goden heeft voor Gods aangezicht?

Sommigen maken een afgod van hun wereldse nabestaanden. Dus maakt een man een afgod van zijn vrouw; de vrouw een afgod van haar man; de ouders van de kinderen, en de kinderen wederom van de ouders, wanneer zij meer van hun genegenheden aan elkaar besteden, dan aan God Zelf. Om deze reden zegt Christus (Mattheüs 10:37): ‘Die vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig’. Wanneer wij meer vermaak hebben in het gezelschap van onze vrienden en nabestaanden, dan in de gemeenschap met God, of wanneer wij ongeduldiger zijn over hun afwezen, dan over de verberging Gods over onze zielen, dan stellen wij dezelve in de plaats van God, en wij overtreden dit gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Ook zondigen wij tegen de liefde en genade van Zijn verbond, wanneer Hij zegt: Ik ben de HEERE uw God. Aan deze soort van afgoderij zijn ook schuldig al degenen welke zich meer beroemen op hun betrekking tot, en afkomst van zulke of zulke families en voorzaten, dan op hun betrekking tot God, of tot degenen die met Zijn beeld versierd zijn, of tot Zijn familie behoren door wedergeboorte en aanneming tot kinderen.

Sommigen maken een afgod van hun wereldse genoegens en vermakelijkheden. De apostel spreekt in 2 Timótheüs 3:4 van sommigen, ‘die meer liefhebbers der wellusten zijn, dan liefhebbers Gods’. Een dronkaard heeft meer vermaak in zijn volle glazen, een zweerder in zijn eden, een onreine in zijn dierlijke lusten, en een onrechtvaardige in zijn ongeoorloofde winsten, dan in God. Velen willen zich liever in gevaar van Gods ongenoegen stellen, en ‘lopen tegen Hem met den hals, met hun dikke hoogverheven schilden’ (Job 15:26), dan een verbond te maken met hun ogen of met enig ander zintuig, opdat zij geen vensteren mogen zijn door welke de vurige pijlen van de satan inkomen, en de brandstof van inwendige lusten en verdorvenheden in vlam zetten. De apostel spreekt van sommige mensen: ‘welker god is de buik’ (Filippenzen 3:19). Zij zijn meer bekommerd over wat zij eten en drinken, en waarmede zij zich kleden zullen, dan hoe zij God verheerlijken, of hoe zij hun eigen en huns naasten geestelijk en eeuwig welzijn bevorderen zullen. Zij hebben meer genoegens en vermaak in een ordinaire maaltijd onder hun vrienden, dan in het eten van het vlees en in het drinken van het bloed van den Zoon Gods onder Zijn vrienden en leden aan Zijn tafel. Zal iemand dan nog zeggen dat dit geen hebben is van andere goden voor Jehovah’s aangezicht?

Sommigen maken een afgod van hun wereldse achting en reputatie. Daarom lezen wij van de farizeeën in Johannes 12:43, ‘dat zij de eer van de mensen liefhadden, meer dan de eer van God’, en dit was de reden waarom zij Christus verwierpen. Zullen

veler harten niet in ongenoegen opstaan, wanneer hun karakter of hun reputatie te na gekomen wordt, en nochtans het geduldig aanzien en verdragen, dat God onteerd en Zijn heilige Naam gelasterd en ontheiligd wordt? Is dat geen duidelijk bewijs, dat uw eigen eer u liever is dan de ere Gods, hetwelk niet zou kunnen zijn, indien wij geen andere goden hadden voor Zijn aangezicht.

Sommigen maken ook eindelijk een afgod van hun wereldse hulpmiddelen en vertrouwen in tijden van gevaar; waarop zij meer vertrouwen om verlossing, dan op God (Jesaja 31:1): 'Wee dengenen die in Egypte om hulp aftrekken, en steunen op paarden, en vertrouwen op wagens, omdat er vele zijn, en op ruiters, omdat die zeer machtig zijn; en zien niet op den Heilige Israëls en zoeken den HEERE niet'. Daar is ook een plechtige vloek uitgesproken tegen alle afgodendienaars van deze soort (Jeremia 17:5): 'Vervloekt is de man die op een mens vertrouwt en vlees tot zijn arm stelt, en wiens hart van den HEERE afwijkt'. Ook maken velen zelfs een afgod van hun vijanden en zijn meer 'bevreesd voor degenen die alleen het lichaam kunnen doden, dan voor Hem Die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel' (Mattheüs 10:28). Sommigen maken ook een afgod van de duivel, die 'de god dezer eeuw' wordt genaamd (2 Korinthe 4:4). Wanneer enige lust of afgod opgericht en gediend wordt, hetzij met het lichaam of met de ziel, dan wordt in zulk een geval de duivel zelf gediend en aangebeden, hoewel zulks niet opzettelijk geschiedt; hierom werden de kalveren van Jeróbeam duivelen genaamd, hoewel hij door dezelve de ware God beoogde te dienen. De duivel wordt gediend, wanneer wij Hem meer vrezen, dan vrezen tegen God te zondigen; alsook wanneer men tot waarzeggers loopt, of tot dezulken welke geoordeeld worden in een verdrag te zijn met de duivel, om raad te vragen, of om toekomstige gebeurtenissen te weten, of om gestolen of verloren goederen ontdekt te krijgen. Dit, zeg ik, is duivelsdienst, en was ook de onmiddellijke voorloper van Sauls ondergang, wanneer hij naar de toveres te Endor ging om raad te vragen; het wordt ook gevoegd bij de gruwelijke afgoderij van Moloch (Leviticus 20:6). Om dan te besluiten: Hoe velen zijn er, die afgoden maken van hun vuile lusten, en dezelve liever dienen en gehoorzamen, dan God! Sommigen dienen de lust van onreinheid; sommigen die van onmatigheid; sommigen die van wraakzucht, en anderen die van geldgierigheid, heerszucht, en dergelijke. O hoe ontelbaar zijn de lusten van het ongedode hart! En nochtans is het getal van uw goden, o zondaar, naar het getal van uw lusten. 'Weet gij niet', zegt de apostel (Romeinen 6:16), 'dat wien gij uzelfen stelt tot dienstknechten ter gehoorzaamheid, gij dienstknechten zijt desgenen dien gij gehoorzaamt, óf der zonde tot den dood, óf der gehoorzaamheid tot gerechtigheid?'

Dus heb ik u een kort bericht gegeven van enige andere goden, die heimelijk in het hart van mensen kunnen huisvesten, terwijl zij voorgeven dit gebod te gehoorzamen: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Wacht u, dat het Woord des Heeren niet tegen u bevonden wordt, en dat terwijl ik u dit gebod in deszelfs geestelijkheid enigszins verklaar, uw consciëntie niet zegt, gelijk Achab zeide tot de profeet: 'Hebt gij mij gevonden, o mijn vijand!' (1 Koningen 21:20). Heeft dit gebod, dat zeer wijd is, geen andere goden ontdekt, dan Hem Die hier zegt: Ik ben de HEERE uw God? Zo maar één van de gemelde afgoden in uw harten heerst en op de troon zit, dan hebt gij nog nooit het eerste gebod van Gods wet gehoorzaamd, waaruit dan gemakkelijk kan besloten worden, dat uw gehoorzaamheid aan de gehele wet nog moet begonnen worden; want indien het eerste gebod niet eerst gehoorzaamd wordt, zo kan geen van al de andere gehoorzaamd worden; omdat, gelijk ik alreeds gezegd heb, de grondslag van alle gehoorzaamheid gelegen is in geen andere goden te

hebben, dan Hem alleen, Die in de voorrede belooft de HEERE onze God te zijn. O mijne vrienden! zie toch, om des Heeren wil, bijtijds om, opdat, terwijl gij deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, belijdt te omhelzen, er geen leugen zij in uw rechterhand. Want indien gij waarlijk door het geloof dezelve omhelst, dan zult gij datgene doen, hetwelk in dit gebod vereist wordt, en zeggen: Ik wil voor het aangezicht Gods, Die in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende is, geen andere goden hebben. Dus nemen wij Christus aan, door het gehoorzamen van het eerste gebod, en berusten op Hem alleen tot zaligheid, gelijk Hij in het Evangelie of het verbond der genade aangeboden, gegeven of beloofd is.

DERDE GEBRUIK VAN VERTROOSTING

Het derde gebruik van deze leer zal zijn tot vertroosting van de gelovigen, wiens zielen in gehoorzaamheid aan dit gebod, op grond van deze verbondsgift, tot den HEERE gezegd hebben: Gij zijt mijn HEERE; en die door het geloof in deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, ten Avondmaal gekomen zijn, het brood en de wijn in die ordonnantie ontvangen hebben, tot verzegeling van deze en alle andere beloften, die daarvan afhangen. Ten einde gij zoudt mogen zien, wat sterke vertroosting hier voor u is, zo bid ik u, dat gij eens overweegt, hoe deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, alle hemelse en eeuwige zegeningen insluit en meebrengt. Daar is niet één belofte in de Bijbel, van het begin van Genesis af, tot het einde van de Openbaringen toe, welke gij niet met vrijmoedigheid als uw eigendom u zoudt mogen toe-eigenen, indien gij dit gebod Gods gehoorzaamd hebt, door Hem als uw God en als uw enige God aan te nemen, uit kracht van deze heerlijke gift van soevereine genade: Ik ben de HEERE uw God.

Het is mij onmogelijk, om het tienduizendste gedeelte van die genade en heerlijkheid te kunnen zeggen, die in de schoot van deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, verborgen ligt. Daar is een oneindig God, die een oneindig goed is, in dezelve opgesloten: 'Wie zal de onderzoekingen Gods vinden? Wie zal tot de volmaaktheid toe den Almachtige vinden?' (Job 11:7). Daar zullen in de hemel aan engelen en aan mensen tot in alle eeuwigheid, nieuwe vertoningen van Zijn oneindige heerlijkheid vertoond worden. O! hoe onmetelijk is die schat dan, welke hier voor u bewaard is in deze twee of drie woorden: Ik ben de HEERE uw God! En daarom mocht gij terecht wel zingen: 'De snoeren zijn mij in een liefelijke plaats gevallen; ja een schone erfenis is mij geworden' (Psalm 16:6). Hij Die Zichzelven in de Persoon van den Zoon tot uw verlossing aan de dood heeft overgegeven, en Zichzelven ook als de Jehovah, Vader, Zoon en Heilige Geest door een verbondsgift aan u overgeeft, hoe zal Hij u ook niet alle dingen schenken? Kunt gij wel, ten aanzien van andere dingen, aan Zijn milddadigheid twijfelen, wanneer Hij u Zichzelven in Zijn heerlijke oneindigheid, niet onthoudt? Kunt gij ook wel twijfelen aan Zijn vervulling van enige andere verbondsbefte, wanneer gij deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, door het geloof met toepassing op uzelf verzegeld hebt?

Ik zou hier tot vertroosting voor een gelovige, en tot aanmoediging voor zijn geloof kunnen aantonen, hoe deze verbondsbefte al de andere beloften tot gevolg heeft, als onafscheidelijk daaraan verbonden zijnde. Ik zal uit vele, deze weinige maar eens noemen: 'Ik ben de HEERE uw God'; daarom 'zal Ik u een hart geven om Mij te kennen, dat Ik de HEERE ben' (Jeremía 24:7). 'Ik ben de HEERE uw God'; daarom 'zal Ik rein water op u sprengen, en gij zult rein zijn; van al uw onreinheden, en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen' (Ezechiël 36:25). 'Ik ben de HEERE uw God'; daarom 'zal Ik uw ongerechtigheden genadig zijn, en uw zonden en overtredingen zal

Ik geenszins gedenken' (Hebreeën 8:12). 'Ik ben de HEERE uw God'; daarom 'zal Ik Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen' (Ezechiël 36:27). En zo is het met alle andere beloften van het verbond; zij zijn allen ja en amen in Hem, Die de HEERE uw God is. Hij die zo goed en liefhebbend is om Zichzelf te geven als uw God, Hij zal ook onvermijdelijk elke belofte aan u vervullen, en gij mocht Hem met een verzekerd vertrouwen geloven, dat Hij zulks doen zal, omdat Hij gezegd heeft: Ik ben de HEERE uw God. O! laat het menigmaal herhalen van deze woorden u dezelve niet onsmakelijk maken; want daar liggen meer dan tienduizend miljoenen hemelen met heerlijkheid in voor een ziel, die dezelve in het licht des Geestes met een oog des geloofs beschouwt.

Ik zou hier nog verder tot vertroosting voor een gelovige kunnen bijvoegen, dat deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, ook de aller-dierbaarste en beminlijkste ambten en betrekkingen meebrengt die te bedenken zijn. Om er maar eens enige weinige te noemen:

1. Hij, die uw God is, gelovige! is uw Zon om uw ziel te verlichten, te besturen, te verwarmen en vruchtbaar te maken met Zijn goedertieren en genadige invloeden (Psalm 84:12); 'De Opgang uit de hoogte' heeft u beginnen te bezoeken (Lukas 1:78), 'en de Morgenster is in uw harten opgegaan' (2 Petrus 1:19). Hoewel nu de wolken de lucht overdekken mogen, zo zal de Zon der gerechtigheid door dezelve heen breken, en wederkeren met de verkwikkelijke bezoeken van eeuwige goedertierenheden; want 'Zijn uitgang is bereid' of verzekerd, 'als de dageraad' (Hoséa 6:3). 'Ulieden die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen; en gij zult uitgaan, en toenemen als mestkalveren' (Maleáchi 4:2).

2. De HEERE uw God is een Schild, om u te bewaren en te beschermen tegen alle aanvallen van uw tijdelijke en geestelijke vijanden. Wanneer de zonde, de satan en de wereld op u inbreken gelijk een stroom, 'zo zal de Geest des HEEREN de banier tegen hem oprichten' (Jesaja 59:19). 'Hij is den arme een Sterkte; een Sterkte den nooddrufte als het hem bang is; een Toevlucht voor den vloed, een Schaduw voor de hitte; want het blazen der tirannen is als een vloed tegen een wand' (Jesaja 25:4). 'Uw God is het Schild uwer hulp, en het Zwaard uwer hoogheid' (Deuteronomium 33:29). 'Hij vaart op den hemel tot uw hulp en met Zijn hoogheid op de bovenste wolken' (vers 26).

3. Uw God is uw Loon. De HEERE zeide: 'Vrees niet, Abram, Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot' (Genesis 15:1). Hij is niet alleen uw Beloner, maar Hij Zelf is uw Loon. Omdat nu uw God uw Loon is, zo moet dat ook zeer groot zijn boven alles wat gesproken of gedacht kan worden. Het is een zeer groot loon boven alles wat ooit een oog heeft gezien, of ooit een oor heeft gehoord, of in het hart van enig mens is opgeklommen; gewis dit loon kan geen beloning naar schuld, maar alleen naar genade zijn. Het is het loon niet van onze gehoorzaamheid of dienst, maar van de gehoorzaamheid en de dood van onze heerlijke en gezegende Borg. Hij is de gerechtige Erfgenaam, en wij zijn ook erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus (Romeinen 8:17).

4. Uw God, gelovigen! is uw vriend. Daar is een verbond van vriendschap opgesloten in de woorden van mijn tekst: Ik ben de HEERE uw God. Van Abraham wordt gezegd, 'dat hij een vriend Gods was' (Jakobus 2:23); nu is die vriendschap onderling en wederzijds. Welke liefdesplichten ooit volbracht zijn van de ene vriend omtrent de andere, die allen volbrengt ook uw God omtrent u. Gelovigen! uw God is 'als een vriend in al uw benauwdheden benauwd' (Jesaja 63:9). 'Hij vervult al uw nooddrufte'

(Filippenzen 4:19). Hij openbaart u Zijn verborgenheden, de verborgenheden van Zijn verbond en Koninkrijk, 'welke Hij voor de wijzen en verstandigen verborgen houdt' (Mattheüs 11:25), en Hij belooft ook 'bij u te zijn als gij door het water en het vuur zult gaan', in leven en in sterven (Jesaja 43:2). Als een vriend zal Hij u ook vriendelijk komen bezoeken, en u meer dan half weg ontmoeten, als gij Hem zult komen bezoeken; want 'Hij ontmoet den vrolijke en die gerechtigheid doet, degenen die Zijner gedenken op Zijn wegen' (Jesaja 64:5).

5. Uw God, gelovigen! is uw Vader (2 Korinthe 6:16): 'Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn'; en dan volgt (vers 18): 'Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige'. Dat mensen en engelen zich hierover verwonderen, dat wij, die uit de hel zijn voortgesproten, verwaardigd worden met een naam onder 'de algemene vergadering en de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn!' (Hebreeën 12:23). Uw God is uw Vader; en als van een tederhartig Vader zijn Zijne ogen op u ten goede, en Zijn oren tot uw geroep; Zijn hart volgt u na overal waar gij zijt; Zijn hand is gereed om u te helpen en te ondersteunen; Zijn Geest in en door het Woord om u raad te geven en te vertroosten; en Zijn huis daar vele woningen in zijn, is bereid en gereed om u te ontvangen, zodra gij uit het aardse huis dezes tabernakels zult ontbonden zijn.

6. Uw God is uw Man (Jesaja 54:5): 'Uw Maker is uw Man, HEERE der heirscharen is Zijn Naam; en de Heilige Israëls is uw Verlosser'. Uw naam is voor Hem Hefziba en Beula; Hij verheugt Zich over u gelijk een bruidegom zich verheugt over zijn bruid. Daar is tussen Hem en u een gemeenschap van belangen en intrest, zodat uw belangen zo zeer de Zijne zijn, dat al wat de wet tegen u inbrengt, Hij u uit kracht van Zijn betrekking als uw Man verbonden is te dekken en te beschermen tegen alle dodelijke onheilen.

7. Uw God is ook uw leven; ja uw levenskracht (Psalm 27:1): 'De HEERE is mijn levens Kracht, voor wien zou ik vervaard zijn?' Uw God leeft en gij zult leven. 'De HEERE leeft, en geloofd zij mijn Rotssteen, en verhoogd zij de God mijns heils' (Psalm 18:47). Dus kunt gij uit deze weinige dingen zien, wat deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, insluit voor een gelovige, die dezelve door het geloof omhelst en dus het eerste gebod gehoorzaamd heeft. O mijne vrienden! de gelovige beschouwing van de genade, die in deze belofte opgesloten is, zou ons met David doen uitroepen: 'O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen; dat Gij gewrocht hebt voor degenen die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid der mensenkinderen!' (Psalm 31:20). Dusverre tot vertroosting.

VIERDE GEBRUIK VAN VERMANING

Het laatste gebruik, dat ik uit deze stof maken zal, is een gebruik van vermaning. Eerst aan allen in het algemeen en dan de gelovigen in het bijzonder.

Eerst heb ik een woord van vermaning om dit eerste gebod te gehoorzamen, door het omhelzen van deze verbondsbelofte: Ik ben de HEERE uw God. Dit is hetzelfde alsof ik u vermaande om in Christus te geloven, en om op Hem te berusten tot zaligheid, enz. Wanneer een zondaar in Christus gelooft, wat doet hij dan anders dan God in Christus, uit kracht van het verbond der genade, aannemen als zijn God, om zijn enige rust en gelukzaligheid in Hem voor eeuwig te genieten? En is dit nu niet dezelfde zaak, die in het eerste gebod geboden wordt, of het niet hebben van enige andere goden voor Zijn aangezicht? Het Evangelie het Voorwerp des geloofs voorstellende, en het gebod de gehoorzaamheid des geloofs gebiedende, is in alle eeuwen van de

wereld altijd één en hetzelfde geweest, hoe onderscheiden dezelve ook uitgedrukt en bediend geworden zijn. Wij zien de wet Gods, die aan Israël van de berg Sinaï verkondigd en gegeven is aan, als ons niet minder verbindende dan hen, en het is ook zeker dat die de regel van gehoorzaamheid is voor alle mensen, die dezelve horen of lezen zullen, tot aan het einde van de wereld. En het is er ook zo ver af, dat ik denken of leren zou, dat de verbintenis aan Gods heilige wet door de genade des Evangelies vernietigd zou zijn, dat het mij uit de connectie of het verband, dat de oneindige Wijsheid hier gelegd heeft, duidelijk voorkomt, dat het letterlijk onmogelijk is om deel te kunnen hebben aan de genade des Evangelies, anders dan in een weg van gehoorzaamheid aan derzelver allereerste gebod, gelijk wij alreeds verklaard hebben. Daarom is mijn vermaning tot een iegelijk, die mij heden hoort, om gehoorzaamheid te oefenen aan dit eerste gebod van de wet. Neemt door het geloof God in Christus aan als uw God, uit kracht van het verbond der genade, waarin Hij zegt: Ik ben de HEERE uw God, en draagt toch zorg om geen andere goden te hebben voor Zijn aangezicht. Meent niet dat ik u hiertoe vermaan, alsof gij enige kracht of sterkte in uzelf had, om te kunnen gehoorzamen, o nee, wij zijn van nature geheel krachteloos en gans onmachtig om enig geestelijk goed te kunnen doen; maar als ik u vermaan om dit gebod te gehoorzamen, dan vermaan ik u om zulks te doen in afhanging van de genade van Hem, Die u gebiedt om Hem te hebben als uw God, en Die Zichzelf in Zijn verbond verbonden heeft om onze God te zijn, en dus ook om de Auteur en Voleinder des geloofs te wezen. Om u nu aan te moedigen en op te wekken tot gehoorzaamheid, zo overweegt deze weinige volgende bijzonderheden, welke ik maar kortelijk zal voorstellen.

1. Overweegt eens dat wij, gij en ik, door de overtreding van het eerste verbond alle recht tot God, als tot onze God, verloren hebben. Het is waar, Hij heeft nooit opgehouden onze soevereine Heere en Schepper te zijn; deze betrekking tot God kan in generlei staat verbroken worden, ja, die staat zelfs in den staat der verdoemden; maar wij hebben door de schending van de wet, onze verbondsbetrekking op God, als op onze God en Vader, onze vriend en ons deel, verloren, en God verloren hebbende, hebben wij ons leven; onze vrede, troost en gelukzaligheid verloren voor eeuwig; en dat niet alleen, maar wij liggen onder Zijn vloek en toorn, onderworpen zijnde aan alle tijdelijke en geestelijke ellenden voor tijd en voor eeuwigheid. Door deze vermaning in acht te nemen kunt gij al dit onuitsprekelijke verlies hersteld vinden. Hier komt God in een nieuw en beter verbond, namelijk in een verbond der genade, zeggende: Ik ben de HEERE uw God, ja u gebiedende door Zijn soevereine autoriteit, om Hem aan te nemen als uw God en uw enige God, op grond van deze nieuwe gift der genade. O, welk zondaar is er, die zijn eeuwig intrerst recht overweegt, of hij zal dit gebod, van God te kennen en te erkennen als zijn God, inwilligen. Wie zou het verbeurde op zulk een gemakkelijke en lichte grond niet weder aannemen?

2. Overweegt eens wie het is, die hier zegt: Ik ben de HEERE uw God, en wie dit gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben, laat uitgaan. Hij is het, Wiens Naam 'de Jehovah is over de ganse aarde' (Psalm 83:19). Hij, Die met het heil des hemels en met de inwoners der aarde doet naar Zijn welgevallen. Hij, Die zeer laag ziet in den hemel, zelfs wanneer Hij op de cherubims en serafijnen, op de engelen en aartsengelen ziet. O, welk een verbazende nederbuiging en genade is het van deze God, om tot een zondige worm van Adams geslacht te komen zeggen: Ik ben de HEERE uw God! O, zullen wij dan het oogmerk van zulk een nederbuigende genade niet inwilligen en zeggen: Wij zullen geen andere goden voor Zijn aangezicht hebben; 'want deze God is onze God, eeuwiglijk en altoos?' (Psalm 48:15). Indien wij

zulks niet doen, zo verwerpen wij den raad Gods tegen onszelf, en wij verachten den rijkdom Zijner genade.

3. Overweegt ook dat dit zelfs de eerste plicht is van alle natuurlijke en geopenbaarde godsdienst, om God als de enige ware God en als onze God te kennen en te erkennen. Het licht van de natuur leert ons, om God te kennen als onze Schepper, op grond van de openbaring die Hij van Zichzelf aan ons geeft in het werk van de schepping en de voorzienigheid. Maar het licht van de openbaring, of van de geopenbaarde godsdienst, leert ons om Hem te erkennen als onze God in Christus, op grond van Zijn eigen gift en belofte: Ik ben de HEERE uw God. Zo dat iemand, zo lang hij dit gebod niet heeft gehoorzaamd, een atheïst, een afgodendienaar en zonder God in de wereld is; alsook geheel een vreemdeling, zowel van de natuurlijke als van de geopenbaarde godsdienst. Wee! wee! die mens, die in zulk een staat is; want hij is alreeds veroordeeld, en de toorn Gods blijft op hem, omdat hij de Jehovah in den Persoon des Zoons als zijn God en Verlosser verwerpt, en zakelijk zegt: Ik wil nog andere goden voor Zijn aangezicht hebben; ik wil Hem niet hebben als de Heere mijn God.

4. Overweegt ook dat gij niet een plicht van de wet Gode behaaglijk kunt verrichten, totdat gij dit gebod gehoorzaamt, en met deze verbondsgift verenigd zijt, gelijk wij reeds getoond hebben. Al uw daden van gehoorzaamheid aan de andere geboden, zijn maar blinkende zonden, en een gruwel voor God, totdat deze verbondsgift in gehoorzaamheid aan het eerste gebod wordt aangenomen. De ziel van alle gehoorzaamheid is weg, totdat iemand hier begint, en daarom zijn al zijn werken maar dode werken.

5. Overweegt eens, hoe gewillig de HEERE is om uw God, ja om uw eigen God te wezen. Indien Hij niet gewillig was, o zondaar! zou Hij dan wel in zulk een dialect tot u gesproken hebben, als Hij hier doet, zeggende: Ik ben de HEERE uw God? Zou Hij u ook wel ooit onder zulk een gebod van liefde hebben gebracht, en tot u hebben gezegd: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben? Gij zult Mij als uw eigen God en deel, als uw enige hoop en gelukzaligheid voor de tijd en voor de eeuwigheid kennen en erkennen? O! verdenkt toch Zijn oprechtheid en openhartigheid niet; want Hij, Die de Overwinning Israëls is, zal niet liegen. Hij haat de leugen in anderen, en daarom is het Hem onmogelijk om Zelf daaraan schuldig te zijn. Immers zouden wij zulk een mens, die met zijn mond de woorden uit zou spreken: Het is niet waarachtig hetgeen God gesproken heeft; Hij is niet de HEERE mijn God, voor een godslasteraar houden? En nochtans is elk ongelovig zondaar aan deze godslastering schuldig; hij maakt God tot een leugenaar, en hij loochent dat God met Zijn hart de waarheid spreekt, wanneer Hij tot hem zegt: Ik ben de HEERE uw God; en hij rebelleert terzelfder tijd ook tegen Zijn autoriteit, die hem gebiedt om van deze verbondsgift een gelovige toepassing te maken op zijn eigen ziel.

6. Overweegt ook dat er een noodzakelijkheid is, om in gehoorzaamheid aan dit gebod deze verbondsgift aan te nemen; omdat er buiten God geen veilig leven, noch een gerust sterven is. Zonder God zijt gij zonder hoop in de wereld; zonder God is al wat gij in de wereld hebt vervloekt; vervloekt in uw korf en baktrog, vervloekt in de stad, en vervloekt in het veld; vervloekt in uw ingaan, en vervloekt in uw uitgaan. Zonder God kunt gij niet sterven, of gij moet noodzakelijk de tweede dood zowel sterven als de eerste; 'allen die verre van den Heere zijn, zullen vergaan' (Psalm 73:27). 'Wat zult gij doen ten dage der bezoeking', o zondaar! die in ongehoorzaamheid leeft aan dit gebod, en in het verachten van de genade die in deze verbondsgift opgesloten is? 'Tot wien zult gij vlieden om hulp en waar zult gij uw heerlijkheid laten?' (Jesaja 10:3). Hoe zult gij voor God verschijnen, wanneer gij voor Zijn ontzaglijke rechterstoel

gedagvaard zult worden? Wat een doodsteek zal dat aan uw hart zijn, wanneer gij dit als het eerste en voornaamste artikel van uw beschuldiging horen zult: Hier is een mens, die Mij als zijn God en Verlosser niet heeft willen kennen of erkennen! Mij, die Mijn armen van genade uitgestrekt heb om hem te omhelzen, en Mijn ontferming hem heeft laten zeggen: Ik ben de HEERE uw God; gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben! Hij heeft zichzelf en de wereld boven Mij gewaardeerd; en daarom 'zal Ik ook nu in zijn verderf lachen; Ik zal spotten wanneer zijn vreze komt' (Spreuken 1:26). 'Verstaat dit toch, gij God vergetenden; opdat Ik niet verscheure, en niemand redde' (Psalm 50:22).

7. Overweegt ook eens wat voordeel uw ziel toegebracht zal worden door dit gebod te gehoorzamen, met een oog op de belofte des verbonds. Gij zult voor eeuwig behouden worden; want alle zaligheid is in dit ene woord: Ik ben de HEERE uw God, opgesloten, gelijk wij reeds gehoord hebben. En in het geloof daarvan mocht gij in het dal der schaduwen des doods gaan en geen kwaad vrezen want uw God is bij u, en Hij zal u begeven noch Hij zal u verlaten.

Ik zal mij niet verder ophouden, om deze vermaning met argumenten aan te dringen, omdat men denken zou, dat niemand die aan een toekomende staat van gelukzaligheid of ellende gelooft, nodig zou hebben om veel bewogen te worden, om God in Christus te kennen en te erkennen als zijn God, op grond van deze nieuwe gift van soevereine genade, omdat dit de eigenlijke hengsels zijn, daar een troostrijke eeuwigheid op omkeert. Al wat ik daarom verder in het vervolgen van deze vermaning doen zal, zal alleen een oplossing van enige weinige tegenwerpingen zijn, welke de vleselijke rede en het ongeloof gereed zullen hebben, om tegen deze leer en vermaning in te brengen.

1. Ik heb, zal mogelijk iemand zeggen, alle recht en eigendom op den Heere als mijn God verloren, door het schenden van Zijn heilige wet; en mij dunkt dat ik de Heere hoor zeggen in Zijn toorn: 'Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, daar gij uw betrekking tot Mij verbeurd hebt?' En daarom durf ik Hem niet te erkennen als de HEERE mijn God.

Ik antwoord: Het is waar dat gij en ik en alle mensen door het overtreden van het eerste verbond in Adam, ons recht en onze betrekking tot Hem, als tot den HEERE onze God, verloren hebben, en dat God nooit, sinds de val van Adam, tot enig zondaar op een wettische grond gezegd heeft: Ik ben de HEERE uw God. O nee! wanneer een zondaar daarnaar begint te zien, dan moet zijn hoop en zijn sterkte van de Heere vergaan. Maar, mijne vrienden, hier is een nieuw verbond, een nieuwe gift die God van Hemzelven doet, welke niet op onze gehoorzaamheid als derzelver voorwaarde is gegrond, maar op grond van de soevereine genade, heersende door de rechtvaardigheid van Christus, God-mens. Hier, zeg ik, is een nieuwe aanmatiging van een recht, hetwelk de schuldige zondaar voorgesteld wordt: 'Ik ben de HEERE uw God; Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en tot dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige' (2 Korinthe 6:18). Deze en dergelijke absolute beloften worden algemeen aan elk en een ieder bedeed, als een grond des geloofs. En opdat een zondaar door het gevoel van schuld niet vrezen mocht om dit nieuwe recht aan te nemen, zo wordt hier het bevel met het recht tezamen gevoegd en aan elkaar vastgemaakt: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

2. Ik vrees, dat God tot mij niet in het bijzonder zegt: Ik ben de HEERE uw God; en daarom durf ik mij zulks niet toe te eigenen. Ik vrees, dat Hij mij niet in het bijzonder door dit gebod beveelt, om Hem te kennen en te erkennen als mijn God.

Ik antwoord: Het is door deze en dergelijke verwaande en ongegronde inboezemingen, 'dat een boos en ongelovig hart ons doet afwijken van den levenden God' (Hebreeën

3:12), en van het aangrijpen van Zijn verbond. Maar ik bid u, zeg mij eens in goede ernst, meent gij dus de bindende verplichting zelfs van het eerste gebod van de wet Gods weg te redeneren? Want terzelfder tijd dat gij deze verbondsgift weigert te omhelzen, overtreedt gij het eerste en het voornaamste gebod van de wet, zoals reeds gezegd is. Of zult gij de verbintenis tot de andere geboden van de wet erkennen, en deze verwerpen? Ik onderstel, dat hier niemand is, of hij zal geredelijk erkennen, dat hij in het bijzonder verbonden is om zijn vader en zijn moeder te eren, om niet dood te slaan, niet te stelen, niet te echtbreken, enz. Gij mocht met even zulk een goed recht zeggen of denken, dat deze of andere geboden u niet in het bijzonder raken en verbinden, als dat gij u verbeeldt dat gij niet in het bijzonder verbonden zijt, om door het eerste gebod God in Christus te kennen en te erkennen als uw God. Waarom is er zo veel vooroordeel tegen het eerste en voornaamste gebod van God boven alle anderen? Wat reden kan daarvoor gegeven worden, dat iemand zelfs het eerste gebod van de wet der natuur, wanneer het gebracht is onder het verbond des Evangelies, en zo dienstig is gemaakt tot zijn eeuwige zaligheid, verwerpen zou? Ik weet er geen andere gegronde reden voor, dan die de apostel geeft (2 Korinthe 4:4): 'In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is'.

3. Ik kan niet ontkennen dat het gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben, mij in het bijzonder verbindt; maar ik kan niet geloven, dat God tot mij in het bijzonder zegt: Ik ben de HEERE uw God.

Ik antwoord: Wie heeft u, of enig mens geautoriseerd om te scheiden hetgeen God heeft samengevoegd? Ik houd mij verzekerd, dat zulks niet door enig Goddelijk recht geschiedt; en daarom kunt gij gemakkelijk gissen, dat zulks uit een boze grond moet voortkomen. Het is de grote list van de satan, om die connectie of samenbinding, welke God tussen de wet en het Evangelie gemaakt heeft, te verbreken; want hij weet zeer wel, dat indien het Evangelie afgescheiden wordt van de wet, of de wet van het Evangelie, er niet een gebod van de wet recht gehoorzaamd kan worden. Ook kan inzonderheid dit eerste gebod, wanneer het afgescheiden wordt van de evangelische belofte, welke opgesloten is in de voorrede: Ik ben de HEERE uw God, zo min door een zondaar gehoorzaamd worden, dan of hem bevolen werd de zon of de maan te rukken uit het firmament. Wilt dan toch eens overwegen, omdat gij uw verbintenis aan het gebod erkent, en ondertussen uw intrest en aanbelang in de belofte loochent, hoe gij dus doende uw verbintenis tot gehoorzaamheid erkent en vaststelt, en nochtans terzelfder tijd het fundament daar uw gehoorzaamheid op gebouwd moet worden, verwerpt, en dus bouwt gij zonder fundament; en hoe kan dat gebouw dan staande blijven? Dat huis zal gewis vallen, en deszelfs val zal groot zijn. En daarom verklaar ik u in den Naam des Heeren dat deze belofte: Ik ben de HEERE uw God, u toekomt, en uw kinderen, en allen die daar verre zijn. Sprak God niet tot elk ondeelbaar persoon in het leger Israëls, toen Hij deze woorden uitsprak: Ik ben de HEERE uw God, zowel als toen Hij daar bijvoegde: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben? Dit zelfde spreekt God ook nog tot u, en tot mij, en tot een iegelijk van ons. Laat ons daarom onze eigen weldadigheid niet verachten, omdat ook ons niet minder dan hun, 'de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de verbonden, en de wetgeving, en de dienst Gods, en de beloftenissen zijn' (Romeinen 9:4).

4. Ingeval eens al wat in deze woorden: Ik ben de HEERE uw God, bedoeld wordt, alleen een bewering is van de Goddelijke autoriteit en soevereinheid of een uitwendige verbondsbetrekking op Israël als het zaad en de nakomelingschap van

Abraham, welke de enige zichtbare kerk was; hoe kunnen dezelve dan voor mij een grond zijn om in Hem te geloven als in den HEERE mijn God?

Ik antwoord: Dat het verre van mij is, om enige van deze dingen, welke in de tegenwerping gemeld zijn, uit te sluiten, als niet begrepen zijnde in die woorden: Ik ben de HEERE uw God, en ik erken ook dat, indien er niet meer in dezelve opgesloten was, ik niet zien kan hoe dezelve voor mij of voor iemand anders, een fundament voor het bijzondere of het zaligmakende geloof zouden kunnen zijn. Maar dat het geheel anders gelegen is, zal niet gemakkelijk ontkend kunnen worden van iemand, die maar overweegt wat het is dat God van ons in het eerste gebod, als onafscheidelijk verknocht zijnde met de voorrede, van ons eist. Ik bid u, blijft hier eens een weinig bij staan, en overweegt eens of dit het al is dat God in het eerste gebod van Zijn wet vereist; te weten om Hem te kennen en te erkennen als onze soevereine Heere en Schepper; of dat Hij een God voor de zichtbare kerk is, door een uitwendige verbondsbetrekking? Het is zeker, dat dit dingen zijn, welke onvermijdelijk geloofd moeten worden; maar daar wordt ook nog meer vereist, namelijk, te geloven dat Hij in Christus de HEERE onze God is, en dat wij Hem als zodanig dienen en verheerlijken. De uitwendige verbondsbetrekking die God op de zichtbare kerk heeft, wordt particulier en bijzonder, wanneer deze belofte door een zaligmakend geloof wordt toegepast. Hierom is dit ook het gewone argument, door hetwelk Israël, het gehele Oude Testament door, tot het geloof en de bekering wordt opgewekt; inzonderheid Psalm 81:9-11, enz.: ‘Mijn volk, zeide Ik, hoor toe, en Ik zal onder u betuigen; Israël, of gij naar Mij hoordet! Er zal onder u geen uitlands god wezen, en gij zult u voor geen vreemden god nederbuigen. Ik ben de HEERE uw God, Die u heb opgevoerd uit het land van Egypte’, enz. En wanneer zij het zaligmakende geloof geoefend hebben, waardoor hun bekering tot Hem bewogen is geworden, zo hebben zij zich doorgaans op deze belofte in mijn tekst gevestigd, en dezelve toegepast, zie Jeremia 3:22: ‘Keert weder, gij afkerige kinderen; Ik zal uw afkeringen genezen. Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE onze God’. Zodat er meer is, zeg ik, in deze woorden: Ik ben de HEERE uw God, dan een blote vaststelling van de Goddelijke autoriteit, of van Zijn verbondsbetrekking met Israël, als een zichtbare kerk. Daar is een heerlijke nieuwe verbondsgift in dezelve, welke God van Zichzelven doet in Christus als onze God, om door het zaligmakende geloof toegepast te worden; en wanneer nu zulk een geloof omtrent dezelve geoefend wordt, zo is de natuurlijke echo van de ziel deze: God is mijn God, enz. Ik geloof het, omdat Hij Zelf het gezegd heeft; en dat niet alleen tot anderen, maar ook tot mij in het bijzonder: ‘Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God’ (Zacharia 13:9). Het is waar, niemand kan deze taal des geloofs spreken zonder de Heilige Geest; maar te zeggen, dat er in het blote woord, of in de belofte van God in het afgetrokkene aangemerkt, geen genoegzame grond voor een bijzonder toepassend geloof is, is een apologie of verdediging voor het ongeloof van de toehoorders van het Evangelie; alsook een overlopen tot de dwaling van de enthousiasten of de geestdrijvers, die de plicht van het geloof uitstellen, dezelve niet grondende op het Woord Gods, maar op het werk en het licht des Geestes in de mens.

5. Indien deze belofte gedaan is aan een iegelijk in de zichtbare kerk, hoe zal dan de waarheid van de Belover behouden of verdedigd worden; aangezien er zovelen zijn, die van dezelve verstoken blijven, en welker God Hij nooit in een zichtbare verbondsbetrekking wordt?

Deze tegenwerping zou ik bij wijze van omkering kunnen beantwoorden: Hoe komt het, dat een ongelovige God tot een leugenaar maakt, indien de belofte niet aan hem in

het bijzonder is gedaan? Want zo de belofte en de getrouwheid van de Belover niet aan hem gedaan zijn, dan kan hij niet beschuldigd worden over zijn ongeloof en zijn niet bezegelen van een belofte, die nooit aan hem gedaan is. Zou hij ook veroordeeld kunnen worden, omdat hij zich niet bemoeit met een zaak die hem niet toekomt? Vervolgens vraag ik ook: Hoe kon God in overeenkomst met Zijn getrouwheid, het ongelovige Israël de verbreking van Zijn belofte bekend maken (Numeri 14:34), nadat Hij hun een gift van het land Kanaän gedaan, en beloofd had hun in hetzelfde te brengen, daar zij nochtans nooit zijn toegelaten om hetzelfde in te gaan, maar hun dode lichamen zijn in de woestijn gevallen, omdat God gezworen had dat zij in Zijn rust niet zouden ingaan? De getrouwheid van God in het verbreken van Zijn belofte, die Hij aan dat geslacht had gedaan, wordt behouden door de schuld daarvan te leggen op hun eigen ongeloof; zij geloofden Zijn Woord niet; zij vertrouwden niet op Zijn heil, en zij gaven meer geloof aan het valse en leugenachtige gerucht van de goddeloze verspieders, dan aan het Woord en de belofte van Hem, Dien het onmogelijk is dat Hij liegen zou; en omdat zij God dus tot een leugenaar maakten, zo werd Zijn belofte aan hen gedaan, voor hen krachteloos. Evenzo is ons ook een belofte van in een geestelijke en eeuwige rust in te gaan, nagelaten; maar de meesten hebben ondertussen te vrezen, of niet God misschien de verbreking van Zijn belofte hun bekend maakt, door hen van die beloofde rust uit te sluiten wegens hun ongeloof. Hierdoor wordt de getrouwheid van God in het minst niet verkort, omdat een ongelovige Zijn getrouwheid in twijfel trekt, en Zijn belofte verwerpt als een zaak die niet waardig is geacht te worden. Zou ook iemand van ontrouw beschuldigd kunnen worden, omdat hij zichzelf en al zijn goederen niet besteedt aan een vrouw, welke hij trouwbelofte heeft gedaan; wanneer die vrouw zijn aanbieding en belofte verwerpt? De getrouwheid van de wisselbanken in ons land is inzonderheid verbonden aan de brengers van hun wisselbrieven; maar in geval de bringer de brief aan stukken scheurde, en dezelve wegwierp als een stuk vuil papier, zo zou hun getrouwheid in het minst niet verkort worden, hoewel zij hem nooit de som die in die wissel begrepen was, betaalden. Zo is het ook hier gelegen.

6. Indien ik de blijken en merktekenen van de zaligmakende genade in mijn ziel gewrocht vinden kon, dan, ja dan zou ik erkennen en geloven, dat de Heere mijn God was, maar anders durfde ik niet. Ook denk ik het mijn plicht niet te zijn om zulks te doen.

Ik antwoord: Ik erken, dat niemand met recht dit besluit, dat hij in den staat der genade of onder den band des verbonds is, of een zaligmakend aandeel heeft aan den Heere als zijn God, kan opmaken, totdat hij bij het woord de zaak beproefd heeft, en op zijn onderzoek zulke merktekenen der genade gevonden heeft, als welke hem recht geven om zulk een besluit te maken. Maar dat is hier de kwestie niet. De tegenwoordige vraag is: Of het een arme zondaar geoorloofd is, die zo ver is van enig werk der genade of begenadigde hoedanigheden in zichzelf te vinden, dat hij integendeel niet anders dan zonden en ellenden kan bespeuren, en zichzelf een erfgenaam der hel en des toorns bevindt; of het de plicht is, zeg ik, van zulk één, om op grond van deze verbondsgift en belofte: Ik ben de HEERE uw God, den Heere te kennen en te erkennen als den Heere zijn God? En zo dit de kwestie is, gelijk het zekerlijk wezen moet, dan is het eveneens alsof er gevraagd werd, of het de onmiddellijke plicht is van zulk een mens om het eerste gebod van de zedelijke wet, zoals die onder een verbond der genade staat, te gehoorzamen, dan of iemand de gehoorzaamheid van het eerste gebod van Gods wet moet nalaten, totdat hij bevindt dat er begenadigde hoedanigheden in zijn ziel gewrocht zijn? Maar dit te willen

bevestigen, is zakelijk zo veel alsof men zeide, dat het eerste gebod van de wet de eerste plicht van de godsdienst niet gebood; maar dat er nog iets gedaan moet worden, eer wij datgene doen, wat God in de eerste plaats, als het fundament van alle andere daden van gehoorzaamheid, komt vorderen; en dat is: te geloven en te erkennen dat God in Christus onze God is, uit kracht van het verbond der genade in deze woorden begrepen: Ik ben de HEERE uw God. In zulke wonderlijke ongerijmdheden moeten wij onvermijdelijk vallen, wanneer wij het zuivere geloofspad, hetwelk ons in het Woord is voorgeschreven, niet blijven betreden.

7. Ik vrees, dat deze leerwijze mij zal brengen tot een vermetel vertrouwen, en daarom durf ik die niet omhelzen.

Ik antwoord: God leert niemand enige waan of vermetelheid, wanneer Hij hem gebiedt geen andere goden voor Zijn aangezicht te hebben. Uw eigen goedgekeurde catechismus leert u ook geen vermetelheid, wanneer die u zegt, dat God u in dit gebod gebiedt, om Hem als God en als uw God te kennen en te erkennen; en dat gij daarom, omdat Hij de Heere en uw God is, verbonden zijt om al Zijn geboden te onderhouden. Behalve, gelijk ik u in het gebruik van beproeving gezegd heb, dat iemand die zich den Heere als zijn God vermetel aanmatigt, zulks doet buiten Christus. Of hij doet het niet op grond van Gods getrouwheid, die in het verbond verbonden is. Of hij heeft, terwijl hij met zijn mond belijdt dat de Heere zijn God is, nog andere goden voor Zijn aangezicht; in welk geval de Heere tot hem zegt: 'Wat hebt gij Mijn inzettingen te vertellen, en neemt Mijn verbond in uw mond? Dewijl gij andere goden voor Mijn aangezicht hebt in uw hart, en dus de kastijdingen haat, en Mijn woorden achter u heen werpt' (Psalm 50:16-17).

8. God is op mij vertoornd; Hij gedraagt Zich als een vijand tegen mij en Hij slaat mij door het Woord en door Zijn roede. Hoe durf ik dan zeggen, dat Hij de Heere mijn God is?

Ik antwoord: Het is waar, God is toornig geweest; maar Zijn toorn of Zijn wrekende grimmigheid zich uitgelaten hebbende op onze heerlijke en gezegende Borg, zo mogen wij met de Kerk zeggen (Jesaja 12:1-2); 'dat Zijn toorn afgekeerd is, en dat Hij ons nu troost. Zie, God is mijn Heil; ik zal vertrouwen en niet vrezen', enz. Christus, Zichzelven tot een slachtoffer opgeofferd hebbende, Gode tot een welriekende reuk, zo is de vloed van Zijn toorn gestild en een afkondiging uitgeroepen: Grimmigheid is bij Mij niet. Ik ben de HEERE uw God; gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. O mijne vrienden! dit is immers niet de taal van toorn of gramschap, maar van liefde, barmhartigheid en van de eeuwige ingewanden van ontferming en goedwilligheid jegens de mens op aarde. Betrekkelijk de schijn van Zijn toorn uit Zijn uitwendige bedeling, 'geen mens weet noch liefde, noch haat uit al hetgeen dat voor zijn aangezicht is' (Prediker 9:1). De enige weg om te oordelen over de liefde van Zijn hart, is om dezelve te lezen in de woorden van Zijn genade; want die zijn alleen het nauwkeurige afbeeldsel van Zijn oneindig diepe hart, en niet Zijn uitwendige bedelingen. Het is waar, Hij is een God, Die over de goddelozen alle dagen toornt; maar wat is Zijn voornamen en fundamentele twist tegen hen? Deze, dat hoewel Hij gezegd heeft: Ik ben de HEERE uw God en Verlosser, en hoewel Hij daarvan zulk een heerlijk bewijs gegeven heeft in het overgeven van Zijn eniggeboren Zoon in den dood, tot onze verlossing, en hoewel Hij vervolgens Zijn getrouwheid aan ons in een nieuw verbond verbonden heeft, zij Hem echter niet kennen en erkennen willen als den Heere hun God; maar dat zij andere goden willen hebben voor Zijn aangezicht. Om dan te besluiten: het oogmerk van al de bedreigingen van het Woord en van al die schijntoornige bedelingen van Zijn voorzienigheid, is opdat wij Zijn

toorn ontvlieden mochten en niet met dikke verheven schilden tegen Hem aanlopen, maar ons tot Hem, als tot onze God in Christus, bekeren en leven (Ezechiël 33:11).

9. Indien het eens alleen tot de uitverkorenen of tot de gelovigen geweest is in het leger van Israël, dat God sprak, toen Hij zeide: Ik ben de HEERE uw God, dan kunnen die woorden geen grond des geloofs zijn voor allen.

Ik antwoord: Deze tegenwerping verbreekt steeds de connectie, die God gemaakt heeft tussen de belofte en het gebod, hetwelk niet behoorde te geschieden. Ik geloof niet dat iemand zal durven zeggen dat het gebod: gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben, alleen de uitverkorenen en de gelovigen gegeven is, maar aan de uitverkorenen en verworpenen, gelovigen en ongelovigen. De gehele wet is aan elke mens gegeven, niemand uitgezonderd. Heeft God nu hen allen door Zijn wet verbonden tot gehoorzaamheid, en hun nochtans terzelfder tijd de grondslag van alle gehoorzaamheid, die in Zijn belofte lag, ontnomen? O nee, zij moeten met elkaar tezamen gaan. De belofte moet, ten aanzien van de voorstelling, zo uitgebreid zijn als de verbintenis tot het gebod. Het voorwerp des geloofs moet voorgesteld worden aan allen, wiens plicht het is te geloven. De belofte is zowel onder de geopenbaarde dingen als het gebod, en daarom behoort die ook gelijkelijk tot ons. Wat God heeft tezamen gevoegd, scheidde de mens niet. Het is waar, deze woorden: Ik ben de HEERE uw God, aangemerkt zijnde in Zijn voornemen en besluit, behoren wel alleen tot de uitverkorenen, maar, als onbepaald gesproken zijnde, houden zij op ten aanzien van ons een besluit te wezen. En nu hebben wij dezelve aan te merken als een belofte, die ons gegeven is als een grond des geloofs; en dus hebben ze opzicht op een iegelijk, wien geboden wordt Hem te hebben als zijn eigen God.

Nu zal ik ten tweede deze redevoering besluiten met een kort woord van vermaning of raadgeving aan degenen, die dit eerste gebod van de Koninklijke wet, door het aangrijpen van God in Christus als hun eigen God, uit kracht van Zijn getrouwheid, die in deze heerlijke verbondsgift: Ik ben de HEERE uw God verbonden is, in waarheid gehoorzaamd hebben. O, wat zullen wij of wat kunnen wij Hem vergelden, Die, nadat wij Hem als onze God door de zonden verloren hadden, Zichzelven aan ons komt wedergeven in een nieuw verbond, hetzelfde door Zijn eigen bloed verzegelende en aan hetzelfde getuigenis gevende door de Drie Die in den hemel getuigen. Daar zijn deze weinige dingen, welke de Heere uw God als een getuigenis van uw dankbaarheid van u eist.

1. Dat gij Hem als den Heere uw God lief zult hebben en ook allen die Zijn beeld vertonen; want dit is de gehele inhoud van de tien geboden: ‘Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand, en uw naasten als uzelfen’ (Mattheüs 22:37). Deze liefde is de vervulling van de wet.

2. Vertrouwt op Hem als op den Heere uw God. ‘Vertrouwt op den HEERE tot in der eeuwigheid, want in den HEERE HEERE is een eeuwige rotssteen’ (Jesaja 26:4). ‘Vertrouwt op Hem te allen tijde, o gij volk!’ enz. (Psalm 62:9). Vertrouwt op Hem voor alle beloofde zegeningen en verzoekt dezelve van Hem in de gebeden; want dat is naar Zijn wil. ‘En dit is de vrijmoedigheid die wij tot Hem hebben, dat zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort’ (1 Johannes 5:14). ‘Werp uw zorg op den HEERE’ (Psalm 55:23), en ‘laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging, bekend worden bij God’ (Filippenzen 4:6).

3. Dient Hem als den Heere uw God. 'Hij is uw Heere, en buigt u daarom voor Hem neder' (Psalm 45:12). O, dient Hem in heilige sieraden, want 'de heiligheid is Zijn huize sierlijk in lange dagen' (Psalm 93:5).

4. Wandelt voor Zijn aangezicht en zijt oprecht. 'Want alle volken zullen wandelen, elk in den naam zijns gods; maar wij zullen wandelen in den Naam des HEEREN onzes Gods' (Micha 4:5). Wandelt waardiglijk 'Hem Die u geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht' (1 Petrus 2:9). 'Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken' (Mattheüs 5:16).

5. Prijst en verhoogt Hem als uw God (Éxodus 15:2): 'Deze is mijn God, daarom zal ik Hem een liefelijke woning maken; Hij is mijns vaders God, dies zal ik Hem verheffen'. Laten de verheffingen Gods geduriglijk in uw keel zijn, omdat Hij tot uw ziel gezegd heeft: Ik ben de HEERE uw God, en wilt ook met David zeggen: 'De HEERE leeft, en geloofd zij mijn Rotssteen, en verhoogd zij de God mijns heils' (Psalm 18:47).

6. Eindelijk: verlaat alle andere goden. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Draagt toch zorg dat er niets is, dat Zijn plaats in uw hart benemen kan. 'Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden' (1 Johannes 5:21). 'Hoort toe, en Ik zal onder u betuigen; Israël, of gij naar Mij hoordet! Er zal onder u geen uitlands god wezen, en gij zult u voor geen vreemden god nederbuigen. Ik ben de HEERE uw God, Die u heb opgevoerd uit het land van Egypte' (Psalm 81:9-11).

AMEN

3. De vervallen hut of tabernakel Davids, door de mens verbroken, en weder opgericht door de almachtige God - 1

Amos 9:8-11. Zie, de ogen des Heeren HEEREN zijn tegen dit zondig koninkrijk, dat Ik het van den aardbodem verdelge; behalve dat Ik het huis Jakobs niet ganselijk zal verdelgen, spreekt de HEERE.

Want zie, Ik geef bevel, en Ik zal het huis Israëls onder al de heidenen schudden, gelijk al zaad geschud wordt in een zeef; en niet één steentje zal er ter aarde vallen.

Alle zondaars Mijns volks zullen door het zwaard sterven, die daar zeggen: Het kwaad zal tot ons niet genaken, noch ons voorkomen.

Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar retent vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds.

In deze voorgelezen verzen vinden wij een mengsel van oordeel en van goedertierenheid: het oordeel en de toorn den weg banende voor de goedertierenheid. Hij, Die Zijn opperzalen in den hemel bouwt, en Zijn bende op aarde gefundeerd heeft, gelijk er in vers 6 staat, is het Die de Joodse kerk afbreekt, opdat Hij een veel heerlijker kerk in derzelver plaats opricht. Deze profeet Amos was een man van geringe afkomst, zijnde onder de veeherders van Tekóa, gelijk wij in het begin van zijn profetie kunnen zien. Die God nochtans, Die David van achter de schapen nam en hem op de troon zette, om de scepter te zwaaien over Israël, die neemt ook een arme veeherder van Zijn kudde, hem gebiedende Zijn wil te boodschappen aan de koning, aan het hof, aan de edelen, aan de priesters en aan het volk Israël. Zo iemand Gods wil boodschapt, en een commissie van Hem daartoe ontvangen heeft, wat dan zijn geboorte of afkomst zou mogen zijn, of wat zijn voorgaand beroep moge geweest zijn, dan hebben wij die te ontvangen en te onthalen. Al de mensenkinderen zijn voor God als een menigte van lemen vaten, van welke Hij sommigen tot vaten der ere, en anderen tot vaten der onere maakt, doende met het heil des hemels en met de inwoners der aarde naar Zijn welgevallen. Wat hebben wij te zeggen, als Hij den geringe uit het stof opricht, en den nooddruftige uit den drek verhoogt, om die te doen zitten bij de prinsen, wanneer Hem zulks maar behaagt? Deze Amos verscheen in een zeer vervallen tijd op het toneel; nochtans zette hij, als een getrouw wachter, de bazuin aan de mond, en verklaarde het huis van Juda zijn zonde, en Israël zijn overtredingen. En hoewel hem verboden werd het hof van de koning te naderen, zo verhief hij nochtans, in gehoorzaamheid aan Hem door Welken hij gezonden was, zijn stem als een bazuin. Uit deze verzen mogen wij op deze volgende bijzonderheden achtgeven.

1. Op de benaming die de profeet, op Gods bevel, aan het koninkrijk van Israël geeft; dit zien wij in het begin van vers 8; hij noemt het een zondig koninkrijk. Het was een zondig volk, 'een volk van zware ongerechtigheid, een zaad van boosdoeners, verdervende kinderen' (Jesaja 1:4). Zij waren afgeweken van God, en van de zuiverheid van die dienst, welke God hun had geordineerd waar te nemen in de tempel te Jeruzalem. En in plaats daarvan, hadden zij hun afgodische kalveren te Dan en te Bethel opgericht. Velen, ja het ganse lichaam des volks, behalve nog zeventuizend, of daaromtrent, hadden hun knieën voor de Baäl gebogen, daarin het voorbeeld van hun verdorven koningen en priesters volgende, en dus waren zij waarlijk een zondig koninkrijk. Maar helaas! mag niet dezelfde zinspreuk op ons geschreven worden, in het land daar wij in leven? Dit zou ik in vele bijzonderheden kunnen aantonen; wij zijn een volk van zware ongerechtigheden; wij hebben onze wegen bedorven, gelijk

zij; zij hebben Gods verbond verbroken, en dat hebben wij ook gedaan; zij hebben de afgoderij en de superstitie begunstigd, en wandelden vele gruwelen achterna; zij maakten een verbond met de hel en hebben de duivelen geofferd; en ik hoor dat ook in deze stad toverijen en duivelskunsten worden gepleegd. O, wat ligt er een last van zonde op het land! Wat schrikkelijke meinedigheid en afval, wat vreselijke ontheiliging van Gods dag en naam wordt er onder ons gevonden! Het geroep van onze zonden is tot in de hemel opgeklommen, en zij zijn gewisselijk blind, die den toorn Gods, om deze dingen, niet kunnen zien.

2. Maar een andere zaak, die wij in acht te nemen hebben, is een waarschuwing die de profeet Amos dit zondige koninkrijk geeft, zeggende dat de ogen des Heeren tegen hetzelfde zijn. Het is heel waarschijnlijk, dat er een geslacht van mensen onder hen geweest zij, gelijk heden onder ons, hetwelk, indien niet met de mond, nochtans met het hart en in de praktijk zeide: 'De HEERE ziet het niet, en de God Jakobs merkt het niet' (Psalm 94:7). Hij merkt niet op ons goed of kwaad, ook zal Hij het niet zoeken. Maar bedriegt u niet, wil de profeet zeggen; gij zult het gewisselijk anders gewaar worden, want de ogen des Heeren zijn tegen dit zondige koninkrijk, tegen de zondige regenten, profeten, priesters en inwoners van het land; 'Zijn ogen aanschouwen, Zijn oogleden proeven de mensenkinderen' (Psalm 11:4), ja ook de overspelers en andere zondaren van die soort, die de zonde in het verborgene bedrijven, en 'de schemeringen waarnemen, zeggende: Geen oog zal mij zien' (Job 24:15). Maar bedenkt, mijne vrienden! 'dat de duisternis voor Hem niet verduistert; maar de nacht licht als de dag, en de duisternis is als het licht voor Hem' (Psalm 139:12). 'Zou zich iemand in verborgen plaatsen kunnen verbergen, dat Ik hem niet zou zien? spreekt de HEERE' (Jeremía 23:24). 'Hij openbaart de diepten uit de duisternis, en des doods schaduw brengt Hij voort in het licht' (Job 12:22). Wilt dan overal waar gij zijt, en in alles wat gij doet, aan Hagar's belijdenis denken, en zeggen: 'Gij God des aanzien' (Genesis 16:13). Zoek toch te bedenken dat het oog van een alziend God u achtervolgt, overal waar gij heen gaat, ja zelfs ziet tot in het binnenste van uw ziel. Hoewel gij u mogelijk verbeeldt dat uw verborgen goddeloosheden overzien worden, en dat uw oude zonden vergeten zijn, zo zijn die nochtans bij God niet vergeten, maar Hij kent ze en zal die in het licht brengen. Hij zal al de boze werken der duisternis, die in deze stad Edinburg geschieden, ten genen dage openbaren en in het licht stellen voor engelen en mensen; 'Hij zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed of hetzij kwaad' (Prediker 12:14). Het gedrag van vele mensen in deze tijd, toont dat zij niet geloven dat er een God is, Die hen eens tot rekenschap zal brengen. O! zoek toch, om des Heeren wil, een indruk te verkrijgen, dat het oog van een alziend God op u is, overal waar gij zijt; want de ogen des Heeren zijn tegen dit zondige koninkrijk. 'Immers is er een God, Die op de aarde richt?' (Psalm 58:12).

3. Wij mogen hier ook acht geven op Gods voornemen en besluit, ten aanzien van dit zondige koninkrijk, wat Hij met hetzelfde voorheeft te doen: Ik zal het van den aardbodem verdelgen, zegt God. Wanneer de mensen met grote menigten tezamen verenigd zijn, dan verbeelden zij zich veilig te zijn, inzonderheid wanneer zij mannen van macht en autoriteit aan hun zijde hebben; maar het is voor God even gemakkelijk om gehele koninkrijken uit te delgen, als een bijzondere persoon. Daar is in de menigte geen behoud; want wat zijn al de menigten voor God? 'Niet anders dan een druppel aan de emmer, en als een stofje aan de weegschaal' (Jesaja 40:15). Ik zal ze van den aardbodem verdelgen, zegt God. Zij hebben de aarde en het ganse scheepsel doen zuchten onder het gewicht van hun zonden; maar ziet, zegt de Heere, Ik zal de aarde van zulk een last ontheffen. 'De HEERE is een Krijgsman; HEERE is Zijn

Naam' (Éxodus 15:3), en 'wanneer Hij Zijn glinsterend zwaard zal wetten en Zijn hand ten gerichte grijpt', wat zal Hij dan Zijn vijanden doen? 'Dan zal Hij wraak op Zijn tegenpartijen doen wederkeren en Zijn haters vergelden' (Deuteronomium 32:41). 'Verbolgenheid en toorn, verdrukking en benauwdheid, zal vergolden worden, over alle ziel des mensen die het kwade werkt' (Romeinen 2:8-9). Ja Hij zal een einde maken aan grote en volkrijke volkeren en families; hogen en lagen moeten voor Hem buigen, wanneer Hij ten gerichte komt. Als Hij Zijn zwaard wet, 'dan zullen Zijn vijanden verdwijnen, als het kostelijkste der lammeren; met den rook zullen zij verdwijnen' (Psalm 37:20). O mijne vrienden! God is een sterke partij, en gij die tegen Hem aanloopt met dikke hoog verheven schilden, mocht wel overwegen wat gij doet. 'Wie zou Mij', zegt God, 'als een doorn en distel in oorlog stellen, dat Ik tegen hem zou aanvallen en hem tegelijk verbranden zou?' (Jesaja 27:4). 'Wie kan wonen bij een verterend Vuur? Wie kan wonen bij een eeuwigen Gloed?' (Jesaja 33:14). 'Ik zal ze van den aardbodem verdelgen'. Een zwaar vonnis voorwaar! van een goedertieren God. O! hoe afkerig is Hij om de zaken tot zulk een uiterste te brengen, om een volk van den aardbodem te verdelgen! Het gaat Hem tot in Zijn ingewand, als het ware, om tot zulk een gestrengheid over te gaan; zie Hoséa 11:8: Hoe zou Ik u overgeven, o Efraïm, u overleveren, o Israël? Hoe zou Ik u maken als Adama, u stellen als Zebóïm? Mijn hart is in Mij omgekeerd, al Mijn berouw is tezamen ontstoken'. Hij beproeft alle wegen, die te bedenken zijn, om een zondig volk terecht te brengen, eer Hij zo ver komt. Maar wanneer zij op de aanbieding van Zijn genade geen acht willen nemen, en niet tot bekering gebracht willen worden, wat kan er dan anders overblijven, dan een hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden? O mijne vrienden! denkt niet dat de barmhartigheid Gods u zal behouden, wanneer gij tegen de ingewanden van de Goddelijke barmhartigheid worstelt en strijd voert, dezelve vertrapt en vertreedt door het ongeloof. Gods barmhartigheid loopt in een zeker kanaal, en buiten dat is die niet te vinden. Vraagt gij mij: wat is dat voor een kanaal? Het is het bloed en de voldoening van Christus Jezus. Indien gij dan ooit deel wilt hebben in Gods barmhartigheid en de oordelen, hier bedreigd, ontgaan, dan moet gij komen tot het bloed der besprenging.

4. Maar geeft ook acht op de bepaling van dit vreselijke vonnis: Ik zal het van den aardbodem verdelgen, behalve dat Ik het huis Jakobs niet ganselijk zal verdelgen, spreekt de HEERE. Het beloofde Zaad der vrouw, dat de slang den kop vermorzelen zou, het beloofde Zaad Abrahams, in hetwelk alle volken der aarde gezegend moesten worden, moest nog komen; en daarom moest er een gedeelte van het natuurlijke zaad Abrahams bewaard worden, om het beloofde Zaad voort te brengen, door hetwelk de zegeningen des hemels gebracht moesten worden tot de mensenkinderen. Of door het huis Jakobs hebben wij te verstaan het godzalige overblijfsel, dat den Heere en Zijn dienst bleef aankleven in die vervallen tijd; hen, die het voorbeeld van Jakob en andere godzalige voorvaders volgden, in het worstelen met God in die donkere dagen, deze, zegt God, zal Ik niet ganselijk verdelgen. In de slechtste tijden heeft God nog altijd een overblijfsel, dat Hem dient, vreest en Zijn wegen aankleeft, gelijk ik tevoren zeide. Hij had nog zeventuizend in Israël, die de knieën voor Baäl niet gebogen hadden; wat ook van de anderen in de wereld worden mag, voor deze zal God zorg dragen. Dit zullen wij in vers 9 verder opgehelderd zien.

5. Nu wordt ons vervolgens een bericht gegeven van Gods handeling ten aanzien van dit overblijfsel (vers 9): 'Want zie, Ik geef bevel, en Ik zal het huis Israëls onder al de heidenen schudden, gelijk als zaad geschud wordt in een zeef; en niet één steentje zal er ter aarde vallen'. Hier is een zinspeling op een landman, die, wanneer hij zijn koren

in de zeef ziften zal, hetzelfde schudt en ginds en weder werpt, niet om het te bederven, maar om het te bewaren en te zuiveren, en om het goede koren van het kaf te scheiden. Maar al die tijd dat de landman het koren zift, houdt hij de zeef in zijn hand, dezelve besturende ten goede van het koren. Evenzo is het ook hier; Gods overblijfsel is Zijn koren en de goddelozen zijn het kaf, en Hij zal een wannende en ziftende wind zenden in de schuur van de zichtbare kerk en Zijn overblijfsel schudden; nochtans zal Hij hetzelfde bewaren, omdat Hij het in Zijn hand houdt. ‘Al Zijn heiligen zijn in Zijn hand’ (Deuteronomium 33:3). ‘Niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders’, zegt de Heere Jezus’ (Johannes 10:29). Daar zal niet één steentje ter aarde vallen of verloren gaan. Daar wordt een bijzondere voorzienigheid Gods geoefend omtrent Zijn eigen volk; Zijn ogen zijn steeds ten goede over hen; ook bestuurt de hand van Zijn voorzienigheid het ganse geschapene, in een ondergeschiktheid aan Zijn eigen heerlijkheid en ten goede van hen. ‘Hij vaart op ten hemel tot hulp van Zijn volk, en met Zijn hoogheid op de bovenste wolken; Hij is het Schild hunner hulp en het Zwaard hunner hoogheid’ (Deuteronomium 33:26,29).

6. Nu wordt ons eindelijk ook gezegd, wat er van het kaf worden zal (vers 10): ‘Alle zondaars Mijns volks zullen door het zwaard sterven; die daar zeggen: Het kwaad zal tot ons niet genaken, noch ons voorkomen’. Het is een verbazende zaak, dat de grote God hen nog voor Zijn volk erkennen wil, hoewel zij een zondig volk waren; Hij wilde hen graag erkennen, indien zij Hem maar erkennen wilden. Maar dit is een verzwaring van hun zonde, dat zij Zijn volk in de belijdenis waren, en dat zij nochtans tegen Hem rebelleerden; het is zulk een verzwaring van hun zonde, dat Hij Zich zelfs op de hemel en de aarde tegen hen beroept, zeggende: ‘Hoort, gij hemelen, en neem ter ore, gij aarde, want de HEERE spreekt: Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar zij hebben tegen Mij overtreden’ (Jesaja 1:2). Alle zondaars Mijns volks zullen door het zwaard vallen. Alle zondaars Mijns volks, dit is zekerlijk niet absoluut te verstaan, of anders zou er geen vlees behouden worden; ‘want wij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods’ (Romeinen 3:23). Maar wij zien in het slot van het vers, welke zondaren hier bedoeld worden; het zijn dezulken, die daar zeggen: ‘Het kwaad zal tot ons niet genaken of ons voorkomen’. Zij beloofden zich een vrijheid in hun weg en zeiden met hun harten, en mogelijk ook met hun monden: ‘Wij zullen vrede hebben, wanneer wij ook naar onzer harten goeddunken wandelen’ (Deuteronomium 29:19). Is er ook niet een geslacht van mensen in ons land (en ik vrees dat er te velen zijn, zelfs in déze stad), die dezelfde taal spreken? Laat God spreken in Zijn Woord, laten leraren en christenen tegen hen getuigen wat zij willen, laten zij hen waarschuwen voor de zonde en voor de oordelen Gods, die zij over zichzelf en over het land brengen, nochtans zeggen zij: Het kwaad zal tot ons niet genaken of ons voorkomen; wij zullen maar voortgaan en voorspoedig zijn; ‘wij zullen het dronkene doen tot de dorstige’ (Deuteronomium 29:19); ‘en de dag van morgen zal zijn als deze, ja, groter, veel treffelijker’ (Jesaja 56:12). O mijne vrienden! daar zijn sommige mensen, die met een opgeheven hand tegen den groten God zondigen; maar hun opgeheven hand zal wel slap hangen, wanneer God Zijn hand opheft; ‘zij mogen trotselijk handelen, maar God zal boven hen zijn’ (Éxodus 18:11). Laten zij hun uiterste best doen, ‘de hoge ogen der mensen zullen vernederd worden, en de hoogheid der mannen zal nedergebogen worden; en de HEERE alleen zal in dien dag verheven zijn’ (Jesaja 2:11), al is het in hun verderf en ondergang. Gij, die in uw zondige weg ongestraft meent heen te gaan, bedenkt toch dat, hoewel niet haastelijk het oordeel over de boze daad geschiedt, wanneer de tijd van straf daar zal zijn, de gestrengheid van de slag alsdan nochtans overvloedig het uitstellen van

dezelve vergelden zal. Gods hand is zwaar, wanneer die aangelegd wordt, gelijk gij dat ook tot uw schade ondervinden zult. Verstaat dit toch, gij God vergetenden! Verstaat dit toch, gij allen, die tot ergernis van alle ernstige en bedaarde christenen, de onkuise vertoningen en komedies volgt, welke in deze stad zijn opgericht, en gij, die in uw nachtoptrekkingen u niet ontziet, om het heilige Woord en de dienst van God te ontheiligen op de straten; gij mocht u verbeelden, dat het kwaad tot u niet zal genaken, maar wiens woord zal waarachtig zijn, uw woord of het Woord van God? Gij zegt: Ik zal vrede hebben, hoewel gij dus den groten God onteert en 'het dronkene doet tot de dorstige', maar God zegt: 'De goddelozen hebben geen vrede' (Jesaja 57:21).

Nu volgt er een ander gezicht. Er wordt in vers 11 een ander toneel geopend, wanneer de Heere zegt: 'Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds'. Hier mogen wij kortelijk achtgeven:

1. Op de benaming die God aan Zijn kerk geeft, inzonderheid aan de kerk van het Nieuwe Testament; zij wordt genaamd de hut of tabernakel Davids. Ik denk dat die zo genaamd wordt met zinspeling op de tabernakel, die door Mozes opgericht werd in de woestijn, welke een teken was van de bijzondere tegenwoordigheid Gods onder dat volk. Het was een soort van draagbare hut, die het volk van de ene plaats tot de andere kon dragen, totdat het in Kanaän kwam; en toen werd dezelve in een plaats gezet, die God daarvoor had vastgesteld in de tempel te Jeruzalem. Alzo is ook de strijdende kerk Gods op aarde een bewegelijke zaak; de tabernakel Gods is bij de mensen, maar hij is niet altijd vast geplaatst in een bijzondere plaats. Het behaagt Hem soms Zijn tabernakel te vervoeren, gelijk de tabernakel vanouds vervoerd werd van de ene plaats naar de andere; soms vervoert Hij die van het ene volk tot een ander volk. Hierom zei Christus tot de Joden: 'Het Koninkrijk Gods zal van ulieden weggenomen en een volk gegeven worden, dat zijn vruchten voortbrengt' (Mattheüs 21:43). O, mijne vrienden! Gods tabernakel is voor een lange tijd onder ons geweest, maar dezelve heeft harde behandelingen onder ons ontmoet; vele vuile handen zijn er toegelaten, om die te benaderen en te behandelen. Niemand, dan die van God geroepen was, mocht de tabernakel aanraken; maar helaas! hoe velen zijn er niet in onze dagen, die zich tot het werk van de tabernakel indringen, die nooit noch door God noch door het volk geroepen waren tot die dienst? En dit zie ik onder vele andere dingen aan als één van de droevige voortekenen, dat God Zijn tabernakel van onder ons zal wegnemen. Daar is weinig van God en van Zijn heerlijkheid te zien zoals in voorgaande tijden; de wolk van Zijn tegenwoordigheid is geweken. Maar dan wordt deze hut of tabernakel hier genaamd, de hut Davids. O, mijne vrienden! David had een groot vermaak in Gods tabernakel; hij riep daarover uit: 'Hoe lieflijk zijn Uw woningen, o HEERE der heirscharen! Eén dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders, ik koos liever aan den dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid' (Psalm 84:2,11). Maar helaas, dit is de aard niet van velen in onze tijd; velen verkiezen liever in een herberg te zijn, dan in de tabernakel. Maar door David hebben wij hier niet te verstaan David persoonlijk, maar de geestelijke en tegenbeeldige David; Davids Zoon, Hem in Wien Davids familie, Davids troon en Davids macht en heerschappij vereeuwigd zijn geworden. Ook wordt het genaamd de tabernakel of de hut Davids, omdat die Zijn eigen is. De Kerk is het eigendom van Christus; Hij heeft ze met een dure prijs gekocht, namelijk met de prijs van Zijn eigen bloed. Zij is Zijn woning; ook heeft Hij geen andere woonplaats op de aarde, dan Zijn

Kerk. Hierom zegt Hij van Sion, daar de tabernakel in geplaatst was: ‘Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd’ (Psalm 82:14).

2. Wij mogen hier ook achtgeven op het tegenwoordige geval van de hut of de tabernakel Davids; zij is vervallen; daar zijn vele breuken in gemaakt, en zij is in een vervallen toestand. ‘Het zwijn uit het woud heeft hem uitgewroet, en het wild des velds heeft hem afgeweid’ (Psalm 80:14). De wetten van de tempel waren geschonden en ontheiligd, gelijk zij ook in onze dagen zijn. God heeft in Zijn rechtvaardig oordeel toegelaten, dat de rovers hem bedorven hebben. Wie heeft Jakob tot een plundering overgegeven, en Israël de rovers? Is het niet de Heere, Hij, tegen Wien wij gezondigd hebben? Daar breken politieke rovers en ook kerkelijke rovers in Zijn wijngaard in, en bederven zo de tedere wijngaarden, in plaats van dezelve te bewaren; zij dragen de voorrechten van Gods volk weg, in plaats van dezelve te beschermen. De voorbeeldige tabernakel Davids is gevallen, toen Christus uit de doden opgestaan is; toen is de Mozaïsche huishouding uit haar hengsels gelicht, en de weg gebaad tot de kerk van het Nieuwe Testament.

3. Wij vinden hier ook een belofte om die vervallen hut te herbouwen. ‘En wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds’. Wij lezen van een grote voorraad die in de handen van Christus is gesteld, en van grote gaven die aan onzen Immánuël besteed zijn; maar tot wat einde is zulks geschied? Het is om een huis te bouwen voor God, om in te wonen onder de mensen. ‘Hij is opgevaren in de hoogte, Hij heeft de gevangenis gevankelijk gevoerd, Hij heeft gaven genomen om uit te delen onder de mensen; ja, ook de wederhorigen, om bij God te wonen’ (Psalm 68:19). Christus heeft het fundament van een nieuwe tabernakel in Zijn bloed gelegd, en Hij is ten hemel gevaren en op Zijn troon gaan zitten, om dat grote einde van een geestelijke tempel voor Hem en voor Zijn Vader, om daarin te wonen, te bevorderen; want Hij was van eeuwigheid, ‘spelende in de wereld Zijns aardrijks, en Zijn vermaken waren met der mensen kinderen’ (Spreuken 8:31). De hut of tabernakel Davids was vervallen; maar de Man ‘Wiens Naam SPRUITE is, komt uit Zijn plaats spruiten, om den tempel des HEEREN te bouwen, en Hij zal het sieraad dragen’ (Zacharía 6:12-13).

4. Hetgeen waarop ik inzonderheid wil dat men acht geven zal, is de tijd wanneer dit zal geschieden; het is te dien dage, wanneer ‘de HEERE het zondige koninkrijk van den aardbodem verdelgt’; te dien dage, ‘als Hij het huis Israëls onder de heidenen schudt, zoals zaad geschud wordt in een zeef’; te dien dage, ‘wanneer alle zondaars Zijns volks door het zwaard zullen sterven; te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten’, enz. Uit deze samenhang zal ik alleen deze aanmerking voordragen en dan besluiten, namelijk:

Dat God menigmaal, door donkere en nare bedelingen van Zijn voorzienigheid, een heerlijk werk van Reformatie invoert. Wat nare vertoning had Gods handeling in de voorgaande verzen! En nochtans breken de genade en de barmhartigheid Gods van onder die donkere wolk uit. De verdere behandeling van deze aanmerking zal ik tot na de middag overlaten. De Heere zegene dit Zijn Woord!

AMEN

4. De vervallen hut of tabernakel Davids, door de mens verbroken, en weder opgericht door de almachtige God - 2

Amos 9:11. *Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds.*

Deze woorden, vóór de middag reeds verklaard hebbende, zal ik mij niet ophouden om iets te herhalen, dat toen gezegd is. Ik had een aanmerking uit de woorden, zoals die in hun verband voorkomen, voorgesteld, namelijk dat God menigmaal door donkere en nare bedelingen van Zijn voorzienigheid, een heerlijk werk der reformatie invoert. Hier was een dag van donkerheid en van verderf van het aangezicht des Heeren, een dag van doding door het zwaard, een dag van verwoesting van volken en kerken. En nochtans ziet gij waar alles evenwel in eindigt: te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds.

Ik herinner mij, dat toen de profeet Elia tot de berg Horeb kwam, de Heere hem voorbijging, en hij wist het niet. Daar wordt een zeer wonderlijk en vreemd gezicht aan de profeet vertoond. Eerst was er een grote en sterke wind, die de bergen scheurde, en de steenrotsen aan stukken brak; maar God was niet in de wind. Na de wind kwam een aardbeving, en de Heere was ook in de aardbeving niet. En na de aardbeving kwam een vuur, en de Heere was ook in het vuur niet. Maar wat was nu de uitkomst van dit alles? Juist dit was maar een voorbereiding, opdat God Zichzelf openbaren zou aan de profeet, in het suizen van een zachte stilte. Dit is Gods gewone weg van handelen, beide omtrent bijzondere personen en bijzondere kerken. 'Rondom Hem zijn wolken en donkerheid', eer men zien kan dat 'goedertierenheid en waarheid voor Zijn aanschijn heengaan' (Psalm 89:15 en 97:2).

Ik zal nu twee of drie teksten voorstellen, om dit te bevestigen. De ene vinden wij in Maleáchi 4:1-3: 'Want zie, die dag komt, brandende als een oven; dan zullen alle hoogmoedigen en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn, en de toekomstige dag zal hen in vlam zetten, zegt de HEERE der heirscharen, Die hun noch wortel noch tak laten zal'. Maar zie hoe de wolk zich omkeert, en zich in haar glans vertoont (vers 2): 'Ulieden daarentegen die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen; en gij zult uitgaan, en toenemen als mestkalveren. En gij zult de goddelozen vertreden, want zij zullen as worden onder de zolen uwer voeten, te dien dage dien Ik maken zal, zegt de HEERE der heirscharen'. De andere tekst staat (Zacharía 13:8-9): 'En het zal geschieden in het ganse land, spreekt de HEERE, de twee delen daarin zullen uitgeroeid worden en den geest geven, maar het derde deel zal daarin overblijven. En Ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren gelijk men het zilver loutert, en Ik zal het beproeven gelijk men goud beproeft'. Maar wat volgt nu daarop? 'Het zal Mijn Naam aanroepen en Ik zal het verhoren; Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God'. De laatste tekst die ik voor zal stellen, is uit Jesaja 4:1-3. In het slot van het voorgaande hoofdstuk zien wij wat vreselijk werk daar zijn zou: 'Uw mannen zullen door het zwaard vallen, en uw helden in den strijd. En haar poorten zullen treuren en leed dragen, en zij zal, lediggemaakt zijnde, op de aarde zitten'. Het land zou zo verwoest worden, 'dat zeven vrouwen één man zouden aangrijpen, zeggende: Ons brood zullen wij eten en met onze klederen zullen wij bekleed zijn, laat ons alleenlijk naar uw naam genoemd worden, neem onze smaadheid weg'. Maar wat

komt daar nu uit voort? Zie dat in vers 2-3: ‘Te dien dage zal des HEEREN SPRUITE zijn tot sieraad en tot heerlijkheid, en de Vrucht der aarde tot voortreffelijkheid en tot versiering dengenen die het ontkomen zullen in Israël. En het zal geschieden dat de overgeblevene in Sion en de overgelatene in Jeruzalem zal heilig geheten worden, een iegelijk die geschreven is ten leven te Jeruzalem’.

Maar tot verdere bevestiging van deze leer, zal ik enige voorbeelden voortbrengen, waaruit het blijken zal, dat het Gods gewone weg is, om de uitbreiding en opbouw van Zijn kerk in te voeren, door zulke ontzagelijke en vreselijke bedelingen.

Het eerste voorbeeld is Gods planten van een kerk in het land van Kanaän. Toen God voor had Zijn tabernakel aldaar op te richten, volgens Zijn belofte aan Abraham gedaan, door welke Hij hem en zijn zaad dat land gegeven had, wat weg sloeg de Heere daartoe in? Eerst werd Israël in Egypte gebracht alwaar het vierhonderd jaren zat te zuchten. Wanneer de tijd van deszelfs verlossing gekomen was, werd Egypte geplaagd. Farao en zijn heir werden omgebracht in de Schelfzee, alwaar zij als op een hoog toneel gestraft werden; van zes maal honderd duizend, die uit Egypte trokken, werden de dode lichamen tot drek en mest voor de woestijn; daarna werden twintig of dertig koninkrijken omgekeerd, en de oude inwoners als met de wortelen uitgerukt; toen richtte de Heere Zijn tabernakel op, en Hij stelde Israël volgens Zijn belofte in de bezitting van dat land.

Een ander voorbeeld, tot datzelfde einde, is in de wederkering van de kinderen Israëls uit de Babylonische gevangenis. Vóór hun gevangenis waren zij zo verbasterd geworden, en zo diep in de zonden verzonken, dat het onmogelijk was om hen tot verbetering te brengen. Zij waren gelijk een oud huis, dat te bouwvallig is om hersteld te kunnen worden. Maar wat doet nu de Heere? Hij werpt ze terneder; Hij licht hun burgerlijke en kerkelijke staat als uit zijn hengselen, hem afbrekende tot de grond toe; Hij doet het land zijn inwoners uitspuwen; Hij verkoopt Israël in de handen van de Babyloniërs en Hij laat ze aldaar zeventig jaren blijven, totdat het land een welgevallen had aan Zijn sabbatten. Maar wat doet de Heere nu, nadat het land aan Zijn sabbatten een welgevallen had? Wat wonderlijke omwenteling wordt er teweeggebracht om Israël uit de gevangenis te brengen? Tot dit einde moest het grote Babylonische rijk gebracht worden in de handen van de Perzen en de Meden, waardoor de weg gebaad werd voor Israëls wederkering; en toen deed Hij hen nederwaarts wortelen schieten, en opwaarts vruchten voortbrengen.

Een derde voorbeeld is onder de dagen van het Nieuwe Testament, omtrent driehonderd jaren na de geboorte van Christus, ten tijde van Constantijn de Grote, toen de gehele macht van het Romeinse rijk gebruikt was geworden, om de naam van een gekruiste Christus uit te roeien, werd dat rijk zelf gebracht om voor de scepter van een gekruiste Christus te buigen. Maar wat moesten er niet, eer zulks geschiedde, gehele zeeën van het bloed van christenen gestort worden, in tien bijzondere vervolgingen? En wanneer die over waren, wat wonderlijke dingen zijn er toen niet op gevolgd? De koningen der aarde, de groten en de machtigen in het Romeinse rijk, die Christus tegenstonden, werden in verschillende veldslagen terneder geworpen, en toen riepen zij uit ‘tot de bergen en de steenrotsen, dat die op hen vallen en hen verbergen mochten van den toorn des Lams’, die op hen was, gelijk wij lezen in Openbaring 6:15-16. En na dit alles is er verlossing en ruimte gekomen voor de christenen.

Een vierde voorbeeld staat nog te komen, en dat is de opkomst van de Kerk, na de val van de antichrist. Wij lezen in Openbaring 11, dat de antichrist zo ver de overhand verkrijgt, dat hij de getuigen doodt, en dat zijn koninkrijk tot zulk een verbazende hoogte is gebracht geworden, dat al de koninkrijken der aarde dronken worden

gemaakt met de wijn van zijn hoererij, dat is, van zijn afgoderijen en verleidingen.

Maar in Openbaring 18, 19 en 20, wordt ons een bericht gegeven van de ondergang van de antichrist, met zulke vreselijke verschijningen van God in Zijn voorzienigheid, dat de mensen in het bloed reden tot aan de tomen van de paarden; en daarna is het beest, de valse profeet en de satan die hen verleid had, geworpen in den poel des vuurs, die met sulfer brandt, alwaar zij gepijnigd worden nacht en dag tot in eeuwigheid. Dan komt het Nieuwe Jeruzalem uit den hemel nederdalen; Joden en heidenen worden tot het geloof van Christus bekeerd, en daar komt een stem uit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods is bij de mensen. Uit al deze dingen is de waarheid van deze leer overvloedig klaar, dat God gewoonlijk Zijn aanmerkelijke verschijningen voor Zijn Kerk invoert, door zulke ontzaggelijke en donkere bedelingen van de voorzienigheid.

Nu zult gij mij mogelijk naar de reden hiervan vragen, waarom God op deze wijze te werk gaat? Ik antwoord:

1. Opdat Hij Zich wreken moge over de vervolgers en vijanden van Zijn Kerk. Waarom heeft God Egypte anders geplaagd en bedorven, dan omdat Hij de twist van Israël zou wreken over Farao en de Egyptenaars? Waarom is het Babylonische rijk anders omgekeerd, dan om de twist van Israël te wreken, dat daar zeventig jaren in verdrukt was geworden? Zie tot dit einde Jeremía 50:33-34: 'Zo zegt de HEERE der heirscharen: De kinderen Israëls en de kinderen van Juda zijn tezamen verdrukt geweest; en allen die hen gevangen hadden, hebben hen vastgehouden; zij hebben hen geweigerd los te laten. Maar hun Verlosser is sterk; HEERE der heirscharen is Zijn Naam; Hij zal hun twist zekerlijk twisten, opdat Hij het land in rust brenge, maar de inwoners van Babel beroere'. God zal Zijn eigen tijd nemen, om den twist Zijns volks te wreken; Hij laat ze voor een tijd onder de voeten van hun vijanden liggen, maar 'de scepter der goddeloosheid zal niet rusten op het lot der rechtvaardigen, opdat de rechtvaardigen hun handen niet uitstrekken tot onrecht' (Psalm 125:3). 'Kostelijk is in de ogen des HEEREN de dood Zijner gunstgenoten' (Psalm 116:15). Hij zal de bloedstortingen van Zijn heiligen zoeken, dat als water in onze straten vergoten is. O mijne vrienden! daar is veel van dat bloed ten tijde van de tirannische vervolgingen gestort, en wel inzonderheid in deze stad. Dat bloed is nog niet afgenomen van het land, ja de schuld daarvan roept nog om wraak over ons, hun zondige nakomelingschap. Daar is geen behoorlijk onderzoek naar gedaan, toen de Heere onze gevangenis wendde na de revolutie; ja in plaats daarvan, zijn dezulken die hun handen in het bloed der heiligen gedoopt hebben, in bedieningen gesteld, zowel in het burgerlijke als in het militaire; ja zij zijn toegelaten, om als leden te zitten in de opperste rechtspraken van deze kerk. Wij hebben veel reden om te geloven, dat de Heere de bloedstortingen zoeken zal; want Hij bezoekt de misdaad der vaderen aan de kinderen, aan het derde en vierde lid. Het bloed roept nog van onder het altaar tegen vele families in Schotland, en ik vrees dat het een zwaar geroep heeft tegen deze stad, waarin het in grote overvloed gestort is.

2. God gaat op deze wijze te werk, opdat Hij de toenemende ergernissen uit de zichtbare kerk zou wegnemen, alsook alles wat verhindering kan toebrengen aan haar reformatie. De zichtbare kerk is gelijk een visnet dat beiden goede en kwade vissen insluit; en soms is het net zo vol van kwade vissen, van kwade leraars, kwade magistraten en kwade belijders, dat de dwaling, de ongerechtigheid, de onheiligheid en de schandelijke ergernissen veeleer begunstigd en beschermd, dan dat dezelve verboden en uitgeroeid zouden worden, door degenen wiens ambt hen verplicht, om voor de grote God, volgens hun commissie, uit te komen. Wanneer deze dingen nu

verzuimd worden door mensen die macht en gezag hebben, of door wereldlijke en kerkelijke vierscharen; wanneer schandelijke dwalingen, goddeloosheden en gruwelen niet uitgeroeid worden, door degenen wiens ambt het is om zulks te doen, dan neemt God het werk Zelf in handen. Hij zal Zijn beurt niet laten voorbijgaan, maar liever Zijn eigen hand aan het werk slaan, dan dat het ongedaan zou blijven. Maar het is een vreselijk werk, dat de Heere doet, als Hij begint. Ziet tot dit einde Jesaja 59:13-18: 'Het overtreden en het liegen tegen den HEERE, en het achterwaarts wijken van onzen God; het spreken van onderdrukking en afval; het ontvangen en het dichten van valse woorden uit het hart. Daarom is het recht achterwaarts geweken, en de gerechtigheid staat van verre; want de waarheid struikelt op de straat, en wat recht is, kan er niet ingaan. Ja, de waarheid ontbreekt er, en wie van het boze wijkt, stelt zich tot een roof'. Maar wat volgt er nu? 'De HEERE zag het, en het was kwaad in Zijn ogen, dat er geen recht was'. Hij zag dat er niemand was, die voor Zijn waarheid, voor Zijn wegen en voor de voorrechten van Zijn onderdanen opstond; 'daarom bracht Hem Zijn arm heil aan, en Zijn gerechtigheid, die ondersteunde Hem. Want Hij trok gerechtigheid aan als een pantsier en den helm des heils zette Hij op Zijn hoofd, en de klederen der wraak trok Hij aan tot kleding, en Hij deed den ijver aan als een mantel. Even naar de werken, even daarnaar zal Hij vergelden, grimmigheid aan Zijn wederpartijders, vergelding aan Zijn vijanden; den eilanden zal Hij het loon vergelden'. Ach! ik vrees dat dit ook op het eiland van Brittannië ziet, wegens de openbare ontering Gods in hetzelfde, alsook wegens het verzuim van de magistraten en leraars en van anderen, in het reinigen van het huis Gods van al de schandelijke ergernissen en gruwelen die in hetzelfde gegeven en gedaan worden. Ik zal u in dit geval een voorbeeld voordragen, in de twee zonen van Eli. Deze hadden zich aan zulke schandelijke gedragingen overgegeven, omtrent den tabernakel Gods, dat zij aan allen, die in Israël den Heere vreesden, grote ergernis gaven; ja zij maakten dat het spijsoffer des Heeren door hun ergerlijke handelingen veracht werd. Eli, die beide hun vader en hun rechter was, verzuimde hen te kastijden, gelijk hij had behoren te doen; hij bestrafte ze wel, maar het was zeer oppervlakkig; even gelijk sommige vonnissen die door de rechtspraken van deze kerk worden uitgesproken, wanneer de eer van Christus veel meer gevorderd zou hebben. Maar wat deed de Heere, toen de ergernissen toenamen en Eli verzuimde om zijn zonen behoorlijk te straffen? Hij deed één ding in Israël, dat allen wie het hoorden, in de oren klonk: Hofni en Pínehas werden in de strijd gedood, Eli brak de nek, de heirlegers van Israël vielen voor de Filistijnen, de ark Gods werd gevoerd en overgegeven in de handen van de Filistijnen. Enige honderden jaren daarna werd de twist nog verder vervolgd; vijfentachtig van zijn nakomelingen werden op één dag door het zwaard gedood; Abjathar, één van zijn zaad, werd in de dagen van Salomo uit het priesterambt gesteld en verdreven, omdat hij met Adonia in zijn samenrotting deel had gehad; en zijn gehele nakomelingschap werd tot armoede en slavernij gebracht. Dus ziet gij dan dat God aldus te werk gaat, opdat Hij Zijn huis van de verdorvenheden en de ergernissen mocht reinigen; inzonderheid, wanneer dit verzuimd wordt door degenen, die tot dit einde met wereldlijke of kerkelijke macht voorzien zijn.

3. God houdt deze weg om Zijn tabernakel op te bouwen, omdat er in deze manier van handeling iets Goddelijks, iets groots en majestueus is. Daar is een ontzagelijke en vreselijke majesteit in, door langs deze weg te werken; inzonderheid in de weg van Zijn eigen huis te herstellen en te herbouwen. 'Rondom Hem zijn wolken en donkerheid', en nochtans 'zijn gerechtigheid en gericht de vastigheid Zijns troons'

(Psalm 97:2). ‘De hemelen verkondigen Zijn gerechtigheid, en alle volken zien Zijn eer’ (vers 6). Daar is in deze weg te houden iets wonderlijks:

a. Ten aanzien van God Zelf. Hierin wordt gezien dat de uitnemendheid der kracht in Hem, en niet in enig middel is, hoe ook genaamd. Is het niet tot ere Gods, om een weg te openen die geheel en al ondoorgankelijk scheen? ‘Ik zal bergen en heuvelen woest maken en al hun gras zal Ik doen verdorren, en Ik zal de rivieren tot eilanden maken en de poelen uitdrogen’. Maar wat zal daarop volgen? ‘Ik zal de blinden leiden door den weg dien zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken en het kromme tot recht’ (Jesaja 42:15-16). Het is goed dat het volk des Heeren Zijn huis tracht te herstellen, hoewel zij niet één stap vooruit kunnen zien, want hoewel het donker voor hen is, zo worden zij nochtans van den Heere geleid, en Hij maakt het kromme tot recht.

b. Maar dan is ook in deze weg iets wonderlijks, ten aanzien van de godsdienst zelf. Alle valse godsdiensten zijn door een vleselijke arm voortgezet; de Mohammedaanse door geweld, de Paapse door vuur en takkenbos; maar de ware godsdienst van Jezus Christus, door zulke wegen en middelen, die dezelve veeleer zouden schijnen te onderdrukken. Die bloedige vervolgingen, daar ik tevoren van sprak, zouden veeleer schijnen de zaak van Christus te verdonkeren, dan dat zij iets anders zouden doen; en nochtans heeft de Heere Zijn belang door het bloed van Zijn heiligen bevorderd. Wie zou ooit gedacht hebben, dat de gehele wereld, door enige weinige ongeleerde vissers, gebracht zou worden, om zich aan een gekruiste Christus en aan een verachte Jezus van Nazareth te onderwerpen?

c. Deze weg is ook wonderlijk ten aanzien van het volk Gods, en ten aanzien van de uitwerking die dezelve op hen heeft. Want hierdoor wil God hen reinigen van hun schuim. ‘Daarom zal daardoor de ongerechtigheid van Jakob verzoend worden, en dit is de ganse vrucht, dat Hij deszelfs zonden zal weg doen (Jesaja 27). Deze dingen reinigen de zonden niet verdienstelijk, maar instrumenteel, door de mensen te brengen tot de rechte fontein, namelijk het bloed van Christus; en wanneer zij dan daarin gewassen zijn, zo beginnen zij uit te roepen met Efraïm: ‘Wat heb Ik meer met de afgoden te doen?’ (Hoséa 14:9). Hierdoor beproeft Hij ze van wat metaal zij zijn; niet alsof Hij er onkundig van was, maar om hun te laten weten hoe zwak zij zijn, en dat zij geen kracht in zichzelf hebben, maar vertrouwen moeten op den levenden God. Hierdoor beproeft Hij hun genade; door deze donkere bedeling zuivert Hij hun genade van de roest en de vuiligheid die daarop is; want de verdrukking werkt lijdzaamheid, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop, en de hoop beschaamt niet. Gij weet, dat het snijden van de boom veel toebrenge tot de vruchtbaarheid en de groei van zijn takken. Door deze beproevingen besnoeit God, als de Heere van Zijn wijngaard, de weelderige takken van Zijn planting, waardoor zij dan meer vruchtbaar worden gemaakt in den weg der godzaligheid. En hierdoor speent de Heere ook hun harten van deze ijdele en voorbijgaande wereld; ‘hun lichte verdrukking werkt hun een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Dewijl zij niet aanmerken de dingen die men ziet, maar de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig’ (2 Korinthe 4:17-18).

Nu zou ik enige toepassing maken; maar omdat de tijd ver verlopen is, zal ik maar uit het gezegde een besluit of twee voordragen.

1. Indien het zo is, als gij gehoord hebt, dat God de vervallen hut of tabernakel Davids, die vervallen is, weder oprichten en haar retent vertuinen wil, door zulke vreselijke en donkere bedelingen, dan besluit ik hieruit dat, hetzij God voor heeft om Zijn Koninkrijk weg te nemen van ons, hetzij Hij voor heeft om Zijn kandelaar te

weren, en ons voor eeuwig vaarwel te zeggen, wij grote reden hebben, om zeer vreselijke en nare bedelingen van de Goddelijke voorzienigheid in dit land te verwachten. Vele tekenen van Gods ongenoegen zijn alreeds onder ons te bespeuren. God is grotelijks geweken van hogen en van lagen, van rijken en van armen, van magistraten, van leraren en het volk. Daar is weinig van God te zien in de ordonantiën of in de rechtspraken van Zijn kerk; wij hebben de springader des levenden waters verlaten. Och, wat dorheid en onvruchtbaarheid wordt er gevonden onder de bediening des Evangelies! Wat toenemende goddeloosheid! Wat vloeken en zweren, wat tirannie en onderdrukking, bijzonderheid in kerkelijke vrijheden en voorrechten! Hoe worden niet dezulken, die zich indringen in de kerk, onder het getal gerekend van de gezanten van Christus! Hoe worden de voorrechten van Gods volk niet opgeofferd, om de man met de gouden ring aan zijn vinger en met de sierlijke kleding, te behagen en dienst te doen! Hoe weinig onderscheid wordt er gemaakt tussen het kostelijke en het snode! Het land zucht onder een gewicht van de zonde, en de zonde van het land roept om wraak tot God in de hemel. En ik twijfel zeer of deze en vele andere ergernissen, met de dingen die er gelegenheid toe geven, wel weggenomen zullen worden, totdat God Zelf het werk in Zijn hand neemt, op die wijze als wij tevoren hebben verklaard. En daarom is het nodig, dat wij ons voor een storm bereiden. ‘Omdat Ik u dan dit doen zal, zo schik u, o Israëel, om uw God te ontmoeten’ (Amos 4:12).

2. Indien het zo is, dat God de opbouwning en de herstelling van Davids tabernakel, op zulk een wijze wil invoeren, dan is hier een sterke grond van aanmoediging voor ‘s Heeren volk. Wat duistere en nare dagen zich ook mogen opdoen, die allen zullen zekerlijk in de bevordering van Christus’ belang, en ten goede van degenen die Hem liefhebben, eindigen. Ik zal alleen deze gronden van vertroosting melden:

a. Hier is troost en bemoediging dat Sions koning leeft, en dat Hij al Zijn vijanden overleveren zal; hierom zeide David: ‘De HEERE leeft, en geloofd zij mijn Rotsteen, en verhoogd zij de God mijns heils’ (Psalm 18:47).

b. Hij leeft niet alleen, maar Hij regeert ook, en dit is een sterke grond van vertroosting. ‘Dat Israëel zich verblijde in Dengene Die hem gemaakt heeft; dat de kinderen Sions zich verheugen over hun Koning’ (Psalm 149:2). En waarom? ‘De HEERE regeert in eeuwigheid; uw God, o Sion, is van geslacht tot geslacht’ (Psalm 146:10). ‘De HEERE regeert, de aarde verheuge zich; dat vele eilanden zich verblijden’ (Psalm 97:1).

c. Hij schikt al de bedelingen van Zijn voorzienigheid ten voordeel en ten goede van Zijn eigen volk. Hij vaart menigmaal ‘op den hemel tot hulp van Zijn volk, en met Zijn hoogheid op de bovenste wolken’ (Deuteronomium 33:26). ‘Zijn weg is dikwijls in de zee, Zijn pad in grote wateren, en Zijn voetstappen worden niet gekend’ (Psalm 77:20). Maar hoewel wij Zijn voetstappen niet kunnen nagaan, nochtans is Hem de weg wel bekend, dien Hij met Zijn volk houdt, wanneer Hij hetzelfde als dompelt in de diepe wateren van Mara. ‘Waarom zegt gij dan, o Jakob, en spreekt, o Israëel: Mijn weg is voor den HEERE verborgen, en mijn recht gaat van mijn God voorbij? Weet gij het niet? Hebt gij niet gehoord dat de eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt? Er is geen doorgronding van Zijn verstand’, daarom kan uw weg niet verborgen zijn van den Heere, noch uw recht voorbij gaan van uw God (Jesaja 40:27-28).

d. Weet ook, gelovigen! tot uw bemoediging, dat al wat Hij met u doet, hoewel Hij ook een verstrooiende wind mocht zenden; en u onder al de heidenen mocht schudden, zo zal nochtans niet een steentje ter aarde vallen. Zijn oog gaat en volgt Zijn

overblijfsel overal, waar het is; ‘want Zijn ogen doorlopen de ganse aarde, om Zich sterk te bewijzen aan degenen welker hart volkomen is tot Hem’ (2 Kronieken 16:9).

e. Weet ook tot uw bemoediging, dat waar gij gaat, uw God in Christus met u zal zijn. ‘Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken’ (Jesaja 43:2). ‘Vreest niet, want Ik ben met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God; Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid’ (Jesaja 41:10). Is dit niet een heerlijke bemoediging? Zijn volk is als een zegel gezet op Zijn hart en op Zijn arm, wat ook anders de bedeling van Zijn voorzienigheid zou mogen zijn.

f. Weet ook, gelovigen! wat ook anders uw standplaats is in de wereld, of wat uw bevattingen zijn van uzelf, dat gij nochtans in de Persoon van uw Hogepriester, uw Hoofd en uw oudste Broeder, in de hemel staat. Gelijk de Hogepriester, toen Hij binnen het voorhangsel stond, het gehele volk Israël verbeeldde, alzo staat het gehele Israël Gods, binnen het voorhangsel van deze zichtbare hemelen in deszelfs grote Plaatsvervanger Christus Jezus. ‘Wij zijn begenadigd in den Geliefde’ (Éfeze 1:6).

Nu zal ik met een kort woord van raadgeving in deze donkere tijd, of indien er nog een donkerder tijd mocht komen, voor het tegenwoordige besluiten.

1. Mijn raad is aan een iegelijk, die enige achting heeft voor zijn eeuwig welzijn, dat zij toch toezien, dat zij op de rechte grond mogen staan. Want indien zij niet op de Rotssteen staan, op het Fundament, dat God in Sion heeft gelegd, zo zullen zij nooit in een dag van beproeving staande blijven, maar zullen, wanneer de vloed van verdrukking komt, door dezelve weggevoerd worden. Draagt dan zorg om vast te staan op de Rotssteen Christus, ‘niet hebbende uw rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof in Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof’ (Filippenzen 3:9).

2. Wacht u ook voor een boos ongelovig hart, want hierin ligt de wortel van alle afwijking en verval. Hierom vermaande de apostel de gelovige Hebreëen, zeggende: ‘Ziet toe, broeders, dat niet te eniger tijd in iemand van u zij een boos ongelovig hart, om af te wijken van den levenden God’ (Hebreëen 3:12). Laat uw leven in deze wereld een leven zijn door het geloof des Zoons Gods; want daar is staan noch strijden, dan door het geloof. ‘Dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof’ (1 Johannes 5:4).

3. Mijn raad is ook aan ‘s Heeren overblijfsel, dat het zich toch wachte voor de overheersende afval van de tijd waarin wij leven. Zoekt uw klederen rein te bewaren; want die ‘s Heeren weg en Zijn getuigenis bewaren, zullen door Hem bewaard worden. ‘Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde wonen’ (Openbaring 3:10).

4. Tracht onder de treurigen Sions gevonden te worden, welke zuchten en uitroepen over al de oneer, die God aangedaan wordt in het midden van ons. Voor dezen draagt de Heere zorg; Hij tekent ze, en Hij geeft bevel aan de mannen met hun verpletterend wapen, om niemand te genaken, op dewelke het teken is.

5. Wacht u ook voor alles, dat u zou kunnen misleiden. Wacht u voor elk mens, die u zou kunnen verleiden; ‘kwade samensprekingen verderven goede zeden’ (1 Korinthe 15:33). Christus waarschuwt ons op een bijzondere wijze, om ons te ‘wachten voor de valse profeten, dewelke in schaapsklederen tot u komen, maar die van binnen grijpende wolven zijn’ (Mattheüs 7:15). Ons wordt in de Schriftuur geraden, om ons

te wachten voor verscheidene soorten van leidslieden, opdat wij onze zielen en eeuwige belangen niet mochten overgeven aan hun besturing en leiding. Gelijk:

a. Wij hebben ons te wachten voor blinde leidslieden; voor mensen, die onkundig zijn aan het werk Gods in hun eigen ziel, alsook aan de nauwe weg, die tot het leven leidt. Hoe zullen deze anderen op de weg naar de hemel leiden, wanneer zij die weg zelf niet betreden? 'Indien nu de blinde den blinde leidt, zo zullen zij beiden in de gracht vallen' (Mattheüs 15:14).

b. Dan wordt ons ook geraden om ons te wachten voor bassende leidslieden. Wacht u voor de honden, dat is, voor dezulken die tegen de waarheid, tegen vrome leraren en christenen bassen, tegen dezulken, die in tijden van verval de waarheid begeren aan te kleven. Hierom zeide Paulus: 'Ziet op de honden, ziet op de kwade arbeiders, ziet op de versnijdingen' (Filippenzen 3:2).

c. Ook worden wij gewaarschuwd voor stomme leidslieden, die geen mond hebben om die voor Christus of Zijn zaak open te doen. Elk wachter moet roepen, wanneer de stad in gevaar is om in de handen van de vijand overgegeven te worden. De Heere gebiedt Zijn leraren te 'roepen uit de keel en niet in te houden; om hun stem te verheffen als een bazuin', zeggende: 'Verkondig Mijn volk zijn overtredingen en het huis van Jakob zijn zonde' (Jesaja 58:1). Wanneer de wachter stil is, terwijl de vijand de graveerselen van Gods tempel aan stukken slaat, zo is dat een klaar bewijs, dat hij met de vijand in een verbintenis staat. Hoe kan dan zulk één geacht worden getrouw aan zijn plicht te zijn?

d. Wij hebben ons ook te wachten voor dwalende leidslieden, voor dezulken, die met dwalingen besmet zijn. Een zeer naar teken van die soort is onlangs openbaar in de wereld in het licht gekomen, te weten, een geheel systeem van dwalingen, in een catechismus, die uitgegeven is tot bevordering van de arminiaanse, ariaanse en sociniaanse dwalingen, en tot verdonkering van de waarheid. Wacht u dan voor zulke dwalende lieden, die, in plaats van brood een steen geven, en in plaats van een vis een schorpioen. Alsook voor dezulken, die op een zeer ijverige en behendige wijze de dwalenden bedekken voor een behoorlijke censuur. Daar is niemand, die enige achting heeft voor zijn natuurlijk leven, of hij zal zorg dragen dat hem gezond voedsel gegeven worde. Maar wij hebben veel meer reden om ons te wachten voor dwalende leraars, die de ziel met dwalende leringen vergiftigen.

e. Wacht u ook voor indringende leraars, die zichzelf of anderen met geweld in het leraarsambt indringen, of zichzelf toelaten, om op een presentatie of versierde beroeping te laten indringen om een stuk brood. Dezen kunnen nooit ware of getrouwe leidslieden zijn, die zulks doen; want 'niemand neemt zelf deze eer aan, maar die van God geroepen wordt' (Hebreeë 5:4). In tegenstelling nu van dezen, is het de plicht van Gods volk in deze tijd, om te 'staan in de vrijheid met welke ons Christus vrijgemaakt heeft' (Galaten 5:1).

6. Ik raad u ook, om uzelf te bewaren in de liefde Gods. Zoekt toch de liefde Gods in Christus te bewaren en te onderhouden; want dat zal uw ijver voor God en Zijn heerlijkheid ontvonken, in een tijd wanneer de liefde van velen verkoeld geworden is. Ook zal dit u staande houden, wanneer de rivieren van verdrukking en van vervolging zich verheffen; want 'vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen, ja de rivieren zouden ze niet verdrinken; al gawe iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten' (Hooglied 8:7).

7. Zoekt toch de vreze Gods op uw zielen te bewaren, en u te wachten voor mensenvrees. De vrees voor mensen is in onze dagen een vreselijke strik geweest. Velen zijn door de vleierij of door de vrees voor mensen ellendig weggevoerd

geworden, en daarom hebt gij daar bijzonder tegen te waken: ‘Wie zijt gij, dat gij vreest voor den mens, die sterven zal? En voor eens mensen kind, dat hooi worden zal?’ (Jesaja 51:12). O mijne vrienden, wat is alle vlees voor God anders dan gras? ‘Alle vlees is gras’ (Jesaja 40:6). Laat ons dan niet vrezen voor de mens die gras is; maar laat ons den Heere onze Maker vrezen, ‘Die de aarde uitgespannen heeft en wat daaruit voortkomt’ (Jesaja 42:5).

8. Eindelijk, tracht ook naar zachtmoedigheid en een stille geest, in tegenstelling van een geest des toorns, der kwaadheid of van haat (Zefanja 2:3): ‘Zoekt den HEERE, alle gij zachtmoedigen des lands, die Zijn recht werken; zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN’. Onze hoogmoedige harten zijn gereed om vuur te vatten, in het verdedigen van de zaak van Christus. Mozes was de ijverigste, en nochtans ook de zachtmoedigste mens op aarde. ‘De toorn des mans werkt Gods gerechtigheid niet’ (Jakobus 1:20). De zaak van Christus is nooit bevorderd door een geest des toorns.

Ten einde uw harten zachtmoedig worden, zo overweegt deze twee dingen:

a. Welk een heilige en rechtvaardige hand de Heere heeft in de aller-droevigste en donkerste bedelingen, die Zijn kerk in deze wereld kunnen overkomen. Zullen wij dan toornig zijn over hetgeen God doet? ‘Wie heeft Jakob tot een plundering overgegeven, en Israël den rovers? Is het niet de HEERE, Hij tegen Wien wij gezondigd hebben?’ (Jesaja 42:24).

b. Overweegt ook, wat wij van den Heere verdiend hebben, wat een zondige hand de besten van ons gehad hebben, in het aanbrengen van die donkere bedelingen over land en kerk. Het was uit aanmerking hiervan, dat de kerk in een zeer duistere tijd deed zeggen, toen zij in duisternis was, en toen haar vijanden over haar juichten, en tot haar zeiden: Waar is uw God? ‘Ik zal des HEEREN gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd’ (Micha 7:9). Niet alleen zij, maar ik heb gezondigd, en daarom zal ik des Heeren gramschap dragen. De Heere drukke dit woord op onze harten!

AMEN

5. De vervallen hut of tabernakel Davids, door de mens verbroken, en weder opgericht door de almachtige God - 3

Amos 9:11. *Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David wederoprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, wederoprichten, en zal ze bouwen als in de dagen vanouds.*

Ik heb elders gelegenheid gehad, om wat te blijven staan bij de samenhang van deze woorden met de voorgaande, en daarom zal ik geen tijd verspillen, met het herhalen van hetgeen toen gezegd is. Alleen vinden wij in deze woorden deze vier bijzonderheden:

1. Daar wordt gemeld van een heerlijk gebouw, te weten, de hut of tabernakel Davids, door welke wij de Kerk van Christus, inzonderheid onder het Nieuwe Testament, te verstaan hebben; want zo worden deze woorden door de apostel Jakobus, in zijn redevoering voor de Synode te Jeruzalem, verklaard en toegepast (Handelingen 15:16). Christus wordt met de naam van David genoemd, omdat Hij de Wortel en het Geslacht Davids is, in Wien Davids hoorn en 'troon in eeuwigheid bevestigd is' (Psalm 89:5), en de Kerk wordt Zijn hut of tabernakel genaamd, omdat Hij de koper, de oprichter en de voorname inwoner is van deze woning.

2. Wij vinden hier de droevige gesteldheid van deze tabernakel Davids, zijnde dezelve in een vervallen staat. De Kerk van Christus wordt menigmaal zeer geschud en bewogen, door de aanvallen van de poorten der hel en haar uitgezondenen; maar zij zullen haar nooit geheel overweldigen of bederven.

3. Ook vinden wij hier Gods genadig voornemen en belofte, ten aanzien van deze vervallen tabernakel: Ik zal hem wederoprichten, zijn reten vertuinen en bouwen. God zal een zonderlinge zorg hebben voor deze hut of tabernakel, de Allerhoogste Zelf zal ze bevestigen.

4. Wij vinden hier ook de tijd, wanneer God dit werk op den berg Sion en te Jeruzalem, volbrengen zal. Het is te dien dage, dat is, in Mijn eigen vastgestelde tijd, in de dagen van de Messias, wanneer die stem gehoord zou worden: 'Zie, de tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen' (Openbaring 21:4). Maar hiervan meer in het vervolg.

Uit vergelijking van deze woorden, met de onmiddellijk voorgaande, zo geven zij deze lering op: Dat God menigmaal, door donkere en nare bedelingen van Zijn voorzienigheid, een heerlijk werk der Reformatie van Zijn Kerk invoert. De lering heb ik reeds verklaard, en ik zal daarom niet meer daarvan zeggen.

Maar de leer, die ik voor het tegenwoordige zal verhandelen, is deze: Dat God Zijn eigen tijd en wijze heeft, om Zijn Kerk te herbouwen en te reformeren, wanneer zij in een lage en vervallen toestand is gebracht. Te dien dage zal ik de vervallen hut Davids wederoprichten, enz.

De orde die ik, door 's Heeren bijstand, zal trachten te houden, is deze:

- (1) Waarom de Kerk van Christus voorgesteld wordt onder de naam en het begrip van een tabernakel, en wel van den tabernakel Davids.
- (2) Wanneer deze tabernakel gezegd mag worden vervallen, of in een vervallen staat te zijn.
- (3) Hoe, of door wat middelen, de Heere den vervallen tabernakel Davids wederopricht.

- (4) Zal ik enige gedachten omtrent de tijd of dag voordragen, wanneer de Heere dit grote werk doen zal.
- (5) Waarom de Heere Zijn vervallen tabernakel wederom bouwen zal, en niet zal toelaten dat dezelve onder de puinhopen zal blijven liggen.
- (6) En dan zal ik eindelijk uit het verhandelde enige besluiten trekken tot toepassing.

(1) Het eerste hoofdstuk is dan, waarom de Kerk van Christus voorgesteld wordt onder de benaming van een hut of tabernakel?

Ik antwoord: daar schijnt een duidelijke zinspeling te zijn op de tabernakel, die door Mozes, op Gods bijzonder bevel, in de woestijn opgericht is. Het is een benaming, die onder het Oude Testament gewoonlijk op de Kerk van het Nieuwe Testament wordt toegepast. Die tabernakel nu, onder het Oude Testament, was een voorbeeld van de Kerk van het Nieuwe Testament, in deze bijzonderheden:

1. De tabernakel was Gods woning in het leger Israëls, en een teken dat Gods genadige tegenwoordigheid in het midden van hen was. Hierom was het dat Bileam, toen hij het leger en de tenten Israëls, met de tabernakel in het midden van het leger, aanschouwde, uitriep: 'Hoe goed zijn uw tenten, Jakob! uw woningen, Israël! De HEERE zijn God is met hem, het geklank des Konings is bij hem' (Numeri 24:5; 23:21). Mozes had zijn tent; ook had Aäron zijn tent; elke oudste en particuliere had zijn tent; maar de tabernakel was de tent of woning van de grote God. In dit opzicht wordt de Kerk een tabernakel genaamd, omdat zij de woning Gods op aarde is. Met een oog hierop zeide Christus, de Wijsheid Gods, dat Hij van eeuwigheid was 'spelende in de wereld Zijns aardrijks, en dat Zijn vermaken waren met der mensen kinderen' (Spreuken 8:31). De tekenen van Zijn tegenwoordigheid zijn in Zijn Kerk, en aldaar houdt Hij gemeenschap met Zijn volk (Psalm 76:2-3): 'God is bekend in Juda, Zijn Naam is groot in Israël. En in Salem is Zijn hut, en Zijn woning in Sion'. 'De HEERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats, zeggende: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd' (Psalm 132:13-14).

2. In de tabernakel waren de woorden Gods, de wet en de getuigenis; aldaar werden zij bewaard en tot Israëls gebruik uitgegeven. Maar alzo zijn ook aan de Kerk de woorden Gods toebetrouwd. Zijn geopenbaarde wil, in de Schriftuur vervat, is haar in bewaring overgegeven, want 'Hij maakt Jakob Zijn woorden bekend, Israël Zijn inzettingen en rechten. Alzo heeft Hij geen volk gedaan; en Zijn rechten kennen zij niet' (Psalm 147:19-20). Iedere jota en tittel van de geopenbaarde wil Gods, in Zijn Woord, moet zuiver en ongeschonden, zonder daar iets bij of af te doen, door de Kerk bewaard worden, en dat wel onder een zeer vreselijke bedreiging (Openbaring 22:18-19). Hierom wordt ons bevolen, te 'strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is' (Judas:3). En wanneer er enige dwaling in de leer, verdorvenheid in de godsdienst, of ongerechtigheid in de praktijk in de Kerk verspreid wordt, dan moet die terstond gebracht worden tot de standaard en de toetssteen van het Woord, ten einde dezelve veroordeeld worde, als daarmee niet overeenkomstig. 'Tot de Wet en tot de Getuigenis; zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben' (Jesaja 8:20). Hierom is het dat een ketters mens, welke leringen staande houdt tegen het Woord van God, na de eerste en tweede vermaning, uit de Kerk geworpen en aan de satan overgegeven moet worden.

3. De tabernakel was de plaats van de godsdienst. In de voorhoven van de tabernakel moest Israël staan, en den groten God hulde doen; en een iegelijk moest aldaar aanbidden en God dienen volgens Diens instelling, en niet naar zijn eigen inbeelding.

Alzo is ook de Kerk van Christus, alwaar Hij gediend en geheilgd wil worden, van allen die rondom Hem zijn. De Goddelijke ordonnantiën, inzonderheid de openbare ordonnantiën van het prediken en het horen van het Woord, van gebeden en dankzeggingen, zijn de voorhoven van de grote Koning, alwaar Hij wil dat Zijn volk Hem eren zal met offeranden (Jesaja 56:7): ‘Die zal Ik ook brengen tot Mijn heiligen berg, en Ik zal hen verheugen in Mijn bedehuis; hun brandoffers en hun slachtoffers zullen aangenaam wezen op Mijn altaar; want Mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken’.

4. Het patroon of de afbeelding van de tabernakel, is door God en Mozes gegeven op den berg, tegelijk met al de andere wetten, inzettingen en reglementen, daartoe behorende. Mozes had geen vrijheid om een pen van de tabernakel anders te ordonneren, dan volgens de afbeelding aan hem getoond; alzo is ook de afbeelding van de Kerk met een volkomen samenstel van wetten, door welke zij bestuurd moet worden, van God gegeven, op den berg van een Goddelijke openbaring. En dat iemand nu zou vaststellen, dat de regering van de Kerk van Christus onzeker is, of dat Hij geen orders gelaten heeft, hoe men in de verkiezing van leraren in Zijn Kerk handelen zal, is zakelijk de Schriftuur te beschuldigen van onvolmaaktheid; of anders, te bevestigen, dat God nu onder het Nieuwe Testament minder acht geeft op Zijn Kerk, dan Hij omtrent de bestelling van dat kleine draagbare ding deed, hetwelk de tabernakel werd genaamd.

5. Niemand moest zichzelf indringen in de dienst van de tabernakel, of deze eer aannemen, dan die van God geroepen was, gelijk Aäron. Indien iemand zich met geweld in het priesterambt ingedrongen had, zonder van den Heere daartoe geroepen te zijn, die zou door gans Israël dood gestenigd zijn geworden. En wat een ontzagelijke verontwaardiging en blijk van Gods toorn was het tegen Korach, Dathan en Abiram, wanneer de Heere, om het indringen in het priesterschap en andere dingen meer, de aarde opende en hen levend verslond; en geheel Israël moest zich ook van hen afscheiden, opdat de toorn Gods over hen mocht uitgestort worden. Op gelijke wijze mag niemand onder het Nieuwe Testament, zich indringen in de heilige bedieningen van de Kerk, zonder dat Hij van God geroepen en bekwaam gemaakt zij tot dat werk. Zij die de stal der schapen inkomen, en zich de naam van herders aanmatigen, zonder door de deur van een wettige en regelmatige roeping in te gaan, worden met het schandelijke merkteken van dieven en moordenaars door Christus gebrandmerkt (Johannes 10:1). De mensen zijn in onze dagen zo geslepen, dat zij menen dat deze harde namen aan niemand gegeven worden; maar de schriftuurlijke namen en karakters zullen vast blijven en in achtting zijn, wanneer al de geslepenheid en welsprekendheid van de mensen in het stof der vergetelheid begraven zullen zijn.

6. De grootste en de heiligste zaak in de tabernakel was de ark en het verzoendeksel, met de cherubims die hetzelfde bedekten met hun vleugelen, en daar gedurig inzagen. Dit wees de heilige verborgenheid van de menswording, de gehoorzaamheid en de dood van Christus aan, waardoor de wet verhoogd en verheerlijkt is geworden, en door Wien God Zichzelf verklaart een verzoend en een barmhartig God te zijn. Die heilige verborgenheden, door den tabernakel afgebeeld, worden nu geopend in de verkondiging van het Evangelie; hierom wordt er in Openbaring 11:19 gezegd: ‘En de tempel Gods in den hemel is geopend geworden, en de Ark Zijns verbonds is gezien in Zijn tempel’. Het is het grote werk van de leraren, om nu onder het Nieuwe Testament, de ark des verbonds der genade te openen, om Christus te prediken, en ook de veelvuldige wijsheid Gods door Hem, welke in het zaligen van zondaren doorstraalt, in welke dingen de engelen begerig zijn om in te zien.

7. De ark was een draagbare soort van tent, en werd op Gods bevel van de ene plaats gedragen tot de andere, en heeft nooit een vaste of bestendige verblijfplaats gehad, totdat dezelve tot den berg Sion kwam, en in haar eigen plaats werd gezet in de tempel. Maar alzo is ook de Kerk Gods, zo lang zij in deze wereld is, niet tot een bijzonder volk bepaald. De Heere brengt ze van het ene volk tot het andere, zoals dat het best met Zijn heerlijke einden, in het vergaderen van Zijn uitverkorenen, overeenkomt, totdat het verborgen of geestelijke lichaam van Christus volkomen is; en dan zal de strijdende Kerk overgebracht worden, bij de triomferende Kerk, in heerlijkheid.

Daar zouden nog vele andere dingen kunnen genoemd worden. Het manna was in de ark, maar zo is ook het Brood des levens in de Kerk. De staf van Aäron was in de ark, maar alzo moet ook de kerkelijke autoriteit bediend worden in de Kerk, en wel door de opzieners en dienaren, die God Zelf ingesteld heeft. De kandelaars en lampen waren in de ark, alzo schijnt ook in de Kerk het licht des Heeren, waarom dezelve het dal des gezichts genaamd wordt. Dus ziet gij dan, om welke redenen de Kerk van Christus een hut of tabernakel genaamd wordt.

Eer ik nu van dit hoofdstuk scheid, zal ik met weinige woorden zeggen, waarom de Kerk genaamd wordt de hut of tabernakel Davids, dat is van Christus. Zij wordt zo genaamd, wegens het menigvuldige recht dat Hij op haar heeft, gelijk:

1. Zij is de Zijne door Zijns Vaders gift en verordening (Psalm 2:8): 'Eis van Mij, en Ik zal U geven de heidenen tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting'.
2. Door koping. Hij heeft ze gekocht door Zijn dierbaar bloed, zie Handelingen 20:28: 'Hebt dan acht op uzelf, en op de gehele kudde, enz. om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed'.
3. Door overwinning. Hij heeft ze de overheden en machten als een buit ontnomen: 'Hij zal de machtigen als een roof delen' (Jesaja 53:12).
4. Door ondertrouw. 'Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid' (Hoséa 2:18). 'Uw Maker is uw Man, HEERE der heirscharen is Zijn Naam; en de Heilige Israëls is uw Verlosser' (Jesaja 54:5).
5. Hij is de opbouwer van Zijn Kerk (Zacharía 6:12): 'Zie, een Man, Wiens Naam is SPRUITE, Die zal uit Zijn plaats spruiten, en Hij zal des HEEREN tempel bouwen; ja Hij zal den tempel des HEEREN bouwen, en Hij zal het sieraad dragen'.
6. Hij is het Fundament en de uiterste Hoeksteen (Jesaja 28:16): 'Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefden Steen, een kostelijken hoeksteen'.
7. Hij is haar enige Hoofd, Koning en Verlosser, en zij erkent Hem ook als zodanig, zeggende: 'De HEERE is onze Rechter, de HEERE is onze Wetgever, de HEERE is onze Koning' (Jesaja 33:22).
8. Zij is de Zijne ook door bezitting; want 'des HEEREN deel is Zijn volk, Jakob is het snoer Zijner erve' (Deuteronomium 32:9). Maar ik breid over deze dingen niet uit.

(2) Het tweede hoofdstuk door mij voorgesteld, is om te onderzoeken wanneer de tabernakel Davids gezegd mag worden vervallen te zijn?

Het antwoord kan licht opgemaakt worden, uit hetgeen reeds gezegd is, gelijk:

1. De tabernakel Davids mag gezegd worden vervallen te zijn, wanneer de God des tabernakels geweken is. Hetgeen de tabernakel of de woning des Heeren voor David liefelijk maakte, was dat de levende God daarin was. De tabernakel is maar een ledig huis, wanneer God geweken is en de wolk van Zijn tegenwoordigheid ingetrokken wordt. De tijd is eens geweest, dat de Heere over ons Sion en over deszelfs

vergaderingen geschapen heeft een wolk des daags, en een rook en de glans eens vlamvend vuurs bij nacht; maar helaas! nu zien wij de gewone tekenen van Zijn tegenwoordigheid niet meer; daar is een naar Ikabod, de heerlijkheid is geweken, in het gehele land te zien. Dit zal uit het volgende nader blijken.

2. De tabernakel Davids is vervallen, wanneer de woorden Gods, de wet en de getuigenis niet zorgvuldig bewaard en zuiver bedeed worden. Gedankt zij God, dat wij het geschreven Woord nog in zijn zuiverheid hebben, alsook uitnemende standaarden van de leer in onze belijdenis des geloofs en catechismussen! Maar hoe worden de wet en de getuigenis bediend en voortgebracht in vele gedeelten van het land, wanneer er een ledig geklank van menselijke welsprekendheid en een dorre zwier van heidense zedelijkheid en deugd gesteld worden in de plaats van het Evangelie van Christus! Daar wordt een natuurlijke religie ingevoerd, en de bovennatuurlijke verborgenheden van het Evangelie, gelijk daar zijn: de menswording en de voldoening van den Zoon Gods, de rechtvaardigmaking door Zijn toegerekende gerechtigheid, de wedergeboorte en heiligmaking, worden algemeen door velen van onze jonge predikanten, als zijnde nu buiten de mode, uitgejouwd en verworpen. En onder degenen, die betere dingen bedoelen, hoe weinig wordt de ware orde van de leer des Evangelies, van deze zelfs, nochtans waargenomen, omdat de plichten van de wet worden ingestampt, als het fundament van de heerlijke voorrechten van het Evangelie, en niet de genade Gods in het Evangelie, die de grondslag is van de voorrechten en de plichten beiden! De wapenen, die krachtig zijn door God tot nederwerping der sterkten, worden weggeworpen, en daar worden wapenen, die enkel vleselijk zijn, in de hand genomen. Daar zijn tegenwoordig leraars onder ons, die in plaats van de zelfverloochening te leren, openbaar van de predikstoel en in druk in tegendeel leren, dat de eigenliefde het fundament en de oorsprong is van alle zedelijke deugd, en dat de vleselijke rede het eerste beginsel van de godsdienst is. En hoewel de ariaanse, sociniaanse en arminiaanse, tegelijk met andere hatelijke en verfoeilijke dwalingen, onder ons sterk doorbreken, waar wordt er nochtans een behoorlijke banier of een getuigenis tegen dezelve opgericht en uitgesproken, opdat degenen, die God vrezen, verblijd mochten worden? Ja, men heeft veel zwaardere censuur geoefend omtrent mannen, om hun prediken van de eeuwige waarheden Gods, dan omtrent anderen om hun verloochening van de allerhoogste en onafhankelijke Godheid van den Zone Gods. Dit toont dat de tabernakel Gods onder ons vervallen is.

3. De tabernakel Davids is vervallen, wanneer de God des tabernakels niet gediend wordt volgens Zijn eigen instelling; wanneer de afgoderij, de superstitie of een sleurgodsdienst de plaats inneemt van die zuivere en geestelijke godsdienst, die God van ons eist. Is dit tegenwoordig niet het geval onder ons? De afgoderij van de paapse mis wordt in sommige gedeelten van het land openbaar beleden, en de protestanten worden door de paapsen bespot, wanneer de eersten op den dag des Heeren naar de kerk gaan, en de anderen naar de mis. De publieke schriften geven ons de grote menigte van vergaderingen in Engeland, tot oefening van de mis, klaar te kennen, inzonderheid in en omtrent Londen. En wat de superstitieuze godsdienst betreft, het is bekend hoe die in Engeland door de wet bevestigd en in Schotland toegelaten wordt, strijdig tegen de plechtige eden Gods, die op deze landen liggen. En wat de sleurdienst betreft, beziet maar de meeste vergaderingen van Schotland, dan zullen wij bevinden dat er een dode romp van godsdienst, in plaats van de ziel, aan God wordt toegebracht. Men bespeurt niet dan doods prediken, horen, bidden enz.; dode leraars en een dood volk, omdat de meeste leraars en het meeste volk zich nederzetten en vergenoegen met een gedaante van godzaligheid, terwijl het leven en de kracht daarvan verloochend

worden. Daar is zeer weinig van de welriekendheid van 's Middelaars klederen, welke zijn mirre, aloë en kassie, tegenwoordig te vinden in de elpenbenen paleizen.

4. De tabernakel Davids is vervallen, wanneer dezelve niet onderhouden wordt volgens de afbeelding daarvan gegeven op den berg, en wanneer de wetten en ordonnantiën daarvan niet worden waargenomen, gelijk in de dagen vanouds. In de dagen van onze reformatie van het pausdom is de tabernakel Gods, volgens het Woord, onder ons opgericht, niet alleen ten aanzien van de leer en de godsdienst, maar ook ten aanzien van de regering en de discipline van het huis Gods; dit alles was uit het Woord van God vastgesteld en plechtig bezworen voor den Heere, om bewaard en bevestigd te worden in dit land tot in alle volgende geslachten; en tot dat einde zijn er akten door publieke burgerlijke en kerkelijke autoriteiten gemaakt, tot deszelfs bewaring. Maar helaas! is nu niet 'het land bevekt wegens zijn inwoners, omdat wij de wetten overtreden, de inzettingen veranderd en het eeuwige verbond vernietigd hebben' (Jesaja 24:5), gelijk dit in vele bijzonderheden getoond zou kunnen worden. Maar omdat dit door de drukpers alreeds ten dele is gedaan, en mogelijk nog meer ten volle in het kort zal geschieden, zo zal ik alleen maar zeggen, dat indien Knox en anderen van onze waardige reformateurs, ten koste van hun bloed en goederen, de tabernakel Gods in dit land hebben opgericht, hun hoofden mochten opsteken en de gestalte daarvan in deze tijd beschouwen, zij zouden moeten zeggen: Dit is niet de tabernakel Davids, die wij hebben opgericht en onze nakomelingen nagelaten; de heerlijkheid is daarvan geweken!

5. De tabernakel Davids is vervallen, wanneer mensen zich tot het werk en de dienst des tabernakels begeven, zonder beroepen, bekwaam gemaakt en geheiligd te zijn voor zulk een dienst. Is het tegenwoordig niet zo gesteld in Schotland? De indringingen zijn met een sterke arm voortgezet, onder het masker van een kerkelijke autoriteit, zowel in de naburige gemeenten, als in vele andere gedeelten van het land. Daar is nu in de twee laatste synoden een groot geschreeuw geweest van een reformatie; maar waar is in geheel Schotland een indringing tegengestaan, tot op deze dag, die van Auchtermuuchty uitgezonderd, hetwelk nochtans niet zuiver op een Schriftuurlijke grond geschied is? En zien wij na die voorgewende stap niet, dat degenen die zich in de christelijke vergaderingen indringen, dagelijks de rechterhand van gemeenschap ontvangen in klassen en synoden? En sommigen worden, door een synodale autoriteit, gesteld onder het getal van de gezanten van Christus. Waar is, door enige judicatuur in Schotland, enig proces of censuur aangericht tegen degenen, die tegen de wetten en constituties van de kerk, ja, tegen de natuurlijke vrijheden van het menselijke geslacht zich verstout hebben, om zulke indringingen voort te zetten? Hoe vele onheilige handen worden er niet toegelaten om te arbeiden aan de dienst des tabernakels, door het gehele land! Gods tabernakel en tempel moesten van de kopers en verkopers gereinigd worden, alsook van alle onkundige, dwalende en ergerlijke leraren; en tenzij dit geschiede, zo vrees ik dat het bloed van vele zielen niet van de tafelen der judicaturen afgewist zal worden. Het is een vreselijk geroep, dat van onder het altaar van Gods tabernakel komt: 'Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen?' (Openbaring 6:10). Ik wens dat dit niet maar al te toepasselijk zijn moge op ons tegenwoordig geval.

Ik zou, indien ik tijd en gelegenheid had, hier verder kunnen tonen, dat de tabernakel Davids in een vervallen staat is, wanneer Christus, de Profeet, de Priester en Koning van de tabernakel, veracht en verworpen wordt; wanneer Hij niet gelovig ontvangen en gebruikt wordt, in al Zijn zaligmakende ambten, volgens de aanbieding van het

Evangelie. En dit is een beschuldiging, die u, die het volk zijt, inzonderheid raakt. O, hoe weinigen zijn er, die Hem door het geloof der werking Gods aannemen! Hoewel zij allen christenen genaamd worden, hoe weinigen zijn er nochtans, die iets van den Geest van Christus hebben! En hoe weinigen wandelen gelijk Christus gewandeld heeft! Zij, die van Christus belijdenis doen en Hem in Zijn tabernakel dienen, moesten heilig zijn, gelijk Hij, Die hen geroepen heeft, heilig is. Maar helaas! wat ontederheid van wandel en van samenspreking is er bij de meesten! Deze en vele andere dingen, die men zou kunnen noemen, tonen klaar dat de tabernakel Davids onder ons in een vervallen staat is.

(3) Het derde hoofdstuk, door mij voorgesteld, is om te onderzoeken, hoe God Zijn tabernakel wederopricht, wanneer hij vervallen is.

Hierop zeg ik in het algemeen, dat de aanbiddelijke Soevereinheid niet bepaald moet worden tot enige bijzondere wijze van werking; want met één woord spreken kan Hij de hemel planten en de aarde grondvesten. Indien Hij maar tot Jeruzalem zegt: word gebouwd, en tot de tempel: word gegrond, aanstonds zal het geschieden. Wanneer het Hem behaagt, dan kan Hij Zich een land op een enigen dag doen geboren worden. Maar in Zijn ordinaire weg mogen wij enige van Zijn voetstappen opmerken, gelijk:

1. Hij is in een tijd van verval gewoon, getuigen te verwekken, om getuigenis te geven tegen de verdorvenheden en de mishandelingen van mensen omtrent de tabernakel. Dit zien wij in Openbaring 11 dat, eer de tempel Gods in de hemel geopend wordt, er getuigen verwekt worden, om degenen die op de aarde wonen te pijnigen. De klaarblijkelijkheid der waarheid, die de getuigen voortbrachten, had een pijnigende kracht op de consciëntie van bedorven mensen; dezelve gaat door tot de verdeling der ziel en des mergs en der samenvoegselen; en soms worden hun verdorvenheden door de waarheid zo beroerd en opgewekt, dat zij zich als zwijnen omkeren en de getuigen verscheuren en doden, hun lichamen werpende op de open straat, gelijk wij in de bovengemelde plaats, Openbaring 11:9, zien kunnen. De tabernakel Davids is in alle eeuwen, en wel inzonderheid in ons eigen land, door de getuigenis der getuigen bewaard geworden. Ook is het nog een klein helder vlekje in onze donkere wolk, dat God ons tegenwoordig niet geheel en al zonder getuigen gelaten heeft. Ook is het wel bekend, hoe sommigen zijn uitgeworpen, en hoe hun namen door ongezonde leraars en belijders verscheurd zijn geworden; en het is bezwaarlijk te zeggen, of niet wel, eer alles gedaan is, hun dode lichamen als drek op de straten zullen worden.

2. De Heere geeft het in het hart van Zijn volk en leraars, om een welgevallen te nemen aan de stenen en het gruis van Zijn vervallen tabernakel, en om te rouwklagen en te wenen over hun eigen zonden, en over de tekenen van des Heeren toorn die over hen zijn gekomen. Dus zien wij in Psalm 102:10, hoe de Kerk over haar vervallen staat treurt, en over de verlating Gods, daar zij zichzelf onder bevond, zeggende: 'Ik eet as als brood, en vermeng mijn drank met tranen, vanwege Uw verstoordheid en Uw groten toorn', enz. Maar ziet wat hier op volgt (vers 14-18): 'Gij zult opstaan, Gij zult U ontfermen over Sion, want de tijd om haar genadig te zijn, want de bestemde tijd is gekomen; want Uw knechten hebben een welgevallen aan haar stenen, en hebben medelijden met haar gruis. Als de Heere Sion zal opgebouwd hebben, in Zijn heerlijkheid zal verschenen zijn, zich gewend zal hebben tot het gebed desgenen die gans ontbloot is, en niet versmaad hebben hunlieder gebed. Hetzelfde vinden wij in Zacharía 12:13-14, wanneer de Geest der genade en der gebeden uitgestort wordt, dan is het dat elk geslacht rouwklaagt in het bijzonder; en ziet dan wat een heerlijke reformatie hierop volgt (Zacharía 13). De fontein der Goddelijke genade wordt geopend, de

zonde en de onreinheid worden afgewassen, de namen der afgoden worden uitgeroeid uit het land, de valse profeten en de onreine geest worden uit het land weggedaan, ook worden die valse profeten beschaamd gemaakt wegens hun gezicht, en hun wordt niet meer toegelaten een haren mantel aan te doen, om te bedriegen.

3. De Heere bereidt, en vaardigt enige knechten tot de dienst des tabernakels uit, gelijk Hij Bezáleël en Ahóliab deed, om de tabernakel en alle soort van werk dat daartoe behoorde, toe te richten in de woestijn. Toen God de Kerk van het Nieuwe Testament wilde oprichten, gaf Hij apostelen, profeten, herders en leraars, tot opbouw van Christus' lichaam. Het was door de dienst van enige weinige vissers, welke Hij door gaven en genade bekwaam maakte, dat Hij de afgoderijen der volkeren omkeerde, de mozaïsche bedeling verbrak, en een heerlijke tabernakel voor Zichzelf oprichtte; en het wapen dat God gebruikte, was de verkondiging dat een gekruiste Christus de Zaligmaker was van een verloren wereld, welke den Joden wel een ergernis en den Grieken een dwaasheid was, maar hun die geroepen waren, een kracht Gods tot zaligheid.

4. Zijn tabernakel wordt door een overvloedige uitstorting des Geestes opgericht. Wanneer de Heere voor Israël is als een dauw, dan brengt hij ten leven voort als koren, hij bloeit als de wijnstok, en zijn gedachtenis is als de wijn van Libanon. Wanneer de Kerk als een vallei van dorre beenderen geworden is, dan worden de dorre beenderen door een wind des Geestes levend, en zij worden een groot heir, om de oorlogen des Heeren te voeren (Ezechiël 37). Hoe laag en vervallen de zaak en het intrest van Christus zij, zo kan Hij nochtans een groot heirleger aan werven, om het werk der reformatie voort te zetten, door den wind of adem Zijnsmonds. Door een geweldig gedreven wind werd, op de dag van het Pinksterfeest, de grondslag gelegd van de Kerk van het Nieuwe Testament, in de dienst der apostelen, en een grote menigte werd de gemeente dagelijks toegevoegd. O! laat ons dan roepen en zuchten: Ontwaak Noordenwind, kom Zuidenwind, doorwaait den hof van deze dorre Kerk, opdat zij leven moge. 'Zult Gij ons niet weder levend maken, opdat Uw volk zich in U verblijde?' (Psalm 85:7).

5. Soms verwekt Hij de groten der aarde, koningen en vorsten, om de zaak van Zijn vervallen tabernakel aan te trekken. Aldus bewoog Hij de geest van Darius, van Cyrus en Artaxerxes, welke heidense koningen waren, om werkzaam te zijn in het herbouwen van den tempel Gods. Daar is maar weinig schijn van enige hulp voor de Kerk van Christus te ontvangen van de groten in onze dagen; maar de God des tabernakels heeft het hart der koningen, der edelen en van het gemeen, in Zijn hand, en Hij neigt het als waterbeken; en gelijk Hij dit in voorgaande tijden heeft gedaan, also is nu nog Zijn hand niet verkort. Laat ons daarom bidden voor koningen en voor allen die in hoogheid zijn, opdat Hij ze voedsterheren van Zijn Kerk make, en hen werkzaam doe zijn in het werk der reformatie in Schotland, en door geheel Brittannië en Ierland, volgens ons plechtig verbond dat wij met den Heere gemaakt hebben.

6. Soms richt Hij Zijn vervallen tabernakel op, zelfs in het bloed en het lijden van Zijn getuigen. Het fundament van Gods tabernakel op aarde, is gelegd in het lijden van het Hoofd; en het wordt gewoonlijk herbouwd in tijden van verval, op kosten van het bloed van Zijn leden. Aldus is het in Schotland geweest; het werk Gods is door het bloed van velen onzer waardige voorvaderen tot ons gekomen; en wie weet, of wij het niet met ons bloed zullen moeten overhandigen aan ons geslacht! Dezelfde geest der vervolging brult tegenwoordig in onze dagen, die het bloed onzer voorvaderen gedronken heeft; alleen is hij voor een tijd opgebonden, maar hoe snel de keten verlengd en losgelaten kan worden, weten wij niet. Laat een iegelijk maar, die aan des

Heeren getuigenis vast kleeft, gereed zijn om met Paulus te zeggen: ‘Ik ben bereid niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven voor den Naam des Heeren Jezus’ (Handelingen 21:13).

(4) Het vierde hoofdstuk door mij voorgesteld, is om enige gedachten voor te dragen omtrent de tijd of de dag wanneer de Heere den tabernakel Davids wederom bouwen en oprichten zal.

Al wat ik omtrent dit hoofdstuk zeggen zal, zal in deze weinige volgende bijzonderheden zijn, gelijk:

1. Het is een dag of tijd die de Heere in Zijn eigen hand of macht gehouden heeft, en daarom moesten wij ons wachten om niet al te nieuwsgierig daar te willen indringen. Wanneer de discipelen, na Christus’ opstanding, Hem vroegen: Heere, zult Gij in dezen tijd aan Israël het Koninkrijk wederoprichten?; hetgeen zakelijk hetzelfde was, alsof zij gevraagd hadden: Is dit de tijd dat de tabernakel Davids opgericht zal worden? Wat antwoord gaf Hij hun toen? Hoewel Hij in korte tijd de grondslag van de Kerk van het Nieuwe Testament zou leggen, en de tabernakel Davids op een heerlijke wijze oprichten, zo antwoordde Hij hun nochtans: ‘Het komt u niet toe te weten de tijden of gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft’ (Handelingen 1:6-7). Alleen wilde Hij dat zij bidden en vasten en met elkander onderling samenspreken zouden, en in die weg de belofte des Geestes verwachten. Laat ons daarom onze plicht opvolgen, zonder den Heilige Israëls perk of paal te stellen, en zo de uitkomsten en de tijden aan den Heere aanbevelen; ‘want de verborgen dingen zijn voor den HEERE, maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen’, enz. (Deuteronomium 29:29).

2. Wanneer de mensen denken dat de tijd voorhanden is, en wanneer hun verwachtingen groot zijn, dat de Heere nu Zijn tabernakel oprichten zal, dan nemen de dingen gewoonlijk een andere keer, waardoor al hun verwachtingen voor een tijd verijdeld worden. Dus was het met Israël; een weinig tijds nadat zij uit Egypte getogen waren, en zich aan de grenzen van Kanaän bevonden, verbeeldde zij zich, dat het de tijd was om de belofte aan Abraham gedaan te vervullen, dat zijn zaad het hebben zou tot een erfenis; en zij konden nauwelijks bedwongen worden om terstond de aanval te doen. Maar ziet, hun tijd was niet Gods tijd, en dus werden ze terug gezonden van de grenzen van het heiligdom, om de bergen en woeste plaatsen van de wildernis te bewonen, veertig jaren lang, totdat de dode lichamen van dat gehele geslacht, uitgenomen van Kaleb en Jozef, tot mest gemaakt werden voor de woestijn en toen dit geschied was, kwam eerst de tijd dat God Zijn belofte vervulde; laten wij ons daarom wachten, om te peremptoir of volstrekt te zijn. Wat hebben de gelovigen van het Oude Testament verlangd naar de Messias, eer Hij in het vlees kwam! Maar hetgeen waarnaar zij zo zeer verlangd hebben, is eindelijk in de volheid des tijds gekomen.

3. De tijd wanneer God Zijn tabernakel opricht, is gewoonlijk, wanneer de dingen tot het laatste uiterste zijn gebracht. Dit is duidelijk uit de tekst; wanneer de hut of tabernakel vervallen, verbroken en verwoest is, dan te dien dage zal Ik de vervallen hut Davids wederoprichten. Wanneer het geval van de Kerk hopeloos schijnt, dan is het gewoonlijk Gods tijd om tot haar hulp te verschijnen; wanneer Gods volk moet uitroepen: ‘Wie zou er van Jakob blijven staan? Want hij is klein’ (Amos 7:2), wanneer er geen voorbidder is, dan brengt Hem Zijn eigen arm heil aan, en Zijn gerechtigheid ondersteunt Hem; ‘want de HEERE zal Zijn volk recht doen, en het zal

Hem over Zijn knechten berouwen; want Hij zal zien dat de hand is weggegaan, en de beslotene en de verlatene niets is' (Deuteronomium 32:36).

4. De tijd van Gods oprichten van Zijn tabernakel, is een dag van wraak en vergelding voor een goddeloze wereld, die daar roept: 'Ontbloot ze, ontbloot ze, tot haar fundament toe' (Psalm 137:7). De dag van Christus' dood, welke de dag van onze verlossing was door prijs, was de dag waarin de satan de kop vermorzeld is; en wanneer Christus Zijn Koninkrijk opricht, dan moet het koninkrijk van de satan vervallen, en zijn werken worden door de openbaring van den Zoon Gods verbroken; en dit moet voor hem en voor allen die in zijn intrest zijn getrokken, een pijniging en kwelling zijn. 'De dag der wrake was in Mijn hart, en het jaar der verlostten is gekomen' (Jesaja 63:4); die twee gaan gewoonlijk tezamen in de Schriftuur, te weten, de dag der wraak en het jaar der verlostten. Wanneer de Heere het jaar van Zijn welbehagen uitroept, tot verlossing van de Kerk, dan is het ook 'een dag der wrake onzes Gods' (Jesaja 61:2). Jeruzalems opkomst is de val van Babylon. En daarom behoeven wij ons niet te ontzetten, hoewel er een soort van kwaadwillig volk is, dat een jaloers oog heeft op onze tegenwoordige vergadering; want zij kunnen niet dulden om van een poging te horen, om een banier voor Christus op te richten, of van een werk der reformatie, in tegenstelling van hun eigen goddeloze oogmerken tegen de tabernakel Davids.

5. Hoewel het een dag van wraak en van vergelding is voor Sions vijanden, zo is het nochtans een dag van blijdschap en van verheuging voor alle vrienden Sions (Psalm 126:1-3): 'Als de HEERE de gevangenen Sions wederbracht, enz. Toen werd onze mond vervuld met lachen, en onze tong met gejuich; toen zeide men onder de heidenen: De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan. De HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan; dies zijn wij verblijd'. En zo gij mij vraagt wat het is, dat het een dag van blijdschap doet zijn voor Sions vrienden, wanneer de Heere den tabernakel Davids opricht, dan antwoord ik dat het niet anders zijn kan, wanneer men aanmerkt:

a. Dat het alsdan een dag van licht is; 'het volk dat in duisternis wandelt, zal dan een groot licht zien' (Jesaja 9:1). Inzonderheid wordt alsdan het licht der waarheid voortgebracht tot overwinning over de duisternis der dwaling.

b. Het is alsdan een dag van verlevendiging in des Heeren weg en werk. De Heere doet de dorre beenderen leven, en dan roepen zij Zijn Naam aan. Hij doet ze ten leven voortbrengen, en zij verheugen zich in Hem; 'zij zullen ten leven voortbrengen als koren, en bloeien als de wijnstok' (Hoséa 14:8).

c. Het is een dag van geestelijke bevrijding: de Zoon maakt ze vrij, en zo zijn ze waarlijk vrij. Wanneer Christus Zijn tabernakel opricht, 'dan roept Hij den gevangene vrijheid uit, en den gebondenen opening der gevangenis' (Jesaja 61:1).

d. Het is een dag van reiniging en planting van het huis des Heeren. Dan reinigt Hij Zijn huis van kopers en verkopers, van indringers en huurlingen, en van alle plant die Zijn rechterhand niet geplant heeft. Dan geeft Hij Zijn volk herders naar Zijn hart, 'wiens voeten liefelijk zijn op de bergen, omdat zij het goede boodschappen, en een goede boodschap brengen van het goede' (Jeremía 3:15; Jesaja 52:7). Wanneer de Heere aldus u Zijn priesters met heil bekleedt, dan zullen Zijn gunstgenoten juichen' (Psalm 132:16).

e. Het is een dag van Christus' kroning en ondertrouw, op welke Hij Zijn Kerk met Zichzelf ondertrouwt voor eeuwig, en vele nieuwe kleinodiën toegevoegd worden aan Zijn kroon. En dan worden de rechten van Zijn kroon, en de vrijheden van Zijn Koninkrijk openlijk beleden en verdedigd, zie Hooglied 3:11: 'Ga uit en

aanschouwt, gij dochteren Sions, den koning Sálomo, met de kroon waarmede hem zijn moeder kroonde op den dag zijner bruiloft, en op den dag der vreugde zijns harten’.

Tot dusverre van het vierde hoofdstuk gehandeld hebbende, zo gaan wij nu voort tot:

(5) Het vijfde hoofdstuk dat door ons was voorgesteld, namelijk om de redenen van deze leer voor te dragen, waarom de Heere Zijn vervallen tabernakel opbouwen zal in Zijn eigen tijd en in Zijn eigen weg?

Ik antwoord:

1. Hoewel Hij het niet wil doen om onzentwil, zo wil Hij het nochtans doen om Zijns eigen Naams wil, opdat die niet verontreinigd worde door de lastering der vijanden (Jesaja 48:9,11): ‘Om Mijns Naams wil zal Ik Mijn toorn langer uitstellen; Om Mijnentwil, om Mijnentwil zal Ik het doen, want hoe zou hij ontheiligd worden? En Ik zal Mijn eer aan geen ander geven’. Gods Naam is groot in Sion, wanneer Hij Zijn tabernakel opbouwt. ‘Wanneer God Sion opbouwt, dan verschijnt Hij in Zijn heerlijkheid’ (Psalm 102:17).

2. Hij bouwt Zijn vervallen tabernakel op, ter oorzaak van de voorbidding van Christus, de grote Engel des Verbonds, Die ten Zijn behoefte bij den Vader intreedt, wanneer dezelve in een lage toestand is gebracht. Toen Jeruzalem als tot een puinhoop was gemaakt, trad de Engel des Verbonds voor haar in, zeggende: ‘HEERE der heirscharen, hoe lang zult Gij U niet ontfermen over Jeruzalem en over de steden van Juda, op welke Gij gram geweest zijt deze zeventig jaren?’ (Zacharía 1:12). Hierop antwoordde nu de Heere den Engel met goede troostrijke woorden, zeggende (inzonderheid vers 17): ‘Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Mijn steden zullen nog uitgespreid worden vanwege het goede; want de HEERE zal Sion nog troosten, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen’.

3. Hij zal Zijn tabernakel nog opbouwen, uit het medelijden dat Hij met Zijn volk heeft onder hun verdrukking. Hij heeft medelijden met hun zwakheden (Hebreeën 4:15), en ‘Hij is in al hun benauwdheden benauwd’; en daarom ‘zendt Hij de Engel Zijns aangezichts om hen te behouden; door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen verlost’ (Jesaja 63:9). Het zuchten van Zijn gevangenen klimt op tot Zijn troon; ‘Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen, zal Ik nu opstaan, zegt de HEERE; Ik zal in behoudenis zetten dien hij aanblaast’ (Psalm 12:6).

4. Hij zal het doen om Zijner getrouwheid wil, die in Zijn belofte verbonden is. Zijn belofte ligt hier in de tekst: ‘Te dien dage zal Ik de vervallen hut of tabernakel van David wederoprichten’, enz. Nu is Zijn belofte vast en zeker; Hij zal dezelve in Zijn eigen weg en op Zijn eigen tijd vervullen; eerder zullen hemel en aarde voorbijgaan, dan dat er een jota of een tittel van hetgeen de Heere gesproken heeft, op de aarde zal vallen.

5. Hij zal die opbouwen, omdat het de tabernakel van David is; nu zal Hij zekerlijk niet aan David liegen: ‘Zijn zaad zal in eeuwigheid bevestigd worden, en Zijn troon zal gebouwd worden van geslacht tot geslacht’ (Psalm 89:5). ‘Ik zal David een hoorn doen uitspruiten; Ik heb Mijn gezalfde een lamp toegericht. Ik zal zijn vijanden met schaamte bekleden, maar op hem zal zijn kroon bloeien’ (Psalm 132:17-18). Tot dusverre van het leerstellige van deze tekst.

(6) Nu komen wij tot het zesde hoofdstuk dat door ons was voorgesteld, namelijk de toepassing, welke ik in enige weinige besluiten zal afhandelen, omdat ik in de verklaring doorgaans toegepast heb, inzonderheid in het verhandelen van het tweede hoofdstuk.

1. Zie hieruit dan, de liefde en de goedertierenheid Gods tot de mensen hier op aarde. Hierover moest Salomo, de wijste van alle mensen, uitroepen: ‘Maar waarlijk, zou God bij de mensen op de aarde wonen?’ (2 Kronieken 6:18). Wil de Hoge en de Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en in het ontoegankelijk licht, Zijn woning nemen onder zondige en wederspannige mensen? Deze verstommende vraag kunnen wij uit het verhandelde beantwoord zien: ‘Zie, de tabernakel Gods is bij de mensen’. Ja, hoewel de mensen deze tabernakel afbreken en in een vervallen staat brengen, zo zal Hij dezelve oprichten en herbouwen; zo graag woont Hij bij de mensen. Al de voorraad van genade en heerlijkheid, die door het welbehagen des Vaders gesteld is en ligt in de hand van onze grote Immánuël, is altemaal beoogd, om een bekwame woning voor Zichzelven te bereiden onder de mensen. ‘Gij zijt opgevaren in de hoogte, Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd, Gij hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen; ja, ook de wederhorigen, om bij U te wonen, o HEERE God!’ (Psalm 68:19). O, laat ons dan verwonderd zijn, en de liefde Gods in deze zaak aanbidden en uitroepen: ‘Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen’ (Lukas 2:14).

2. Zie hieruit ook onder welke verbintenis wij aan den Heere gebracht zijn in dit land, omdat Hij zo vroeg Zijn tabernakel onder ons heeft opgericht en dezelve zo lange tijd onder ons bewaard heeft, daar Hij dezelve nooit opgericht of op zulk een wijze, zo veel ik weet, bewaard heeft bij enig volk op de aardbodem, sinds de komst van Christus in het vlees. Vele volken van de aardbodem zijn nooit verlicht geworden met de stralen van de Zon der gerechtigheid; de duistere plaatsen des lands zijn vol woningen van geweld. Andere plaatsen, die voor een tijd verlicht zijn geweest, hebben derzelve licht spoedig verloren en haar kandelaar is spoedig van zijn plaats geweerd. Getuigen hiervan zijn Jeruzalem, alwaar de Kerk van het Nieuwe Testament op het pinksterfeest gegrond is geworden, alsook de zeven gemeenten van Klein-Azië, de gemeente te Rome, te Korinthe en op andere plaatsen. God heeft Zijn tabernakel van hen weggenomen en zij zijn als Silo geworden (Psalm 78:60), daar Zijn tabernakel in Schotland voor vele honderden van jaren bewaard is geworden, niettegenstaande de uiterste aanvallen van de hel om denzelven omver te werpen en te verwoesten. Hij heeft menigmaal in de wegen van Zijn voorzienigheid gedreigd, en Hij dreigt ons heden op een krachtige wijze, om Zijn tabernakel van ons weg te nemen; maar o! hoe traag is Hij, om ons te laten onder de duistere plaatsen van het land! Zijn voorzienigheid schijnt nog te zeggen: ‘Hoe zou Ik u overgeven, o Efraïm, u overleveren, o Israël? Hoe zou Ik u maken als Adama, u stellen als Zebóïm? Mijn hart is in Mij omgekeerd, al Mijn berouw is tezamen ontstoken’ (Hoséa 11:8).

3. Laat een iegelijk van ons, in onze bijzondere standplaatsen, trachten om medewerkers Gods te zijn, in het opbouwen van de tabernakel Davids, welke, gelijk wij gehoord hebben, tegenwoordig in een vervallen staat en toestand is. Om dit zorgeloze geslacht dan op te wekken, om belang te nemen in de opbouw van des Heeren tabernakel, zo zal ik deze weinige aanmerkingen voordragen.

a. Het is de tabernakel van David, uw grote en enige Koning, Die al onze strijd voor ons gestreden heeft tegen de machten van de hel. Hij is het, Die Goliath, die de verschrikking Israëls was, verslagen heeft. Hij heeft hem den kop vermorzeld, op

kosten van Zijn eigen dood en bloed; en zullen wij dan geen belang hebben, om Zijn tabernakel op te bouwen, wanneer hij vervallen is.

b. De tabernakel Davids is de heerlijkheid van ons land. Dit is het, dat Sion een volkomenheid der schoonheid doet zijn, een vreugde der ganse aarde. Dit is het ook, dat de Kerk er doet 'uitzien als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver als de zon, schrikkelijk als slagorden met banieren' (Hooglied 6:10).

c. De tabernakel Davids is niet alleen de heerlijkheid, maar ook de behoudenis en veiligheid van een land, zijnde die de wagenen Israëls en zijn ruiters. Zijn heerlijkheid in de Kerk is als een vurige muur rondom haar, als een plaats van rivieren en wijde stromen, geen roeischiut zal daardoor varen, noch een treffelijk schip zal daarover varen, om de inwoners van de stad Gods te beroeren of te kwellen. Het was de tabernakel Gods onder Israël, die de volken rondom hen vrees aanjoeg, en die Bileam op het zien daarvan, deed uitroepen: 'Er is geen toverij tegen Jakob, noch waarzeggerij tegen Israël' (Numeri 23:23).

d. Overweegt ook dat, gelijk het onze plicht en ons voorrecht is, wij ook alzo door de eed Gods verbonden zijn, om de tabernakel Davids op te bouwen, te bewaren en te beschermen tegen alle aanvallen en verongelijkingen. Daar zijn, behalve personele geloften, publieke eden en verbonden, die dikwijls vernieuwd zijn, op ons en onze nakomelingen liggende, om de tabernakel Davids op te richten, om de leer, discipline, dienst en regering van de Kerk van Schotland, gelijk die in onze openbare geloofsleuze vastgesteld is, te beschermen. En welke gebreken er door menselijke zwakheid zijn mogen, hetzij in de opstelling van die verbonden of in de bediening van dezelve, dat kan ons nooit vrijmaken van de eed Gods, om een werk der reformatie voort te zetten in de Kerk van Christus, alzo wij tevoren daartoe al verbonden waren door de autoriteit van God in Zijn Woord. De Rechabieten achtten zichzelf verbonden, om zich te onthouden van de wijn, ter oorzaak van de eed huns vaders, en worden daarom ook van den Heere geprezen. De voorbarige eed aan de Gibeonieten gedaan, in de dagen van Jozua, is nog ten tijde van Saul en van David verbindend geweest, hoewel het alleen de oversten der vergadering waren, die hun gezworen hadden. De eed van Zedekía, de koning van Juda, gedaan aan de koning van Babel, die een heiden was, hoewel die in de wet van Mozes was verboden, is nochtans verbindende bevonden, zie Ezechiël 17:15: 'Zal hij het verbond breken en ontkomen?' De verbintenis van enige stad of gemeenebest, hoewel die gemaakt zij met degenen die tegenwoordig regeren, wordt nochtans verbindend bevonden te zijn voor hun opvolgers in dat ambt, in diezelfde maatschappij. Zal iemand dan kunnen loochenen dat de eed Gods, die zo plechtig door de koning, door de edelen, door groten en kleinen van allerlei soort en rang, met opgeheven handen, aan de grote God gezworen is, tot bewaring en onderhouding van Zijn tabernakel in dit land, niet verbindend is op ons, hun nakomelingen? En daarom zeg ik: Indien wij niet medewerken, in het opbouwen van de vervallen tabernakel Davids volgens deze eden, zo zijn wij niet alleen schuldig aan rebellie tegen de Goddelijke autoriteit, maar ook aan meinedigheid.

e. De hel, het rijk van de antichrist, met al haar hulptroepen, is dapper in de weer, om des Heeren tabernakel te verbreken. Zullen dan de vrienden van Christus vertragen, om hem te ondersteunen en op te bouwen? Daar is niemand meer werkzaam, om de tabernakel te verbreken en omver te halen, dan een soort van bedorven geestelijken, die door wegen en middelen van henzelf uitgevonden, de heilige bedieningen van de tabernakel geweldig hebben ingenomen. Dit hebben wij tevoren gezien in hun daden en nu kunnen wij het zien in hun schriften, dat er een profeet gekomen is, om de Kerk

van Christus te bederven en om haar te brengen in een politieke vorm, om aan het intrest van de staat dienstbaar te zijn, en om al de jaargelden van Schotland te brengen en te bepalen tot ambten voor edelmans-kinderen, en dus geven zij voor, de tabernakel Davids op te bouwen; maar of Christus en Zijn apostelen deze weg hebben ingeslagen, is gemakkelijk te beoordelen uit Mattheüs 11:25 en 1 Korinthe 1:26-28). Wanneer nu de mensen zo werkzaam zijn, om des Heeren tabernakel te bederven, zullen dan de liefhebbers van Christus geen belang hebben, om dezelve op te bouwen?

f. Overweegt ook, dat de vloek van God dezulken zal overkomen, die den tabernakel Davids niet helpen opbouwen. Het geroep schijnt nu gehoord te worden in het leger Israëls: Wie is er aan de zijde des Heeren, tegen de helden? Gij die de ijdele aanschouwers zijt, en uw hulp weigert toe te brengen, gedenkt toch dat vreselijke woord, hetwelk men vindt in Richteren 5:23: 'Vloekt Meroz, zegt de Engel des HEEREN, vloekt haar inwoners geduriglijk; omdat zij niet gekomen zijn tot de hulp des HEEREN, tot de hulp des HEEREN, met de helden'.

g. Overweegt ook dat indien de tabernakel Davids valt of van ons wordt weggenomen, er dan vele weeën op zullen volgen: Wee hen, als Ik van hen geweken zal zijn, dan zal er niets dan verwoesting op volgen. 'Laat u tuchtigen, Jeruzalem, opdat Mijn ziel van u niet afgetrokken worde; opdat Ik u niet stelle tot een woestheid, tot een onbewoond land' (Jeremía 6:8). 'Hoe menigmaal heb Ik u willen vergaderen', zeide Christus tot de Joden, 'gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild. Zie, uw huis wordt u woest gelaten'. Laat ons maar op Silo zien, en op hetgeen de Heere aldaar gedaan heeft (Psalm 78:60): 'Hij verliet den tabernakel te Silo, de tent die Hij tot een woning gesteld had onder de mensen'. Zien wij ook op de beroemde gemeenten van Klein-Azië, op de eertijds beroemde kerk te Rome, op Frankrijk, Spanje, Duitsland en andere gedeelten van de wereld, waar de tabernakel Davids voormaals heeft gebloeid, dan vinden wij niets dan duisternis en verwoesting, ter oorzaak van de wegneming van de tabernakel; laten deze gemeenten ons tot bakens in zee verstrekken, om ons te waarschuwen tegen alle onverschilligheid omtrent des Heeren tabernakel; alsook tot drangredenen om ons op te wekken, om belang te nemen om de tabernakel op te bouwen en te bewaren, als in de dagen vanouds.

h. Laat het inzonderheid al de vrienden Sions aanmoedigen, om hun helpende hand te lenen, omdat het God is Die de tabernakel Davids opbouwt, waartoe ook Zijn getrouwheid hier in de tekst verbonden is. Wij worden vermaand en aangemoedigd, om het werk van onze persoonlijke zaligheid uit te werken met vreze en beven, onder een gevoel van onze eigen zwakheid en onmacht, omdat 'het God is Die in ons werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen' (Filippenzen 2:12-13). Maar laat het ook zo voor ons tot aanmoediging zijn, om het werk van des Heeren tabernakel te bevorderen, omdat het God is Die den tabernakel Davids opbouwt. Het is God 'Die Jeruzalem bouwt; Hij vergadert Israëls verdrevenen' (Psalm 147:2). Wanneer Hij onze zwakke pogingen begunstigt, dan zal Hij het werk voorspoedig doen voortgaan. Daar is niet veel aan gelegen, hoe nutteloos, hoe zwak of hoe weinig de werktuigen zijn, als Hij maar met of door dezelve gelieft te werken; want Hij kan maken dat één duizend verjaagt, en dat duizend tien duizend op de vlucht drijft. 'De loop is niet der snellen, noch de strijd der helden' (Prediker 9:11). 'Het wormken Jakobs zal in des Heeren hand bergen dorsen en vermalen, en heuvelen stellen gelijk kaf' (Jesaja 41:15).

i. Indien wij de tabernakel Davids niet helpen opbouwen, dan brengen wij het bloed Davids over ons, want de tabernakel Davids is ten koste van Zijn bloed opgericht. Ook

brengen wij het bloed van al onze voorvaders over ons, die om de bewaring van Gods tabernakel, in dit land geleden hebben; ja wij brengen het bloed van onze zielen en het bloed van onze nakomelingschap over ons; want indien de tabernakel valt en weggenomen wordt, dan moeten onze zielen en de zielen van onze nakomelingschap verloren gaan, omdat de eigenlijke middelen van haar zaligheid uit het land zijn weggenomen; want ‘daar geen profetie is, wordt het volk ontbloot’, zegt de Heere door Salomo (Spreuken 29:18).

Ten einde wij nu met vrucht aan de vervallen tabernakel Davids, tot opbouw van dezelve, arbeiden mogen, zo zijn er deze volgende bijzonderheden, welke ik aan mijn eerwaarde broederen, die hier tegenwoordig zijn, aan mij zelf en aan allen die mij horen, wilde voordragen, gelijk:

1. Ten einde de tabernakel door ons opgebouwd wordt, zo is het nodig dat een iegelijk van ons een woning voor de machtige God Jakobs bereidt in zijn hart. Men kan nauwelijks verwachten, dat iemand die Christus een plaats weigert, door het geloof in het hart, zeer werkzaam zal zijn, om Hem een tabernakel te bouwen in het land. Laten wij daarom met die vermaning instemmen, die men vindt in Psalm 24:7: ‘Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga’. Hem dan een woning in uw harten gegeven hebbende, bezorgt Hem dan ook een plaats in uw families. Gijlieden, die vaders of hoofden van families zijt, wilt toch met Jozua zeggen: Anderen mogen doen wat zij willen, ‘maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen’ (Jozua 24:15). Laat God in uw huisgezinnen ‘s morgens en ‘s avonds gediend worden, en maakt er uw werk van om uw families, uw kinderen en dienstdieneren te onderwijzen in de goede wegen des Heeren, naar het voorbeeld van Abraham, den vader der gelovigen.

2. Om den tabernakel van des Heeren Kerk in dit land op te bouwen, is nodig dat wij een goede kennis hebben van de afbeelding, die daarvan getoond is op den berg der openbaring, inzonderheid die van het Nieuwe Testament; alsmede hoever dat werk is voortgezet in de dagen onzer voorvaders, die zichzelf en hun nakomelingen door een plechtig verbond verbonden, om het werk der reformatie te bewaren, te verdedigen en voort te zetten in dit ons land; alsook, wat strijd en worsteling, zelfs tot den bloede toe, er geweest is voor die heerlijke zaak van Christus. De onkunde van de zaak van Christus, gelijk die uit het Woord van God is vastgesteld, ten aanzien van de leer, godsdienst, discipline en regering der Kerk, en hoe die door plechtige eden omhelsd is en aangenomen, doet de mensen in het duister werken, disputeren en strijden, omtrent hetgeen zij niet weten of verstaan. Laat ons daarom acht geven op de getuigenis van des Heeren getuigen in voorgaande tijden, alsook op de getuigenissen die er gegeven zijn of nog gegeven worden, tegen het verval en de afwijkingen van dit tegenwoordige geslacht in de dagen waarin wij leven.

3. Deze dingen als een fundament gelegd hebbende, zo is het nodig dat wij met Elia ijveren voor den Heere, den God der heirscharen, en voor Zijn tabernakel in dit land. Daar wordt van Christus gezegd, toen Hij de tempel reinigde en degenen die kochten en verkochten daar uit dreef, ‘dat de ijver van Gods huis Hem verteerde’ (Johannes 2:17). Daar moest iets van deze ijver in al de leden van Christus zijn, en inzonderheid in al Zijn leraren. Maar daar is een geslacht van Gallio’s en van Laodiceëën, die onder voorwendsel van moderatie, hetwelk kwalijk zo genoemd wordt, u voor raasbollen en heethoofdige ijveraars, en wat dies meer is, zullen aanzien. Maar gelijk het vuur te heter brandt, naarmate het klimaat en het weer kouder zijn, alzo zal ook de ware ijver veeleer ontvonkt en vermeerderd worden door zulke moedbenemingen, dan verkoeld en uitgeblust. Alleen, laat uw ijver zijn met verstand, gegrond op de persoon, de

natuur, de ambten en de zaak van Christus; want waarlijk, een blinde ijver zal meer kwaad dan goed doen; onze ijver moet gepaard gaan met de voorzichtigheid van de slang, en niet de eenvoudigheid van de duif.

4. In het opbouwen van de tabernakel Davids is nodig, dat wij de kosten berekenen; wij hebben ons voor te stellen het verlies van onze naam; maar wij hebben onze achting neder te leggen aan de voeten van den Heere Jezus; gelijk Hij de schande van het kruis veracht heeft om ons te behouden en zalig te maken, also moeten wij ook doen, in Hem en Zijn zaak te volgen. Wij hebben ons voor te stellen het verlies van onze wereldse inkomsten en de beroving van onze goederen. Laten onze huizen, landerijen en rijkdommen nooit in de weegschaal gelegd worden, met de opbouw van Gods tabernakel, of anders zullen Christus en wij snel scheiden, gelijk de jongeling in het Evangelie, die bedroefd heen ging, omdat hij vele goederen had. Wij hebben in het opbouwen van des Heeren tabernakel, ons voor te stellen het verlies van ons leven; het heeft in Schotland het leven van velen gekost, en indien het ook ons leven nodig heeft, dan hebben wij bereid te zijn, om hetzelfde af te leggen, liever dan dat wij des Heeren tabernakel verlaten zouden.

5. Laat ons afwijken van de tenten der goddeloze mannen, die zich met geweld in het priesterschap en de dienst des tabernakels indringen, zonder van den Heere geroepen te zijn, en die werkelijk bezig zijn, om het verval te bevorderen van de reeds bekomen reformatie van des Heeren tabernakel in dit ons land. De gunst en de bemoediging die hun gegeven wordt, van degenen die voorgeven Christus' vrienden te zijn, verharden en versterken hen in die weg; maar dezulken hebben deel aan hun zonde. Het is Gods uitdrukkelijk bevel, dat wij ons onttrekken aan degenen 'die ongeregeld wandelen, en niet naar de inzettingen die wij ontvangen hebben' (2 Thessalonicenzen 3:6); en daarom moest een iegelijk, die des Heeren tabernakel lief had, van dezulken zeggen, gelijk Jakob van Simeon en Levi zeide: 'Mijn ziel kome niet in hun verborgen raad, mijn eer worde niet verenigd met hun vergadering; want in hun handelingen zijn werktuigen van geweld' (Genesis 49:5-6).

6. Slaat de handen ineen met alle leraren en christenen, die in hun standplaatsen oprechtelijk arbeiden, om de tabernakel Davids op te bouwen. Het is een droevige zaak, en een kwaad voorteken, wanneer de ware vrienden van de tabernakel onder elkaar verdeeld zijn. Hoewel ons bevolen wordt, om ons van alle tabernakel verwoesters af te scheiden, zo is ons nochtans nergens geboden, om zulks te doen van degenen die de tabernakel zoeken op te bouwen, die de geboden en inzettingen des Heeren onberispelijk bewaren, en die in hun bijzondere standplaats trachten, de openbare zaak van David onze Koning te bevorderen en Zijn vijanden tegen te staan; want die niet tegen ons is, is voor ons. Laat ons trachten, om het met allen te houden, die het met Christus houden en met Zijn verbondszaak in dit land; maar inzonderheid met degenen, die als het ware in de spits van de strijd staan, en tegen wie de kracht van de vijand voornamelijk bedoeld is.

7. Bidt en worstelt veel voor den troon der genade, dat God Zelf kome en het werk werke; want 'zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan' (Psalm 127:1). O, bidt toch, dat de wolk van Zijn tegenwoordigheid op de tabernakel rusten moge; dat Zijn Geest uit de hoogte uitgestort worde over de koning, over edelen en groten, over de gemeenten, over de leraars en het volk, dan zal de opbouw van de tabernakel spoedig voortgaan.

8. Laat een iegelijk door genade, de reformatie van zijn eigen hart en wandel betrachten; ten einde wij een wandel hebben als dezulken, die geloven dat de God des tabernakels in het midden van ons is. Israël was verplicht om te waken tegen alle

zedelijke en ceremoniële onreinigheden, omdat de Heilige Israëls in het midden van hen was; laten wij ook zo trachten te handelen en te wandelen, als in de tegenwoordigheid van dien God, die 'Jeruzalem met lantaarnen doorzoekt' (Zefanja 1:12). 'Zijt heilig, gelijk Hij Die u geroepen heeft, heilig is' (1 Petrus 1:15). De ontedere wandel der belijders is een ontering van de God des tabernakels, en doet de vijand Zijn Naam lasteren. Laten de wetten des tabernakels, inzonderheid die van de zedelijke wet, als een regel van gehoorzaamheid, een lamp voor uw voet en een licht voor uw pad zijn (Psalm 119:105). 'En zovelen als er naar dezen regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods' (Galaten 6:16).

AMEN